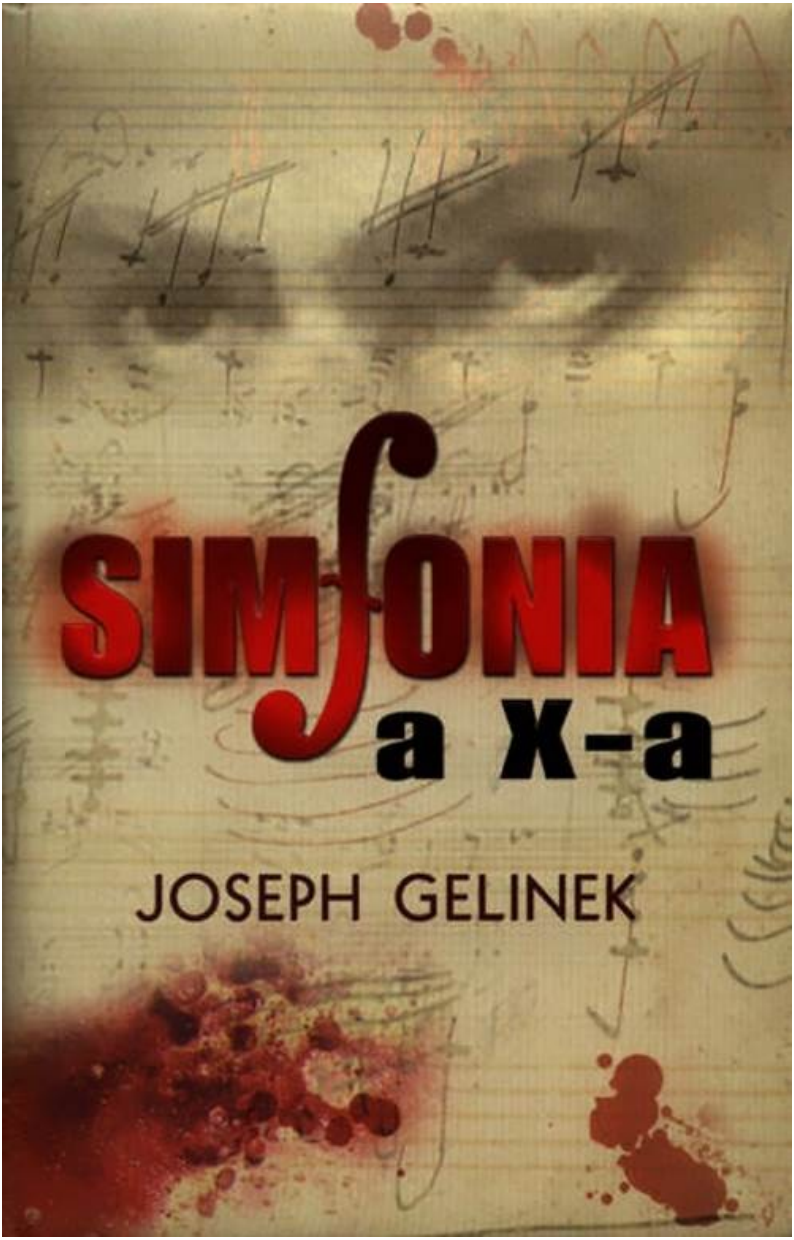


Joseph Gelinek

SIMFONIA A X-A

Traducere şi note
ADRIANA STERIOPOL



RAO International Publishing Company
Bucureşti, 2008

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
GELINEK, JOSEPH
Simfonia a X-a / Joseph Gelinek; trad.: Adriana Steriopol. –
Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2008
ISBN 978-973-103-856-8

I. Steriopol, Adriana (trad.)

821.134.2-1=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
www.raobooks.com

www.rao.ro

JOSEPH GELINEK
La decima simfonia
© Joseph Gelinek, 2008
© Random House Mondadori S.A., 2008

© RAO International Publishing Company, 2008
pentru versiunea în limba română
2008

ISBN 978-973-103-856-8

versiune ebook: [v1.0]

Mulţumiri

Acest roman nu ar fi apărut fără sfaturile înţelepte ale Conchitei, sub aspectul juridic; ale lui Jose Ignacio, în ceea ce priveşte latura creativă, şi ale lui Alberto şi Raquel pentru editarea textului. Lor tuturor, cea mai adâncă recunoştinţă a mea.

J. GELINEK

Plaudite, amici, comoedia finita est.
(Aplaudaţi, dragi prieteni, comedia s-a sfârşit.)

Ludwig Van Beethoven, pe patul său de moarte, 1827

Muzica este un exerciţiu matematic inconştient în care mintea nu ştie că face calcule.

Gottfried Leibniz

Nota autorului

Chiar şi în ziua de azi continuă să fie subiect de polemică întrebarea dacă Beethoven a compus sau nu Simfonia a X-a, dar este pe deplin atestată intenţia sa de a o scrie, după succesul apoteotic obţinut cu cea de-a IX-a. În corespondenţa care se mai păstrează de la muzician există mai multe aluzii la cea de-a X-a şi, după cât se pare, o vreme, Surdul de la Bonn a plănuit ca Simfonia a IX-a să fie în întregime instrumentală, ca *Oda Bucuriei* să fie o cantată independentă, iar Simfonia a X-a să se încheie cu o piesă vocală complet diferită.

Reconstituirea primei părţi a simfoniei plecând de la cele câteva schiţe lăsate de compozitor, nu este nici ea o născocire literară, iar pe piaţă există disponibilă chiar şi o versiune discografică.

Şcoala Spaniolă de Echitaţie funcţionează la Viena

din secolul al XVI-lea, dar sediul său actual, într-una din aripile Palatului Hofburg, a fost ridicat, între anii 1729 şi 1735, de către arhitectul baroc Joseph Emanuel Fischer von Erlach.

Supravegherea asiduă la care a fost supus Beethoven de către poliţia lui Metternich din pricina criticilor sale la adresa regimului şi a figurii împăratului însuşi este pe deplin dovedită.

1

Almería, vara lui 1980

Un Mercedes Benz 450 SL de culoare albă, cu motorul duduind, era oprit de zece minute pe banda a doua, la câţiva metri de sucursala principală a Băncii Andaluziei din Mojácar. La volan, cu ochelari de soare şi o rochie vaporoasă din in verde fără mâneci, uşor transparentă în *contre-jour,* se afla o femeie blondă care semăna atât de mult cu un star de la Hollywood, încât se văzuse obligată să dezamăgească mai mulţi localnici care se apropiaseră să-i ceară un autograf, dându-le asigurări nu numai că nu era Jane Fonda, nici Farrah Fawcett – cealaltă divă cu care o confundaseră, dar nici măcar nu se îndeletnicea cu cea de-a şaptea artă. Aspectul ei fermecător se datora mai cu seamă atitudinii sale afectate de felină şi faptului că acea rochie vaporoasă, din care se ivea maiestuos un gât lung şi alb de stârc, îi venea al naibii de bine. Femeia, ca să-şi facă aşteptarea mai uşoară, asculta *Take Five,* tema legendară a cvartetului de jazz al lui Dave Brubeck în care Paul Desmond, saxofonistul alto, interpreta melodia atât de sinuoasă şi uşor de reţinut cu o asemenea eleganţă, încât ascultătorul avea senzaţia că i se servea un fel de Martini sonor.

Temperatura pe stradă era sufocantă, până într-atât încât unii trecători, ajungând în dreptul Mercedes-ului, aleseseră să se adăpostească sub singurul parasolar din apropiere, în parte ca să-şi revină din gâfâit, în parte ca să aibă ocazia să privească pe îndelete, din penumbră,

perechea de balet, remarcabilă, formată din fermecătoarea blondă şi impunătorul automobil.

Femeia privea înainte, bătând toba cu mâna dreaptă pe volan în ritmul muzicii cvartetului, complet străină de temperatura asfixiantă din provincia Almería, care făcea ca unele dintre persoanele refugiate sub parasolar să gâfâie scoţând limba, ca nişte câini înfierbântaţi din care se evapora salivă. Doar o singură dată şi-a permis să arunce pe furiş o privire neliniştită spre instituţia bancară, de unde ar fi trebuit deja să iasă de ceva vreme însoţitorul ei. În cele din urmă, după încă cinci minute de interminabilă aşteptare, uşa băncii se deschise şi apăru capul unui tip înalt şi chipeş, cu înfăţişare de britanic, cu pantaloni şi sacou de culoare deschisă şi având o piele atât de albă, încât nici măcar puternica pomadă protectoare cu care obişnuia să se apere de soare nu o împiedicase să se înroşească în punctele cele mai delicate. Lumina orbitoare din stradă îl făcu pe bărbat să-şi închidă ochii pe jumătate şi să-şi arate dantura strălucitoare, cu o grimasă pe cât de comică, pe atât de sinistră, ca de schelet. Punându-şi mâna dreaptă streaşină la ochi, reuşi până la urmă să o zărească pe blonda din maşina decapotabilă şi, după ce îi atrase atenţia cu un fluierat, îi făcu un semn inconfundabil cu mâna, care voia să spună „aşteaptă”.

Femeia din maşină dădu muzica mai încet, pentru ca Joe Morello, bateristul cvartetului, care îşi începuse deja soloul, să nu îngreuneze comunicarea, şi apoi, ivindu-se la geamul din dreapta ca să-l vadă mai bine pe interlocutorul său, spuse:

— Ce se întâmplă?

Tipul improviza un megafon cu mâinile ca să se facă auzit peste vacarmul străzii şi răspunse:

— Acordă-mi cinci minute!

Blonda, care, după ce îndurase ceva vreme sub acel soare dogoritor, ar fi avut motive suficiente să o lase nervii în faţa perspectivei unei alte interminabile aşteptări, reacţionă faţă de acea neplăcere afişând un zâmbet seducător, adresat publicului care o observa, scoase cheile

din contact şi coborî din maşină.

Pentru o clipă, picioarele ei frumos modelate se întrezăriră în lumină sub acea pânză de in care aproape că părea un voal de mătase, şi unul dintre tinerii care o priveau vrăjiţi de vreme îndelungată, de la umbra parasolarului, nu putu să împiedice o mişcare involuntară a mărului lui Adam, înghiţind în sec la vederea acelui neaşteptat miraj.

Bărbatul în sacou dădu fuga spre vehicul pentru a o scuti pe femeie să parcurgă distanţa care o despărţea de el şi, când ajunse în dreptul ei, îi şopti la ureche câteva cuvinte, pe care niciunul dintre localnici nu reuşi să le descifreze de la posturile lor de observaţie.

Un angajat al băncii, mic de statură şi cu mustaţă, cu mânecile cămăşii suflecate, cu subsuorile umede, apăru deodată în uşa băncii, ca un căpitan de submarin urcând în turelă, şi rămase privindu-i pe cei doi cu neîncredere din minusculul său turn. Femeia din maşina decapotabilă îi făcu însoţitorului ei un mic semn din cap, ca să-i atragă atenţia că sunt priviţi, şi bărbatul în sacou se întoarse o clipă spre el ca să-i adreseze, cu un zâmbet forţat, un mic salut cu mâna.

— Este casierul. I-am spus să se grăbească pentru că mă aşteaptă soţia mea.

— Soţia ta? Dar noi nu...

— Ştiu, ştiu, dar mă scutesc de o grămadă de întrebări atunci când spun că suntem căsătoriţi, o întrerupse bărbatul, bălmăjind cuvintele printre dinţi, ca să nu îşi altereze zâmbetul artificial pe care îl adoptase cu faţa către galerie.

— Care e problema? spuse ea.

— Bancomatul. Mi-a înghiţit cardul. Omul acela zice că, dacă îi mai las puţin timp, îl poate recupera.

— Dar cum de ţi s-a blocat cardul în bancomat? Ce-ai făcut?

Bărbatul rămase tăcut câteva clipe, încercând să inventeze pe loc o minciună convingătoare, dar negăsind niciuna, preferă să spună adevărul:

— Am greşit codul. De trei ori.

— De trei ori?

Femeia izbucni într-un mic hohot de râs care făcu publicul îngrămădit sub parasolar să zâmbească din simpatie.

— E mai bine să-ţi notezi numărul secret într-un loc din portofel. E a doua oară când ţi se întâmplă de când te cunosc. Şi suntem împreună doar de trei luni.

— L-am scris pe o hârtie, dar mă tem că am lăsat-o la hotel.

— În cazul ăsta, ar trebui să ţi-l tatuezi. În ce parte a corpului doriţi lucrarea, domnule? spuse femeia ca şi cum ar fi cochetat cu un necunoscut.

— Ce facem? întrebă bărbatul ignorând seducătoarele glume ale femeii. Aşteptăm câteva minute ca omul ăla să recupereze cardul din bancomat?

— Tu hotărăşti, dar eu sunt leşinată de foame şi am comandat paella pentru ora două.

Bărbatul hotărî că dispunea de-acum de suficiente informaţii ca să ia o decizie şi se întoarse la bancă, cu al cărei angajat întreţinu o scurtă conversaţie. În cele din urmă, omuleţul strânse cu mare solemnitate mâna clientului său şi fu din nou înghiţit de uşa de sticlă a băncii.

Tipul în sacou reveni la Mercedes şi se instală pe locul din dreapta.

— Putem pleca.

Blonda răsuci cheia în contact şi Mercedesul începu să se îndepărteze lin pe stradă în jos, torcând ca un uriaş tigru mecanic domesticit.

La trei ore după o delicioasă paella, la 25 de kilometri de Mojácar, Mercedesul alb pornea la drumul de întoarcere până la hotelul unde erau cazaţi ocupanţii lui.

— Lasă-mă pe mine să conduc, ceru femeia. Am vaga impresie că ai cam abuzat de sangría.

— Ca să conduci maşina asta n-ai nevoie nici măcar de reflexe, spuse bărbatul, lăsând volanul din mână şi

apucându-l din nou când Mercedesul se abătea în mod periculos de la linia dreaptă şi încălca acostamentul întortocheatei şi accidentatei şosele. Vezi? Aproape că nu e nevoie să o ajuţi. Practic, se conduce singură.

— Nu face asta, te rog din suflet, răspunse ea, care, pentru prima dată păru să-şi piardă controlul pe care îl exercita asupra celui mai neînsemnat dintre gesturile lui.

— Dragă, ce ni se poate întâmpla într-un Mercedes?

O clipă mai târziu, încercând să evite un tractor care tocmai apărea după o curbă şi ocupa aproape toată lăţimea şoselei, maşina sport albă derapă cu mult zgomot şi, după ce distruse un parapet dărăpănat care nu oferi nici cea mai mică rezistenţă, începu să alunece pe o pantă abruptă înţesată de stânci. Bărbatul se temu ca o frână bruscă să nu cumva să facă vehiculul să se răstoarne frontal şi, gândindu-se doar la propria supravieţuire, deschise portiera ca să sară afară. Dar aceasta se lovi de o stâncă mare de granit care îi ieşi în întâmpinare şi apoi se trânti cu furie, zdrobindu-i bărbatului, care era deja afară din habitaclu, piciorul stâng. Urletul de durere care se auzi în continuare se amestecă cu trosnetul metalic al portierei smulse din balamale de o a doua stâncă, şi mai voluminoasă decât prima. Din pricina pantei foarte pronunţate, viteza vehiculului devenise deja atât de vertiginoasă, încât era de neconceput să mai sară; atunci, bărbatul încercă să frâneze, în vreme ce căuta să pună maşina în poziţie perpendiculară pe pantă ca să reducă inerţia. Manevra a fost atât de bruscă, încât Mercedesul se răsturnă pe o parte şi, după ce alunecă mai mulţi metri ca o sanie pe ierburile foarte uscate ale pârloagei, îşi continuă cursa nebunească spre abis, rostogolindu-se de mai multe ori.

Geamul parbrizului explodă înspre înăuntru şi nenumăratele sale fragmente se proiectară în habitaclu de parcă ar fi fost aşchii de şrapnel, provocând răni grave pe chipul femeii, care, pe jumătate inconştientă de formidabila lovitură primită în urma răsturnării, fu incapabilă să-şi protejeze faţa cu braţele. Roata din

dreapta faţă sări de pe axul său şi, continuând să se rotească, atinse o viteză atât de nebunească pe pantă în jos, încât se făcu nevăzută în câteva secunde.

Caroseria solidă a vehiculului proteja în continuare trupurile celor doi ocupanţi, deşi, cu fiecare hurducătură, structura ei mugea ca o fiară rănită de moarte. Când în cele din urmă se opri în albia pârâului în care se isprăvea povârnişul, şoferul care, spre deosebire de femeie, nu ieşise încă din vehicul ca din puşcă, începu să simtă un puternic miros de fum, amestecat cu duhoarea uleiului de motor ars. Putoarea era atât de intensă, încât trecu, instantaneu, de la simţul mirosului la cel al gustului, şi gura lui păru năpădită dintr-odată de o substanţă scârboasă, fierbinte şi vâscoasă, care îi ardea gâtlejul şi îi irita ochii atât de tare, încât începură pe dată să lăcrimeze. Motorul maşinii se mai roti încă pentru câteva secunde şi apoi îşi pierdu din putere până când se opri complet. În liniştea înspăimântătoare care se aşternu după aceea, bărbatul reuşi să perceapă, înainte de a-şi pierde cunoştinţa, glasurile îndepărtate a doi păstori care asistaseră la accident şi care soseau în goană ca să vină în ajutorul ocupanţilor Mercedes-ului.

2

Viena, primăvara lui 2007

Un grup de vreo treizeci de turişti anglofoni înaintau cu paşi grăbiţi prin dependinţele renumitei Şcoli Spaniole de Echitaţie, conduşi de un ghid nevăzător. Cu o jumătate de oră mai devreme, când ghidul se prezentase în faţa lor dotat cu ochelari cu lentile închise la culoare şi baston alb ca să înceapă vizita, turiştii crezuseră că era vorba de o farsă a vreunui program de televiziune cu camera ascunsă; au fost chiar câţiva dintre ei care au preferat să aştepte cincisprezece minute ca să se alăture grupului următor. Cei care au hotărât să rămână cu ghidul orb nu numai că n-au regretat, dar au petrecut minunat în timpul plimbării, căci bărbatul acela îmbina ample cunoştinţe despre instituţia pe care le-o arăta cu un deosebit simţ al

umorului.

Primul lucru pe care îl făcuse la începutul periplului a fost acela de a ridica bastonul deasupra capului, foarte sus, şi le-a spus, de parcă ar fi fost deja în plină vizită:

— Dacă priviţi în sus, veţi putea contempla faimosul dispozitiv inventat în 1921 de către James Biggs, un fotograf din Bristol, care, rămânând orb în urma unui accident, şi-a vopsit bastonul de plimbare în alb ca să devină mai vizibil pentru şoferi.

Unul dintre copiii care făceau parte din grup, constatând dezinvoltura cu care se descurca orbul pe culoarele şcolii, îi spusese tatălui său:

— Tată, eu cred că domnul acela vede cu siguranţă şi că îşi bate joc de noi.

În timpul vizitei la grajduri, ghidul îi întreţinu povestindu-le cum, la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, caii lipiţani, care căzuseră în mâinile armatei sovietice, au fost salvaţi şi aduşi din nou la Viena de generalul Patton[1] în persoană, care fusese călăreţ olimpic înainte de război şi care era un mare admirator al acestor animale pursânge.

— Dacă n-ar fi fost generalul Patton, îi lămuri ghidul, cu siguranţă că lipiţanii ar fi sfârşit la abator şi ar fi servit drept mâncare la cazan pentru soldaţii înfometaţi ai lui Stalin.

Grupul se-ndrepta acum către marele manej acoperit al şcolii, care era situat într-una dintre aripile palatului imperial Hofburg. Acolo nu numai că aveau loc în fiecare după-amiază fantasticele demonstraţii ecvestre cu muzică ale lipiţanilor, dar şi absolut necesarele, deşi mai plictisitoarele lor antrenamente de dimineaţă.

Unul dintre turişti ridică mâna, cu scopul de a atrage atenţia ghidului, căci dezinvoltura acestuia era atât de mare, încât bărbatul îi făcuse pe toţi să uite că, în realitate, era un handicapat. Dându-şi seama de neatenţia

---

1 George Patton (1885-1945), general american, comandant al Armatei a III-a americane, care a eliberat parte din teritoriul Europei până în Boemia.

sa, turistul, un tip de vreo şaizeci de ani, cu părul cărunt, zâmbi în sinea lui şi spuse apoi, cu un puternic accent australian:

— Scuzaţi-mă, unde duce uşa aceea de acolo?

— Uşa aceea verde nu duce nicăieri, răspunse ghidul, întorcându-şi capul spre uşa cu pricina, de parcă ar fi putut să o vadă. Vreau să spun că nu duce la niciun loc *interesant.* Este reşedinţa veterinarului-şef al şcolii. Locuieşte aici ca să poată rezolva imediat orice problemă de sănătate pe care ar putea să o aibă lipiţanii. Aceşti cai sunt foarte delicaţi şi trebuie să fie într-o formă perfectă ca să poată duce la capăt în fiecare zi exerciţiile complicate pe care li le cer călăreţii. Şi acum, vă rog, dacă nu mai sunt întrebări, vom urca aceste scări ca să vedem Marele Manej din locul cel mai înalt al şcolii.

Grupul de turişti îl urmă ca un singur om pe ghidul nevăzător în direcţia pe care acesta le-o indica. Bărbatul cu părul cărunt se prefăcu că i s-a desfăcut şiretul de la pantof şi, după ce se aplecă, rămase în mod voit în urma grupului, permiţând turmei omeneşti să se îndepărteze. Când fu sigur că nimeni nu-l mai putea vedea, se ridică în picioare şi deschise în mare taină uşa de culoare verde de care întrebase.

3

Madrid, septembrie 2007

Departamentul de Muzicologie al Universităţii Carlos IV este situat într-un vechi edificiu restaurat, datând de pe vremea Casei de Austria, pe care, din păcate, profesorii săi se văd obligaţi să îl împartă cu Departamentul de Dramaturgie şi Teatru Universitar. Sediul se află la câteva minute, în plimbare, de Piaza de la Cebada, numită astfel pentru că pe vremuri, în acest loc se separa orzul destinat cailor regelui de cel al regimentelor de cavalerie. Tot în această piaţă aduceau grânele spre vânzare plugarii din apropierea Madridului. În secolul al XVII-lea a fost locul în care s-au instalat târgurile din Madrid, iar în secolul al

XIX-lea, aici se oficiau execuţiile: generalul Riego[2] a fost spânzurat în această piaţă în 1824, iar treisprezece ani mai târziu, după ce Maria Cristina de Bourbon i-a refuzat iertarea pe care, fără îndoială, o merita pentru că nu comisese vărsare de sânge, legendarului brigand Luis Candelas[3] i-a fost administrată mârşava gâtuire.

Daniel Paniagua, treizeci şi cinci de ani, constituţie atletică, profesor de istoria muzicii în menţionatul departament, obişnuia să facă jogging aproape în fiecare zi la ora mesei (sărind peste propriul prânz) într-un parc mare, nu prea departe de zona aceea; dar cum în ziua respectivă îl convocase de urgenţă Jacobo Durán, şeful departamentului, ca să discute încă-nu-se-ştia-ce-fel-de-problemă misterioasă care nu mai putea aştepta până a doua zi, preferă să renunţe la cursa de galop ca să nu se prezinte complet roşu şi transpirat la întâlnirea pe care o presimţea importantă.

În loc de aceasta şi ca să-i treacă timpul până la ora întâlnirii, hotărî să meargă acasă la cel mai bun prieten al său, Humberto, care îi ceruse cu săptămâni în urmă să-i înregistreze un CD cu muzică pentru nuntă, căci avea de gând să se însoare în scurt timp cu logodnica lui de-o viaţă. Daniel, pentru care se presupunea că e o adevărată onoare să se ocupe de selecţionarea coloanei sonore pentru nunta celui mai bun prieten al său, uitase totuşi, după câteva ore, sarcina şi, aşa cum i se întâmpla în mod frecvent, mai cu seamă de când reluase redactarea unui ambiţios eseu despre Beethoven pe care îl întrerupsese cu doi ani în urmă şi care îl absorbea în întregime, nu se mai gândise nicio singură clipă la această treabă. Până când, cu o zi înainte, Humberto îi telefonase ca să-i spună:

— Pramatie ce eşti, ştii că mă însor peste ceva mai mult de o lună.

— Bineînţeles, minţi Daniel. CD-ul tău este gata.

---

2 Rafael del Riego y Nunez, general spaniol (1785-1823), șeful unei revolte liberale din anul 1820, a murit executat din ordinul regelui Fernando al VII-lea 1784-1831.

3 Luis Candelas Cajigal (1804-1837), bandit celebru în epocă.

Mâine ţi-l aduc negreşit.

Aşa că şi-a petrecut toată noaptea şi o bună parte din dimineaţa zilei următoare pregătind discul pentru prietenul său, cu care nu a dorit să-şi complice prea mult viaţa: *Ave Maria* de Schubert, aceeaşi piesă de Gounod, Aria în sol de Bach, cele două marşuri nupţiale mai cunoscute, cel al lui Mendelsohn şi cel al lui Wagner, precum şi încă o duzină de piese tipice pentru acest gen de ceremonii, cu care era foarte dificil să dai greş.

— Nu ţi-ai bătut prea tare capul, nu-i aşa? exclamă prietenul său examinând CD-ul. Ceea ce îţi cerusem eu nu era ceva obişnuit, ci o selecţie mai personală. Doar de-asta eşti tipul care ştie cea mai multă muzică în ţara asta.

— Crede-mă, Humberto, ultima dată când am înregistrat pentru un prieten un disc de nuntă cu gusturile mele personale a fost pentru Oscar, îl cunoşti, şi nevastă-sa aproape că a vrut să mă omoare. Cu discul ăsta o vom da gata pe Cristina, care e cea care comandă şi pentru care se face nunta.

— Crezi că eu nu-mi fac iluzii însurându-mă? spuse Humberto.

— Nu ştiu, dar ţi-am înregistrat alt disc pe care vreau să-l asculţi zi şi noapte până în ajunul ceremoniei.

Daniel îi înmânã prietenului său un misterios CD vârât într-un plic roşu pe care se putea citi: *Efectul B.*

— Cine este B? întrebă prietenul său, care începea deja să se enerveze de atâta mister. Şi de ce trebuie să-l ascult zi şi noapte?

— B este Beethoven, fireşte. Ai auzit vorbindu-se de *efectul Mozart?*

— Nu, ce este?

— În 1997, un muzicolog american numit Campbell, ca supa[4], a publicat o carte controversată intitulată *Efectul Mozart,* în care populariza teoria conform căreia, ascultând Mozart şi, în special, concertele pentru pian, îţi creşte temporar coeficientul intelectual. Cum Beethoven este Mozart la puterea a treia, eu susţin că este de trei ori

4 Aluzie la celebra companie americană de conserve Campbell.

mai eficient să asculţi muzica lui Beethoven.

— Eficient, pentru ce?

— Pentru ca un bărbat să ia hotărâri fundamentale pentru viaţa sa, ca, de pildă, să se însoare.

— Vrei să insinuezi că, dacă ascult Beethoven câteva zile, o să devin mai isteţ şi asta mă va face să anulez nunta?

— Nu ştiu. Dar sunt prietenul tău – Daniel puse o mână pe umărul lui Humberto, pentru ca vorbele sale să sune mai sincere şi apropiate – şi vreau să încerc totul înainte să te însori, pentru ca mai târziu să nu-mi poţi spune: „Canalie, de ce nu mi-ai sărit în ajutor?”

Humberto deschise carcasa CD-ului şi rămase privind cu neîncredere discul, de parcă ar fi fost poţiunea vreunui alchimist.

— Ce îmi va face acest... lucru când îl voi pune în aparatul meu?

— Va avea acelaşi efect asupra ta ca unele medicamente care se utilizează deja în prezent pentru combaterea maladiei Alzheimer şi care au proprietatea de a stimula neurotransmiţătorii cerebrali. Vei constata că muzica va începe să-ţi altereze starea de spirit şi să sporească ceea ce psihologii numesc „percepţia ta spaţial-temporală”, adică abilitatea de a gândi în imagini: un talent care se vădeşte a fi esenţial în momentul naşterii şi conceptualizării soluţiilor la problemele complexe, precum cele care se prezintă în matematici, în artă sau în jocurile de strategie cum este şahul.

— Înţeleg, spuse Humberto, care începea puţin câte puţin să abandoneze atitudinea suspicioasă faţă de disc ca să adopte o alta, de adevărată curiozitate.

— Pune-l acum, dacă vrei, îi spuse Daniel. Ca să vezi că nu e vorba de nicio spălare a creierului şi că nu ţi-am vârât mesaje subliminale cu scopul de a-ţi sabota nunta. Este doar muzică... de Beethoven.

Humberto puse CD-ul în echipamentul său de înaltă fidelitate şi, de cum auzi primele note, pe chipul său se ivi un zâmbet.

— Îmi place, spuse el, instalându-se comod pe canapea. Ce piesă este?

— Sonata Opus 2 numărul 1, în fa minor, una dintre cărţile de vizită ale lui Beethoven, când a ajuns la Viena. Este un evident omagiu adus lui Mozart, astfel încât orice amator din epocă ar fi ghicit imediat că este inspirată de Simfonia în sol minor KV 183, a lui Amadeus. Deşi este vorba de o piesă din tinereţe – Beethoven avea douăzeci şi patru de ani când a compus-o – şi de faptul că talentul său, jignitor pentru ceilalţi, nu era încă pe de-a-ntregul dezvoltat, sunt încântat de această sonată, pentru că este foarte caracteristică pentru personalitatea sa arogantă şi în acelaşi timp captivantă. Beethoven se prezintă la reşedinţa prinţului Lobkowicz, marele său mecena, cu o muzică ce îi spunea auditoriului: „Ştiu să compun ca Mozart, dar voi merge mai departe, pentru că sunt Ludwig van Beethoven”.

— Nu ştiam că Beethoven a fost atât de fanfaron, spuse Humberto, uimit, ca de obicei, de profundele cunoştinţe muzicale pe care le etala prietenul său.

— Ei bine, a fost. Să se prezinte la Viena cu această sonată a fost atât de…

Daniel încerca să găsească o comparaţie precum cele pe care le folosea la cursuri cu studenţii săi, ca să fie mai pedagogic. După câteva clipe de şovăire, găsi în sfârşit o imagine care să-l satisfacă…

— Este ca şi cum un umorist de profesie ar fi fost atât de tembel, încât să spună bancuri despre război în faţa unui public obişnuit să o asculte pe Gila[5]. Beethoven apărea din ce în ce mai mare în acest gen de dueluri simbolice cu Mozart şi Haydn şi ştia să iasă victorios din comparaţii. În schimb, lui Brahms, a cărui Primă Simfonie era atât de legată de stilul lui Beethoven, încât se face în mod frecvent aluzie la ea ca la a X-a, i-au trebuit

5 Gila Svirsky (n. 1946), activistă americană de origine lituaniană, stabilită în Israel în anii ’60 ai secolului trecut, luptătoare pentru drepturile omului, ale femeii și pentru pacea cu arabii, militantă a mișcării numite „Femeile în negru”.

paisprezece ani ca să o termine, pentru că groaza de a fi comparat cu Surdul îi paraliza iar şi iar energia creatoare. Mă asculţi?

Era evident că nu. Humberto căzuse într-un fel de transă muzicală din care s-ar fi dovedit dacă nu periculos, cu siguranţă inoportun să fie scos, astfel Daniel se hotărî să iasă din casă în vârful picioarelor, aşa cum se face când doreşti să nu tulburi somnul cuiva. Înainte de a închide uşa şi într-o frază rostită mai mult pentru sine decât pentru a fi auzită de Humberto, spuse:

— Să fie clar că mie Cristina mi s-a părut întotdeauna o fată minunată.

În biroul lui Durán, situat, la fel ca al tuturor şefilor care pot alege, în partea cea mai de sus a clădirii, de unde se vedea parcul învecinat, nu aveai un acces direct, ci trebuia să treci în mod inevitabil prin secretariatul de alături. Dar cum era ora mesei, personalul administrativ strălucea prin absenţă şi uşile erau larg deschise. Cine să vrea să fure ceva din departamentul cu cel mai redus buget din toată universitatea?

Înainte de a trece în biroul şefului său, Daniel hotărî să viziteze o toaletă din apropiere ca să-şi împrospăteze puţin faţa. Întâlnirea şi, mai ales, faptul că Durán evitase în mod deliberat să-i spună la telefon care era motivul acesteia îi provocaseră cele două simptome de nelinişte pe care le detesta cel mai mult: transpiraţia şi tahicardia. În ultima vreme lucrase la eseul său despre Beethoven, chiar şi în timpul orelor de curs, abuzând de toate resursele departamentului, cu excepţia celei strict băneşti. Impresia lui era că scopul întâlnirii cu Durán urma să fie ca acesta să-i tragă o săpuneală sau ca să-i comunice chiar suspendarea din funcţie, odată cu cea a salariului. Şi bineînţeles că nu era exclusă cea mai gravă eventualitate dintre toate: ca Durán să-i comunice faptul că, din pricina unei reduceri bugetare, urma să se procedeze la desfiinţarea acelui rahitic departament.

După ce se mai linişti puţin, intră în biroul lui Durán,

fără să mai bată la uşa care oricum era larg deschisă, şi îl surprinse vorbind la telefon. În celelalte ocazii când fusese în birou îi atrăseseră foarte tare atenţia două lucruri: faptul că, indiferent ce vreme era afară, Durán nu-şi scotea niciodată haina sau paltonul, drept care dădea întotdeauna impresia absurdă că era în vizită în propriul birou, şi uimitoarea lui asemănare cu Silvio Berlusconi, înainte ca acesta să-şi fi făcut celebra grefă capilară. Adevărul e că, şi dacă Durán ar fi rămas la fel de lipsit de păr ca şi politicianul italian (dar nu era cazul, pentru că se distingea printr-un păr stufos, aproape fără niciun fir alb), tot nu s-ar fi supus niciodată unei asemenea operaţii estetice, numai pentru ca să nu trebuiască să se afişeze în public cu acea jalnică bandana pe care şi-o legase în cap inefabilul prim-ministru în zilele următoare grefei sale capilare. Spre deosebire de Berlusconi, Durán avea simţul ridicolului, deşi nu era clar dacă recunoscuta lui onestitate, care îl deosebea de clona sa, se datora convingerilor sale morale sau faptului incontestabil că ar fi fost nu numai dificil, dar şi miraculos să deturneze fonduri în scopuri ilicite într-un departament ca al său, atât de puţin înzestrat din punct de vedere economic.

Durán încheie convorbirea telefonică cu „să vă dea cu sacul, şi ţie, şi la tot Ministerul învăţământului” şi se ridică să-i strângă mâna subordonatului său.

— Bună ziua, Daniel Paniagua.

I se adresa întotdeauna cu prenume şi nume. La fel ca atunci când soţiile de yankei din serialele de televiziune îi ceartă pe proştii lor de bărbaţi spunându-le: „John McBride, vreau să laşi imediat paharul de whisky şi să mă asculţi cu atenţie”.

— Nu mai face mutra asta speriată, omule, că nu se întâmplă nimic rău.

— Nu, dar nu sunt speriat.

„Minciună sfruntată.” În ciuda faptului că Durán tocmai îl liniştea cu un zâmbet şi cu expresia „nu se întâmplă nimic”, Daniel simţea că inima îi pompa cu peste o sută cincizeci de bătăi pe minut.

— Te-am chemat ca să-ţi cer o favoare, îi spuse Durán.

Îl privea cu severitate, ca şi cum ar fi fost pe punctul de a-i deschide un dosar disciplinar. Dar fraza şi mai ales tonul cu care tocmai fusese rostită avură asupra lui un efect liniştitor de parcă ar fi înghiţit un flacon întreg de Sumial.

— O favoare? Bineînţeles, dacă este în puterea mea. Despre ce e vorba?

— Să mergi la un concert.

Durán deschise sertarul principal al mesei şi scoase programul unui concert pe care Daniel încercă să-l cerceteze cu aviditate. Dar Durán nu vru să i-l înmâneze imediat, ci îl reţinu în mâna sa dreaptă, ca să intensifice şi mai mult curiozitatea ivită pe chipul lui Daniel.

Acesta încercă să ignore hârtia şi adoptă o atitudine nepăsătoare.

— Favoarea pe care trebuie să ţi-o fac este să merg la un concert? Atunci, cere-mi cât mai multe favoruri dintr-astea.

— La acest concert nu vei asculta doar muzică. Mai ales, şi în mod fundamental, vei spiona pentru mine.

— Bine, dar despre ce e vorba?

— Despre Beethoven. E specialitatea ta, nu?

— Da, bineînţeles. Despre asta scriu în eseul meu. L-am început cu ani în urmă, când încă mai trăia tatăl meu, l-am întrerupt în timpul bolii sale şi, când a murit, nu m-am mai simţit în stare să-l reiau. Acum vreau să-l termin, chiar dacă numai ca să i-l pot dedica şi să-i cinstesc memoria.

— Asta e foarte lăudabil, spuse Durán. Şi după o scurtă pauză continuă: Săptămâna trecută am citit undeva că Beethoven era de origine spaniolă.

— I se spunea *Schwarzspanier,* spaniolul negru, pentru că avea o piele foarte închisă la culoare şi sunt unii care spun chiar că avea strămoşi spanioli...

— Tu pune asta în cartea ta. Întotdeauna trebuie să tragi spuza pe turta ta.

— Adevărul e că familia lui Beethoven avea origine

flamandă.

— Vezi? Cu siguranţă că era din Sevilla.

Daniel stătu la îndoială dacă Durán avusese sau nu de gând să facă o glumă.

— Flamandă, adică din Flandra, nu flamenco, din Andaluzia. Noi, spaniolii, ne-am aflat în Flandra în secolele al XVI-lea şi al XVII-lea, aşa că nu e improbabil ca vreun archebuzier dintr-o unitate compusă din trei batalioane să o fi sedus sau mai degrabă, dată fiind reputaţia noastră, să o fi violat pe vreo străstrăbunică a compozitorului.

— Atunci, să rămână foarte clar acest fapt când o să-ţi publice *Crepusculul unui geniu.*

— Îi cunoşti până şi titlul? Dar cum mai circulă zvonurile!

— Zvonurilor le-a plăcut întotdeauna să circule. Uite, aruncă o privire.

Durán îi înmână în cele din urmă programul de sală şi Daniel începu să-i devoreze conţinutul cu lăcomie. Citind numele care figura alături de Beethoven, sări în sus şi exclamă:

— Ronald Thomas! Ştii cine este, nu-i aşa?

— Am auzit ceva.

— Omul acesta este acum chiar în ochiul uraganului întregii muzicologii moderne, ca să nu mai vorbesc despre domeniul specific al cercetărilor asupra lui Beethoven, unde este de-a dreptul maestrul maeştrilor. Toată lumea recunoaşte, sau recunoaştem cu toţii, că e vorba de un cercetător fascinant, deşi trebuie să-ţi precizez că este şi extraordinar de controversat. Există persoane care îl adoră şi care îi aplaudă până şi cea mai neînsemnată scriere şi sunt alţii care îl detestă şi care ar dori să-l vadă scos din circulaţie chiar în după-amiaza zilei de azi.

— Scos din circulaţie înseamnă… mort?

— Nu, dragul meu. Înseamnă dezavuat, compromis, alungat din muzică.

— Şi tu în ce tabără eşti?

— Eu sunt pro Thomas până la capăt. Îi urmăresc lucrările de ani de zile şi mă mir că n-am aflat că e în

Spania.

— Cred că preferă să păstreze secretul, dat fiind că, după cum poţi vedea, a venit să prezinte un concert foarte, foarte deosebit.

Daniel continuă să citească programul de sală şi îşi scutură din nou capul cu uimire.

— Simfonia a X-a de Beethoven! E de necrezut!

— Tocmai ai rostit cuvântul-cheie: de necrezut. Pentru că există într-adevăr Simfonia a X-a?

— Cine poate şti? Thomas n-a spus nicio clipă că ar fi descoperit-o. Ceea ce a făcut el, şi în felul acesta a sfârşit prin a scoate din minţi muzicologia cea mai nătăfleaţă şi mai conservatoare, a fost să o reconstituie, plecând de la o serie de schiţe şi de fragmente lăsate de Beethoven şi împrăştiate prin jumătate din Europa; sunt aproximativ două sute cincizeci de măsuri din prima parte, dintre cele patru pe care le are de obicei o simfonie. Potrivit programului pe care tocmai mi l-ai dat, asta este ceea ce se va interpreta mâine-seară.

— Ai observat, probabil, spuse Durán, care se delecta enorm cu interesul pe care reuşise să i-l trezească lui Daniel, că acest concert este aproape clandestin. N-a fost anunţat nicăieri şi nu va fi prezentat în nicio sală oficială de audiţii, ci la reşedinţa particulară a lui Jesús Marañón, în faţa unui grup de invitaţi aleşi pe sprânceană.

— Nu contează că vor veni puţini, pentru că unii dintre ei sunt foarte bătăioşi, iar la concertul de mâine se poate stârni ceva.

— Se poate stârni ceva? La ce te referi?

— La huiduieli, tropăieli, fluierături. Sunt puţine îndoieli că Beethoven ar fi avut intenţia de a compune o altă simfonie, după a IX-a, dar nu e dovedit în niciun fel că fragmentele asamblate de Thomas ar fi fost destinate toate aceleiaşi părţi.

— Cu alte cuvinte, ne-am putea afla în faţa unui monstru muzical. Monstrul lui *Beethovenstein*[6].

---

6 Aluzie la Frankenstein, personajul savantului nebun din romanul gotic *Frankenstein sau Prometeul modern*, al scriitoarei britanice

— Totul depinde de felul cum a „cusut” Thomas puţinele fragmente pe care le-a compus Beethoven. În principiu, mâine aştept să mă întâlnesc cu un Andante în mi bemol care va face loc unui Allegro în do minor. Asta este ce a ieşit la iveală în presa de specialitate. Dar e greu să ştim cum a instrumentat Thomas lucrarea, pentru că nu numai că avem foarte puţine note, dar nu ştim nici măcar ce instrumente trebuie să le cânte.

— Asta nu se poate deduce plecând de la uzanţele epocii?

— Da şi nu. Beethoven a spart tiparele şi în ceea ce priveşte instrumentele folosite. Ca să-ţi faci o idee, a fost primul care a utilizat flautul *piccolo* şi tromboanele într-o simfonie. La fel, Thomas a încredinţat trompetelor o frază pe care Beethoven ar fi dorit să o încredinţeze clarinetelor. Sau viceversa. Tu n-ai de gând să mă însoţeşti?

— Nu pot. Am încetat să mai fiu invitat în casa lui Jesús Marañón de când am nesocotit cererea acestuia ca una dintre fiicele sale să cânte o arie de Bach în concertul pe care l-a dat Bob van Asperen aici, în sala de audiţii.

— Marele clavecinist. Dar eu zăceam în pat cu hepatită şi n-am putut veni. Într-adevăr, ţi-a cerut Marañón aşa ceva?

— Nu mi-a cerut, mi-a pretins. Şi unde mai pui că acum fiică-sa a făcut nişte progrese remarcabile, pentru că acum doi ani, când a venit Van Asperen, biata de ea urla ca fata din *Exorcistul.*

— Ai făcut foarte bine când ai spus nu. Cine s-o fi crezut?

— Păi s-a crezut ceea ce şi este: Dumnezeu Atotputernic. N-ai decât să râzi tu; ştii cum i se spune? Jesús al Marii Puteri. Marañón a reuşit, de pildă, graţie lucrăturilor sale, să-mi îngheţe bugetul departamentului pentru următorii doi ani. Şi se dedică discreditării mele în public de câte ori poate.

— Dar atunci, cum a ajuns această invitaţie în mâinile

Mary Shelley, apărut în anul 1818, și care a inspirat mai multe filme de groază.

tale?

— Am şi eu mijloacele mele.

— E mâine la opt fix. Voi fi acolo negreşit. Nu, aşteaptă!

— Ce se întâmplă? Să nu-mi spui că ai vreun alt angajament inevitabil şi că nu poţi merge!

— Concertul este mâine-seară. I-am promis Aliciei că voi merge s-o iau de la aeroport.

— Atunci, las-o baltă. Nu vreau să provoc o criză de cuplu.

— Nici vorbă, sigur că mă pot descurca. O să-i trimit un taxi sau o să-i cer unui prieten să meargă să o aştepte. Nici măcar o bombă nucleară nu m-ar putea împiedica să asist la acest concert.

— Dacă reiese că Thomas este un impostor, o să-l facem praf, mă auzi? Du-te mâine la concert şi fii urechile, ochii şi toate simţurile mele. Să nu-ţi scape niciun amănunt. Nu mă interesează ce a făcut tipul până acum: dacă a creat un monstru din Beethoven, îl vom distruge pe el şi pe mecena al lui, Jesús Marañón.

Daniel rămase pe gânduri câteva clipe, cu privirea pierdută dincolo de ferestrele mari, situate în spatele lui Durán.

— La ce te gândeşti?

— La nimic. Mi-am amintit doar că există erudiţi care afirmă că undeva, în Europa, zace ascuns, aşteptând să fie descoperit, manuscrisul complet al Simfoniei a X-a a lui Beethoven.

Durán nu făcu niciun comentariu, se mărgini să-i întoarcă acel zâmbet strâmb şi prefăcut pe care doar politicienii foarte iscusiţi sau foarte corupţi sunt în stare să-l arboreze când au ceva foarte evident de ascuns.

4

În aceeaşi după-amiază, un avion al companiei Air France din direcţia aeroportului Paris-Orly îl depunea pe aeroportul Madrid-Barajas pe prinţul Louis-Pierre-Toussaint-Baptiste Bonaparte, moştenitor al tronului Franţei şi descendent al lui Napoleon Bonaparte. Prinţul,

un bărbat de cincizeci şi cinci de ani, mic de statură şi nervos ca şi ilustrul său antecesor, era de fapt străstrăstrănepotul fratelui mai mic al lui Napoleon, Jérôme, care ajunsese, între 1807 şi 1813, rege al Westfaliei, un stat-marionetă din nord-vestul Germaniei, creat de împărat. Louis-Pierre călătorea în compania soţiei sale şi fusese invitat de Fundaţia Prietenilor lui Napoleon, situată nu departe de consulatul francez, ca să prezinte, în seara aceea, o conferinţă despre ilustrul său strămoş, intitulată „Micul caporal”, una dintre poreclele pe care le primise generalul pe când era încă în viaţă. Deoarece posibilitatea de a recupera într-o zi tronul Franţei nu era altceva decât o himeră – ţara sa era poate republica cea mai faimoasă din lume şi, de altfel, existau alţi aspiranţi la tron, precum descendenţii familiilor d’Orléans şi de Bourbon –, prinţul îşi temperase dorinţele de grandoare şi se concentrase asupra politicii locale. La Ajaccio, capitala Corsicăi, leagănul familiei Bonaparte, Louis-Pierre era mai mult decât celebru şi putea deveni, la următoarele alegeri, primarul cel mai votat din istoria turbulentă a insulei.

În prezent, principala sa sursă de venituri erau activităţile referitoare la ilustrul său antecesor, care continua să stârnească pasiuni în întreaga lume: seminarii, conferinţe – pentru care nu elibera niciodată facturi de mai puţin de şase mii de euro – şi, bineînţeles, cărţi despre Napoleon, dintre care una, *Infern pe insula Sfânta Elena,* se afla de săptămâni bune pe lista celor mai vândute cărţi ale săptămânalului *Le Figaro Littéraire.*

Şi cu toate că nici prinţul, nici soţia lui nu erau prea melomani, amândoi aveau de gând să profite de şederea lor în Spania ca să accepte invitaţia pe care prietena lor intimă Sophie Luciani, fiica din prima căsătorie a lui Ronald Thomas, le-o trimisese ca să asiste la concertul extraordinar pe care tatăl ei urma să-l dirijeze a doua zi, pentru o mână de privilegiaţi, în casa lui Jesús Marañón.

După ce au trecut de controlul poliţiei şi şi-au recuperat bagajele, Louis-Pierre şi soţia sa au observat că fundaţia trimisese să-i aştepte o persoană care purta în

mâini o pancartă cu inscripţia MR. BONAPARTE. Prinţul şi prinţesa îi făcură un semn că ei sunt, iar tipul se apropie foarte îndatoritor ca să-i ajute cu valizele.

— Aţi avut o călătorie plăcută?

— Da, cu excepţia întârzierii, spuse prinţul. Mergem la hotel?

— Mă tem că, din pricina întârzierii avionului, răspunse asistentul, în vreme ce începea să împingă căruciorul cu bagaje în direcţia parcării, ne vedem obligaţi să mergem direct la fundaţie.

— *Merde!* spuse prinţesa. Am nevoie să fac măcar un duş înainte de conferinţa soţului meu. În plus, vreau să o văd pe Sophie.

— Să facem ceva, propuse prinţul. Lăsaţi-o pe soţia mea la hotel, iar pe mine duceţi-mă direct la sala de festivităţi. La urma urmelor, soţia mea a învăţat deja conferinţa mea pe dinafară.

Trei ore mai târziu, conferinţa prinţului Bonaparte ajunsese la capăt şi moderatorul deschisese o rundă de întrebări în care cei prezenţi, spre deosebire de ceea ce se întâmplă de obicei în mod frecvent la acest gen de manifestări, participau activ. Un tânăr întrebă:

— Aţi spus ceva mai devreme că aveţi certitudinea că împăratul a fost otrăvit pe insula Sfânta Elena. Aveţi vreo dovadă?

— Dacă vă referiţi la vreo dovadă medico-legală, bineînţeles că nu, răspunse conferenţiarul. Ţineţi seama de faptul că unchiul meu a murit în 1821 şi că până în 1836 nu a fost descoperit testul lui Marsh, care permite detectarea la un cadavru a celei mai mici urme de arsenic, chiar şi după mulţi ani de la producerea decesului.

— Dar otrăvit de cine? întrebă o bătrână. Pe cine bănuiţi?

— Pe guvernatorul insulei, firește. Care era bărbat, dacă doriţi să ştiţi. Lămuresc acest fapt pentru că dumneavoastră, femeile, sunteţi cele care aveţi faimă de otrăvitoare.

Se auziră câteva râsete printre cei prezenţi.

— Dar lămurirea este superfluă, continuă prinţul, pentru că, dacă până şi azi e greu de imaginat, pe vremea aceea era literalmente de neconceput ca o femeie să se afle în fruntea unei garnizoane militare.

— Otrăvit de englezi! Aveţi vreo dovadă? întrebă un domn cu urechi mari care nu-şi putea ascunde accentul britanic.

— Nu. Dar, când împăratul a ajuns pe insula aceea uitată de Dumnezeu în care l-au închis englezii, avea patruzeci şi şapte de ani şi o sănătate de fier. După câteva luni, au început să i se umfle picioarele şi să aibă stări proaste: dureri de cap, diaree, insomnie. Brusca deteriorare a sănătăţii lui s-a prelungit de-a lungul a şase ani şi, în timpul săptămânilor dinaintea decesului, vomita de mai multe ori pe zi. Chiar el însuşi a ajuns să insinueze că era otrăvit, ceea ce mie nu mi se pare o idee absurdă, dacă ţinem seama de faptul că unul dintre camarazii săi şi doi dintre servitori muriseră pe insulă înaintea lui.

— Ne-aţi putea relata ceva mai mult despre presupusul său otrăvitor? întrebă moderatorul. Şi ce motive avea ca să-l otrăvească pe unchiul dumneavoastră?

— Asasinul a fost, aproape cu certitudine, guvernatorul insulei, sir Hudson Lowe[7]. Era un tip rigid şi inflexibil, care s-a dedicat, într-un mod neîndurător, aplicării directivelor de securitate pe care i le dăduse ministrul său. Nu era dispus să rişte ca strămoşul meu să-l facă de râs evadând – o făcuse deja de pe insula Elba în 1815 – a doua oară. Îl umilea pe general cu interdicţii absurde, bunăoară nu-l lăsa să călărească fără să fie urmat de o escortă. Sfânta Elena nu avea nici măcar port, aşa că vasele trebuiau să arunce ancora în golf. Ţărmurile abrupte aveau 300 de metri înălţime. Unde ar fi putut merge bietul meu strămoş? Era absurd! Napoleon n-a reuşit nici măcar să-l facă pe guvernator să i se adreseze cu Maiestate, după cum voia el. A trebuit să se resemneze

7 General britanic (1769-1844), considerat temnicerul lui Napoleon pe insula Sfânta Elena.

cu apelativul de generalul Bonaparte.

— O adevărată nenorocire, spuse ironic spectatorul englez. Eu n-aş fi putut supravieţui unei asemenea umilinţe. Dar de la ce povestiţi dumneavoastră până la acuzaţia de asasinat e o mare distanţă. Scuzaţi-mă, dar am citit undeva că, în ultimul timp, se dă mai multă crezare posibilităţii ca Napoleon să fi murit de un cancer la stomac sau de vreo tulburare hepatică.

După ce îl fulgeră cu privirea pe englez, prinţul Bonaparte spuse fără să-şi poată ascunde iritarea:

— Scorneli! După cum ştiţi, Napoleon a fost înmormântat pe insula Sfânta Elena, dar, cum am spus în conferinţă, în anul 1840, au fost exhumate rămăşiţele sale pământeşti, care erau bine conservate, şi au fost duse la Paris. După un secol, la începutul anilor şaizeci, o echipă de cercetători, din care făceau parte un dentist şi un expert în toxicologie, au analizat simptomele de care se plângea Napoleon şi au văzut că se potriveau cu ale unei otrăviri progresive cu arsenic. Echipa a putut obţine câteva fire de păr ale împăratului, care, după cât se pare, i-au fost tăiate a doua zi după deces.

Prinţul probabil că îşi dădu seama că se înflăcăra din cale afară şi se opri un moment ca să ia o înghiţitură din paharul cu apă de care nu se atinsese cât vorbise. Apoi continuă:

— Aceste mostre de păr au fost analizate prin procedee foarte sofisticate şi s-a ajuns la concluzia că prezenţa arsenicului în ele era mult superioară celei normale. Credeţi-mă, strămoşul meu a fost asasinat, şi singura persoană cu un mobil plauzibil era duşmanul său de moarte de pe insulă, guvernatorul Lowe, care, după dispariţia împăratului, a putut trăi fără teama de a fi pus într-o lumină ridicolă de cel mai faimos prizonier din istorie.

O femeie blondă, care sosise la conferinţă cu ceva întârziere şi nu putuse să mai găsească loc în faţă, spuse, stând în picioare, din fundul sălii:

— Şi ce se întâmplă cu Beethoven?

Întrebarea a fost formulată pe un ton atât de impertinent, încât păru mai curând o blasfemie. Zeci de auditori întoarseră capul ca să încerce să o identifice pe femeie, care se ascundea sub o şapcă de pânză maro şi nişte ochelari negri. Timp de câteva secunde, zarva din sală a fost comparabilă cu cea care s-ar fi produs la o nuntă, dacă, în plină ceremonie, ar fi apărut un al doilea pretendent. Moderatorul şi prinţul schimbară între ei câteva fraze la ureche, care aveau drept scop să stabilească dacă întrebarea trebuia sau nu să fie ocolită, şi când în sală deveni evident că acel conferenţiar nu avea de gând să se eschiveze, publicul tăcu rapid, ca să nu piardă niciun singur amănunt din reacţia acestuia.

— Beethoven? spuse prinţul. Scuzaţi-mă, dar nu ştiu unde vreţi să ajungeţi.

— Beethoven îl ura pe Napoleon. Până într-acolo încât i-a retras dedicaţia de pe *Simfonia Eroica* atunci când a aflat că a trădat idealurile Revoluţiei Franceze autoproclamându-se împărat.

Prinţul izbucni într-un hohot de râs plin de stupefacţie.

— Şi pe urmă sunt eu acuzat că dau crezare teoriei conspiraţiilor. Insinuaţi cu adevărat că Beethoven a putut avea vreo legătură cu otrăvirea lui Napoleon?

— Beethoven, domnul meu, a fost intim legat de cea mai perversă dintre societăţile secrete ale acelor vremuri, aşa-numiţii Illuminati[8]. Nu ştiu dacă ştiţi, dar *Cantata la*

8 Illuminati (pluralul din latinescul *illuminatus*, „iluminății”) este un nume care se referă la mai multe grupuri, atât istorice și moderne, atât reale cât și fictive. Ordinul Iluminaților a fost o societate secretă fondată la 1 mai 1776, în Ingolstadt (Bavaria de Nord), de Adam Weishaupt, care a fost primul profesor de drept canonic de la Universitatea din Ingolstadt . Mișcarea era formată din liber-cugetători, liberali, republicani (deci antimonarhici) și pro-feminini, recrutați din lojile masonice din Germania, și a urmărit să promoveze perfecționismul prin intermediul școlilor de mistere. În 1785, ordinul a fost infiltrat, dezbinat și suprimat mai întâi de către guvern bavarez pentru un presupus complot și apoi în întregul stat (Reich) german. Acuzația adusă a fost aceea că scopul ordinului este să răstoarne toate monarhiile și religiile de stat din Europa.

moartea împăratului Iosif al II-lea pe care a compus-o Beethoven a fost finanţată direct de această sectă.

— Illuminati îl simpatizau pe împăratul austriac, răspunse Bonaparte puţin cam nervos. Foarte bine, şi ce dacă?

— Adevărul e, dragul meu prinţ, că Austria era duşmana de moarte a lui Napoleon.

5

În ziua concertului, Daniel era foarte neliniştit şi distrat.

La prima oră a dimineţii l-a sunat pe Humberto ca să-l întrebe dacă se putea ocupa el să meargă să o ia pe Alicia de la aeroport şi să o ducă până în apartamentul lui, de la care, de altfel, trebuia să-i dea un set de chei.

Vocea prietenului său sună rece şi distantă de la celălalt capăt al firului.

— Ţi s-a întâmplat ceva? întrebă Daniel, care uitase deja de sesiunea de hipnoză muzicală din ziua anterioară.

— Muzica pe care m-ai făcut să o ascult. A avut efecte devastatoare.

Daniel începu imediat să se simtă vinovat.

— Vorbeşti serios? Ai hotărât să nu te mai însori?

— Nu tocmai, Daniel. Dar azi-noapte mi s-a năzărit să comentez cu Cristina că am putea eventual lua în considerare o amânare şi n-ai idee ce scandal a ieşit.

— Dar tu eşti idiot? Cum ţi-a venit ideea să pui la cale o amânare la puţin mai mult de o lună până la nuntă?

— Mi-ai adus muzica aia infernală într-un ceas rău.

— Nu încerca să mă faci acum responsabil de conflictele tale de cuplu. În orice caz, dă toată vina pe Beethoven.

— Nu ştiu ce să fac, nici măcar nu sunt trist, este ca şi cum nici mie însumi nu mi-ar veni să cred ce mi se întâmplă.

Daniel rămase tăcut câteva clipe, încercând să caute cel mai bun mijloc de a-i arunca prietenului său un colac de salvare. În cele din urmă, adăugă:

— Vrei să o sun eu pe Cristina?

— Şi ce o să-i spui? Că vina este a unui compact-disc?

— Atunci sun-o tu şi cere-i iertare. Spune-i că azi-noapte erai beat, ce ştiu eu, orice scuză, dar trebuie să lupţi pentru ea.

— Spune-i-o tu, pentru că este aici lângă mine, împuţitule, că asta eşti, un împuţit!

— Nemernicule! A fost o păcăleală? O să te ucid!

— Nu, spuse Cristina, care pusese deja mâna pe receptor, eu o să te ucid pe tine, pentru că încerci să-i iei minţile logodnicului meu cu atât de puţin timp înainte de nuntă.

Vocea suna amuzată şi pusă pe şotii, iar Daniel îşi dădu seama că cei doi se distraseră pe socoteala lui.

— Sunteţi nişte pramatii. Era cât pe-aici să fac infarct.

— Bine, spuse Cristina, în afară de faptul că încerci să ne strici cea mai fericită zi a vieţii noastre, de ce ai sunat?

— Am nevoie să mergeţi astă-seară să o luaţi pe Alicia de la aeroport, să o duceţi la mine în apartament şi să-i daţi cheile. Dacă nu, o să rămână pe stradă.

— Nu v-aţi văzut de săptămâni întregi şi nu eşti în stare să te duci să o iei? Amice, cel care cu siguranţă n-o să se însoare eşti tu.

— Am un concert astă-seară la care nu pot să nu mă duc.

— Un concert? Caută altă scuză mai convingătoare, pentru că, îţi spun eu, cu asta o faci lată în mod sigur.

— Este un concert foarte special, n-am timp să vă explic acum.

A urmat o pauză în care Daniel îi auzi conversând la distanţă în legătură cu agenda complicată pe care o aveau amândoi pentru ziua aceea. Apoi, Humberto veni la telefon:

— Te sun pe la mijlocul dimineţii şi îţi spun sigur dacă unul dintre noi poate merge să o ia pe Alicia.

După ce şi-a ţinut orele pe care le avea în ziua aceea,

Daniel corectă două lucrări de examen în biroul său şi se întoarse acasă ca să se schimbe, dar cum era o căldură neobişnuită pentru sfârşitul verii, nu se îmbrăcă imediat. Preferă să rămână câtva timp în chiloţi, să-şi toarne o coca-cola cu multă gheaţă, să pună ventilatorul la maximum şi să se conecteze la internet ca să verifice dacă pe pagina de web a lui Thomas exista vreo menţiune a călătoriei sale în Spania sau vreo ştire de ultimă oră în legătură cu foarte originala piesă pe care el avea să o asculte la reşedinţa lui Jesús Marañón: prima parte reconstituită a Simfoniei a X-a de Beethoven.

Dacă Daniel şi-ar fi amintit în momentul acela să golească mesageria vocală, ar fi auzit cele două mesaje care îi fuseseră lăsate în ziua aceea: unul, din partea directorului sucursalei sale bancare, ca să-i spună că trebuie să depună vreo cinci sute de euro în contul său curent dacă nu voia să rămână pe roşu când vor veni următoarele avize de plată; celălalt, de la Humberto, ca să-l anunţe că, din cauza intenselor pregătiri de nuntă, nici el, nici Cristina nu se puteau angaja să o ia pe Alicia de la aeroport.

Dar Daniel avea mintea atât de ocupată cu extraordinarul experiment muzical al lui Ronald Thomas, încât nu numai că nu se învrednici să asculte mesajele, dar luă drept sigur faptul că prietenul său avea să-i rezolve mica problemă legată de venirea Aliciei.

Pe pagina web a lui Thomas nu exista nici cea mai neînsemnată menţiune a concertului sau a călătoriei sale în Spania, ceea ce n-a făcut decât să confirme secretomania cu care se înfăptuia toată operaţiunea. Daniel lăsă deoparte un articol care nu aducea nimic nou, în care se spunea că un prieten al lui Beethoven, numit Karl Holz[9], se lăuda, în scrisori de pe vremea aceea, că auzise prima parte a Simfoniei a X-a cântată la pian de către compozitorul însuşi. Ca atare, nu păreau să aibă mult temei zvonurile, poate alimentate de către cel mai

9 Violonist și dirijor austriac (1799-1858), a fost o vreme secretarul particular al lui Beethoven.

intrigant dintre prietenii muzicianului, Anton Schindler[10], potrivit cărora Beethoven nu ajunsese niciodată să se aventureze să compună o a zecea simfonie. Pe o altă pagină se făcea aluzie la o bârfă pe care el o împărtăşise cu Durán: existenţa unui presupus manuscris integral al lucrării, care nu fusese încă descop... Poc!

Ecranul computerului deveni negru. Toată lumina din cartier începu să strălucească prin absenţă, din pricina unei supraîncărcări a reţelei. Consumul masiv de aer condiţionat în tot oraşul le făcea tuturor probleme.

Daniel îşi puse hainele pe care avea să le poarte la concert – nişte blugi curaţi, o cămaşă albastră cu mâneci scurte şi nişte mocasini cu talpă de cauciuc – şi, cum nu mai avea nimic altceva de făcut, coborî să înfulece un hotdog la barul din colţul străzii. Ştia că, de îndată ce va sosi Alicia, nu va mai putea nu numai să mănânce, dar nici măcar să menţioneze porcăriile care-i plăceau atât de mult, aşa că trebuia să profite de aceste ultime ore de celibat.

Blestem. Maşina de încălzit pâine din bar nu funcţiona, din pricina penei de curent, aşa că luă motocicleta Buell Streetfighter de 1200 c.c. cu care se deplasa peste tot, ca să mănânce în parcul în care făcea jogging. Hotdogul de la chioşcul acela, pionier în oraş, şi instalat ca o imitaţie a celor pe care Daniel le văzuse de atâtea ori în filmele americane, îl încânta. Casa lui Marañón nu era departe de acolo şi ar putea mai întâi să-şi lase motocicleta în garajul departamentului – cu aspectul ei de luptător musculos, motocicleta Buell era o piesă foarte râvnită de borfaşi şi Daniel nu îndrăznea niciodată să o lase pe stradă – şi să facă apoi o plimbare liniştită.

Bărbatul de la chioşcul cu *hotdogs* zâmbi în sinea lui văzându-l venind.

— Vă simţeam deja lipsa pe ziua de azi!

---

10 Anton Felix Schindler (1795-1864), violonist și compozitor german. A fost între anii 1820-1824 și 1826-1827 secretarul particular al lui Beethoven. În 1840 a publicat o biografie a compozitorului.

— Ei bine, iată-mă aici. Dar, de data asta, să nu înţepaţi pâinea prea tare, pentru că muştarul şi ketchupul curg apoi pe la celălalt capăt.

I se păru că observă o sclipire trecătoare de ură în ochii vânzătorului, ca şi cum, făcând acel comentariu, i-ar fi pus la îndoială profesionalismul.

— Dumneavoastră sunteţi muzician, nu-i aşa?

— Sunt muzicolog. De ce?

— Pentru că vă văd de multe ori intrând şi ieşind din clădirea aceea. Poftim hotdogul dumneavoastră.

Vânzătorul se plictisea şi încercă să-l angreneze pe Daniel într-o conversaţie de un anumit nivel, aşa cum li se întâmplă taximetriştilor care n-au mai făcut o cursă de ceva vreme.

— Adică, dumneavoastră cântaţi puţin.

— Cânt ceva la pian, dar nu grozav. Noi, muzicologii, ne consacrăm cercetării. În legătură cu partiturile şi lucruri dintr-astea. Aproape că v-aş spune că diferenţa dintre un muzician şi un muzicolog este la fel de mare precum cea dintre un ginere şi un ginecolog.

— Ha, ha, foarte bună. Ei bine, fiul meu este şi el muzician, cântă la chitară de-ţi face o deosebită plăcere să-l asculţi. Deşi eu nu-l încurajez prea mult, pentru că muzicanţii îndură mai multă foame decât câinele unui orb.

— Domnule, dacă tipul cântă foarte bine, nu. Fireşte, cel care nu trăieşte bine este muzicologul, vă pot da toate asigurările.

— Suntem mulţi în situaţia asta, dacă nu câştigăm la loterie...

— Eu nu joc. Ca să nu mai trag mâţa de coadă, ar trebui să jefuiesc o bancă. Sau să am o baftă extraordinară şi să reuşesc să descopăr o partitură foarte valoroasă. Da, cu un manuscris inedit, m-aş plasa pe orbită.

Vânzătorul de hotdogi îl privi cu o expresie amuzată, aproape complice, şi, de bună seamă, nu lipsită de lăcomie.

— De câţi bani am discuta?

— De foarte mulţi. Pentru o partitură integrală a Simfoniei a IX-a de Beethoven, ştiţi despre ce vă vorbesc?

Celălalt începu să fredoneze, cântând destul de bine, de altfel.

— Taaa, tata, tata, tata, cum să nu ştiu, Oda Bucuriei.

— Aşa e. Dar Oda Bucuriei este doar o parte. Pentru întreaga simfonie, într-un manuscris de peste cinci sute de pagini, s-a ajuns să se plătească, acum vreo doi ani la o licitaţie din Londra, 2 133 000 de lire sterline, peste trei milioane de euro.

— Să tot stai cu burta la soare! spuse vânzătorul care, în mod evident, îşi imaginase o sumă mult inferioară acesteia.

— Şi vă vorbesc de o partitură care nici măcar nu era scrisă de mâna lui Beethoven. Era plină de adnotările sale, dar era opera unui copist.

— Şi cine poate scoate din buzunar atâta bănet pentru o bucată de hârtie? Vreun muzeu sau ceva în genul ăsta?

— Un colecţionar particular, care pe deasupra nici măcar nu era în sală. A supralicitat la telefon. Ăştia sunt cei mai *ţicniţi.*

— Atunci, aveţi viaţa ca şi rezolvată, prietene. Găsiţi o partitură dintr-aia şi gata cu prostiile. Şi când o să daţi de ea, amintiţi-vă şi de prietenul dumneavoastră Antonio. Mă rog, că nu m-am prezentat: Antonio Peñalver, la dispoziţia dumneavoastră.

Daniel îi strânse prost mâna, pentru că o avea încă mânjită cu ketchup. De fapt, ajunse să-i dea doar degetul mic. În plus, salutul l-a prins cu jumătate de hotdog în gură.

— Pe mine mî cheamî grm, grm.

— Mâncaţi liniştit, pentru Dumnezeu. Asta mai lipsea.

A trecut aproape un minut până când Daniel a putut înghiţi cocoloşul de pâine şi de cârnat care i se formase în gură. Concertul îl făcuse să devină neliniştit.

— Vă spuneam că pe mine mă cheamă Daniel Paniagua.

Vânzătorul parcă era dus pe altă lume, cufundat

complet în calcule monetare.

— Cu trei milioane de euro, să fim serioşi! trag un picior în căruciorul ăsta de-l trimit la dracu-n praznic.

— Ei bine, atât se plăteşte pentru o partitură deja cunoscută. Acum, închipuiţi-vă că partitura care se descoperă este complet nouă. Ca atunci când apare un tablou nou de Picasso.

— Parcă îl şi văd venind.

— Imaginaţi-vă, de exemplu, că se descoperă altă simfonie de Beethoven. A zecea. O partitură scrisă de mâna lui Beethoven. O muzică genială, pe care n-a auzit-o nimeni niciodată interpretată.

— În cazul ăsta, putem ajunge uşor, după cum spuneţi dumneavoastră, la şase milioane de euro.

— Sau la treizeci, cine poate şti? N-aţi citit de curând în presă că pentru un tablou de Klimt s-au plătit 135 de milioane de dolari? Şi Klimt este un mare pictor, dar nu este nici Goya, nici Velázquez.

— Nu ştiu cine este Klimt. Doar dacă vă referiţi la Klimt Eastwood[11].

— Ce vreau eu să spun este că Simfonia a IX-a de Beethoven este considerată drept una dintre marile reuşite artistice ale umanităţii, comparabilă cu *Hamlet* al lui Shakespeare sau cu *Don Quijote* al lui Cervantes. Şi cum Beethoven se depăşea pe sine însuşi de la o simfonie la alta, cea de-a zecea ar putea cuprinde comori muzicale încă şi mai mari decât sora ei mai mică.

— Şi există vreun indiciu despre locul în care s-ar putea afla? Vă întreb pentru că am un cumnat taximetrist şi, dacă e nevoie să vă ducă oriunde, el vă duce.

— De ştiut, nu se ştie nici măcar dacă există.

Cel cu chioşcul rămase pe gânduri. S-ar fi zis aproape că era preocupat. Era evident că mai avea o întrebare, dar că nu se încumeta să o arunce. Poate pentru că întrebarea i se părea prea stupidă sau poate de teamă că se va observa prea tare cât de puţin ştie pe această temă.

---

11 Numele actorului american este Clint Eastwood.

— Şi dacă se descoperă simfonia asta şi reiese că...

— Că e falsă?

— Nu, falsă nu. Că e un căcat.

— Dar de ce spuneţi asta?

— Se zice că Beethoven era surd, cum putea şti dacă ceea ce scria suna bine sau suna prost?

— Fapt este că Beethoven nu era surd: a rămas surd, ceea ce este foarte diferit. Şi în plus, n-a rămas surd dintr-odată, ci a fost un proces foarte treptat.

— Mă rog, dar până la urmă, era surd ca o ciubotă, nu-i aşa? Şi înţelegeţi că pentru o persoană care nu se pricepe, un muzician surd este ca un pictor orb, de-ţi vine să şi râzi.

— Păi, o să vă vină să râdeţi şi mai tare când o să vă spun că sunt unii care afirmă că el compunea mai bine pentru că era surd.

— Haideţi, nu vă bateţi joc de mine. Mai vreţi un *hotdog?*

— Într-adevăr, nu. Am un concert peste puţin timp, legat tocmai de această temă, şi cu siguranţă că după aceea va fi un bufet rece grozav. Prefer să îmi las loc.

— Eu nu înţeleg cum stă treaba cu un muzician surd. Aproape că nu mi se pare etic.

— Şi dacă profunda originalitate a lui Beethoven din ultimii săi ani se datora tocmai faptului că nu putea auzi nimic? Când asculţi muzica altor compozitori, chiar dacă e la un nivel subconştient, această muzică îţi influenţează şi îţi condiţionează maniera de a compune. Chiar dacă nu plagiezi. Dar dacă nu o poţi auzi, ideile vor trebui să iasă obligatoriu din fantezia ta şi numai din fantezia ta.

— Păi, atunci, să vedem dacă aveţi noroc, prietene, şi găsiţi simfonia aia.

Se apropia un grup de şcolari şi cel cu chioşcul încheie conversaţia, întrezărind posibilitatea câştigului.

Daniel îi strânse mâna încă o dată ca să-şi ia rămas bun şi lăsă câmp liber clientelei care se apropia.

Înainte de a o porni spre concert, se asigură că are asupra lui invitaţia pe care i-o dăduse Durán şi rămase

privind-o. Îşi aminti scandaluri muzicale celebre, precum premiera de la Paris a lucrării *Sărbătoarea primăverii* a lui Stravinski, unde a avut loc chiar şi un schimb de pumni între partizanii şi detractorii piesei. Sau *la première* a operei *La Traviata* de Verdi la Veneţia, în care soprana era atât de sănătoasă şi de durdulie, încât publicul a izbucnit într-un hohot de râs atunci când medicul cânta: „Ftizia e atât de avansată, încât îi dau doar câteva ore de trăit”.

Dar acelea erau lucrări concrete. „Asta e prima dată când se poate isca un scandal pe cinste pentru o simfonie care nici măcar nu există.”

6

La mică distanţă de locul acela, telefonul din luxosul apartament de la hotelul Palace în care era cazată Sophie Luciani, fiica lui Ronald Thomas, suna deja de un minut fără ca cineva să se învrednicească să-l ridice. În cele din urmă, uşa de la baie se deschise şi apăru o femeie atrăgătoare, de vreo treizeci de ani, cu părul ud şi înfăşurată într-un prosop mare cu iniţialele hotelului, care ridică telefonul, mânjind receptorul cu spumă.

— Da?

— Unde erai? întrebă prinţesa Bonaparte. Te sun de zece minute.

— În cadă! N-am auzit telefonul pentru că ştii că intru cu Ipod-ul.

— Dar nu e periculos, draga mea? La urma urmelor, e un aparat electric. Dacă într-o zi cade în apă, o să ne faci o neplăcere, Sophie.

— În orice caz, neplăcerea o să mi-o fac mie, nu crezi? Dar să nu vă temeţi nici Louis-Pierre, nici tu, pentru că acest aparat funcţionează cu o baterie ridicol de slabă. Dacă o să-mi cadă Ipod-ul, singurul care va intra la apă va fi Ludo Dalla[12], pentru că am aproape toate discurile lui copiate pe el. S-a întâmplat ceva?

— Louis-Pierre nu se simte foarte bine. Te deranjează dacă nu te însoţim la concert?

---

12 Cântăreț italian de muzică ușoară (n. 1943) și compozitor, printre altele, al piesei *Caruso*, marele succes al lui Luciano Pavarotti.

— Absolut deloc. Pot să-l sun pe Olivier şi să-i spun că merg cu el. Ce are soţul tău?

— El zice că e ceva ce a mâncat aseară. Eu cred că indigestia i-a pricinuit-o un domn care, după cât se pare, a început să-i pună întrebări impertinente după conferinţă.

— Vrei să rămân şi eu?

— Nu, Sophie, ce prostie. Este concertul tatălui tău, se poate supăra dacă nu apari. Du-te liniştită, delectează-te cu Beethoven şi vorbim mâine.

Femeia închise telefonul hotelului şi, ridicându-se ca să meargă să-şi ia geanta pe care o lăsase pe o măsuţă joasă de lângă şemineu, călcă pe prosopul în care era înfăşurată şi acesta căzu pe jos, dezgolind-o din cap până-n picioare. Alarmată, aruncă o privire rapidă spre fereastra camerei, ca să vadă dacă era observată, dar când îşi dădu seama că perdeluţele erau trase, se linişti şi hotărî să nu ridice prosopul de pe jos. Scotoci în geantă şi scoase din ea două obiecte: un telefon mobil de ultimă generaţie şi o mică şi ciudată rotiţă de lemn, compusă din două circumferinţe concentrice pline cu litere şi numere. După ce manevră câteva secunde rotiţele care se învârteau una în jurul celeilalte în cele două direcţii, trimise un SMS la unul dintre numerele stocate în memoria telefonului:

Îţi aminteşti codul? XZF D YZGCNZYSZ

7

Lui Jesús Marañón nu-i plăcea ca prietenii săi să spună că fantastica lui reşedinţă era o locuinţă de lux, pentru că „luxul” este exces în ornamente, fast şi desfătări, iar micul său palat nu dădea niciun moment senzaţia că ar fi supraîncărcat cu elemente superflue, aşa cum se găsesc la noii îmbogăţiţi. Numai dacă nu cumva, bineînţeles, s-ar putea considera superfluu să ai în grădină două dintre sculpturile lui Brâncuşi. „Luxul” înseamnă, de asemenea, o abundenţă de lucruri inutile şi nici din acest alt punct de vedere reşedinţa lui Jesús Marañón, situată în exclusivistul cartier de vile „Crucea Muntelui”, nu putea fi calificată

drept „luxoasă”, pentru că Marañón avea nevoie de toate şi de fiecare dintre obiectele de care era înconjurat zilnic pentru a se simţi împăcat cu sine însuşi. Camerele video de supraveghere fără fir şi proiectate de Issey Miyake, de exemplu, care erau instalate de-a lungul întregului perimetru al parcelei de 10 000 de metri pătraţi, dar care fuseseră încastrate, în scopuri exclusiv estetice, în nişte carcase sferice de culoare neagră ca tăciunele, i-ar fi făcut să crape de invidie chiar şi pe cei de la Bang & Olufsen. Reşedinţa, numită „La Iphigénie”, (după *Ifigenia în Taurida,* a lui Gluck, opera favorită a soţiei lui Marañón) era în realitate cunoscută după poreclă: *El Pradín*[13]: cantitatea de tablouri valoroase care existau în interior, inclusiv două Zurbarán şi un Velázquez, era de un asemenea calibru, încât se putea spune foarte bine că acel mic palat era un Muzeu Prado în miniatură.

Când Daniel a ajuns la *Pradín,* nici măcar nu a trebuit să arate invitaţia, pentru că Marañón însuşi, care era în grădină, foarte aproape de poarta de intrare, primindu-i pe invitaţi, îi făcu semn cu mâna să poftească. Timp de câteva clipe, lui Daniel i se păru că paznicul de securitate era mort de ciudă că nu putuse să-l percheziţioneze înainte de a-l lăsa să treacă pragul.

— Tu eşti unul dintre băieţii lui Durán, nu-i aşa? întrebă Marañón întinzându-i mâna, în vreme ce în cealaltă ţinea o cupă de şampanie Clos du Mesnil din ’95.

Era un tip corpolent, de vreo şaizeci de ani, extrem de lat în umeri, cu un nas lătăreţ şi proeminent care îi aminti lui Daniel de lama unui tomahawk. Era impecabil bronzat şi, cu toate că era destulă lumină ambientală, ochii lui emiteau uneori o strălucire între verzuie şi aurie, ca de felină nocturnă.

— Lucrez în departamentul lui, spuse Daniel, nuanţând afirmaţia amfitrionului său.

— Şi te numeşti?

— Paniagua. Daniel Paniagua.

— Bine ai venit la umila mea reşedinţă, Daniel. Te-am

13 Diminutiv de la Prado, în spaniolă, în original.

recunoscut tocmai pentru că nu ştiam cine eşti, dar mi-am imaginat că Durán va reuşi să trimită un spion – e o glumă, nu te supăra – şi mi-am spus: cel care nu mi-e cunoscut, acela este. Să ştii că prietenii lui Jacobo sunt prietenii mei. Presupun că ţi-o fi spus vechea poveste, că eu am votat împotriva lui şi aşa şi pe dincolo. Să nu crezi o iotă, întotdeauna i-a plăcut să facă pe victima, de-acum ştii cum sunt politicienii de duzină. Dacă n-a venit azi la concert este pentru că n-a avut chef. Puţină şampanie?

— Da, mulţumesc.

Cu uşurinţa unui iluzionist, printr-un gest aproape imperceptibil al capului, Marañón făcu să se ivească din neant, de parcă ar fi fost un porumbel, un chelner cu o tavă plină de cupe.

— Cele două din stânga sunt din cea pe care o beau eu, dar deşi e cea mai scumpă din lume şi, bineînţeles, delicioasă, nu ţi-o recomand pentru început. Încearc-o pe cealaltă, Bollinger din ’97; ţi se va părea ciudată, se obţine din struguri Pinot Noir şi nu e deloc ieftină, ce zici?

Daniel acceptă cupa pe care amfitrionul său o alesese de pe tavă şi propuse un toast muzical:

— Pentru Beethoven!

Marañón făcu atunci ceva ce îl amuză pe Daniel, chiar dacă îl lăsă complet descumpănit, şi anume recită nişte versuri ciudate care spuneau:

Sănătate, putere şi unire sunt dorinţele mele când dau pe gât acest pahar de vin.

Apoi ciocni de trei ori cupa înainte de a bea prima înghiţitură.

În continuare, l-a mai reţinut încă zece minute pe ceas, încercând să-i explice cum fusese în realitate incidentul cu fiica sa şi Van Asperen, pe care îl numea, ca să-şi etaleze familiaritatea cu artistul, Bob.

Daniel şi-a petrecut jumătate din relatare aruncând priviri pe furiş – nu voia să lase impresia că nu-l interesa istorisirea amfitrionului său – spre o femeie brunetă, cu o

coamă de păr impresionantă, care avea nişte cercei în formă de inel cu care s-ar fi putut dansa *hula hop.* Purta o rochie neagră de seară, foarte decoltată, cu bretele subţiri şi o tăietură asimetrică la poale, care lăsa la vedere un genunchi. Lui Daniel i-a trecut prin minte că are înfăţişare de italiancă şi că se numeşte, de pildă, Silvana. Ea n-a privit în direcţia lui nici măcar o dată.

— ... aşa că atunci când a venit Bob, ştiind că pe fiica mea Claudia o încântă repertoriul baroc, Jacobo a fost cel care mi-a spus că avea de gând să-i ceară ca la final, la bis, să o aducă să cânte două arii. Lui Durán i-a plăcut întotdeauna să mă impresioneze şi această ofertă era felul lui de a-mi spune că, deşi el n-are nicio leţcaie, artiştii din întreaga lume îi ciugulesc din palmă. Şi adevărul este că ariile erau deja stabilite: Claudia urma să cânte, acompaniată la clavecin de Bob, *Schafe können sicher weiden,* din Cantata 208.

— Ah, da, *Cantata vânătorii,* spuse Daniel.

— Într-adevăr. Cealaltă era *Komm, komm, mein Herze steht dir offen,* care cred că este din Cantata 159.

— Din 74, îl corectă Paniagua, care nu putu să nu fie uimit de impecabilul accent german cu care pronunţa interlocutorul său.

— Cert este că, în ultimul moment, Bob a început să se plângă de faptul că el şi Claudia nu putuseră să repete şi că prefera să amâne totul pentru altă ocazie, iar Jacobo s-a supărat foarte tare. Dar nu pe Bob, care, la urma urmelor, a fost cel care *lăsase totul baltă,* ci pe mine, care n-aveam nicio vină. M-a acuzat că am sabotat repetiţiile Claudiei, când singurul lucru pe care l-am spus a fost că, din cele două zile de repetiţii, una trebuia schimbată, pentru că nepoata mea Patricia se mărita la Barcelona şi fiica mea nu putea lipsi de la nuntă. Durán s-a simţit pesemne foarte neputincios sau foarte inutil, neputând obţine un lucru atât de simplu precum două agende care să coincidă şi, ca să nu se facă de râs faţă de el însuşi, a început să-şi deruleze în cap filmul potrivit căruia eu fusesem acela care îi impusesem ca fiica mea să cânte. Mă

rog, şi tu ce-ai de gând? întrebă Marañón ca să-ncheie povestea.

Daniel crezu că vor vorbi în continuare despre Van Asperen.

— Ah, eu n-am nicio legătură cu această poveste. De altfel, când s-a întâmplat istoria cu Van Asperen, eu aveam hepatită.

Marañón zâmbi în bătaie de joc când auzi răspunsul lui Daniel. Retrase cu îndemânare de pe tavă altă cupă cu şampanie Clos du Mesnil care era cât pe-aci să cadă în mâinile unui grăsan cu bretele şi spuse:

— Nu-ţi cer să iei partea nimănui, prietene. Te întreb la ce aspiri în viaţă.

— Ah! Ţin cursuri de istoria muzicii. Şi pentru moment, numai să nu mă dea afară…

— Sfântă Fecioară, şi să rămân cum sunt, nu-i aşa? Bine, a fost o plăcere să te cunosc, Daniel. Scuză-mă, dar sunt cu adevărat prost-crescut faţă de restul invitaţilor. Şi se duse să se ocupe de „clientela” sa.

Daniel se învârti de colo până colo prin grădină, fără să schimbe nicio vorbă cu nimeni, timp de mai multe minute. Nu cunoştea pe nimeni, deşi unele figuri îi erau familiare, şi nimeni nu-l cunoştea pe el: senzaţia de izolare şi de singurătate în mijlocul acelei mulţimi (să se fi tot strâns acolo vreo sută cincizeci de persoane) era totală. Mergea dintr-o parte într-alta, sperând că vreun mic cerc de persoane îl vor accepta în sânul lor, zâmbind forţat de îndată ce privirea i se încrucişa cu a vreunui invitat, rugându-se ca amfitrionul său, văzându-l izolat, să se milostivească de el şi să-l prezinte cuiva, fie chiar şi responsabilului cu cateringul. Singurii care păreau că nu-l tratează ca pe un ciumat erau chelnerii, care se apropiau de el încontinuu ca să-l ispitească cu tot felul de delicatese. Adevărate delicii gastronomice pe care, probabil, Daniel nu le va mai degusta niciodată în viaţa lui.

— Domnule, altă tartină cu usturoi verde cu sos tartar de ton şi *chutney* de smochine?

— Da, mulţumesc.

Şi se ducea într-un colţ ca să-l înfulece, ca o jivină înfometată, ruşinat că era singura persoană prezentă la reuniune care nu vorbea cu nimeni, dar care mânca şi mânca întruna, de parcă ar fi fost iepuraşul bulimic din reclamele la Duracell.

Agonia lui se încheie când Jesús Marañón se urcă pe palierul scărilor de piatră care duceau la impunătoarea sa reşedinţă şi le ceru tuturor celor prezenţi să-i acorde atenţie. Lângă el, uşor în planul al doilea, un tip cu părul scurt şi cărunt, nas grecesc şi ochelari rotunzi cu ramă metalică, şi care se dovedi a fi Ronald Thomas, omul care îndrăznise să reconstituie o lucrare a lui Beethoven, îi privea bucuros de sus pe cei prezenţi şi din când în când îl saluta cu mâna pe câte un invitat sau îi făcea cu ochiul. Părea să cunoască pe toată lumea.

De îndată ce s-a încredinţat că toţi invitaţii săi îşi dăduseră seama de prezenţa acestuia în capul scărilor, Marañón li se adresă cu mare solemnitate:

— Vreau să vă mulţumesc tuturor celor care aţi venit la această manifestare, în ciuda grabei cu care a trebuit să lansăm invitaţiile. Adevărul e că, din cauza numeroaselor angajamente internaţionale ale domnului Thomas, această serată a fost pe punctul de a nu mai avea loc şi mi s-a părut imprudent să încep să vă solicit prezenţa înainte de a putea confirma, dincolo de orice îndoială, cum se spune de obicei, disponibilitatea acestui autentic geniu muzical. Dar până la urmă, am putut face miracolul şi ne-au mai rămas câteva minute până la a fi martorii unui fapt artistic fără precedent. Permiteţi-mi să vă reamintesc motivul pentru care ne aflăm cu toţii aici. Pentru prima dată în istorie şi graţie extraordinarei tenacităţi şi talentului persoanei pe care o am aici, lângă mine, vom avea privilegiul de a asculta prima parte din Simfonia a X-a de Beethoven. Ce vrei să-mi spui, Ronald?

Thomas, care era vizibil mulţumit de elogiile pe care i le adresa protectorul său, îi făcuse un mic gest lui Marañón, şi când acesta îi arătă că îl observase, parcurse

cei doi paşi care îl despărţeau de el şi îi şopti ceva la ureche.

— Ronald îmi cere să lămuresc un lucru pentru a nu-i pune într-o lumină proastă pe amfitrionii săi din emisfera sudică, şi anume că aceasta nu este prima, ci a doua oară în istorie când se cântă în public Simfonia a X-a. Prima dată a fost acum mai puţin de o lună, în sala de audiţii a Departamentului de Muzică de la Universitatea din Otago[14], la care, ştiţi cu toţii, el îşi ţine cursurile de măiestrie. Dar, după ce v-am spus acest lucru, dragi melomani şi melomane care îmi onoraţi casa prin prezenţa voastră, vreau să lămuresc în continuare, ca să nu diminuez nici cu o fărâmă importanţa acestei serate, că această presupusă *première* mondială a Simfoniei a X-a a avut loc mai întâi în Noua Zeelandă care, aflându-se la antipozi şi la aproape douăzeci de mii de kilometri de aici, pentru noi este ca şi când n-ar exista. Şi în al doilea rând şi cel mai important, a fost vorba de o versiune pentru pian a simfoniei, ceea ce muzicienii numesc o reducţie, interpretată de însuşi Thomas. Şi pe deasupra, după cum mi s-a spus, pianul era dezacordat!

Thomas dădu din cap ca pentru a confirma cuvintele lui Marañón, care adăugă în continuare:

— Ceea ce vom asculta în această seară este versiunea orchestrată deja de acest remarcabil maestru britanic, dar stabilit în Noua Zeelandă, a primei părţi a Simfoniei a X-a. Fragmentul durează puţin mai mult de cincisprezece minute. După ce o veţi asculta, veţi putea opta pentru încheierea seratei – ce s-ar mai putea face după ce îl asculţi pe Beethoven? — sau pentru un alt fel de divertisment, infinit mai superficial, dar la fel de respectabil, aici, în grădină, de data aceasta având şi o staţie de amplificare.

Marañón arătă spre locul unde un grup de muzicanţi de salsa îşi pregăteau microfoanele şi instrumentele pentru dansul care avea să se dezlănţuie la încheierea concertului. Apoi, în încheiere, adăugă:

14 Prima Universitate din Noua Zeelandă, înființată în anul 1869.

— Nu vă faceţi griji din pricina căldurii, pentru că înăuntru există un aparat de ultimă generaţie de condiţionat şi umidificat aerul şi ne vom simţi minunat. Ah, încă ceva foarte important. Cei care cunoaşteţi reşedinţa *La Iphigénie* ştiţi că, deşi nu trăiesc chiar într-o colibă, nu este Sala Naţională de Audiţii: aici nu îmi încap optzeci de muzicieni. Dar nu îi încăpeau nici prinţului Lobkowicz, unul dintre protectorii lui Beethoven, în ale cărui saloane s-a auzit pentru prima dată, de pildă, *Eroica.* Pe vremea aceea, mărimea orchestrei se adapta la dimensiunile sălii de audiţii sau la numărul muzicienilor disponibili. Este ceea ce vom face în această seară. Ca să vă faceţi o idee, în compartimentul instrumentelor de coarde avem doar trei viori, trei viori pe post de vioara a doua, două viole, două violoncele şi trei contrabasuri. Nu este ceea ar fi dorit Beethoven, dar, în schimb, i-am putut face geniului pe plac cu un lucru: toate instrumentele care vor răsuna aici în această seară sunt originale, cu alte cuvinte, reconstituiri absolut demne de încredere ale instrumentelor din epocă. Aşa că orchestra nu va suna la volumul pe care l-ar fi dorit el, pentru că suntem un grup restrâns, dar sonoritatea, culoarea muzicii, ca să spun aşa, va fi foarte similară celei cu care s-ar fi putut delecta contemporanii compozitorului.

Invitaţii îl ascultau într-o tăcere reverenţioasă pe amfitrionul lor, care începuse să-i transporte cu vorbele sale în Viena imperială de la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi începutul celui de-al XIX-lea.

— Şi acum, vă rog, dacă aveţi amabilitatea de a pofti înăuntru, vom fi martorii de excepţie ai unui eveniment extraordinar: prima audiţie mondială a primei părţi a Simfoniei a X-a de Beethoven.

Cuvintele lui Marañón, care izbutiseră să trezească un enorm interes în rândurile publicului, au fost încheiate cu puternice aplauze, şi imediat după aceea au apărut doi servitori care au deschis larg uşile reşedinţei, iar invitaţii au început să intre în sală.

— *Hurry up*[15], pentru că altminteri aerul condiţionat scapă afară. Haideţi! spuse Thomas, văzând că unii încă mai trăgeau de timp în grădină, într-o încercare disperată de a mai apuca să dea pe gât o ultimă cupă înainte de concert.

Deşi e greu de crezut din partea unor persoane atât de distinse, au existat nişte dispute între unii spectatori pentru că puseseră stăpânire pe cele mai bune locuri, ba chiar doi domni care băuseră deja peste măsură au fost pe punctul de a se încăiera pentru un scaun, pe care nimeni nu voia să-l ocupe, deoarece avea un picior pe jumătate rupt. Daniel, care încerca întotdeauna un sentiment de ruşine pentru ceilalţi atunci când asista la ciocniri de acest gen, se instală în celălalt capăt al salonului, departe de cei doi furioşi care încă se mai certau, asmuţiţi de amărâtele lor soţii.

A avut imensul noroc că lângă el s-a aşezat tânăra atrăgătoare pe care o sorbise din ochi în grădină, cu puţine minute în urmă. O însoţea un bărbat foarte solid, complet chel şi cu o înfăţişare fie de şofer, fie de gardă de corp, fie şi de una, şi de alta în acelaşi timp. Femeia mirosea a parfum oriental şi mireasma pătrunzătoare de ambră, care era *Poison* de la Christian Dior, îl lăsă pe Daniel complet knock-out pentru tot restul seratei. Chelul şi fata vorbiră destul de mult între ei, aşa că Daniel putu afla că acea misterioasă frumuseţe nu era italiancă, ci franţuzoaică, şi că numele ei nu era Silvana, ci Sophie.

Sala de audiţii cu estradă de lemn pe care o pregătise Marañón amintea de acele saloane romantice, de la începutul secolului al XIX-lea, de care profitase Beethoven de atâtea ori ca să-şi rodeze piesele muzicale compuse de curând. Compozitorul, de pildă, nu numai că prezentase în primă audiţie *Eroica* (lucrare care avea să fie dedicată pentru început lui Napoleon Bonaparte), în palatul lui Lobkowicz, dar a realizat, la reşedinţa protectorului său, mai multe audiţii private ale aceleiaşi

15 „Grăbiți-vă“, în lb. engleză, în original.

simfonii. Geniul s-a servit de aceste concerte de probă ca să introducă aranjamente şi modificări în partitură, care a fost în cele din urmă prezentată oficial în faţa marelui public, la Theater an der Wien, la 7 aprilie 1805.

Jesús Marañón renunţase la iluminaţia electrică pentru a da mai multă culoare premierei şi, în locul ei, de-a lungul pereţilor, decoraţi cu fresce din secolul al XIX-lea, poruncise să fie instalate zeci de candelabre din epoca aceea, conferind sălii aspectul unui decor de film. În sală, nerăbdarea era teribilă, pe de-o parte din pricina importanţei lucrării şi pe de alta pentru că, deşi pupitrele de note şi instrumentele se aflau deja pe scenă, muzicienii nu făcuseră încă act de prezenţă. În cele din urmă, când publicul începuse deja să se impacienteze, începură să intre şi instrumentiştii, care erau împodobiţi cu perucă şi livrea din secolul al XIX-lea şi a căror apariţie a fost întâmpinată cu puternice aplauze. De îndată ce orchestra şi-a acordat instrumentele, îşi făcu apariţia şi Ronald Thomas, cel care, în mod evident, pricinuise întârzierea, căci se văzuse nevoit să-şi schimbe îmbrăcămintea şi purta acum o beethoveniană tunică de catifea maro. Dirijorul, care fusese şi el primit cu multe aplauze, salută publicul şi imediat după aceea îi întoarse spatele şi se aşeză cu faţa la orchestră.

Dar muzica tot nu începea.

Thomas ridica braţele iar şi iar ca pentru a iniţia atacul primei măsuri şi, după ce le ţinea în aer câteva secunde, le lăsa din nou în jos, fără să se hotărască să înceapă concertul. Daniel ajunse să creadă că muzicianul se simte deodată indispus şi că serata avea să fie amânată. Sau cel care îl făcea pe Thomas să nu poată începe odată era tracul de scenă? Unii artişti ajung să sufere de nelinişte într-un asemenea grad atunci când se înfruntă cu publicul, încât sunt în stare de orice, numai să evite acest moment încordat. A fost chiar pe punctul de a-i telefona lui Durán în clipa aceea, ca să-i relateze în direct ceea ce credea el că avea să se întâmple, dar după două sau trei false începuturi, care reuşiră că creeze în public o

dramatică şi foarte muzicală linişte, Thomas dădu atacul iniţial şi începură să curgă primele măsuri ale primei părţi din Simfonia a X-a de Beethoven.

Începutul îi aminti imediat pe cel de neuitat al Simfoniei a V-a, doar că de data aceasta Destinul nu bătea cu patru note la poarta geniului, ci motivul era de doar două acorduri solemne, PAM, PAM! PAM, PAM! PAM, PAM!, care se repetară de trei ori, înainte ca o temă minunată şi feminină, încredinţată instrumentelor de suflat, să-i transporte pe ascultători în lumea aceea beethoveniană de libertate, egalitate şi fraternitate pe care compozitorul reuşise de atâtea ori să o evoce în alte partituri. Muzica îi legănă pe cei prezenţi, timp de aproximativ cinci minute, într-o atmosferă de mare duioşie şi delicateţe, pentru ca apoi, fără nicio întrerupere (muzicienii notează *Attaca* pe portativ când nu trebuie să se facă pauză între două fragmente muzicale foarte contrastante între ele), să îi zguduie cu toată vehemenţa şi ferocitatea pe care este în stare să le desfăşoare un *Allegro agitato* al lui Beethoven. Geniul părea că vrea să le spună prin această schimbare abruptă: „V-am arătat lumea aşa cum mi-ar plăcea să fie (Daniel nu putu să evite asocierea *Andante*-lui cu piesa *Imagine* a lui John Lennon), iar acum o veţi vedea aşa cum este în realitate: plină de cruzime, invidie, moarte, distrugere, izolare, tragedie”. Acela era Beethoven în stare pură, până într-acolo încât, chiar şi pentru nişte urechi antrenate ca ale lui Paniagua, devenea imposibil de despărţit din ansamblu care anume fragmente erau originale şi care fuseseră compuse de Thomas ca să înlesnească trecerea de la un episod muzical la altul.

Când muzica s-a terminat, fiind primită cu foarte puternice aplauze – şi nu cu fluierăturile şi huiduielile de care se temuse la început –, Daniel îşi dădu seama că are ochii umezi şi un nod în gât care l-ar fi împiedicat să spună cu voce tare şi cât este ceasul, în cazul în care cineva l-ar fi întrebat în momentul acela.

Daniel rămăsese atât de emoţionat după audiţia acelei muzici sublime, încât zăbovi aproape două minute pe ceas ca să se poată ridica de pe scaun. Imobilitatea sa din acel răstimp a fost atât de absolută şi de perfectă, încât unul din cei doi servitori care se îndeletniceau cu strânsul scaunelor, odată ce invitaţii goliseră salonul, se apropie de el având semne de nelinişte pe chip, ca să-l întrebe dacă se simte bine. Daniel, care înţelese numaidecât că tot ceea ce dorea servitorul de fapt era să constate dacă mai era în viaţă, îl linişti imediat şi, după ce se alătură fiinţelor însufleţite, întrebă de cabina lui Thomas, căci dorea să-l felicite pentru concert.

— Chiar dacă vă explic cum să ajungeţi, spuse servitorul, vă veţi rătăci oricum, pentru că această casă este foarte, foarte complicată. Dacă aveţi amabilitatea să mă însoţiţi, vă voi călăuzi eu însumi până la încăperea pe care i-am amenajat-o domnului Thomas în chip de cabină.

Servitorul nu exagerase câtuşi de puţin asupra traseului labirintic, căci reşedinţa era plină de tronsoane de scări şi de rampe care deodată urcau şi tot pe neaşteptate coborau brusc, într-o manieră aparent arbitrară, creând o mare varietate de mici înălţimi şi paliere a căror funcţie Daniel nu reuşea să şi-o explice.

— Lui don Jesús îi place foarte mult ca o casă să aibă ceea ce el numeşte ritm vizual, spuse deodată călăuza sa, care părea să aibă puterea de a ghici gândurile.

După multe culoare întortocheate, ajunseră în sfârşit la uşa cabinei improvizate, şi servitorul, care ştia că îşi îndeplinise de-acum misiunea, făcu gestul de a se retrage.

— Aşteptaţi! îi spuse Daniel. Nu plecaţi. Cum ies de aici când voi termina?

— Nu vă faceţi griji, domnule. Eu voi fi informat.

Şi arătă spre un punct anume din tavanul culoarului lung în care se aflau, în care Daniel crezu că zăreşte ochiul neliniştitor al unei camere de luat vederi în infraroşu.

Daniel bătu tare de două ori în uşă şi aceasta se deschise atât de brusc, încât tresări speriat. Era ca şi cum persoana care era de cealaltă parte, care nu era altul decât

Ronald Thomas, ar fi fost în alertă, cu mâna pe clanţă, ca să deschidă batantul uşii de îndată ce s-ar fi ciocănit în ea.

Muzicianul mai era încă îmbrăcat în tunica din secolul al XIX-lea pe care o purtase în timpul concertului.

— Vă salut! spuse Daniel întinzându-i mâna pe care Thomas nu reuşi să i-o strângă. Mă numesc Daniel Paniagua şi sunt muzicolog. Aş dori să vă felicit pentru concertul magnific pe care tocmai ni l-aţi oferit.

— Vă mulţumesc, spuse Thomas pe un ton neutru, care nu lăsa să se ghicească niciun fel de emoţie.

Atitudinea lui se deosebea mult de jovialitatea dezinvoltă pe care o afişase înainte de concert. Muzicianul nu făcu nici cel mai mic gest că ar dori să-l lase să-i treacă pragul, drept care Daniel nici măcar nu îndrăzni să încerce şi se resemnă să-i vorbească din culoar.

În ciuda faptului că batantul uşii nu era deschis complet şi că trupul lui Thomas îl împiedica să vadă înăuntru, Daniel putu constata că în cabină nu era nimeni, cu excepţia artistului, fapt care îi atrase foarte tare atenţia. În mod obişnuit, şi cu atât mai mult după un concert atât de extraordinar ca acela, admiratorii umplu până la refuz acest gen de încăperi, încât devine mai dificil să-ţi deschizi drum printre oameni decât să înaintezi prin selva amazoniană fără să fii dotat cu o macetă.

— Scuzaţi-mă că nu vă invit să intraţi, spuse Thomas, care părea să aibă mintea în altă parte. Nu e un moment potrivit.

De când îi deschisese uşa, muzicianul nu încetase să-şi înconjoare gâtul cu mâna, ca şi cum ceva l-ar fi apăsat pe grumaz.

— Vă simţiţi bine? întrebă Daniel, amintindu-şi de ezitările pe care le avusese pe podium.

— Da, perfect. E doar o uşoară uscăciune a gâtului. Mi se întâmplă întotdeauna în zilele de concert. Ar fi trebuit să cer să mi se pună aici înăuntru câteva plante. Asta alină întotdeauna.

— De fapt, spuse Daniel, încântat să poată face puţină paradă de cunoştinţele sale în faţa unei asemenea

eminenţe, tocmai de aceea, în englezeşte, cabină se spune *green room.* De pe vremea lui Shakespeare era obiceiul ca actorii să-şi umple încăperile din teatru cu plante şi arbuşti pentru că umezeala pe care o degajau era binefăcătoare pentru vocile lor.

— Cu o altă ocazie voi fi încântat să discut cu dumneavoastră despre teatrul elisabetan, răspunse Thomas, care, acum într-adevăr, îşi schimbase atitudinea absentă cu alta de evidentă iritare. Trebuie să mă scuzaţi.

Atunci, Daniel făcu ceva ce nu s-ar fi gândit niciodată că ar face şi anume îşi vârî piciorul între batantul şi montantul uşii ca să-l împiedice pe Thomas să i-o trântească în nas. Înainte ca acesta să poată rosti vreun protest, Daniel insistă:

— Dacă mi-aţi acorda doar cinci minute ca să vorbim despre simfonie!

Thomas îi fulgeră piciorul cu privirea, şi Daniel se gândi că avea să scape cu o îmbrâncitură, aşa că surpriza i-a fost nemaipomenită când auzi:

— Bine. Doar cinci minute.

Chiar în momentul când Thomas urma să se dea la o parte ca să-i facă loc să intre, sună telefonul mobil al muzicianului, pe care acesta îl scoase din tunică şi la care răspunse imediat. Daniel nu reuşi să audă niciun crâmpei din convorbire, pentru că Thomas se retrase în colţul opus al cabinei şi i se adresă tot timpul în şoaptă misteriosului său interlocutor, cu scopul de a proteja caracterul privat al dialogului.

Acesta a fost scurt, dar a avut marele inconvenient pentru Daniel că l-a făcut pe Thomas să se răzgândească subit în privinţa întrevederii.

— Îmi pare rău, dar nu vă pot acorda nici cinci minute. Sunt chemat de urgenţă în altă parte, se scuză el.

Şi împingându-l blând cu mâna pe Daniel până pe culoar, puse capăt definitiv acelei scurte întâlniri.

8

Când Daniel ieşi în sfârşit din reşedinţa lui Jesús Marañón, afară turna cu găleata, aşa încât se hotărî să nu

se întoarcă acasă pe motocicletă şi încercă să oprească un taxi. Dar tocmai din cauza ploii, taxiurile erau foarte solicitate şi asta îl obligă să utilizeze o combinaţie complicată de metrou şi autobuz, care îl făcu să ajungă la domiciliu după miezul nopţii, ud până la piele.

Când să vâre cheia în broasca porţii de la intrare, îşi dădu seama că pe prag era un geamantan şi, aplecându-se să citească eticheta, constată cu îngrijorare că era al Aliciei. Privi de o parte şi de alta a trotuarului, dar nu văzu pe nimeni. O strigă chiar de mai multe ori pe nume, încredinţat că se adăpostise sub vreo streaşină din apropiere, de unde l-ar putea auzi, dar după patru sau cinci „Alicia!", se ridică brusc jaluzeaua de la etajul al doilea de la care un tip cu înfăţişare de camionagiu şi cu torsul gol strigă supărat:

— Vrem să dormim!

Daniel îşi scoase atunci mobilul şi constată cu oroare că era închis. Îl deconectase ca să nu sune în timpul concertului şi apoi, datorită emoţiei din timpul seratei, uitase să-l deschidă din nou. Când readuse la viaţă mica maşinărie, citi pe ecran că avea nu mai puţin de opt apeluri pierdute din partea logodnicei sale. Era pe punctul de a-i forma numărul când, chiar în faţa porţii, se opri cu o frână spectaculoasă, ca şi cum ar fi sosit poliţia pe scena unei crime, o „broscuţă" Volkswagen de culoare roşie din care coborî, dintr-un salt, prietenul său Humberto.

— Şi Alicia? întrebă el îngrijorat. M-a sunat acum o jumătate de oră spunând că e singură şi fără chei, în plină stradă şi la miezul nopţii.

— Nu v-aţi dus să o luaţi? exclamă Daniel în pragul unei crize de panică.

— Ţi-am lăsat un mesaj în mesageria vocală spunând că nu puteam merge nici Cristina, nici eu.

— Nu l-am ascultat! O să mă omoare!

Daniel observă subit o siluetă feminină care venea în direcţia lor mergând pe trotuarul din faţă. În ciuda întunericului, îi luă mai puţin de două secunde ca să recunoască pletele lungi şi creţe ale logodnicei sale.

— De unde vii? întrebă Daniel de îndată ce Alicia traversă strada ca să i se alăture.

— Am fost să schimb bani pentru cabina telefonică. N-ai idee de câte ori te-am sunat astă-seară, până am rămas fără baterie la telefonul mobil şi gata. Ce s-a întâmplat?

— A fost o neînţelegere, interveni Humberto. Daniel a crezut că voi veni eu să te iau de la aeroport.

— Cum ai lăsat geamantanul nesupravegheat, acolo, în poarta de la intrare? spuse Daniel, care voia să-i abată atenţia de la el, ca să nu trebuiască să admită că, timp de mai multe ore, uitase complet nu numai de sosirea la aeroport a logodnicei sale, dar chiar şi de simpla ei existenţă.

— Ce-ai fi vrut să fac? Nu puteam merge să schimb bani, la aproape opt străzi de aici, târând o valiză care cântăreşte un chintal. De ce n-ai venit tu să mă aştepţi?

Intuind că se putea dezlănţui o puternică ceartă de cuplu între Alicia şi Daniel şi, în plus, ţinând seama de ora înaintată, Humberto hotărî că mişcarea cea mai prudentă era să dispară din peisaj.

— Bine, porumbeilor, spuse el înainte de a se sui în Volkswagen. Vorbim mâine.

Când rămase singură cu Daniel, Alicia se simţi liberă să-şi exprime indignarea pentru că se trezise abandonată în plină stradă şi spuse:

— Dacă nu mă anunţi că ţi-a murit o rudă, nicio altă justificare nu e valabilă pentru mine.

— N-a murit nimeni, Alicia. Am fost invitat la un concert foarte important, de la care nu puteam lipsi. Simfonia a X-a de Beethoven.

Alicia nu-l lăsă să-şi termine fraza, ci îl întrerupse spunând:

— O să vorbim mai târziu despre asta. Acum, ceea ce trebuie să ştii este că, în acest moment, există un lucru cu mult mai important decât afurisitul ăla de Beethoven cu toate simfoniile lui la un loc.

— Nu înţeleg. Ce poate fi mai important pe lumea

asta decât Beethoven?

— Am rămas însărcinată.

9

Viena, dimineaţa de după concert

Jake Malinak, singurul ghid turistic nevăzător al Şcolii Spaniole de Echitaţie – şi probabil din toată Viena – explica grupului de vizitatori care îi fusese încredinţat în dimineaţa aceea cele mai importante generalităţi despre centru:

— Această şcoală de echitaţie este cea mai veche din lume. A fost întemeiată la 1572 cu cai andaluzi, cei mai renumiţi din Europa. Aici, dresajul clasic se practică în forma sa cea mai pură şi aproape că nu s-a modificat din Renaştere.

Unul dintre turişti îl întrerupse ca să-l întrebe:

— Scuzaţi-mă, este adevărat că aceşti cai se nasc negri şi apoi devin albi?

Malinak zâmbi pentru că această chestiune părea să intrige pe toată lumea.

— Informaţia este corectă, domnule. Câţi dintre dumneavoastră aţi văzut filmul *Mareea Roşie*[16], în care se înfruntă Gene Hackman şi Denzel Washington la bordul unui submarin nuclear?

Se ridicară mai multe mâini din grup.

— Deşi nu le pot vedea, ştiu că mulţi aveţi mâinile ridicate, pentru că acest film a fost prezentat încontinuu la televiziune. Puteţi să lăsaţi jos braţele, doamnelor şi domnilor. Vă amintiţi probabil că, în *Mareea Roşie,* Denzel Washington, care ultima dată când l-am putut vedea era de culoare, îi aruncă în faţă lui Gene Hackman faptul că, deşi lipiţanii sunt albi, când se nasc sunt negri ca tăciunele şi au nevoie de opt ani întregi ca să capete culoarea albă-cenuşie pe care o etalează în şcoală. Ca să spunem adevărul, sunt mulţi care se nasc şargi, adică bruni-roşcaţi, drept care, dacă Denzel Washington ar fi fost indian, şi el l-

16 Titlul original al filmului realizat în anul 1995 de Tony Scott este *Crimson Tide*.

ar fi putut şicana pe căpitan.

Turistul care formulase prima întrebare probabil că se simţea acum purtătorul de cuvânt al grupului, pentru că interveni din nou.

— Gene Hackman pierde şi el un pariu în film când dă asigurări că lipiţanii sunt originari din Portugalia.

— De fapt, nici măcar nu sunt spanioli, ci arabi; s-a întâmplat ca, apoi, calul arab să devină andaluz. Când habsburgii, care au domnit mulţi ani în Spania, s-au îndrăgostit de aceste animale şi le-au dus la Viena, i-au încrucişat cu caii din regiunea Karst, o rasă cunoscută de secole pentru rezistenţa şi robusteţea ei. Cu alte cuvinte, mica bijuterie care este lipiţanul, şi spun mică pentru că măsoară 1,60 m de la greabăn, este rezultatul metisajului dintre un aristocrat – calul andaluz – şi un ţăran – calul din Karst.

O japoneză neglijă pentru câteva clipe explicaţiile ghidului ca să încerce să facă fotografii în sala mare de demonstraţii. Zgomotul obturatorului nu trecu neobservat de Malinak.

— Îmi pare rău, nu este permis să se facă fotografii, nici să se filmeze, dar vă voi lămuri cu mare plăcere tot ce doriţi să ştiţi despre acest loc în care ne aflăm acum, pe care îl numim Şcoala de Iarnă, pentru că este complet la adăpost. Până în 1920, aici a fost un manej particular, pentru aristocraţi vienezi, şi începând cu această dată reprezentaţiile au fost deschise publicului. În afară de demonstraţiile ecvestre, sub acest tavan de culoarea fildeşului, care acoperă o autentică operă de artă de lemnărie interioară, au avut loc important evenimente istorice: Georg Friedrich Handel şi Beethoven şi-au prezentat aici în primă audiţie unele dintre lucrările lor cele mai importante.

— Beethoven? Dar se spune că ura caii, zise un bărbat de vreo cincizeci şi cinci de ani, foarte înalt şi neplăcut la înfăţişare, dar care părea cumsecade şi se apropiase pe nesimţite de grupul de turişti.

— Bună, Otto, spuse Malinak adresându-i-se nou-

venitului cu mare familiaritate. Vi-l prezint pe directorul adjunct şi veterinarul-şef al şcolii, domnul Otto Werner. Îl dispreţuieşte pe Beethoven pentru că iubeşte caii şi se pare că, într-adevăr, lui Beethoven aceste animale nu-i făceau mare plăcere. Ce te aduce pe aici, Otto?

Doctorul Werner îl apucă de braţ pe ghidul orb şi îl îndepărtă de grup, ca să-i poată vorbi fără să fie auzit de către turişti.

— La ce oră termini aici?

— Am alt grup la ora unu şi apoi am terminat la şcoală, dar aveam de gând să merg la Baden după masa de prânz. Cântă Alfred Brendel la Muzeul Beethoven de pe Rathausgasse. De ce?

— Vreau să vorbesc cu tine despre o problemă care mă frământă.

— Dacă e foarte urgent, anulez treaba cu concertul.

— Nu, te rog. Fapt e că mâine trebuie să călătoresc la Piber, pentru că un armăsar e bolnav şi nici nu vreau să întârzii prea mult.

— Nu-mi poţi spune nimic acum?

— Prefer să vorbim cu calm, în biroul meu, şi nu aici în prezenţa atâtor turişti. Uite cum facem: o să cer orarul tău de lucru şi o să te caut când voi şti cu siguranţă că nu eşti ocupat cu niciun grup.

Când Malinak îl auzi pe doctorul Werner îndepărtându-se, se întoarse către grupul său de vizitatori şi întrebă:

— Unde rămăseserăm?

— Ne spuneaţi că Beethoven şi-a prezentat aici mai multe lucrări în primă audiţie.

— Ah, da, Beethoven. Ştiaţi că în 1814, când era deja practic surd, a dirijat în această sală un concert gigantic la care au participat peste şapte sute de muzicieni?

10

— Alo?

— Daniel Paniagua, te sun de ceva vreme. De ce nu ridici receptorul?

Deşi era mai mult adormit decât treaz, recunoscu

imediat vocea lui Durán. Nici măcar nu reuşea să-şi amintească de ultima oară când directorul departamentului îi telefonase la domiciliul său, aşa că toate dispozitivele de alarmă din creierul lui s-au dezlănţuit într-un funest unison.

— Alicia şi cu mine am stat de vorbă azi-noapte până foarte târziu, aşa că m-am culcat la trei dimineaţa. Cât este ceasul şi de ce mă suni acasă?

— E ora zece dimineaţa. N-ai ascultat radioul, nu-i aşa? Tocmai au dat ştirea. Azi-noapte a fost asasinat muzicianul ăla.

— Cine? Care muzician? răspunse Daniel, încercând să vorbească cât mai încet cu putinţă ca să nu o trezească pe Alicia, al cărei somn era totuşi atât de profund, încât nu părea să fie adormită, ci în comă.

— Cum care muzician? Thomas!

— Îţi baţi joc de mine, nu-i aşa? Doar am vorbit cu el acum câteva ore!

— Ai vorbit cu el? Când?

— După concert. Cu foarte puţine ore în urmă.

— Ei bine, a fost dat la o parte, sau cum ai spus tu alaltăieri în biroul meu: a fost scos din circulaţie.

— Se ştie cine a făcut-o?

— E încă prea devreme pentru asta. Dar cadavrul lui Thomas a apărut azi-dimineaţă în parcul *Casa de Campo*[17]. Fără cap. I-au tăiat capul.

— Ce oroare! Dar ce-a fost? O crimă sexuală?

— Pentru moment, nu se ştie mai mult decât ce ţi-am povestit. I s-a găsit trupul în urmă cu trei ore. Ai cursuri azi?

— Da, la unsprezece aveam prima oră, dar mă gândeam să-i cer vreunui coleg să o ţină în locul meu, ca

---

17 În spaniolă. *Casa de la Țară* sau *Casa de Vacanță*. Numele unei reședințe de vacanță ridicate în anul 1519 de primul proprietar al terenului, Diego de Vargas, aflat în slujba Regilor Catolici. În anul 1562, regele Filip al II-lea cumpără micul palat și terenul, transformând domeniul în teren regal de vânătoare. Din 1931, parcul a trecut în proprietatea publică și e considerat „*plămânul*” Madridului.

să stau mai mult timp cu Alicia.

— Ce-i cu ea, e bolnavă?

— Nu tocmai.

— Acum e cu tine acolo?

— Da, dar doarme.

— Lasă-i un bilet despre ce s-a întâmplat şi prezintă-te aici, în biroul meu, peste cincisprezece minute.

— Aşteaptă! Alicia nici măcar nu ştie cine este Thomas! Lasă-mă să stau puţin cu ea, pentru că nu ne-am văzut de multă vreme.

Se lăsă o scurtă tăcere în timpul căreia Daniel aproape că putu auzi angrenajele minţii lui Durán, pregătind răspunsul la cererea pe care tocmai i-o formulase. În cele din urmă, şeful său spuse:

— O persoană tocmai a fost asasinată. Înţelegi gravitatea problemei? Nu este un accident, nicio sinucidere, este o crimă monstruoasă comisă cu premeditare în timpul nopţii, un asasinat înspăimântător despre care vorbeşte deja toată lumea. Şi după cum tocmai mi-ai spus, tu ai putea fi una dintre ultimele persoane care l-au văzut pe Thomas în viaţă. Vrei cu adevărat să rămâi să leneveşti în pat cu logodnica ta?

— Ai dreptate, admise Daniel mângâind-o pe cap cu duioşie pe Alicia care continua să nu dea semne de viaţă. Acordă-mi câteva minute ca să caut pe cineva care să-mi ţină locul.

— Îi spun eu acum lui Villafañe să ţină cursul pentru tine. Ne vedem în biroul meu peste cincisprezece minute.

— Vor fi cel puţin treizeci, pentru că am motocicleta la departament. Şi, în plus, Villafañe n-are nici cea mai vagă idee despre istoria muzicii!

— Mai bine. Aşa, studenţii tăi îţi vor simţi lipsa.

Înainte de a pleca de acasă, Daniel se aplecă să-i dea un sărut de despărţire Aliciei şi lăsă într-un loc foarte vizibil biletul lămuritor pe care i-l sugerase Durán.

Cum în nicio clipă nu reuşi să-i vadă chipul pe care ea îl avea întors în direcţia opusă, Daniel nu-şi dădu seama că, în ciuda aparentei sale imobilităţi, Alicia avea ochii

deschişi.

* * *

După patruzeci de minute şi cincizeci de euro la taxi, Daniel Paniagua era lângă masa de scris a secretarei lui Durán.

— Bună ziua, Blanca. Pot să intru?

În afară de a fi mâna dreaptă a directorului, Blanca Sierpes era femeia cea mai mămoasă de care se lovise în mulţi ani. Mirosea a îmbrăcăminte proaspăt călcată şi nutrea o slăbiciune deosebită pentru Paniagua. Despre orice ar fi vorbit, i se adresa întotdeauna pe un ton cu care proclama în cele patru zări: „Eşti profesorul meu preferat”. Dacă ea ar fi avut cu treizeci sau patruzeci de ani mai puţin, Daniel era convins că ar fi sfârşit prin a se însura cu această femeie.

— Durán te aşteaptă. Ai văzut fotografiile?

Daniel tăgădui printr-o mişcare a capului şi Blanca răsuci spre el monitorul calculatorului ei, în care, după două clicuri ale mouse-ului, se deschise o fotografie cutremurătoare a trupului decapitat al lui Thomas. Nu era nici urmă de cap, nici ţesuturi sfâşiate sau hematoame vizibile pe piele, dar, poate din pricina felului în care îi fusese manipulat trupul ca să fie ascuns, trunchiul şi extremităţile păreau să exteriorizeze acelaşi gen de suferinţă care li se aplică bonsailor prin tehnici precum curăţatul, răsăditul, împrejmuitul cu sârmă sau prinderea în cleşti, care îi păruseră întotdeauna lui Daniel mai definitorii pentru torţionarii medievali decât pentru amatorii de grădinărit. Doar faptul de a fi ieşit din casă în mare grabă, fără să aibă timp nici măcar pentru micul dejun, a împiedicat ca greaţa pe care a simţit-o privind acel trup decapitat, chircit şi monstruos să se transforme în vomă.

— Sărăcuţul de el, şopti Blanca Sierpes. Cu toate că ştii că e mort, lasă impresia că încă se mai zvârcoleşte. Trebuie să fii foarte, foarte bolnav ca să-i faci aşa ceva

unei fiinţe omeneşti, nu crezi?

Uşa de la biroul lui Durán se deschise brusc şi acesta apăru gâfâind.

— Blanca, te rog, nu mi-l ţine de vorbă. Hai, Daniel, intră şi povesteşte-mi tot, de la „bună ziua, bună ziua”.

Durán închise uşa biroului, dar se gândi mai bine şi, cu un zâmbet răutăcios, spuse:

— Blanca, las uşa întredeschisă ca să poţi trage cu urechea mai uşor.

Secretara lui Durán se ridică de pe scaun pufnind şi închise uşa energic.

— Nu pot face nicio glumă cu ea, spuse Durán. Dar e cea mai bună.

Daniel rămase privind portretul lui Ceaikovski pe care Durán îl avea pe masă şi se gândi că acela era, poate, singurul indiciu din tot biroul, care putea face pe cineva să presupună că şeful lui era gay. Dar orientarea sexuală a lui Durán nu numai că nu fusese clară niciodată, ci constituia un mister provocator pe care niciun profesor sau student din departament nu reuşise încă să-l elucideze. Chiar şi cei care îl cunoşteau superficial aveau senzaţia că relaţiile trupeşti de orice fel i se păreau lui Durán o pierdere absolută de timp şi de energie. Directorul era un mizantrop înrăit, care susţinea ideea că animalele sunt mult mai de încredere decât oamenii şi care se dăruia într-adevăr sufleteşte doar când se juca cu cei doi câini labrador, Murphy şi Talion, cu care împărţea casa de ani de zile.

— Concertul a fost extraordinar, spuse Daniel în cele din urmă. Păcat că n-ai putut veni.

— Dumnezeu se află în amănunte, cum spunea Mies van der Rohe[18]. Nu încerca să mă faci praf cu generalităţi de genul: „A fost apoteotic!” „Emoţionant!” Vreau să ştiu, minut cu minut, tot ce ai văzut şi ai auzit, de când ai intrat pe poartă până când ai plecat.

Daniel făcu o relatare amănunţită a concertului, care

18 Arhitect american de origine germană (1886-1969), considerat unul dintre pionierii arhitecturii moderne.

se încheie cu neliniştitoarea sa întrevedere cu Thomas în cabină.

— Ai făcut treabă bună, spuse Durán satisfăcut. Şi acum e rândul meu să te pun la curent: nu sunt nici zece minute de când am terminat de vorbit cu Marañón.

— Tu? Nu eraţi certaţi?

— Mi-am înghiţit cu noduri orgoliul, pentru că mă rodea curiozitatea. A fost foarte amabil, că mare păcat că n-am venit aseară la concert, şi bla, bla, bla, şi mi-a povestit nişte chestii despre crimă care nu s-au spus la radio. Ştii doar că are linie directă cu ministrul de interne. Se pare că lui Thomas i-a fost retezat capul dintr-o singură tăietură. Incizia e atât de curată, încât poliţia crede că a fost ghilotinat.

— Ghilotinat? Ca în Revoluţia Franceză? Ca pe Maria Antoaneta?

— Exact. Altceva. Nu i-au făcut de petrecanie în Casa de Campo. Sunt urme de sânge în zonă, dar nu în cantitate suficientă. Când ţi se taie capul, începi să împroşti cu sânge prin trunchiul gâtului ca şi cum ai fi un aspersor. Poliţia crede că i-au venit de hac în alt loc şi după aceea au lăsat cadavrul la Casa de Campo.

— Şi capul?

— N-a apărut încă. Poliţia cercetează zona cu câini, dar pentru moment, nu e nici urmă de el.

— Dar ce macabru, nu? L-au torturat?

— Are urme de cătuşe la încheieturile mâinilor şi cam atât. Se crede că trebuie să fi fost o moarte foarte rapidă. Ca şi cum asasinul ar fi dorit să scutească victima de suferinţe.

— Ei bine, eu tocmai am văzut fotografia cadavrului şi nu asta e impresia pe care mi-a lăsat-o. Zici că nu şi-au revărsat cruzimea asupra lui?

— Cel puţin nu asupra lui Thomas în viaţă.

— Un fel de psihopat umanitar?

— Poate. E o pistă foarte bună pentru judecător. În mod normal, ţicniţii ăştia îi taie capul victimei atunci când vor să o ciopârţească, dar de ucis, o ucid înainte,

strangulând-o sau străpungând-o cu cuţitul. Pentru că să tai capul unei persoane în viaţă, chiar şi având-l imobilizat şi sprijinit pe un butuc de lemn, după cum se pare, nu e deloc uşor. Chiar şi călăii experimentaţi au nevoie de mai multe tăieturi până când reuşesc să despartă capul de trup. De asta a apărut ghilotina, ca să se umanizeze moartea prin decapitare. Şi, presupun, ca să fie scutiţi de bacşiş.

— Ce bacşiş?

— Bacşişul pe care trebuia să i-l dai gâdelui ca să-şi ascută bine securea şi să te lichideze cu o tăietură sigură. Marañón mi-a spus că, în schimb, la ghilotină, incizia este atât de curată, încât capul nu-şi pierde cunoştinţa decât după câteva secunde. Cazul cel mai des amintit este cel al Charlottei Corday[19].

— Şi este foarte crud, nu vreau nici măcar să aud de el. Aproape că mi-a venit să vomit acum o clipă când am văzut fotografia cu cadavrul lui Thomas.

— Când a fost ghilotinată doamna aceea, continuă Durán ignorând cu sadism cererea lui Daniel, în timpul Revoluţiei Franceze, pentru că îl omorâse pe Marat[20], călăul i-a luat capul din coş şi, în faţa publicului, i-a tras două palme peste faţă. Cei care erau mai aproape au văzut clar expresia indignată a tinerei Corday, când a primit labele cu care a plesnit-o călăul ei. Sărmana de ea trebuie că a auzit până şi râsetele publicului, bătându-şi joc de ea.

Relatarea amănunţită şi neobişnuită a lui Durán a avut asupra lui Daniel efectul de a-i provoca din nou spasme în stomacul şi aşa zbuciumat.

11

Inspectorul Mateos, de la Brigada Omucideri nr. 6, însărcinat cu îndeplinirea demersurilor poliţieneşti în asasinarea lui Ronald Thomas, era de ceva vreme în biroul

---

19 Revoluționară franceză (1768-1793), cea care l-a ucis pe Marat în cada de baie.

20 Jean-Paul Marat (1743-1793), om politic francez, deputat în Convenție, a votat pentru condamnarea la moarte a lui Ludovic al XVI-lea.

său citind mecanic, fără să asimileze niciun cuvânt, acelaşi foarte plictisitor paragraf din *Manualul de Drept Comercial* de anul patru.

Acte Secundare sau conexe altora comerciale

Teoria actelor secundare nu cuprinde doar actele de care tocmai am vorbit şi care presupun, după cum am văzut, existenţa unui comerciant, exercitarea profesională a industriei comerciale, de care acelea depind măcar şi la modul prezumtiv...

Nu înseamnă că Mateos n-ar fi înţeles sub aspect intelectual textul pe care-l avea în faţă, ci că din lipsă de concentrare, cauzată probabil de un deficit de somn, nu reuşea decât să identifice aparenţa exterioară a cuvintelor, fără să reuşească să o cupleze cu semnificaţia lor.

Se înscrisese la UNED[21] încercând să-şi termine studiile pe care le abandonase în anul al treilea, când, ca să facă faţă cheltuielilor de întreţinere a unui copil nedorit, se văzuse obligat să dea examen ca să intre în Corpul Naţional de Poliţie. Dreptul Comercial, o disciplină principală în cel de-al patrulea an de studii, avea să-i aducă zece credite la Universitatea la Distanţă, dar Mateos socotea că, în ritmul ăsta, nu se va putea prezenta la examene. Cel mai rău din toată povestea era că momentele sale de studiu la birou trebuiau să fie cu uşa închisă şi cu jaluzelele coborâte, căci, de când intrase în această brigadă, le dăduse de înţeles colegilor săi, din vanitate profesională, că îşi terminase studiile de drept. Şi faptul că, atunci când aveau mai puţin de lucru, se închidea ore întregi cu cheia în „acvariul” său îi făcuse pe unii bănuitori să creadă că Mateos era un mare amator de chat erotic pe internet.

Nimic mai departe de adevăr.

---

21 Acronimul denumirii în spaniolă a Universidad Nacional de Educación a Distancia/ Universitatea Națională de Învățământ la Distanță.

Nu că inspectorul n-ar fi fost afemeiat, dar preferase întotdeauna să-şi ducă la capăt cuceririle *in situ,* căci cunoştea mai multe baruri de agăţat din oraş, care se umpleau cu femei divorţate începând cu ora două dimineaţa, unde, graţie înfăţişării sale de june prim de la Hollywood de pe vremuri – inclusiv mustaţă ca a lui Errol Flynn – şi mai ales, unei voci grave, bogate în armonice, care i-ar fi permis să-şi câştige existenţa dublând actorii din filme, îi era foarte uşor să o cucerească pe cea mai frumoasă după un singur gin tonic.

După a zecea încercare, inspectorul închise *Manualul* şi îl lăsă, fiindu-i peste putinţă să continue.

De mai multe săptămâni se întreba întruna în sinea lui de ce s-o fi străduind să-şi termine studiile de drept, când le absolvise deja pe cele de sociologie. „De ce îţi faci asta ţie însuţi, Carlos?” Ajungea întotdeauna la concluzia că fusese victima propriei păcăleli. Cum făcuse pe toată lumea să creadă că avea licenţa în drept, acum trebuia să o obţină cu orice preţ, căci era convins că mai devreme sau mai târziu – minciunile au de obicei picioare scurte – va fi descoperit de vreunul dintre rivalii săi din brigadă.

Şi în plus, bineînţeles, mai era problema frecuşurilor sale continue cu judecătorii de instrucţie în materie de garanţii procedurale, care îl făcuseră să-şi câştige calificativul de „Charlie Ticălosul”[22]. Mateos era convins că o mai bună cunoaştere a dreptului îi va putea netezi relaţiile aspre cu corpul judecătorilor de instrucţie, în ciuda faptului că, spre deosebire de faimosul poliţist interpretat de Clint Eastwood, Mateos nu era un tip violent şi nici adept al legii talionului. Cu toate acestea, avea propriile criterii în legătură cu felul în care trebuiau interpretate regulile jocului în timpul unei anchete penale şi uneori reuşea să scoată din minţi Onorata Instanţă cu cererile sale neobişnuite şi cu replicile nelalocul lor.

Încheiată, aşadar, sesiunea de studiu, Mateos se ridică să tragă perdelele şi zăvorul de la uşă, moment în care intră în birou un subinspector tânăr şi deşirat, care îl

22 Parafrază a poreclei personajului titular din filmul *Dirty Harry*.

ajuta pe şeful său să facă toate demersurile necesare pentru lămurirea cazului.

— Ce-mi aduci, Aguilar? întrebă inspectorul.

Subinspectorul îi întinse mai multe file de hârtie capsate care conţineau o listă de nume.

— Ăştia sunt invitaţii care erau aseară la concert în casa lui Marañón, răspunse asistentul său. Să-mi spui dacă vrei să-i interogăm pe toţi.

— Cel mai important este să vorbim cu fiica lui cât mai degrabă.

— Am citat-o chiar pentru azi la ora cinci.

— Aici, la prefectură?

— Mi s-a părut prea agresiv; nu e inculpată... încă.

— Ai cerut casetele de la camerele exterioare de luat vederi de securitate, ca să încercăm să aflăm cu cine a plecat Thomas de la petrecere?

— Da. Îmi vor fi aduse azi după-amiază.

— Bine cel puţin că vor să colaboreze, pentru că avem clar măcar un lucru, altminteri ar fi trebuit să cer ordin de pătrundere şi de percheziţie în casa lui Marañón.

— De ce, şefu'?

— E un individ foarte puternic, cu multe pile la instanţele superioare.

— E prieten cu ministrul, nu-i aşa?

— Măcar de-ar fi numai asta. Aruncă o privire la ce am reuşit până în momentul ăsta.

Subinspectorul Aguilar examină un dosar neoficial despre Jesús Marañón, pe care i-l întinse Mateos.

— Toate astea sunt adevărate? Vreau să spun, este vârât în...

— De obicei, informatorii mei nu mă înşală, îl întrerupse inspectorul, iritat de neîncrederea asistentului său.

— Să presupunem, doar ca ipoteză de lucru, că Marañón l-a ucis pe Thomas. Care ar fi mobilul?

Într-un tipic raţionament propriu lui, care îl lăsă perplex pe subinspector, Mateos spuse:

— Mobilul este clar: ceea ce căuta asasinul de la

victimă era să-i fure capul.

12

Când Paniagua ajunse în sala de curs, după aspra sa conversaţie cu Durán, constată că Villafañe începuse să-i tortureze studenţii cu o disertaţie despre „Idiofoanele nepercutate în culturile precolumbiene de la sud de Amazon”. Chiar şi lui, care era muzicolog, i-a fost greu să-şi amintească ce sunt idiofoanele, instrumente care n-au nevoie nici de coarde, nici de membrane ca să emită sunete, cum este clopotul. Toţi studenţii lui, cu excepţia unuia, numit Sotelo, care era pedantul clasei, căruia cu cât o lecţie era mai greu de înţeles, cu atât îi trezea mai mult entuziasmul, erau adormiţi sau în stare semicomatoasă.

Paniagua se bucură de faptul că Villafañe măcar le vorbise studenţilor săi despre o temă care, oricât ar fi fost de plictisitoare, era de competenţa lui. Ultima dată când îl înlocuise, abordase o chestiune de muzicologie, iar lui îi trebuise o lună întreagă pentru ca studenţii săi să se dezveţe de gogomăniile pe care li le inculcase în doar cincizeci de minute.

Îi mulţumi colegului său şi apoi hotărî să profite de jumătatea de oră de curs care mai rămăsese ca să lămurească anumite concepte pe care începuse să le expună în lecţia anterioară.

Daniel făcu un efort supraomenesc să se concentreze asupra explicaţiei, pentru că era cert că avea mintea ocupată de alte chestiuni: pe de o parte, Thomas şi înspăimântătorul său sfârşit; pe de alta, neaşteptata sarcină a Aliciei. Cum avea doar foarte puţine săptămâni, şi-au rezervat amândoi câteva zile ca să hotărască cum era mai bine, dar dintre ei doi, Daniel îşi dorea cel mai mult copilaşul.

Dar dacă îndoielile şi ezitările în legătură cu propria paternitate îi consumau o parte din energie, asasinarea lui Thomas şi ciudata comportare a acestuia în orele anterioare morţii sale îi reclamau de asemenea toată atenţia. În chip de rapide *flashbacks,* îi veneau în minte, încontinuu, amănunte izolate din conversaţia pe care o

purtase cu victima, în orele dinaintea tragicului său sfârşit: Thomas înconjurându-şi gâtul cu mâna, într-o macabră şi inconştientă anticipare a faptului că avea să-i fie tăiat la puţină vreme după aceea; împotrivirea sa de a-l lăsa să intre într-o cabină în care nu era nici suflet de om; ciudatul apel telefonic care îl împiedicase – de-acum pentru totdeauna – să-i poată formula câteva întrebări-cheie despre Simfonia a X-a. Şi mai presus de orice, neliniştitoarea fotografie a trupului decapitat al muzicianului, care părea că se contorsionează într-un sfâşietor calvar de durere postmortem.

Lui Daniel nu i se păru oportun să-şi înceapă cursul comentând concertul şi crima, de teamă ca aceasta să nu-i consume timpul redus de care dispunea, dar cum avea mintea complet dusă pe altă lume, a trebuit să ceară ajutorul studenţilor săi:

— Unde rămăseserăm?

— Ne vorbeaţi despre *Variaţiunile ABEGG* de Schumann, spuse Sotelo.

— Ah, da, acum îmi amintesc, răspunse Paniagua. Literele sunt note şi notele sunt litere. Data trecută am văzut că, în limba germană, notele muzicale nu se numesc do, re, mi, fa, sol, şi că fiecărei note îi corespunde una dintre primele litere ale alfabetului, începând cu nota la. La este A, şi este H, do este C, şi aşa mai departe...

Daniel se duse la tablă şi scrise seria întreagă pe când vorbea:

A = la; B = si bemol; C = do; D = re;
E = mi; F = fa; G = sol

— Pe Schumann îl încânta să citească şi să scrie şi pleca foarte des de la idei literare ca să-şi dezvolte compoziţiile muzicale. Această pasiune pentru litera tipărită s-a văzut reflectată şi în stilul său de a curta femeile pe care voia să le seducă. Profitând de faptul că în limba lui literele sunt note, Schumann a imaginat mai multe compoziţii în jurul unor teme care aveau un sens

atât muzical, cât şi literar. A fost cazul *Variaţiunilor ABEGG:* se numesc aşa pentru că sunt concepute în jurul unui motiv compus din notele la, si bemol, mi, sol, sol; dar, în acelaşi timp, aceste litere compun numele de familie al unei tinere pianiste, pe care Schumann a cunoscut-o la Mannheim, numită Meta Abegg. Schumann a folosit această tehnică şi cu altă ocazie ca să o cucerească pe Ernestina von Fricken, o fată care se născuse în localitatea germană Asch. De această dată, tema era compusă din notele la, mi bemol, do, si. Litera S nu e nicio notă, dar se pronunţă la fel ca mi bemol, care se scrie Es, aşa că Schumann a făcut-o să treacă drept mi bemol.

Paniagua îşi petrecu restul orei de curs întrebându-se din ce misterios motiv uşuraticul de Beethoven n-a folosit niciodată această tehnică pentru a-şi seduce nenumăratele iubite.

13

Alicia Rios, logodnica lui Daniel, era o femeie de tip atletic, cu o generoasă coamă de păr negru şi creţ, cu un look foarte spaniolesc, cu excepţia ochilor, verzi şi puţin migdalaţi, care îi dădeau acea trăsătură exotică de care iubitul ei era atât de îndrăgostit. Îşi câştiga existenţa ca ingineră de sisteme, o profesie puţin cunoscută, care constă în evaluarea structurii unei organizaţii şi a subsistemelor care o compun, cu scopul de a-i optimiza funcţionarea. În urmă cu şase luni, acceptase o generoasă ofertă din partea unui concern multinaţional de informatică, fapt care implica să se mute în oraşul Grenoble, din Franţa, pentru cel puţin doi ani. Hotărârea o luase fără să-l consulte pe Daniel, ceea ce provocase fricţiuni în cuplu, care nu erau încă depăşite complet. Căzuseră de acord că, de fiecare dată când vor dori să fie împreună, îşi vor alterna în mod riguros călătoriile, dar în practică, Alicia, ale cărei venituri erau de patru ori mai mari decât ale lui Daniel, era cea care obişnuia să facă efortul – fizic şi financiar – de a veni la Madrid. Ultima dată când Daniel călătorise la Grenoble făcuseră imprudenţa de a nu folosi prezervativul, convinşi că ea nu putea fi într-o zi

fertilă, astfel că sarcina aceea, anunţată pe nepusă masă în noaptea anterioară, era una nedorită. După ce făcuseră dragoste, Daniel, care începea încetul cu încetul să iasă din starea de şoc în care îl cufundase moartea lui Thomas, îi ceru Aliciei să-i şoptească un cuvânt în franceză în timpul actului şi aceasta îl învăţă că *zizi,* în limba lui Balzac, înseamnă puţică.

Fiind încă în pat, cei doi hotărâră să deschidă televizorul ca să afle ultimele noutăţi în legătură cu asasinarea lui Thomas, care fusese comisă cu mai puţin de douăzeci şi patru de ore în urmă.

Decapitarea muzicianului, nu numai că fusese abordată în principalele jurnale de actualităţi cu rangul de ştirea zilei, dar sărise deja şi în programele de senzaţie; chiar şi acele spaţii care nu tratau direct subiectul păreau să fi alunecat spre violenţă. Pe toate canalele, chiar şi filmele săptămânii fuseseră reprogramate şi înlocuite cu altele care păreau să fi fost alese pe criteriul că ar prezenta vreo crimă asemănătoare celei petrecute în realitate: *Aguirre, mânia lui Dumnezeu* (unuia dintre personaje i se taie capul cu o sabie şi partea amputată este azvârlită în sus, aterizează la câţiva metri de trup şi termină fraza pe care o începuse), *Demolition Man* (capul congelat al lui Wesley Snipes sare în aer după ce Stallone îl loveşte cu piciorul ca şi cum ar fi o minge), *Kill Bill* (Lucy Liu îi taie capul unui yakuza japonez cu o katana), *Patriotul* (un revoluţionar yankeu este decapitat de o ghiulea de tun)*, Johnny Mnemonic* (personajul negativ este decapitat cu propriul bici, care taie ca un brici). Dar ramura de palmier a luat-o *Talk-show*-ul *Salomeei,* în care prezentatoarea a adus un criminolog ca să le explice spectatorilor, cu ajutorul unui pepene verde şi al unei ghilotine adevărate, cum funcţionează acest aparat macabru. Apoi expertul a spus:

— Oamenii cred că ghilotina este o invenţie a Revoluţiei Franceze, dar, în Irlanda, în secolul al XIV-lea, aveau deja un dispozitiv foarte asemănător. Iar în secolul al XVI-lea, în Italia şi în sudul Franţei, se utiliza *mannaia,*

foarte asemănătoare cu ghilotina, dar rezervată doar nobilimii.

Alicia era indignată. Îşi strânse părul cu un elastic şi se duse la bucătărie, de unde începu să-i strige lui Daniel.

— Televiziunea din Spania te bagă în sperieţi! A murit un om şi parcă s-ar vorbi de o atracţie dintr-un parc de distracţii.

Deschise apoi uşa de la frigider şi exclamă:

— În frigiderul ăsta nu e un fruct, nu e un iaurt, nu e nimic!

— Aveam de gând să fac nişte cumpărături azi-dimineaţă, dar m-a chemat Durán şi n-am avut timp, minţi Daniel, care nu mai făcuse cumpărături de două luni. Ai chef să ieşim să luăm cina în oraş?

— Bine, dar mai târziu, răspunse Alicia, apărând din nou în dormitor. Era în lenjerie intimă şi Daniel putu admira, o dată în plus, corpul mereu ispititor al logodnicei sale.

— Schimbă porcăria aia şi pune un buletin de informaţii adevărat, spuse ea.

Se observa că era puţin iritată din pricina încăpăţânării pe care o arătase Daniel, în noaptea sosirii ei, de a merge mai departe cu sarcina.

— Credeam că ai venit însetată de porcării.

— Şi eu. Dar a fost de-ajuns să văd zece minute şi m-au scos deja din sărite.

Daniel luă telecomanda şi, după un zapping de câteva secunde, găsi un jurnal de ştiri naţional. Crainicul spunea:

— Lumea muzicii continuă să fie zguduită de asasinatul sălbatic săvârşit azi-noapte la Madrid, în care şi-a pierdut viaţa muzicologul şi dirijorul de orchestră Ronald Thomas. Poliţia e încredinţată că va găsi capul victimei peste câteva ore în aceeaşi zonă în care a fost descoperit şi cadavrul.

— De ce l-or fi omorât? se întrebă Alicia, care venise să se refugieze sub braţul drept al lui Daniel.

— Nu ştiu, dar la concertul de aseară a fost ceva foarte straniu.

— La ce te referi?

— Muzica pe care am ascultat-o, care în teorie era aproape toată de Thomas, pentru că de la Beethoven au rămas practic doar temele, era atât de sublimă, încât mă întreb dacă... nu, e imposibil, uită ce-am spus.

Alicia se ridică în capul oaselor şi rămase privindu-l.

— Termină fraza. Ce aveai de gând să spui?

— Mă întreb dacă muzica de aseară nu era de fapt în întregime de Beethoven.

— Nu înţeleg unde vrei să ajungi.

— Thomas a fost ucis, nu-i aşa? Şi cum nu se cunoaşte mobilul, eu încerc să mă hazardez cu unul. N-ar fi oare posibil ca Thomas să fi descoperit manuscrisul Simfoniei a X-a, sau măcar prima sa parte în întregime, iar asasinul să-l fi ucis ca să-i fure manuscrisul? Tu ştii ce avere poate valora un manuscris dintr-ăsta?

— Nu, dar îmi imaginez. Dar în cazul ăsta concertul de aseară a fost o farsă? Nu era vorba de o reconstituire?

— Este o probabilitate. Thomas avea deja în posesie prima parte şi a făcut-o să treacă drept o lucrare a sa, probabil din vanitate. Când mă gândesc că am fost cât pe-aci să pot vorbi cu el despre simfonie şi că mi-a scăpat în ultimul moment!

— Şi de ce i-or fi tăiat capul?

— N-am idee. Poate ca să se acopere furtul partiturii şi ca totul să pară opera unui psihopat. Nu uita, nu numai că i-au tăiat capul, dar acesta a şi dispărut. Nu este lipsit de sens să te gândeşti că asasinul vrea să deruteze poliţia. Săptămâna trecută am citit în ziar că doi fraţi i-au făcut de petrecanie unei femei tăindu-i capul cu o secure doar pentru că aveau credinţa că era vrăjitoare şi că prin magie neagră o omorâse pe nepoata acestora, o fetiţă de opt ani. Nu doar că au ucis-o, ci i-au tăiat şi capul, stabilind o legătură între decapitare şi vrăjitorie. Asasinul vrea să treacă drept un dezaxat, când de fapt este o minte machiavelică, perfect lucidă, care acţionează calculând la rece fiecare pas, împins de dorinţa de câştig. Tu n-ai ucide pentru treizeci de milioane de euro?

Alicia îl privi cu nişte ochi de pe ale căror pupile mai lipseau, supraimprimate ca în desenele animate, simbolurile dolarului.

— Şi pentru mult mai puţin de atât, spuse ea.

— Nu este o crimă satanistă, mobilul e în mod fundamental financiar. Asasinul ştie că Thomas are un manuscris foarte valoros şi, cum Thomas nu vrea să-i spună unde este, merge şi îl omoară.

— E absurd. Dacă îl omoară, pierde orice speranţă de a afla unde este. Dacă vrem într-adevăr să legăm asasinatul de Simfonia a X-a, ipoteza cea mai plauzibilă e mai curând cea contrară. Asasinul reuşeşte să-i smulgă lui Thomas unde este Simfonia a X-a şi, pentru ca să nu mai poată divulga secretul nimănui altcuiva şi nici să povestească poliţiei că a suferit o extorsiune, îi face de petrecanie.

Daniel clătină din cap cu neîncredere.

— Nu mergem cumva prea departe? Şi totul pentru că ţi-am povestit că muzica de aseară mi-a sunat prea mult a Beethoven. Bineînţeles că ipoteza crimei sataniste nu este nici ea în contradicţie cu existenţa manuscrisului Simfoniei a X-a.

— Ah, nu?

— Absolut deloc. Vreau să asculţi ceva.

Daniel se ridică din pat şi căută în voluminoasa sa colecţie de CD-uri un disc ciudat pe care şi-l cumpărase la New York în septembrie 2001, exact cu o săptămână înainte de atentatele asupra turnurilor de la World Trade Center. Nu-l mai ascultase de atunci. CD-ul se numea *Ultima noapte a lui Beethoven* şi era o operă rock interpretată de Orchestra Transsiberiană, care recrea fatidica noapte de 26 martie 1827, în care geniul de la Bonn trecuse la o viaţă mai bună. Cu toate că execuţia la baterie şi instrumente electrice a unor teme de Beethoven şi Mozart nu i se păruse convingătoare, libretul, căruia aproape că nu-i acordase atenţie în ziua aceea, i se părea acum fascinant:

— Mefisto apare în faţa geniului muribund exact

atunci când acesta tocmai termină mitica Simfonie a X-a! Îi propune să renunţe la sufletul lui în schimbul permisiunii de a şterge din memoria oamenilor orice urmă a compoziţiilor sale muzicale. Beethoven stă în cumpănă, iar diavolul îi dă o oră ca să se gândească. Compozitorul se înfruntă atunci cu un alt personaj al operei rock, Fatalitatea, şi îi imploră pe ea şi pe fiul ei diform, Capriciul, să-l lase să arunce o privire retrospectivă asupra vieţii sale, pentru a constata ce acţiuni concrete au provocat condamnarea sufletului său. Reexaminându-şi biografia, Beethoven îi reproşează Destinului că l-a supus unei asemenea aglomerări de pedepse de-a lungul existenţei sale: un tată alcoolic care îl maltrata şi care a fost pe punctul de a-i distruge vocaţia muzicală, femei frumoase de care se îndrăgostea nebuneşte, dar care îi refuzau sistematic favorurile, surditatea progresivă, cea mai rea calamitate care îl poate lovi pe un muzician. La reproşurile lui Beethoven, Fatalitatea se simte vinovată şi îi oferă să-i elimine din viaţă întâmplările cele mai dureroase, dar compozitorul îşi dă seama că muzica sa n-ar mai fi aceeaşi fără aceste momente de amărăciune şi de extremă agonie şi renunţă la o ofertă atât de atrăgătoare. Când, după o oră, Mefisto i se înfăţişează din nou geniului, acesta îi răspunde că opera sa este o moştenire esenţială pentru omenire şi că preferă să-i încredinţeze sufletul decât să i se distrugă muzica. Diavolul, înfuriat, îi propune alt pact prin care el i-ar salva sufletul dacă îi înmânează manuscrisul recent încheiatei Simfonii a X-a. După ce se consultă cu spiritul lui Mozart, acesta reuşeşte să-l facă pe Beethoven să nu distrugă manuscrisul. După o altă încercare nereuşită a diavolului de a nimici simfonia, publicul operei rock află la sfârşit că Satana s-a jucat tot timpul cu muzicianul: sufletul acestuia nu e hărăzit de fapt să îndure veşnic flăcările înfiorătoare ale Infernului, ci va merge direct în Paradis, fără măcar să treacă prin Purgatoriu. Beethoven îşi încredinţează în cele din urmă sufletul Domnului, reconfortat de o ştire atât de bună, iar impresionanta furtună care pedepsise Viena în timpul

întregii nopţi începe să se domolească încetul cu încetul. Dar Capriciul, neastâmpăratul fiu al Fatalităţii, se strecoară din nou în încăperea în care zace trupul inert al lui Beethoven, pune stăpânire pe manuscrisul Simfoniei a X-a şi îl ascunde după un perete, ca să se distreze în mod sadic văzând cum bărbaţii şi femeile se străduiesc în zadar, vreme de generaţii, să găsească ultima compoziţie a geniului.

În vreme ce începeau să răsune primele acorduri ale uverturii operei rock *Ultima noapte a lui Beethoven,* Alicia şi Daniel nu se putură împiedica să nu simtă un fior, imaginându-şi că o sectă satanistă s-ar putea afla în spatele înfiorătoarei decapitări din noaptea precedentă.

14

Cei doi labradori ai lui Jacobo Durán începură să latre ca nişte apucaţi de îndată ce se auzi soneria telefonului. Murphy, cel mai sălbatic dintre cei doi, incapabil poate să suporte ca stăpânul său, care era la duş, să nu ridice imediat receptorul, se înălţă până la urmă pe labele din spate şi împinse cu botul aparatul, care stătea pe un mic bufet, până îl făcu să cadă cu zgomot pe jos.

Telefonul rămase deschis pe covor şi prin receptor cele două animale începură să răspundă cu gâfâieli canine la vocea scandalizată a unei femei care nu înceta să strige:

— Alo! Alo! E cineva acolo?

Durán ieşi în graba mare de la duş, alertat de concertul de lătrături ale mascotelor sale şi, ridicând de jos telefonul, care era umed de balele câinilor, reuşi să răspundă apelului cu o secundă înainte de a se întrerupe legătura.

Femeia, care avea tonul unei recepţionere de hotel, se linişti în sfârşit auzind un răspuns omenesc şi spuse:

— Don Jacobo Durán, vă rog?

— Nu sunt sigur că domnul este acasă. Cine îl caută?

Durán era sătul de marketingul telefonic la care se vedea supus în ultima vreme şi când nu-i era clar cine îl suna, se dădea drept majordomul său.

— Este din partea lui don Jesús Marañón.

— Domnule, spuse Durán imitând vocea unui presupus majordom. E un apel pentru dumneavoastră pe linia a doua. Este don Jesús Marañón.

— Fă-mi legătura imediat, Sebastián, îşi răspundea Durán sie însuşi, de data aceasta cu vocea sa autentică.

După vreo zece secunde, Durán auzi vocea prietenoasă şi jovială a lui Marañón.

— Jacobo, iartă-mă că te bat la cap.

— Ei, pentru Dumnezeu, Jesús, asta-i bună!

— Te sun pentru că de instrucţia cazului Thomas se ocupă o prietenă de-a mea, Susana Rodríguez Lanchas, nu ştiu dacă ţi-am prezentat-o vreodată.

— Nu, dar ştiu perfect despre cine este vorba. Nu se ocupă şi de dosarul acelui supernarcotraficant din Galicia?

— Exact. E menţionată mult în presă în ultima vreme. Eu o cunosc pentru că e prietena unui nepot al soţiei mele. M-a sunat zilele trecute şi... asta e confidenţial, Jacobo, pe ce-am mai sfânt, nu-i aşa?

— Buzele mele sunt pecetluite.

— Cert este că în ultimele ore s-a produs un fapt legat de ancheta pe care judecătoarea de instrucţie are nevoie să-l comenteze cu un expert.

— Cu un expert? Cu ce fel de expert?

Când Marañón i-a explicat lui Durán problema concretă pe care judecătoarea de instrucţie dorea să o discute, acesta îi puse imediat la dispoziţie numărul de telefon mobil al lui Daniel Paniagua.

15

Judecătoria de instrucţie nr. 51, care se ocupa de cazul Thomas, luă legătura cu Daniel printr-un apel telefonic al secretarei judecătoarei titulare, dona Susana Rodríguez Lanchas.

Secretara îl informă pe Daniel că doamna judecătoare dorea să aibă o întâlnire cu el, dacă era posibil a doua zi, dar se grăbi să-i lămurească faptul că, fiind convocat de o manieră amicală, nu i se va trimite nicio citaţie. Daniel putea chiar să decline cererea judecătoarei de instrucţie dacă ar fi dorit acest lucru. După ce confirmă

că se va prezenta, Daniel întrebă care era motivul întâlnirii, iar secretara, după câteva clipe de şovăire, răspunse:

— Doamna judecătoare preferă să vă explice personal.

Barul de zi unde stabiliseră întâlnirea era foarte aproape de vechea clădire de birouri care adăpostea judecătoriile. Secretara îl informase pe Daniel că dona Susana va purta o voluminoasă servietă de piele, precum cea a miniştrilor, pe care o va lăsa la loc foarte vizibil pe masă, ca să o poată identifica.

O găsi de cum intră, citind ziarul şi savurând o infuzie de plante.

— Te tentează să bei ceva? îl întrebă judecătoarea de instrucţie după ce îi strânse mâna şi îi mulţumi că a venit la întrevedere.

— O coca-cola cu multă gheaţă, mulţumesc.

Magistrata era o femeie la vreo cincizeci şi cinci de ani, cu o coamă de păr blond întins, cu o tunsoare „franţuzească”, extraordinar de elegantă în gesturi şi în exprimare şi ar fi fost chiar sexi, în ciuda vârstei, dacă n-ar fi existat acea expresie rigidă a gurii, pe care Daniel o atribui unei paralizii, care o împiedica să zâmbească firesc.

După ce îi ceru băutura răcoritoare unui chelner, căruia i se adresă pe nume, judecătoarea de instrucţie îi explică:

— Judecătoria mea este la trei blocuri de aici. Acesta este barul *meu* de zi, unde iau micul dejun întotdeauna când nu am timp acasă.

Sorbi din ceaiul de muşeţel cu lămâie pe care îl luase şi când urma să deschidă din nou gura, Daniel o întrerupse.

— Se spune judecător sau judecătoare?

— Se spune procuror sau procuroare? contraatacă ea, zâmbind cu colţul gurii pe care nu-l avea imobilizat.

— Atunci, o să vă spun judecător.

— Cum doreşti, dar te rog să mă tutuieşti. Nu sunt atât de în vârstă.

— O să-ţi spun judecător, se corectă Daniel, care înţelese imediat cât de greu îi va veni să nu-i acorde tratamentul cuvenit unui magistrat.

— În privinţa echivalării profesionale a bărbaţilor şi femeilor, spuse judecătoarea de instrucţie, am depăşit deja orice limită a ridicolului, atât într-un sens, cât şi în celălalt. Eu am auzit deja spunându-se *victimul,* cu referire la un bărbat, bineînţeles.

— Victimul?

Lui Daniel termenul i se păru atât de ridicol, încât nu ştia dacă judecătoarea nu-şi bătea cumva joc de el.

— Numele tău mi l-a dat Jesús Marañón, continuă dona Susana, intrând direct în subiect. Vreau să vorbesc cu tine pentru că am nevoie de un expert care să-mi lămurească nişte întrebări despre muzică. Este în legătură cu asasinarea lui Thomas, după cum poţi presupune. Poliţia mi-a spus că eşti pe lista de invitaţi care au venit la ultimul său concert.

— Da, într-adevăr. Sunt suspect? Voi fi arestat?

— Asta depinde de cum o să te comporţi, glumi judecătoarea de instrucţie. Apoi îşi schimbă expresia cu o alta mult mai serioasă şi spuse: Azi-noapte, poliţia a găsit capul lui Thomas.

— Dumnezeule sfinte! Habar n-aveam. Nu s-a publicat încă în presă, nu-i aşa?

— Nici nu se va publica, dacă o putem evita. Când vei vedea capul, vei înţelege de ce.

Daniel încercă să-şi înghită saliva, dar nu fu în stare.

— Să-i văd... capul?

— A fost dus la Laboratorul de Criminalistică. În acest moment, poliţia ştiinţifică îi face unele analize, dar astă-seară îl vom avea doar pentru noi. Eu voi merge cu tine, la şapte. Poţi?

— Da, cred că da.

— Nu vom face public faptul că a apărut capul, printre altele, pentru că asta ne serveşte ca să eliminăm false mărturisiri. În asasinatele mediatizate, precum cel de care ne ocupăm, apare întotdeauna câte un ţicnit care

spune că el este criminalul, ca să poată apărea la televiziune.

— Dar dacă nu ştie să declare unde este capul, spuse Daniel, completând raţionamentul judecătoarei de instrucţie, nu poate fi asasinul, e lucru de înţeles.

Daniel luă o gură de băutură răcoritoare ca să-şi limpezească gâtul şi apoi spuse:

— Eu sunt încântat să colaborez la anchetă, dar de ce trebuie să *văd* capul?

— Când îl vei avea în faţa ta, vei înţelege de ce ţi-am cerut acest lucru. Bineînţeles că, dacă e peste puterile tale...

— Nu, nu, dacă tu consideri necesar, voi merge. Sper să nu leşin.

— Nu vei leşina. Ştii ce este un expert judiciar?

Daniel încuviinţă, dar ea continuă să vorbească de parcă i-ar fi spus că nu ştie.

— Este un expert care emite un aviz atunci când sunt necesare cunoştinţe ştiinţifice sau artistice, pentru a evalua fapte sau circumstanţe relevante pentru instrucţia preliminară. Tu eşti muzicolog, nu-i aşa? Licenţiat?

— Doctor. Am făcut o teză despre Cherubini, un compozitor pe care Beethoven îl admira mult.

— N-am vrut să te citez prin judecătorie dintr-un motiv foarte simplu: avem o cârtiţă în interior, care toarnă totul presei. Trebuie să fie vreun slujbaş, deşi nu l-am prins încă. Sunt înconjurată de funcţionari foarte prost plătiţi şi unii dintre ei acceptă *şpăgi* de la programele de televiziune cele mai de scandal şi de la revistele cu bârfe în schimbul scurgerilor de informaţii asupra celor mai morbide dosare.

— Înţeleg, spuse Daniel, care îşi explică în momentul acela cum de a avut presa cunoştinţe atât de amănunţite despre un recent caz de maltratări care a împroşcat cu noroi o ramură a familiei regale.

— În virtutea celor pe care ţi le voi arăta astă-seară, am nevoie de un expert judiciar, dar nu vreau ca presa să afle că judecătoarea care instrumentează cazul se foloseşte de un expert muzical.

— De ce?

Lui Daniel i se păru că judecătoarea era pe punctul de a zice „pentru că o spun eu şi punct”, dar n-a fost aşa.

— Prefer ca asasinul să creadă că lucrăm pe ipoteza unei crime rituale.

— Şi nu este aşa?

— Nu. Faptul că nu există semne de maltratare pe trup ne permite să-l excludem pe psihopatul clasic, care a devenit atât de popular prin cinematograf.

— Atunci, nu este Bufalo Bill.

Daniel văzu figura descumpănită a magistratei şi se grăbi să o scoată din derută.

— Era asasinul din *Tăcerea mieilor*.

— Aha, înţeleg. Nu l-am văzut.

Judecătoarea de instrucţie tocmai coborâse câteva trepte în ochii lui Daniel, în primul rând, pentru că nu văzuse filmul, pe care el îl considera o capodoperă şi, în al doilea rând, pentru că mărturisise atât de deschis, fără niciun semn de jenă, că nu îl văzuse. Apoi, se ruşină de sine însuşi amintindu-şi că, în ciuda faptului că găsise atât de fascinant personajul doctorului Lecter, el nici măcar nu îşi dăduse osteneala să citească romanul lui Thomas Harris.

— Criminalii în serie, continuă dona Susana, au o imensă nevoie de a provoca durere şi umilinţă victimelor, ca să se răzbune pentru afronturile pe care simt că li le-a adus societatea. Sunt persoane care au fost martore, de obicei în timpul copilăriei, ale unor acte similare de violenţă şi de degradare sau le-au suferit direct pe propria piele. Ei ucid în mod nediscriminat, ca represalii sociale şi, de asemenea, ca să îşi sporească stima în propriii ochi, fiindcă de obicei sunt foarte competenţi în, hai s-o numim astfel, „activitatea” lor. Asasinul lui Thomas nu este din această categorie. Aşa că suntem în căutarea altui mobil.

Ca o coincidenţă cu sfârşitul acestei fraze, sună telefonul magistratei. Zâmbiră amândoi. Ea privi ecranul ca să vadă cine este; cu un gest, respinse apelul, ceea ce pe Daniel îl făcu să se simtă foarte important.

— Fragmentul acela de Beethoven care s-a cântat în casa lui Marañón în seara asasinatului, ce este în mod exact?

Daniel o puse în temă şi apoi adăugă:

— Este ciudat, dar, pe măsură ce trec zilele, încep din ce în ce mai mult să am senzaţia stranie că ceea ce ne-a făcut Thomas să ascultăm în seara aceea nu a fost, în ciuda celor spuse de el, o reconstituire a primei părţi plecând de la o serie de motive lăsate de Beethoven. Înclin mai curând să cred că Thomas a avut acces la manuscrisul Simfoniei a X-a, sau cel puţin la primul tempo al acesteia, şi că el n-a adus nicio singură idee din capul lui, nici nu a inventat orchestraţia. Totul semăna *prea mult* a Beethoven.

— Dar, ce interes ar fi putut avea el să...?

— Pentru început, drepturi de autor, i-o luă înainte Daniel. Imaginează-ţi că orchestrele din întreaga lume se lasă convinse de lucrarea lui Thomas şi ajunge să fie la modă să se interpreteze prima parte a Simfoniei a X-a a lui Beethoven-Thomas. Ca şi cum ar fi Lennon-McCartney ai muzicii clasice.

— E posibil aşa ceva? Vreau să spun, să se introducă în repertoriu o lucrare incompletă.

— S-a făcut şi cu alţi compozitori. Cunoşti Simfonia Neterminată a lui Schubert?

— Mă tem că muzica nu e latura mea forte. Am amândouă urechile de aceeaşi parte a capului.

Lui Daniel îi fusese întotdeauna milă de acele persoane care renunţă la plăcerea de a asculta muzică după ce s-au convins că n-au sensibilitate pentru această artă. Experienţa îi dovedise că mulţi indivizi, încredinţaţi că n-au ureche muzicală, nu numai că erau în stare, cu puţină pregătire, să se delecteze la un concert bun, dar chiar să cânte la un nivel acceptabil la vreun instrument muzical.

— Neterminata se interpretează în mod frecvent, în ciuda faptului că, aşa cum o indică şi propriul ei nume, nu este încheiată. Avem doar *Allegro*-ul şi *Andante*-le.

— Acel Schumann a murit foarte tânăr, nu-i aşa?

— Schubert. Schumann a trăit mai mult[23]. Da, dar nu este acelaşi caz cu al lui Beethoven. Pe acesta, aproape cu toată siguranţa, moartea a fost cea care l-a împiedicat să termine Simfonia a X-a. Schubert, în schimb, a lăsat a VIII-a la jumătate şi a început să o compună pe a IX-a, pe care, într-adevăr, a terminat-o.

— O să mai cer un ceai de muşeţel, spuse judecătoarea. Mai vrei şi tu o coca-cola?

— Nu, mulţumesc, răspunse Daniel. O să mă înscriu şi eu la ceaiul de muşeţel. Nu poate fi bună atâta băutură carbogazoasă.

Cu toate că, după digresiunea sa despre Schubert, el îşi pierduse complet şirul discursului, judecătoarea conduse din nou conversaţia prin hăţişurile care puteau aduce mai multă lumină în anchetă.

— Dacă urmăm calea presimţirii tale, ce alte motive ar fi putut avea Thomas ca să nu dezvăluie faptul că partitura din seara aceea era în întregime de Beethoven?

— Vanitatea, bineînţeles, răspunse Daniel.

— Dar mi-ai spus înainte că melodiile care s-au auzit în concert sunt într-adevăr de Beethoven. Nu astea sunt lucrurile cele mai importante într-o simfonie, melodiile?

— În cazul lui Beethoven, nu. Ceea ce este genial la Beethoven este că, plecând de la nişte celule muzicale foarte mici, aşa cum sunt piesele jocurilor Lego, e în stare să ridice osaturi muzicale impresionante. Gândeşte-te la Simfonia a V-a, de exemplu: prima parte este catedrala sonoră cea mai renumită din istorie şi este construită plecând de la un motiv de patru note! Thomas avea motivele, dar aceste motive, dacă în spatele lor nu se află geniul lui Beethoven ca să le dezvolte, nu înseamnă nimic. Dacă nu te superi, sunt chiar banale, oricine le-ar fi putut inventa. Şi apoi există şi un al treilea mobil, firesc. Poate că Thomas n-a spus că are manuscrisul pentru că nu *putea* să o spună.

— Pentru că era furat?

— Bineînţeles. Dacă eu descopăr că la tine acasă se

23 Robert Schumann (n. 8 iunie 1810 - d. 29 iulie 1856).

află o comoară şi încerc să o iau cu mine, tu vei spune pe bună dreptate: „Scuză-mă, dar comoara este a mea”.

— Să ne imaginăm că există comoara, acel manuscris integral al Simfoniei a X-a la care Thomas a avut acces în întregime sau în parte. Care ar fi valoarea lui pe piaţă?

— Niciun expert n-ar putea răspunde categoric. Dar, cu siguranţă, multe milioane de euro.

— Mai mult de zece?

— E foarte posibil. Un cântec al formaţiei Beatles, *All You Need Is Love...*

— Îl cunosc. Singurul pe care ştiu să-l fredonez, pentru că începe la fel ca *La Marseillaise.*

— Chiar aşa. Anul trecut, un fan Beatles şi-a adjudecat manuscrisul lui John Lennon pentru un milion de dolari. Şi nu e altceva decât un simplu cântecel pop, pe care de-acum îl cunoaştem cu toţii. Simfonia a X-a, dacă există, ar fi un manuscris inedit al lui Beethoven, probabil descoperirea artistică cea mai importantă din ultimele secole. În afară de faptul că apariţia ei ar pune capăt „blestemului celei de a IX-a”, conchise Daniel, cu un ton care reuşi să o facă pe judecătoarea de instrucţie să aibă impresia că nu el îi vorbeşte, ci sinistrul hangiu al unui îndepărtat loc de popas din Transilvania.

— Ce blestem este acela?

Judecătoare încerca să pară indiferentă, dar Daniel observă o anumită nelinişte în tonul vocii ei. Nu era vorba de o tulburare, ci de o simplă şi legitimă curiozitate, deşi era evident faptul că acel cuvânt, „blestem”, care lui Daniel i se părea ridicol, provocase un impact categoric asupra interlocutoarei sale. Se ruşină că judecătoarea s-ar putea gândi că el crede în asemenea baliverne şi îi păru rău că a adus vorba despre acest subiect, astfel, se hotărî să-l expedieze cu un răspuns evaziv.

— Sunt nişte nerozii. Legende urbane. Valoarea artistică a Simfoniei a X-a...

— O să-mi vorbeşti mai târziu despre asta. Povesteşte-mi mai întâi, ce este blestemul celei de-a IX-a?

— Este o superstiţie care există printre muzicieni,

începând cu Beethoven, şi anume că toţi compozitorii de simfonii mor după ce au terminat a noua lor simfonie. Mahler, de exemplu, care în mod evident credea în blestem, a încercat să-l păcălească. Pentru asta, după ce a terminat Simfonia a VIII-a, n-a început să o compună pe a IX-a, ci a scris *Cântecul Pământului.* De fapt, era o simfonie pentru tenor, contralto şi orchestră, dar cum n-a numit-o „Simfonia a IX-a", muzicianul a crezut că a scăpat de blestem. N-a fost aşa, pentru că a murit înainte de a-şi putea încheia a zecea simfonie, la fel ca şi Beethoven.

— Sunt şi alte cazuri?

— Mult mai multe: Bruckner, Schnittke, Vaughn Williams, Egon Wellesz. Şi un compozitor rus, Aleksandr Glazunov, după ce a terminat prima parte a Simfoniei a IX-a, nu s-a mai ocupat de ea, fapt prin care a evitat blestemul şi a reuşit să mai trăiască încă douăzeci şi şase de ani.

— Tu crezi în acest blestem?

— Nu, şi sunt zile când îmi pare rău că sunt atât de sceptic. Lumea ar fi mult mai fascinantă dacă ar exista fenomene paranormale.

Judecătoarea îi făcu atunci o confidenţă pe care el ar fi preferat să nu o fi auzit.

— Mie mi se întâmplă invers: nu vreau să fiu superstiţioasă, dar n-am altă soluţie decât să fiu. Am văzut prea multe orori în meseria mea ca să nu cred în forţe supranaturale şi maligne care interferează în mod regulat cu vieţile noastre. Să zicem că m-am gândit de multe ori la o frază celebră a lui Joseph Conrad care spune aşa: „Credinţa într-o origine supranaturală a răului nu este necesară: oamenii se descurcă foarte bine şi singuri ca să comită actul cel mai pervers". Pe deasupra, m-am născut într-o zi de 13, m-am măritat într-o zi de 13, fiica mea s-a născut în ziua de 13, am avut accidentul de maşină într-o zi de 13. Numărul 13 mă urmăreşte, la bine şi la rău.

— Asta, până când următorul lucru nemaipomenit care ţi se va întâmpla va cădea într-o zi de 14.

— La vârsta mea, sunt puţine lucrurile

nemaipomenite care mi se mai pot întâmpla, ori în 13, ori în 14, cum spui tu. Doar să mă duc pe lumea cealaltă, bineînţeles.

— Sau să-l prinzi pe asasinul lui Thomas, nu-i aşa?

— Nu cred că-l vom prinde. Experienţa îmi demonstrează că omuciderile ori se rezolvă imediat, ori niciodată. Şi n-avem nici cel mai mic indiciu despre cine ar putea fi criminalul.

— Dar putem într-adevăr fi siguri de un lucru: dacă Simfonia a X-a există, trebuie să aibă o valoare extraordinară. Un compozitor de prim rang cum a fost Arnold Schönberg a spus într-o împrejurare: „E ca şi cum Simfonia a IX-a ar reprezenta limita. Cel care vrea să meargă dincolo de ea este condamnat să moară. E ca şi cum în Simfonia a X-a ne-ar fi transmis ceva ce n-ar trebui să cunoaştem, pentru că nu suntem încă pregătiţi pentru aşa ceva”.

— Ceea ce spui sună terifiant. Un prag nepermis, ca uşa interzisă din castelul lui Barbă-Albastră[24].

— Şi pe mine mă sperie. Schönberg o exprimă de o asemenea manieră, încât aproape că eşti recunoscător că Dumnezeu l-a luat la El pe Beethoven înainte ca noi să-i putem asculta în întregime Simfonia a X-a. Audiţia acesteia, parcă vrea să ne spună muzicianul, ne-ar putea lăsa la fel de tulburaţi şi de înspăimântaţi cum a rămas Dorian Gray, personajul lui Oscar Wilde, după ce şi-a privit înfiorătorul şi grotescul portret final. Poate că Simfonia a X-a a fost hărăzită să ne arate nişte faţete atât de sălbatice şi de monstruoase ale sufletului omenesc, încât Dumnezeu, care ne-a considerat întotdeauna nişte copii, se străduieşte să ne scutească de aceste cunoştinţe.

— Eşti credincios? întrebă judecătoarea, care îşi arsese buzele cu ceaiul de muşeţel ce tocmai îi fusese adus.

— Mi se întâmplă la fel ca şi cu superstiţiile. Sunt agnostic, spre regretul meu.

---

24 Personajul titular al unui basm popular francez prelucrat de Charles Perrault, publicat în anul 1697.

— Dar tocmai ai spus că Dumnezeu ne tratează ca pe nişte copii. Asta înseamnă că îi recunoşti existenţa?

— Ceea ce am vrut să spun este că, potrivit Scripturilor, Dumnezeu îi tratează pe Adam şi Eva ca şi când ar fi nişte copii. Le spune să nu guste fructul din copacul Binelui şi al Răului, dar nu le spune de ce, şi astfel le stârneşte curiozitatea.

— Le spune că, dacă vor gusta din fructul copacului, vor muri.

— Dar este o minciună, pentru că gustă din fructul copacului şi nu mor. Prima mare minciună din istorie este cea pe care Dumnezeu le-o spune lui Adam şi Evei despre Bine şi Rău.

— Cât poţi fi de sucit, nu crezi? spuse judecătoarea, care în fond părea amuzată de întorsăturile pe care le dăduse Daniel unei relatări atât de simple.

— Ei bine, acest pasaj din Biblie este cel care m-a condus la agnosticism, doamnă judecătoare.

— Ascultă, eu nu te judec.

— Nu pot să cred într-un zeu care ne tratează ca pe nişte copii mici. Nu vreau să cred într-o Entitate care îi curmă firul vieţii lui Beethoven pentru că este pe punctul de a revela semenilor săi, prin muzica sa, cunoştinţe despre sufletul omenesc pe care Ea crede că nu le vom putea suporta. Lasă-mă, Doamne Dumnezeule, să hotărăsc eu ce pot sau ce nu pot suporta!

— Îţi dai seama, spuse judecătoarea de instrucţie, din ce în ce mai amuzată de expunerile teologice riguroase ale lui Daniel, că stai de vorbă cu Dumnezeu şi, în acelaşi timp, îi negi existenţa?

— De aceea sunt un simplu profesor de istoria muzicii şi nu un compozitor de succes, spuse Daniel autoflagelându-se. Pentru că sunt un idiot.

— Nu cred să existe cineva pe lume care să poată crede că eşti un idiot. Cu excepţia unui idiot.

— În acest caz, sunt un idiot pentru că gândesc că sunt un idiot.

O ţigancă se strecurase în barul de zi şi se apropie să

le vândă bilete de loterie, dar cum Daniel şi judecătoarea de instrucţie refuzau să le cumpere, îi pisa cu insistenţă până când chelnerul îi observă prezenţa şi o invită să iasă, apucând-o de braţ cu fermitate.

Ţiganca se desprinse brusc din gheara chelnerului şi, privindu-l pe acesta drept în faţă, dar şi pe Daniel şi pe judecătoare, le aruncă unul dintre cele mai înspăimântătoare blesteme pe care aceştia îl auziseră vreodată:

— Dar-ar Domnul ca trupurile voastre s-o sfârşească rău, să vă treziţi în mâinile călăului şi să vă târâţi ca năpârcile, să crăpaţi de foame, mânca-v-ar câinii să vă mănânce, şi corbii să vă scoaţă ochii şi Domnul Nostru Iisus Hristos să vă umple multă vreme de râie câinească şi diavolii să vă ducă trupurile şi sufletele drept în iad.

Daniel alese să ia blestemul cu filosofie şi răspunse:

— Dacă v-aţi supărat atât de tare, doamnă, daţi-mi a zecea parte dintr-un loz.

Dar ţiganca le întorsese deja spatele în mare grabă şi nu reuşi să audă cuvintele lui Daniel.

— Cu femei ca asta, cine mai are nevoie de blestemul Simfoniei a IX-a? spuse judecătoarea, încercând să minimalizeze incidentul.

Dar Daniel îşi dădu seama că donei Susana nu îi făcuse câtuşi de puţin plăcere blestemul. Judecătoarea se uită la ceas şi îşi dădu seama că pierduse mai mult timp decât fusese prevăzut.

— Am înfăţişare peste mai puţin de o oră. Spune-mi, care crezi tu că ar fi valoarea artistică a Simfoniei a X-a?

— Dacă ar trebui să mă ghidez după ceea ce am ascultat serile trecute, şi a fost doar o parte, cred că Simfonia a X-a ar fi chiar şi mai avangardistă şi mai revoluţionară decât predecesoarea sa. Ar putea deveni cea mai radicală dintre lucrările celui mai formidabil compozitor din istorie. Ca un fel de premoniţie titanică a atonalităţii[25], o chemare sălbatică şi disperată la zdrobirea

25 Scriere muzicală contemporană, caracterizată în special prin renunțarea la regulile armoniei și ale tonalității clasice, utilizând cele

tuturor convenţiilor artistice cunoscute până la această dată.

— Eu plec acum, dar o să te sune mai târziu Pilar, secretara judecătoriei, ca să-ţi spună ora exactă când va trebui să fii la laborator ca să examinezi capul.

Când judecătoarea plecă şi îl lăsă singur la masă, terminându-şi ceaiul de muşeţel, Daniel îşi dădu seama că îi dispăruse telefonul mobil.

16

La aceeaşi oră, la Viena, doctorul Otto Werner, veterinar-şef al Şcolii Spaniole de Echitaţie şi director adjunct al venerabilei instituţii, se încrucişa pe un culoar cu ghidul orb Jake Malinak şi îi spuse:

— Jake, cum a fost concertul lui Brendel de la Baden de săptămâna trecută?

Cel interpelat recunoscu imediat vocea doctorului Werner, printre altele pentru că era una dintre persoanele care sprijiniseră de la început angajarea sa la şcoală.

— Sublim. Ştii tu, foarte moderat, foarte cerebral totul, dar, pe mine, Beethoven mă emoţionează mai mult aşa.

— Ţi-am spus zilele trecute că vreau să-ţi vorbesc şi-mi scapi printre degete ca un ţipar. Ai un minut?

— Mă ocup de un grup de treizeci de persoane la ora douăsprezece şi un sfert, dar acum n-am mare lucru de făcut. Mergeam la barul de zi să beau un capuccino.

— Un capuccino la barul de zi? Vrei să te sinucizi? Vino în biroul meu şi o să afli ce înseamnă o cafea bună, în stil italian.

Malinak îşi plie în trei bastonul alb de nevăzător, îl trecu în mâna stângă, se aşeză în spatele lui Werner şi se agăţă de el cu mâna dreaptă ca să-i servească drept călăuză.

Apoi spuse:

— Mă las pe mâinile tale.

---

douăsprezece trepte ale gamei cromatice. Cei mai importanți reprezentanți ai atonalității sunt compozitorii Schönberg, Berg, Webern, Boulez, Stockhausen, Xenakis.

Cei doi bărbaţi înaintară în linişte prin dependinţele şcolii până ajunseră în dreptul uşii de culoare verde care dădea acces la locuinţa-birou a lui Werner, unde intrară.

După ce îi servi un capuccino lui Malinak, doctorul spuse:

— Povestea aia pe care le-o spui mereu turiştilor despre Patton şi lipiţani este în întregime atestată?

Cu toate că Malinak nu putea vedea chipul interlocutorului său, intui din tonul acestuia şi din felul în care pusese întrebarea că, în spatele întrebării lui Werner, era ceva mai mult decât o simplă curiozitate istorică.

— Da, sigur că da. Ce se întâmplă, Otto?

— Ruşii chiar aveau de gând să ucidă caii?

— În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, naziştii au mutat crescătoria de lipiţani de aici, din Austria, de la Piber, la Hostau, în Boemia. Unii ofiţeri germani capturaţi de sovietici au reuşit să-i transmită lui Patton înştiinţarea că acei cai urmau să servească drept mâncare la cazan pentru soldaţi. Patton a organizat o expediţie de recuperare prin spatele liniilor sovietice şi a salvat două sute cincizeci de cai. De ce te îndoieşti?

— Nu mă îndoiesc deloc. Dar soţia mea este rusoaică.

Malinak rămase tăcut câteva clipe şi apoi spuse:

— Îmi pare rău. Nu ştiam.

— I-am spus povestea, pe care eu însumi o ignoram, şi nu ştii cât de tare s-a supărat. Spune că e revoltător ca eu, în calitate de director adjunct al şcolii, să permit ca oamenii să plece în fiecare zi de aici crezând că ruşii sunt o şleahtă de măcelari.

— Nu voi mai spune povestea asta, dacă nu vrei.

— Nu este vorba despre asta, ci, dacă poţi, mai îndulceşte-o puţin. Spune că ruşii nu îngrijeau caii cu toată delicateţea pe care o meritau şi că Patton a curmat această situaţie.

Malinak zâmbi la noua versiune a poveştii.

— De acord. N-am nimic împotrivă, şi cu atât mai mult dacă mi-o ceri tu. Îţi datorez locul meu de muncă.

Cei doi bărbaţi îşi savurară încă un moment cele

două capuccino până când Werner se ridică şi spuse:

— Ştii ceva? Povesteşte ce pofteşti. Prefer să o mint mai degrabă pe nevastă-mea, decât publicul. O să-i spun Olgăi că ai renunţat la povestea aceea şi n-o să aibă altă soluţie decât să-mi accepte cuvântul.

Malinak se ridică uşurat în picioare, deplie bastonul alb şi spuse:

— Nu mă conduce la uşă, Otto. Mă mişc foarte bine cu ăsta.

Ghidul făcu trei paşi spre ieşire şi se împiedică de un obstacol care-l făcu să cadă pe podea.

— Te-ai lovit? întrebă Werner ajutându-l să se ridice în picioare.

Malinak pipăi parchetul de sub picioarele sale şi găsi o lamelă slăbită pe care reuşi să o desprindă din pardoseală fără cea mai mică dificultate.

— Ce ciudat, spuse Werner. Aş jura că lamela aceea n-a fost niciodată slăbită.

Constatând că era o gaură mare între planşeu şi pardoseală, orbul întrebă:

— Ce ţii aici, dedesubt, Otto? Un cadavru ascuns?

17

Aguilar îi dăduse întâlnire Sophiei Luciani, fiica lui Ronald Thomas, în barul de zi al Laboratorului de Criminalistică la cinci după-amiază, cu două ore înainte ca Daniel să vină împreună cu judecătoarea de instrucţie Rodríguez Lanchas să examineze capul celui decedat. Planul lui Mateos care, după ce privise o fotografie a Sophiei ce-i luase ochii, optase pentru a-şi asuma personal interogatoriul, era să scoată de la ea cea mai mare cantitate de informaţii despre victimă precum şi posibilul mobil al crimei şi de a o însoţi după aceea în momentul cumplit al identificării capului retezat al tatălui ei.

Mateos şi asistentul său ajunseră la locul întâlnirii cu câteva minute înainte de fiica lui Thomas şi, după ce îi prezentară legitimaţia responsabilului barului de zi, îi cerură, cu scopul de a-şi asigura confidenţialitatea conversaţiei, să elibereze cele două mese de lângă a lor,

situată în colţul cel mai discret al localului.

Clienţii care stăteau la mese, majoritatea lor angajaţi ai centrului, se ridicară în silă şi, bombănind ostentativ, hotărâră să-şi termine consumaţiile la tejgheaua barului.

— N-aveţi o figură prea prietenoasă, şefu', spuse Aguilar după ce se aşezară amândoi şi cerură două cafele negre. Şi mă mir, pentru că de obicei e o plăcere să vă vadă cineva când e rândul dumneavoastră să luaţi interogatoriul unei femei frumoase. Îmi amintesc că luna trecută, în clubul ăla de noapte...

— Lasă-mă pe mine să pun întrebările, îl întrerupse Mateos, neţinând deloc seamă de comentariul lui Aguilar, căruia îi aprecia calităţile de detectiv, dar pe care nu-l considera un interlocutor îndeajuns de calificat pentru a-i împărtăşi punctele sale de vedere cu privire la sexul feminin. Acum, când o să te prezint, fără pupături. Îi dai mâna şi atât.

— Şi dacă o să încerce să mă pupe ea pe mine? Ce fac, o las cu gura căscată în aer, ca pe-o sardină scoasă din apă?

— Aguilar, nu-mi arde de glume.

— De ce, şefu'?

— Nu-ţi dai seama că suntem în condiţii de inferioritate faţă de corpul judecătorilor de instrucţie? Trebuie să se schimbe Legea Urmăririi Penale şi să ni se acorde aceleaşi prerogative ca şi judecătorilor. Dacă femeia asta, care poate fi cheia elucidării faptelor, ar ajunge să dea declaraţii în faţa unui judecător de instrucţie, ar fi considerată martor şi ar fi obligată să jure sau să promită să spună adevărul, fiind avertizată că, dacă n-ar face-o, ar săvârşi un delict de mărturie falsă.

— Şi, în schimb, nouă ne poate îndruga nişte baliverne dacă aşa vrea ea, pentru că legea n-o obligă să spună adevărul în faţa poliţiei. Dar de ce şi în legătură cu ce ar dori ea să ne mintă? E fiica victimei; normal ar fi să vrea să-l vadă pe asasin cât mai curând posibil în spatele gratiilor. Fireşte, numai dacă nu cumva o bănuiţi pe ea, adăugă Aguilar după o pauză în timpul căreia probabil că

pusese nişte informaţii cap la cap.

Mateos nu răspunse nici la această ultimă observaţie a asistentului său, nu pentru că n-ar fi considerat-o relevantă, ci pentru că exact în momentul acela Sophie Luciani intra pe uşă, îmbrăcată într-o bluză albă şi costum taior reiat, închis la culoare, escortată de un poliţist în civil.

— Aşteptaţi afară, îi ordonă Mateos funcţionarului.

După ce se prezentă pe sine şi pe asistentul său, se pregăti să înceapă interogatoriul femeii, care se ascundea în spatele unor ochelari de soare.

— Domnişoară Luciani, începu Mateos, suntem conştienţi de momentul dureros, de cumpănă, pe care îl trăiţi în aceste clipe, dar aş prefera să vă scoateţi ochelarii de soare ca să vorbiţi cu noi.

Sophie urmă indicaţia poliţistului şi cei doi detectivi constatară cu o oarecare surprindere că ochii ei imenşi şi rotunzi de culoarea mierii nu erau încercănaţi, cum ar fi fost poate de aşteptat, din pricina orelor îndelungate de plânsete şi somn agitat.

— Vă mulţumesc, spuse Mateos, constatând bunăvoinţa martorului. Aţi fost vreodată implicată într-o anchetă a poliţiei?

— Nu, niciodată.

— Vă întreb, pentru că în cea mai mare parte a asasinatelor, criminalul face parte de obicei din cercul de apropiaţi ai victimei: prieteni, rude, amanţi.

Femeia se foi stânjenită pe scaun, dar preferă să nu-l întrerupă pe inspector până când acesta nu avea să-şi dezvăluie ceva mai mult jocul.

— Ceea ce vreau să vă spun este că, pentru noi, cel mai urgent este să ne spuneţi cine alcătuia cercul de apropiaţi ai tatălui dumneavoastră.

Domnişoara Luciani îi făcu pe plac lui Mateos, punându-i la dispoziţie o jumătate de duzină de nume, dar o făcu după multe ezitări, ca şi cum i s-ar fi cerut să denunţe un grup de activişti politici.

— Dintre aceste persoane pe care tocmai le-aţi

menţionat, există vreuna care, după onesta dumneavoastră ştiinţă şi opinie...?

— Scuzaţi, cum spuneţi?

— După onesta dumneavoastră ştiinţă şi opinie. Îmi pare rău, este jargonul juridic, deformaţie profesională, ştiţi dumneavoastră. Nu ştiu cum se spune în franceză

— *À votre sens,* întrerupse Aguilar, chiar ştiind că parada sa de cunoscător al limbilor străine va putea atrage după sine – cum se şi întâmplă – o privire fulgerătoare de dezaprobare din partea şefului său.

— Dintre aceste persoane, continuă Mateos, există vreuna care, *à votre sens,* l-ar fi duşmănit pe tatăl dumneavoastră?

— Nu, niciuna.

— Ce fel de relaţii aveaţi cu el?

— Ne vedeam puţin, dar mă iubea mult. Nu uitaţi că eram singura lui fiică.

— Aţi spus „mă iubea mult". Şi dumneavoastră pe el?

— Mai puţin. Când părinţii mei s-au despărţit, eu fiind încă o copilă, i-am luat parte mamei mele, chiar nedorind acest lucru în mod conştient. Şi, cu toate că respect şi admir enorm munca tatălui meu la nivel profesional, n-am încetat niciodată să-l văd ca pe omul care ne-a părăsit.

— Aţi fost la concertul din serile trecute?

— Da, bineînţeles.

— Singură?

— Am venit cu un prieten al tatălui meu, domnul Delorme.

— Aţi vorbit cu tatăl dumneavoastră înainte sau după concert?

— Am fost să-l văd la el în cabină înainte de concert, ca să-i urez succes.

— Şi după aceea, nu v-aţi întors să-l felicitaţi?

— În mod normal, după un concert, cabinele sunt înţesate de admiratori. Cum eu sufăr de claustrofobie, e o situaţie pe care prefer să o evit. De altfel, tatăl meu mi-a spus că se va întâlni cu restul invitaţilor de îndată ce se va

fi schimbat.

— Dar n-a făcut-o, nu-i aşa?

— Într-adevăr. După concert, nu l-am mai revăzut pe tatăl meu. Nici eu, nici nimeni dintre invitaţii la petrecere.

— Cum de ştiţi acest lucru? Aţi plecat destul de repede, nu-i aşa?

— Văd că sunteţi bine informat. Am plecat, într-adevăr, cam la o oră după concert, când petrecerea de-abia începuse.

— V-aţi dus direct la hotel?

— Da. Îl puteţi întreba pe portar, dacă doriţi.

— Şi apoi n-aţi mai ieşit din cameră.

— Nu... ba da. Am ieşit din cameră, dar nu din hotel. M-am dus în camera unor prieteni, ca să le povestesc cum a fost concertul.

— Îmi puteţi pune la dispoziţie numele acestor prieteni?

— Sunt prinţul şi prinţesa Bonaparte. Sunt cazaţi la hotel.

Cei doi poliţişti schimbară între ei o privire uimită. Era evident că fuseseră epataţi de formidabilul nume de familie pe care tocmai îl menţionase interlocutoarea lor.

— Aşteptaţi un moment, o întrerupse Mateos. Aţi spus Bonaparte? Are vreo legătură cu marele Bonaparte?

— Desigur. Sunt descendenţi ai fratelui mai mic al lui Napoleon, Jérôme Bonaparte.

Lui Mateos i-ar fi plăcut să afle cum a intrat fiica lui Thomas în legătură cu nişte personaje atât de nobile, dar se temu ca nu cumva interogatoriul să o ia razna şi preferă să se concentreze asupra nopţii cu pricina.

— Să revenim la concert. Aveţi idee unde s-a dus tatăl dumneavoastră când a terminat?

— Nu.

— Şi nu v-aţi alarmat când, după ce v-a spus că se va întâlni cu dumneavoastră, n-a mai făcut-o?

— Puţin. De fapt, văzând că întârzie să apară, l-am sunat pe mobil, dar n-avea acoperire. În cele din urmă, a venit un servitor să ne comunice faptul că tatăl meu îi

ceruse să ne spună că a trebuit să lipsească pentru moment, dar că va reveni mai târziu.

— Aţi observat în timpul concertului vreun comportament ciudat la tatăl dumneavoastră, vreun gest care să vă atragă atenţia sau care să denote nervozitate?

— Dimpotrivă, el a fost cel care a reuşit să ne facă nervoşi pe noi, spectatorii.

— La ce vă referiţi?

— Tatăl meu este foarte teatral. Vreau să spun, era foarte teatral. Tatăl lui, adică bunicul meu, a fost *répétiteur* la Covent Garden, iar tatăl meu a trăit de mic în ambianţa operei.

— *Répétiteur?*

— Asta înseamnă...

— Mulţumesc, Aguilar, i-o tăie brusc Mateos. Prefer să ne explice chiar doamna.

— *Le répétiteur* este persoana care în teatrele de operă are sarcina de a repeta la pian cu cântăreţii. Ar fi foarte scump ca la repetiţii să trebuiască să vină toată orchestra.

— Înţeleg. Şi asta ce legătură are cu concertul?

— Tatălui meu îi plăcea întotdeauna să creeze un moment de mare dramatism înainte ca muzica să înceapă să răsune, prin procedeul de a se urca pe podium şi de a număra până la treizeci înainte de a ataca prima măsură. Era ca o marcă a casei. Asta face publicul să devină foarte nervos, pentru că îşi închipuie că se întâmplă ceva rău. Crede că dirijorul a uitat muzica şi că a rămas blocat. Îi face şi pe ascultători să se simtă vinovaţi, pentru că se gândesc că liniştea pe care au făcut-o ca muzica să poată începe nu este încă suficientă, după opinia dirijorului. Se lasă o linişte atât de intensă, încât aproape că e palpabilă. Şi când aceasta devenea insuportabilă, muzica tatălui meu ajungea la urechile spectatorilor ca o eliberare.

Atât Mateos, cât şi Aguilar observară în expresia lui Sophie Luciani marea admiraţie pe care aceasta o simţea pentru Ronald Thomas, muzicianul.

Inspectorul spuse:

— Acum n-am încotro decât să abordez un subiect extrem de delicat. Ştiţi că a apărut capul tatălui dumneavoastră.

Sophie Luciani nu dădu dovadă de niciun fel de emoţie când răspunse.

— Ştiu, de asta mă aflu aici. Unde a apărut?

— Aproape la un kilometru de locul în care a fost găsit trupul: de aceea nu dădeau de el câinii dresaţi. Casa de Campo, parcul unde a fost abandonat cadavrul tatălui dumneavoastră, este un loc foarte puţin recomandabil la anumite ore ale nopţii. Este posibil ca vreo persoană lipsită de scrupule să fi găsit capul şi să-l fi mişcat din loc, din pur vandalism. Sau poate a fost un câine vagabond, încă mai cercetăm.

— Şi-au descărcat furia asupra capului tatălui meu?

— Are mai multe hematoame şi rupturi de ţesut, dar vă pot asigura că i-au fost provocate postmortem. Aproape sigur nu asasinul i-a produs aceste răni, ci persoana sau animalul care a mişcat capul din loc.

— Vreau să-l văd, ceru brusc Sophie Luciani, ridicându-se în picioare.

Cu toate că Mateos era un bărbat de o anumită statură, capul Sophiei îi ajungea aproape de nas.

— Sunteţi sigură? întrebă inspectorul. Dacă doriţi, putem corobora identitatea capului cu mostrele dentare ca să vă scutim de un moment foarte dificil. Bineînţeles că asta ne-ar lua timp, iar timpul este esenţial pentru arestarea asasinului.

— Nu, sunt hotărâtă. Duceţi-mă la rămăşiţele tatălui meu. Acum.

Mateos şi Aguilar o însoţiră pe fiica lui Thomas la subsol şi aceasta duse imediat la îndeplinire identificarea pozitivă a victimei. Cu toate că, în cele câteva secunde cât a rămas în faţa capului retezat al tatălui ei, afişă un teribil sânge rece, după un minut, când încă nu părăsise dependinţele laboratorului, Sophie Luciani începu să se simtă deodată rău şi a trebuit să primească îngrijiri din partea unuia dintre medicii legişti pentru un colaps nervos.

18

Din pricina unor probleme de spaţiu, Laboratorul de Criminalistică de pe lângă Institutul de Medicină Legală nu era situat în întregime în sediul Curţii Superioare de Justiţie, ci unele secţii au trebuit să fie mutate, provizoriu, până la extinderea edificiului, în subsolul vechiului spital de Ajutor pe Viaţă. Aici, în afară de dactiloscopie şi criptografie, fuseseră instalate unităţile de patologie medico-legală şi analize toxicologice, care dispuneau de cel mai modern echipament tehnic la care poate aspira un centru de acest fel. Problema era, după cum i s-a explicat mai târziu lui Daniel, că fiind lipsă de patologi, analizele de specialitate solicitate de judecătoriile de instrucţie se efectuau prost, cu întârziere şi, uneori, niciodată.

— Nu ştiu de ce ne-am cumpărat atâtea jucării scumpe dacă tot n-avem pe nimeni care să ştie să le manevreze, obişnuia să spună unul din patru medici legişti numiţi în acest centru.

Când urca tronsonul de scări ce duceau până la intrarea în spital, Daniel nu s-a încrucişat cu Sophie Luciani, care trebuise să fie transportată la hotel deja cu o oră în urmă cu o unitate a SAMUR[26], ci cu o fată, care n-avea mai mult de douăzeci de ani şi care ieşea în momentul acela cu o dizgraţioasă arsură cu ţigara pe faţă, probabil o femeie maltratată care tocmai fusese supusă unei expertize judiciare. Pe Daniel l-a înfiorat atât de tare locul acela, încât a fost cât pe-aci să facă stânga împrejur şi să se întoarcă la el acasă, dar judecătoarea de instrucţie l-a văzut venind din vestibul, i-a făcut semn de departe să se apropie şi n-a mai putut da înapoi.

— Îţi mulţumesc că ai fost punctual, spuse magistrata, strângându-i mâna.

Încercă să schiţeze un zâmbet, dar îl reprimă imediat, conştientă de faptul că, din pricina paraliziei care-i afecta jumătate din figură, nu era un spectacol plăcut să o vezi zâmbind. O însoţea un bărbat bine îmbrăcat, care s-

26 Servicio de Asistencia Municipal de Urgencia y Rescate / Serviciul Municipal de Asistență de Urgență și Salvare.

a prezentat singur, fără să mai aştepte să o facă dona Susana, al cărei subordonat era:

— Mă numesc Felipe Pontones şi lucrez cu Susana. Sunt medicul legist care a procedat la ridicarea cadavrului lui Thomas. Şi tot mie mi-a revenit sarcina de a-i face autopsia, bineînţeles.

Cu toate că era vorba de un tip destul de cordial şi cu o înfăţişare plăcută, erau două lucruri la el care i-au produs imediat lui Daniel, dacă nu o respingere totală, măcar o vagă neplăcere: pe de o parte, ochii foarte apropiaţi unul de celălalt făceau ca privirea să-i fie uşor stupidă, iar pe de alta, părul presărat cu şuviţe albe îi conferea o dezagreabilă înfăţişare de sconcs.

— Capul este jos, spuse judecătoarea de instrucţie. Putem merge cu liftul, dar sunt doar două tronsoane de scări.

Nu făcuseră nici doi paşi prin subsol când începură să simtă un puternic miros de materii fecale şi observară că, în momentul acela, într-una dintre săli, tocmai se efectua o autopsie completă.

Daniel rămase să privească o inscripţie în latineşte atârnată pe culoar:

Hie Locus est ubi mors gaudet succurrere vitae.

— Înseamnă „În locul acesta moartea se bucură că poate ajuta viaţa”, explică Pontones, în vreme ce îşi punea nişte mănuşi de culoare albastru-deschis. Ceea ce domneşte aici, jos, sau cel puţin aşa bănuim noi, este curiozitatea, interesul ştiinţific şi, în ultimă instanţă, plăcerea de a putea stabili adevărul şi de a ajuta justiţia. Acesta este sensul inscripţiei în latineşte, pe care o vei putea întâlni în multe săli de autopsie şi care, după cum vezi, nu ţine deloc seamă de faptul că aici duhneşte întotdeauna de te sufoci.

— Putem vedea odată capul? se impacientă magistrata, în vreme ce arunca pe furiş priviri de dezgust în sala în care se practica autopsia. De acolo se auzeau

neliniştitoare sunete de glasuri estompate, de fierăstraie şi de bisturie electrice.

— Ni l-au lăsat acolo, deasupra, spuse medicul legist, arătând spre masa metalică din cealaltă sală de disecţie. Prezintă numeroase striviri şi laceraţii, dar l-am păstrat în camera frigorifică, aşa că n-aveţi de ce să vă speriaţi.

Plesni de vreo două ori deschizătura mănuşii de cauciuc de încheietura mâinii.

— Ai văzut vreodată un cadavru, Daniel?

— O dată, de departe, în şanţul unei şosele. Era trupul unui accidentat.

— Nu te întreb asta, ci dacă eşti foarte fandosit. Pentru orice eventualitate, pune-ţi puţin din asta sub nas.

Medicul legist scoase din buzunarul sacoului o cutiuţă rotundă de Vicks Vaporub şi i-o dădu lui Daniel, care rămase privind-o năucit pe judecătoarea de instrucţie, neştiind ce să facă.

Dona Susana îi ceru cutia, o deschise şi îşi unse degetul arătător cu pomadă; apoi şi-l trecu pe sub nări. Daniel făcu exact acelaşi lucru. Când termină, îi înapoie cutia lui Pontones, care o vârî în buzunar fără să se fi atins de ea.

— Eu sunt obişnuit, spuse el bravând întrucâtva.

Apoi intrară într-o mică încăpere de culoare crem în care, în afară de o impresionantă masă metalică în mijloc, care ocupa mare parte din spaţiu, era o găleată mare de gunoi căptuşită în interior cu o pungă verde de plastic – „din fericire goală”, se gândi Daniel –, un ceas de perete, un dulap cu uşi de sticlă cu tot felul de recipiente, o vitrină cu instrumentar lipită de perete şi un scaun negru de muşama pe care fusese lăsat un aparat de fotografiat Polaroid. În mijlocul mesei de autopsii, care nu era perfect netedă, ci avea şănţuleţe longitudinale pentru scurgerea fluidelor corporale, era un pachet nu foarte proeminent, acoperit cu un mic linţoliu, pe care medicul legist îl dădu la o parte cu dibăcia unui chelner care ar fi ridicat o faţă de masă murdară.

— Dar acesta nu e Thomas! exclamă perplex Daniel,

privind capul.

— E în afara oricărei îndoieli că este Thomas, răspunse judecătoarea de instrucţie. A fost identificat, azi după-amiază, de propria fiică. Adevărul e că i-au lăsat craniul ca pe o bilă de biliard.

Capul, care începuse deja să capete o culoare între albastru şi verzui, prezenta multiple excoriaţii şi hematoame în zona frontală, până într-acolo încât doar ochii, care erau întredeschişi şi confereau figurii expresia unei persoane căzute în letargie din pricina narcoticelor, păreau intacţi. Atât nasul, cât şi gura prezentau răni şi sfâşieri despre care Pontones dădu asigurări că fuseseră provocate de câinii vagabonzi. Dar, ceea ce era într-adevăr şocant pentru Daniel a fost să descopere că în partea posterioară a craniului, care era complet ras, Thomas avea tatuat un portativ, minuţios şi bine executat, pe care se puteau citi cu claritate nişte note muzicale.

— De ce i s-a tatuat asta pe cap? întrebă Daniel oripilat. E o formă de cruzime împotriva lui?

— Tatuajul nu i l-a făcut asasinul, răspunse medicul legist. Am examinat cu conştiinciozitate epiderma şi vă putem da asigurări că această lucrare are o vechime de mai multe luni.

— Credem că este un fel de cod sau un mesaj secret pe care Thomas s-a hotărât să-l ascundă sub păr, spuse judecătoarea de instrucţie.

Încercă să-şi aprindă o ţigară, pe care a trebuit să o vâre din nou în pachet, observând că medicul legist o mustra cu o expresie dezaprobatoare.

— Dar un mesaj pentru cine? întrebă Daniel, care se aşezase pe vine ca să citească mai bine inscripţia muzicală.

— Încă nu ştim, răspunse judecătoarea de instrucţie. Dar Felipe, aici prezent, care, după cum ai văzut, îi cunoaşte bine pe clasici, spune că e un sistem de a transporta mesaje secrete care se utilizează încă din Antichitate.

— Îl menţionează Herodot din Halicarnas în lucrarea sa *Cele nouă cărţi ale Istoriei.* Un faimos tiran grec numit
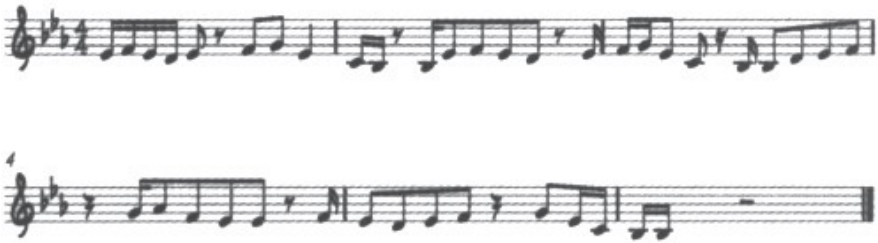
Histieos i-a tatuat celui mai credincios sclav al său, pe capul ras, un mesaj în care îndemna un aliat să se răscoale împotriva perşilor. Înainte de a-şi trimite curierul, a aşteptat să-i crească părul pentru a ascunde textul, iar destinatarul n-a avut altceva de făcut decât să radă capul sclavului ca să poată citi mesajul. Fapt este că aici s-au îmbinat două arte, criptografia şi steganografia.

Pontones făcu o pauză ca să forţeze o întrebare lămuritoare din partea lui Daniel, pe care acesta o formulă imediat:

— Criptografia, cred că ştiu ce este; steganografia îmi sună ca o scriere rapidă.

— Aceea e stenografia, care este ca şi cum ai spune tahigrafie. Steganografia se deosebeşte de criptografie prin faptul că aceasta din urmă răvăşeşte ordinea sau codifică mesajul până la a-l face de neînţeles pentru un receptor neiniţiat, în vreme ce prima se mărgineşte să camufleze textul fără să fie nevoie să-l cifreze. Dar aici nu s-au limitat să-l ascundă sub păr, ci l-au criptat sub aparenţa notelor muzicale, sau cel puţin asta este modesta mea opinie. În mod evident, mesajul trebuie să fie unul de mare importanţă, dacă cel care îl trimite şi-a dat atâta osteneală pentru ca nimeni, cu excepţia receptorului, să nu-l poată citi. Doamna judecătoare îmi spune că te afli aici în calitate de expert muzical, aşa că, povesteşte-mi, ce îţi spun aceste note?

Partitura pe care Thomas o avea tatuată pe cap era următoarea:



— Ce ciudat, spuse Daniel. Tema mi se pare vag cunoscută, dar aşa, pe neaşteptate, nu reuşesc s-o identific.

— Ar putea fi vorba de o temă originală, compusă de Thomas? întrebă judecătoarea de instrucţie.

— Nu cred, răspunse Daniel, încercând să recunoască tema recurgând la procedeul de a o fredona cu voce joasă. Este ceva ce cunosc, cu siguranţă, dar parcă ar fi fost deformată. Aha, cred că ştiu deja ce se întâmplă: notele şi ritmul nu concordă.

— Ce vrei să spui?

— Tocmai am identificat-o. Este vorba de tema principală din concertul pentru pian *Imperialul* de Beethoven. Este poate cel mai renumit concert pentru pian din istorie. Este în mi bemol, de aici acele trei **b**-uri mici pe care le vedem înaintea măsurii şi care constituie ceea ce noi numim armura tonalităţii. A fost inclusă şi măsura, reprezentată prin cei doi patru care figurează înainte de a începe notele, dar ritmul acestei teme nu este cel corect, se potriveşte doar înălţimea notelor. Îmi poate da cineva o hârtie şi un pix?



Judecătoarea îi făcu pe plac lui Daniel, iar acesta desenă un portativ pe care îl umplu cu următoarele note:

Apoi spuse:

— Aceasta este tema concertului *Imperial* scrisă corect. Dacă nu ştiţi să citiţi notele, sună mai mult sau mai puţin astfel.

Daniel fredonă tema concertului. Atât judecătoarea, cât şi medicul legist zâmbiră, recunoscând imediat muzica lui Beethoven.

— După cum vedeţi, nu coincide absolut deloc cu cea de pe cap, care începe cu patru şaisprezecimi şi o optime, patru note scurte şi una lungă. Ritmul autentic este o notă lungă, care este doimea legată de optime, apoi un triolet şi două optimi.

— Şi de ce o fi făcut asta? întrebă judecătoarea de instrucţie, pe care explicaţiile lui Daniel o lăsaseră şi mai

descumpănită şi depăşită decât fusese înainte.

— Poate ca să tăinuiască şi mai mult mesajul, cu alte cuvinte, pentru ca să nu fie uşor de stabilit că este vorba de concertul *Imperial.*

— Dar tu l-ai identificat cu uşurinţă, spuse judecătoarea de instrucţie.

— Asta a fost doar pentru că, în afară de faptul că am studii de muzicologie, sunt specializat în Beethoven, răspunse Daniel cu un ton de orgoliu intelectual în voce.

Au fost întrerupţi de doi patologi care, după ce încheiaseră autopsia în sala alăturată, veniseră să anunţe că ziua lor de muncă luase sfârşit. După expresiile lor mucalite, era evident că întreţineau un anume gen de rivalitate profesională cu Pontones şi că ar fi dorit să-i facă vreun comentariu hazliu, dar că prezenţa judecătoarei de instrucţie şi, în mai mică măsură, a lui Daniel îi împiedica să-şi desfăşoare toată artileria.

— Bine, Felipe, noi plecăm. Dacă mai ai chef, mai ai unul acolo.

— Foarte nostim, îi scăpă medicului legist. Să mai veniţi la mine când o să vreţi să vă rezolv o grilă de sudoku.

Când cei doi bărbaţi plecară, Pontones comentă în chip de scuză:

— Fac băşcălie tot timpul. E modul lor de a combate stresul.

Judecătoarea de instrucţie păstră în geantă partitura pe care o desenase Daniel şi întrebă:

— Ai idee ce poate însemna tatuajul?

— Portativul trebuie să fie, într-adevăr, un fel de cheie, continuă Daniel. Pe de altă parte, există atâtea moduri de a cifra mesaje prin intermediul notelor muzicale, încât nu îndrăznesc să mă hazardez cu vreo teorie, până când nu voi fi studiat partitura mai pe îndelete.

Judecătoarea de instrucţie îl privea perplexă pe Daniel.

— O cheie, spui? Ca o combinaţie de seif sau ceva în

genul ăsta?

— Poate fi şi un text. Un vers, de pildă. E mai bine să nu ne aventurăm să facem presupuneri până când nu vom realiza un studiu mai cuprinzător.

Medicul legist făcu mai multe fotografii polaroid portativului tatuat pe cap şi, după ce constată că bliţul nu supraexpusese instantaneul, i le înmână muzicologului.

Când ieşiră în stradă, judecătoarea de instrucţie, medicul legist şi Daniel schimbară între ei doar un posomorât salut de despărţire. Cămaşa lui Daniel trebui trecută de două ori prin maşina de spălat pentru a pierde duhoarea greţoasă cu care se impregnase în sala de autopsii.

19

În seara următoare macabrei sale confruntări cu capul retezat al lui Thomas, Daniel o invită pe Alicia la cină la *trattoria* lui Corleone, vreme de mulţi ani italianul său favorit, chiar dacă preţurile escaladaseră în mod scandalos în ultima vreme.

Enzo, responsabilul localului, îi conduse la masa lor dintotdeauna şi în afară de meniu, le aduse nişte turte din brânză parmezan şi nişte grisine ca să ciugulească.

— La ce oră pleacă mâine avionul tău? întrebă Daniel, pe când începea să privească o listă de care n-avea deloc nevoie, pentru că el comanda întotdeauna acelaşi lucru: *lumaconi rigati al tartufo*[27].

— La şapte. Trebuie să fiu la aeroport la şase.

— Cu alte cuvinte, e rândul meu să mă scol cu noaptea în cap.

— Nu e nevoie să mă duci. Pot să chem un taxi.

— Nici vorbă, ce taxi? Crezi că voi îngădui ca mama fiului meu să meargă cu taxiul la aeroport?

— Nu începe iar.

Daniel abandonă tonul amabil şi adoptă o atitudine mai dură, care o făcu pe Alicia să tresară.

— Ce să nu încep? Te-am lăsat însărcinată şi mi se

27 „Paste în formă de melcișori cu sos de trufe“, în italiană, în original.

pare o veste excelentă. De ce să transformăm în dramă ceva care ar putea fi o sursă de nesfârşită fericire pentru amândoi?

— Dar de când eşti în favoarea bebeluşilor? Suntem împreună, de cât timp? De trei ani? Este prima dată când vorbim despre a avea copii.

— Eu nu vreau să am copii, aşa, în abstract. Îl vreau pe ăsta în mod concret, cu o femeie concretă, care eşti tu. Că nu mi-am dat seama de asta până când nu mi-ai spus că eşti însărcinată e un lucru pe care-l recunosc. Dar asta nu înseamnă că dorinţa mea este un capriciu. Îmi fac multe iluzii să am un copil cu tine.

Enzo se apropie de masa lor cu carneţelul şi pixul în mână.

— Vă iau comanda sau nu v-aţi hotărât încă?

— Eu voi lua *lumaconi.*

Le maâtre zâmbi la încăpăţânarea lui Daniel faţă de acest fel de mâncare:

— Avem pe listă alte zece feluri de paste. Avem şi pizza, făcută la *forno di legna,* aici la noi.

— Ştiu, dar am poftă de *lumaconi.*

— Lăsaţi-mă să vă schimb măcar sosul. În loc de trufe, *alpecorino*[28].

— În regulă, dar dacă n-o să-mi placă, ţi le dau înapoi şi mi le aduci cu trufe.

— Domnişoara ştie deja ce va lua? întrebă responsabilul localului.

— Acelaşi lucru ca şi el.

— Acelaşi lucru? Draga mea, cere altceva, ca să putem împărţi.

— O să hotărăşti şi ce trebuie să mănânc la cină?

— Nu, Alicia, nici vorbă. Enzo, nu mai discutăm: două porţii de *lumaconi al pecorino.*

Enzo se îndepărtă repede de masa lor, văzând că se apropia furtuna, iar Daniel şi Alicia rămaseră tăcuţi o vreme. Niciunul din cei doi nu dorea să strice o cină de bun rămas cu o discuţie neplăcută, dar era evident că

28 „Brânză de oaie“, în italiană, în original.

amândoi erau cu nervii întinşi la maximum. În cele din urmă, Daniel sparse gheaţa:

— Uite ce e, dacă nu vrei să-l ai...

— Eu n-am spus că n-aş vrea să-l am. Dar te văd atât de nepăsător, atât de frivol faţă de acest subiect, încât mă sperii. Este ca şi cum nu ţi-ai da seama ce responsabilitate implică faptul de a te ocupa de un copil.

— Probleme financiare nu vom avea, pentru că ţie îţi merge ca în filme.

Era adevărat. Excelenta ofertă financiară pe care o primise Alicia de la concernul multinaţional *Computer Solutions* fusese motivul hotărâtor ca să accepte să se „exileze" profesional în Franţa pentru o perioadă îndelungată. Aceasta şi faptul indiscutabil, recunoscut de amândoi, că aveau nevoie şi unul, şi celălalt să-şi aerisească puţin relaţia şi să încerce din nou acea minunată senzaţie de a-şi duce dorul unul altuia.

— Dar nu-ţi dai seama că va trebui să rămân la Grenoble încă un an şi jumătate? Este ceea ce am convenit cu ei, nu pot da înapoi. Copilul s-ar naşte în Franţa.

— Problema nu e asta, Alicia. Important aici, singurul lucru care contează este ceea ce vrem noi să facem, proiectul nostru de cuplu. Dacă vrem să avem copilul, vom renunţa la el pentru că întreprinderii tale nu-i convine să-ţi acorde şaisprezece săptămâni de concediu de maternitate?

— Proiect de cuplu? Dar pe tine singurul lucru care te obsedează este eseul tău despre Beethoven şi acum această crimă înspăimântătoare! Dacă m-ai lăsat de izbelişte în aeroport, însărcinată în cinci săptămâni, pentru că nu voiai să pierzi un concert!

O întreagă familie care lua cina la două mese mai încolo se întoarse spre ei din curiozitate, când au auzit că tonul discuţiei începea să se amplifice.

— Ar fi mai bine să ne liniştim. În ritmul ăsta, vom apărea la ştiri, spuse Daniel.

— Am nevoie să mă simt iubită, să te ocupi puţin mai mult de mine.

— Ştiu. Dar acum trebuie să trag tare cu cartea,

pentru că, altminteri, văd că n-o mai scot la capăt.

— De ce este atât de importantă pentru tine?

— I-o datorez tatălui meu. Bătrânul m-a învăţat două lucruri fundamentale în viaţă: unu, că atunci când se iveşte o problemă, primul lucru pe care trebuie să-l fac este acela de a verifica lucrurile cele mai simple. Fie în cazul unei uşi care nu se deschide, al unei conexiuni electronice care nu funcţionează, al maşinii care nu porneşte sau chiar al frecuşurilor dintre două persoane, întotdeauna trebuie să mergi spre ceea ce este elementar. În nouăzeci şi cinci la sută din cazuri, e vorba de un cablu slăbit, de tasta ON care nu era apăsată, sau persoana care te-a rănit n-a vrut să spună de fapt ce a spus.

— Şi al doilea lucru?

— Dragostea pentru Beethoven. De fapt, îl asculta atât de mult acasă când eram mic, încât e o minune că n-am sfârşit prin a-l urî. Când era prost dispus, se ducea în camera din fundul casei şi asculta Beethoven, ore întregi, pe întuneric. Odată, am fost foarte neliniştit, pentru că l-am surprins plângând. Am crezut că se certase cu mama sau că îl dăduseră afară din slujbă, dar el mi-a zâmbit şi mi-a spus, mângâindu-mă pe cap: „N-am nimic, Daniel. Problema nu este când plângi, ci când nu o poţi face. De câte ori eşti trist şi nu poţi vărsa câteva lacrimi, ascultă *Adagio*-ul din Simfonia a IX-a”.

— Ce om sensibil; tatăl meu, îl cunoşti de-acum, este cu mult mai prozaic.

— Deşi nu o va mai putea citi, tatăl meu ar fi încântat să ştie că am terminat cartea despre Beethoven, pe care am început-o când el încă mai trăia.

— Ai deja un editor?

— Random House ar putea fi interesată.

— Atunci, eseul trebuie să fie foarte bun. Ce povesteşti în el?

— Modul de lucru al lui Beethoven, de pildă. Avea obiceiul de a-şi nota ideile, ca să nu le uite, într-un carnet pe care îl purta mereu asupra lui. Dar aceste schiţe nu erau un simplu *post-it.* Pornind de la asta, pe zeci de

pagini, se poate vedea cum îşi elaborează Beethoven această simplă scânteie iniţială şi cum o îmbogăţeşte prin procedeul de a o lega de alte idei. Eu vreau să-i povestesc cititorului nu numai cum dezvoltă un geniu materialul creativ, ci şi de ce ideea finală este superioară, vorbind din punct de vedere muzical, celei de la care a plecat. Aşa ceva nu se poate duce la bun sfârşit cu niciun alt titan al muzicii. Îţi aminteşti filmul *Amadeus?*

— Perfect.

— Salieri rămâne cu gura căscată şi, bineînţeles, verde de invidie, atunci când Constanze îi aduce partiturile manuscrise ale lui Mozart şi vede că n-au nicio singură ştersătură, că nu există corecturi. Salieri spune textual: *„He had simply written down music already finished in his head. Page after page of it as if he was just taking dictation”*[29].

— Tu ştii dialogurile în versiunea originală?

— Ce vrei? Am văzut filmul pe DVD de cel puţin douăzeci de ori, mi-au rămas în minte. Ei bine, acest fapt nu e deloc o invenţie a filmului, pentru că Mozart avea o uşurinţă miraculoasă de a compune. Nu se poate spune acelaşi lucru despre Beethoven, căruia îi venea foarte greu să-şi elaboreze lucrările. Erau naşteri interminabile, uneori foarte dureroase.

— Ne-am întors din nou la acelaşi subiect, nu-i aşa?

Enzo sosi în momentul acela cu două farfurii cu paste şi Daniel se grăbi să guste noul sos din brânză de oaie, sub privirea nerăbdătoare a marelui *maâtre.*

După ce îl savură, de parcă ar fi fost un degustător de vinuri, Daniel dădu sentinţa:

— Îmi place mai mult cu trufe.

— Să vă iau farfuria?

— Nu, hai să-i dăm o şansă.

Pe când Enzo se îndepărta mulţumit, Alicia spuse:

— Bine, şi în legătură cu acea misterioasă partitură,

---

29 „A transcris pur și simplu muzica pe care o avea deja împlinită în mintea lui. Pagină după pagină din aceasta, ca și cum cineva tocmai i-ar fi dictat-o”, în engleză, în original.

te-ai lămurit?
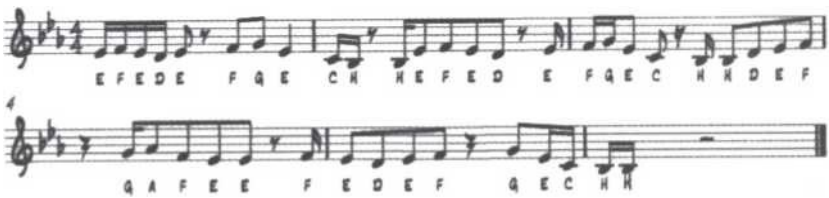
— Draga mea, lasă-mi cel puţin patruzeci şi opt de ore. Tu ştii câte moduri de a cripta un mesaj prin note există?

— De exemplu? Spune-mi unul dintre ele.

— Ca notele să fie litere. În notaţia germană...

— Da, mi-ai mai povestit o dată, îl întrerupse Alicia. Foarte bine, să presupunem că notele sunt litere. În cazul acesta, ce ar spune partitura?

Daniel scoase din buzunar o hârtie, pe care, sub note, era o serie de litere scrise şi i-o arătă Aliciei:
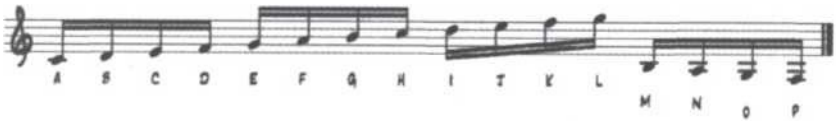


— Sunt patruzeci de litere în total, spuse Daniel. Le-am scos de pe portativ şi le-am combinat într-o mie de feluri, de pildă, gândindu-le ca pe un dreptunghi, în cazul în care ar fi vorba de cuvinte ascunse într-o supă de litere. Dar n-am găsit niciunul.

EFEDEFGECH
HEFEDEFGEC
HHDEFGAFEE
FEDEFGECHH

— Poate că nu e o supă de litere. Poate că e vorba de o anagramă, adică toate aceste litere pot alcătui o frază care să aibă o anumită semnificaţie.

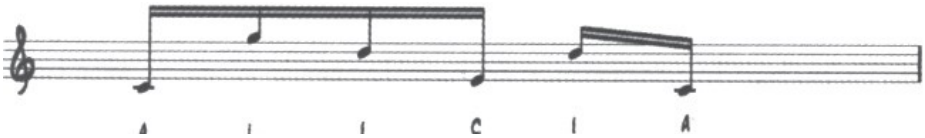
— Îţi vine să înnebuneşti. Mai ales dacă ţii seamă de faptul că există şi alte moduri de a cripta mesaje prin note.

Daniel întoarse pagina pe care erau scrise notele şi desenă un portativ cu o gamă muzicală.



Apoi, îi explică Aliciei:

— Era o practică foarte obişnuită în secolul al XVIII-lea pentru a trimite mesaje cifrate şi anume aceea de a face să corespundă primele douăsprezece litere ale alfabetului cu tot atâtea note suitoare, iar următoarele douăsprezece, cu un grup de note coborâtoare. De exemplu, numele tău, Alicia, criptat prin acest sistem ar fi astfel:



Alicia rămase privind cele şase note cu o figură încântată şi spuse:

— Am ştiut întotdeauna că am un nume foarte muzical.

— Mesajele scrise cu această tehnică, continuă Daniel, au avantajul, iar în cazul nostru, inconvenientul că pot fi descifrate doar dacă destinatarul are codul, care este complet arbitrar. Cu alte cuvinte, aici, de pildă, am făcut să corespundă litera A unui do, dar am fi putut foarte bine să cădem de acord că A este nota re, şi aşa mai departe.

— Măiculiţă, ce încurcătură! exclamă Alicia. Nu mă miră deloc că judecătoarea aia de instrucţie are nevoie de un consilier muzical. Or să te plătească?

— Nu mi-a pomenit nimic despre aşa ceva.

— Atunci, vorbeşte odată, ca să eviţi neînţelegerile. Nu cumva să rezolvi cazul poliţiei şi să rămâi cu buzele umflate.

— Ce contează acum dacă mă plătesc sau nu? Dacă aş reuşi să descifrez partitura, îţi dai seama ce răsturnare copernicană ar lua viaţa mea? Pe lângă faptul că aş putea

ajuta la rezolvarea unui asasinat, poate că mi s-ar dezvălui ascunzătoarea Sfântului Graal al muzicii: manuscrisul Simfoniei a X-a a lui Beethoven. Numele meu ar rămâne înscris cu majuscule, pentru totdeauna, în muzicologia modernă.

— Să vorbim de următoarea noastră întâlnire. Când poţi veni la Grenoble?

— Nu te interesează nimic din ce-ţi povestesc, nu-i aşa?

— Eu cred că am discutat de-acum totul. Subiectul n-are de ce să se mai lungească.

— Am nevoie să mă ajuţi să gândesc. Tu eşti foarte bună la raţionamente.

— Sunt realistă şi din realismul meu îţi spun următoarele: dacă Beethoven era atât de perfecţionist cum tocmai mi-ai povestit, ştergând şi corectând întruna ca să obţină o operă de artă perfectă, cel mai probabil este că, deşi a încheiat într-adevăr un prim manuscris al Simfoniei a X-a, l-a distrus apoi.

— De ce spui asta?

— Nu degeaba n-a apărut manuscrisul în toţi aceşti ani, nu-i aşa?

— Brahms, care a fost, ca să spun aşa, moştenitorul muzical al lui Beethoven, şi-a ars într-adevăr, din pură vanitate, multe dintre lucrări pentru ca, atunci când avea să moară, lumea să nu poată constata cât de imperfectă era muzica lui înainte de a ajunge la maturitatea creatoare. Se spune chiar că a distrus manuscrisele Simfoniei a V-a şi a VI-a, care n-au văzut niciodată lumina zilei. Dar Brahms era o personalitate complet opusă în comparaţie cu cea a lui Beethoven, care era chintesenţa încrederii în sine. Dacă Beethoven a împlinit-o pe a X-a, cum bănuiesc eu, sunt convins că n-a distrus-o.

— În cazul ăsta, ce s-a întâmplat cu ea? De ce n-a apărut în toţi aceşti ani?

— E un mister. Multe dintre operele lui Monteverdi, de pildă, s-au pierdut. Se pare că la Mantova, unde era el director muzical, a avut loc un jaf săvârşit de trupele

împăratului austriac. Nu apar nici multe dintre lucrările lui Bach, datorită faptului că acesta a avut nenumăraţi copii[30], dintre care unii au vândut fără socotinţă partiturile pe care li le lăsase tatăl lor ca moştenire. Dar în cazul lui Beethoven nu reuşesc să găsesc o explicaţie pentru pierderea manuscrisului.

— Cel mai bine este să nu devină o obsesie. Dacă trebuie să apară, va apărea. Şi acum, vorbind serios: când vii la Grenoble? Vreau să te prezint unei prietene de-ale mele, elveţiancă, Marie-Christine, care în timpul liber e pictoriţă. Îmi face un portret în atelierul ei. I-am vorbit mult despre tine şi ştiu bine că arde de dorinţa de a te cunoaşte.

— Atunci, ce nevoie ai să vin la Grenoble? Doar o duci de minune. Nu-mi pot imagina nimic mai amuzant decât să pozezi ore întregi în atelierul unei elveţience.

— Peste două săptămâni se va face o punte lungă. Dacă găseşti bilet la zborul de vineri dimineaţă...

— Vom avea sau nu copilul? o întrerupse brusc Daniel.

— Ce legătură are una cu alta?

— Niciuna. Dar mi se pare mai important să lămurim asta înainte de a pleca, decât data viitoarei noastre întâlniri.

— Ce vrei să-mi spui? Că, dacă în momentul ăsta nu mi se pare oportun să am un copil cu tine, n-o să mai vii să mă vezi?

— Alicia, nici n-ai plecat încă şi vrei să-mi planifici viaţa cu o călătorie la Grenoble?

Cuvintele lui Daniel avură asupra Aliciei efectul unei palme peste faţă.

— Eu să-ţi planific viaţa? Când ţi-am planificat eu ceva?

— Acum încerci s-o faci, exact acum când sunt vârât cu totul în rezolvarea unei crime.

Alicia izbi cu putere de masă tacâmul pe care-l ţinea în mână şi se ridică, dintr-un salt.

---

30 Douăzeci, de la două soții diferite.

Tot restaurantul amuţi dintr-odată, aşteptând deznodământul unei scene care acaparase deja de ceva vreme atenţia clienţilor.

— Unde pleci?

— Unde plec? Vrei să spui unde pleci tu. O să ţi-o spun eu. La dracu'!

Şi spunând asta, ieşi ca o gorgonă din restaurant şi îl lăsă pe Daniel singur în centrul privirilor şi al şuşotelilor clienţilor care umpleau localul până la refuz.

20

Soţii Bonaparte, care erau cazaţi la acelaşi hotel ca şi fiica lui Thomas, Sophie Luciani, bătură la uşa de la camera acesteia, deşi de clanţă era atârnat cartonaşul cu NU DERANJAŢI. Cum nu răspundea nimeni, prinţesa îi spuse soţului ei:

— Nu răspunde. I s-o fi întâmplat ceva?

— Da, tatăl ei a fost asasinat.

— Nu face pe sarcasticul cu mine, nu suport, îi aruncă femeia.

Prinţesa insistă din nou de câteva ori cu degetele şi cum continua să nu primească răspuns, Bonaparte îi spuse:

— Să-ţi audă vocea. Dacă te mărgineşti să baţi în uşă, va crede că eşti camerista de serviciu.

— Sophie! Sophie! strigă prinţesa.

Trecură câteva clipe, la capătul cărora uşa se întredeschise. Împingând canatul spre înăuntru, familia Bonaparte constată că încăperea era în penumbră şi că Sophie, care se întorsese imediat în pat după ce îi lăsase să intre, zăcea acolo cu ochii închişi, copleşită de durerea pricinuită de recenta pierdere.

— Sophie, ieşim să luăm cina, spuse prinţesa. Ne însoţeşti?

Sophie Luciani mişcă uşor capul dintr-o parte într-alta ca să decline invitaţia. Prinţesa o întrebă:

— Pot să aprind lumina?

Fără să deschidă ochii, Sophie întinse mâna spre lampa de pe noptieră şi acţionă întrerupătorul. După

dezordinea care domnea în cameră, era evident că acolo nu se mai făcuse curat de câteva zile.

— Îţi va face bine să ieşi, Sophie, interveni prinţul. Eşti de prea multă vreme închisă aici. Nu te-ai mai mişcat de când ai fost supusă torturii de a trebui să priveşti capul tatălui tău.

— Mă simt bine, le dădu asigurări fiica lui Thomas. Mergeţi voi, eu n-am chef.

Prinţesa se aşeză pe pat, lângă Sophie, şi o mângâie delicat pe cap. Acest gest o făcu, în sfârşit, să-şi deschidă ochii. Îi avea umflaţi şi roşii.

— Deşi nu era intenţia noastră, spuse Bonaparte din planul al doilea unde se afla, vom mai rămâne câteva zile în Spania ca să stăm cu tine.

— Mulţumesc, şopti Sophie. Nu ştiu ce m-aş face fără voi.

Urmă o pauză, în timpul căreia prinţul Bonaparte ezita dacă să formuleze sau nu o întrebare care i se învârtea în cap. În cele din urmă, prinse curaj şi spuse:

— Sophie, ai vorbit poliţiei despre noi?

— Le-am spus doar că staţi în acelaşi hotel. De ce?

— Draga mea, răspunse prinţesa, cred că le-ai spus ceva mai mult. Nu e aşa că le-ai spus că atunci când te-ai întors de la concert ai venit la noi în cameră?

— Poliţia a vorbit cu voi? Vă deranjează?

Prinţul şi prinţesa schimbară între ei o privire complice şi ea spuse:

— Azi după-amiază a fost aici un subinspector numit Aguilar şi ne-a pus o grămadă de întrebări: dacă îl cunoşteam pe tatăl tău, de ce n-am fost la concert, deşi fuseserăm invitaţi, unde am fost în seara aceea etc. Am confirmat versiunea ta, pe care ar fi trebuit să ne-o fi comunicat mai înainte, dar am împodobit-o puţin, ca să nu te poată sâcâi.

— Să mă sâcâie? La ce vă referiţi?

— Tatăl tău, potrivit ziarelor, a fost asasinat între orele două şi trei dimineaţa. Când ai venit tu la noi în cameră nu era trecut de douăsprezece. Aşa că i-am spus

poliţiei că am stat de vorbă până la trei.

— Asta nu e adevărat. Eu n-am rămas la voi în cameră mai mult de o jumătate de oră.

— Ştiu, dar dat fiind că este cât se poate de probabil că tatăl tău ţi-a lăsat întreaga lui avere pentru că eşti singura lui fiică, poliţia va face tot posibilul să te incrimineze, deoarece pentru moment eşti singura persoană cu un mobil concret.

— Dar cum poate gândi cineva o asemenea monstruozitate? Că eu l-am omorât pe tatăl meu?

— Dacă nu o gândesc încă, continuă prinţesa, vor începe să o gândească de îndată ce se va deschide testamentul. După cum am aranjat noi lucrurile, ai un alibi perfect, dat fiind că vom confirma că te aflai la noi în cameră la ora la care s-a comis crima.

— Credeţi într-adevăr că era nevoie să minţiţi poliţia? Eu pot dovedi că m-am întors la hotel după concert. A trebuit să-i cer cheia portarului.

— Ai fi putut ieşi din nou în cursul nopţii, profitând de orice neatenţie a personalului din hotel, spuse prinţesa, pe deplin satisfăcută de rolul ei de avocată a diavolului.

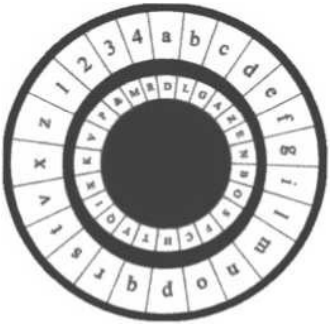
— Sunteţi foarte amabili, replică Sophie, dar nu cred...

— Ba era necesar, Sophie, o întrerupse prinţul. Chiar şi pentru noi. Sunt pe punctul de a-mi începe cariera politică şi nu-mi pot permite, în niciun fel, să mă văd implicat într-un scandal. Noi suntem alibiul tău, iar tu, acum, tocmai ai devenit alibiul nostru.

— Nu facem rău nimănui, insistă prinţesa. Toţi trei suntem nevinovaţi şi dorim să-l vedem pe vinovat cât mai curând cu putinţă în spatele gratiilor. Singurul lucru pe care îl dorim este ca poliţia să ne deranjeze cât mai puţin posibil. Imaginează-ţi că pentru un motiv oarecare, judecătorul de instrucţie ne cere să nu părăsim pentru moment pământul spaniol. Pentru Louis-Pierre, care are o conferinţă la Stockholm peste câteva zile, ar fi o adevărată neplăcere!

În vreme ce Sophie încerca să evalueze dacă prinţul

şi prinţesa acţionau în mod corect, prinţesa observă că în multitudinea de obiecte şi de hârtii care înţesau noptiera, era o mică roată de lemn, plină cu litere şi numere, alcătuită din două discuri concentrice.



— Ce-i asta? întrebă prinţesa apucând rotiţa. N-am văzut aşa ceva în viaţa mea.

— E un cadou pe care mi l-a făcut tatăl meu, acum câteva săptămâni, de ziua mea de naştere. Se numeşte rotiţa lui Alberti şi serveşte la criptat şi decriptat mesaje.

21

Din pricina ciocnirii monumentale pe care o avuseseră la restaurant, Alicia nu-i îngădui lui Daniel să o însoţească la aeroport, aşa că prietenii lor, Humberto şi Cristina, au fost cei care au condus-o la terminal. După ce şi-au luat la revedere de la ea, la cererea lui Daniel, s-au întâlnit cu el într-un bar de zi din apropierea casei acestuia ca să ia micul dejun împreună şi ca acesta să-şi poată descărca sufletul.

— Cred că de data asta ai scrântit-o rău de tot, prietene, îi spuse Humberto, în vreme ce întindea cu mare minuţiozitate şi cumpătare, pe felia de pâine prăjită ce tocmai îi fusese servită, o dâră subţire de ulei de măsline.

— O cunosc. O să-i treacă.

— O să-i treacă? răspunse Cristina pe un ton care susţinea fără urmă de îndoială de care parte se situa. Ca să vezi cui îi trece prin minte să o preseze ca să aibă un copil! Se pare că îţi pasă mai mult de copil decât de ea!

— Eu ştiu care este singurul lucru de care îi pasă lui Daniel în acest moment, spuse Humberto: Simfonia a X-a de Beethoven.

— V-a povestit şi asta? Ei bine, în această privinţă are dreptate. Nu pot înceta să aud în cap muzica interpretată în casa lui Marañón şi sunt din ce în ce mai convins că era adevărata simfonie şi nu o simplă reconstituire. Dacă aş putea s-o demonstrez!

— Ce trebuie tu să faci acum, anunţă Cristina în timp ce îi fura lui Humberto o jumătate de felie de pâine prăjită unsă cu ulei, este să uiţi puţin de Beethoven. Nu e bine să fii atât de obsedat. Lasă să treacă vreo două zile pentru ca să se mai domolească furtuna, ia apoi un avion şi prezintă-te la Grenoble cu un buchet de flori. Iubita ta are nevoie să ai grijă de ea şi să o răsfeţi, cu atât mai mult într-un moment ca ăsta.

— Cum ai putea demonstra, interveni Humberto aruncând o privire fioroasă spre Cristina pentru că îi smulsese jumătate din micul dejun, că ceea ce ai auzit în casa lui Marañón era adevărata simfonie?

— Cu partitura folosită de Thomas, care la rândul ei trebuie să fie o transcriere a manuscrisului original al lui Beethoven. Sunt sigur, potrivit multor mărturii şi scrisori din vremea aceea, că manuscrisul acela există. Aş putea, de asemenea, să încerc să obţin o înregistrare a concertului ca să studiez lucrarea pe îndelete şi să determin, unul după altul, toate elementele geniale care există în ea: pecetea lui Beethoven.

— De ce nu încerci să obţii unul dintre cele două lucruri? Poate că Marañón a înregistrat concertul.

— Chiar aşa, observă Cristina. Cântă-i tu în strună, ca să reuşească să uite complet că are o femeie şi un copilaş pe drum de care să se ocupe.

— Şi asta e important, Cristina, nu fi nesuferită. Este vorba de evoluţia lui profesională şi de cariera lui. Vezi bine că Alicia n-a şovăit o clipă să plece doi ani la Grenoble pentru că dădea bine în curriculumul ei.

— Pentru moment, reluă Daniel subiectul, trebuie să

mă concentrez asupra descifrării notelor din tatuajul care era pe capul lui Thomas. Asta mi-a cerut judecătoarea de instrucţie, sunt expertul ei.

— Nu se exclud reciproc, observă Humberto.

— Ai dreptate. Aş putea solicita, de asemenea, o întrevedere cu Jesús Marañón.

— Te cunoaşte?

— Am stat puţin de vorbă înainte de concert. Presupun că încă îşi mai aduce aminte de mine. Nu ştiu dacă mă va primi, trebuie să aibă o agendă foarte încărcată. Dar poate că o fi înregistrat concertul.

Cristina şi Humberto îşi dădură seama că Daniel nu se atinsese nici de cafea, nici de sucul de portocale, nici de sandviciul cu de toate pe care i-l ceruse chelnerului.

— Mănâncă puţin, îi sugeră Humberto. Arăţi prost. Cearta cu Alicia te-a afectat mai mult decât crezi.

— Nu-i asta, insistă Daniel. Adevărul e că nu mi-e foame.

— Şi probabil că te-a influenţat şi crima. Ai văzut capul tăiat?

— Taci, nu-mi mai aminti. Ştiaţi? Totul este foarte, foarte neobişnuit. Nu se întâmplă foarte des ca un muzician să fie lichidat.

— Şi ce zici de John Lennon? sări Cristina.

— Singurul caz. Spuneţi-mi altul.

— Nu-mi vine acum niciunul în minte, recunoscu fata.

— Eu îmi pot aminti doar un caz în istorie: Alessandro Stradella, un compozitor din secolul al XVII-lea care i-a luat logodnica nobilului în al cărui serviciu era. Patronul lui a trimis doi ucigaşi plătiţi, care l-au lichidat cu lovituri de pumnal. Noi, muzicienii, suntem mai mult înclinaţi spre sinucidere: David Munrow, Kurt Cobain, Ceaikovski.

— Ceaikovski? exclamară într-un glas Humberto şi Cristina.

— Cel puţin a încercat. Ca şi Schumann, care a trebuit să fie scos din râul în care se aruncase.

— L-ai menţionat acum o clipă pe Kurt Cobain, spuse

Humberto, dar eu sunt convins că pe ăsta l-a lichidat Courtney Love.

— Tu eşti mare amator de filme, replică logodnica acestuia. Mai aveai şi teoria că asasinul lui Lennon era un tip angajat de CIA.

— Şi o cred în continuare. Nu doar pentru că îmi plac teoriile conspiraţioniste, care recunosc că mă încântă, ci pentru că, în mod obiectiv, Lennon era un personaj foarte incomod pentru guvernul Statelor Unite, iar lui Nixon îi stătea în gât.

— Mă întreb dacă în cazul lui Thomas... începu să spună Daniel, dar nu reuşi să-şi termine fraza: telefonul mobil pe care îl cumpărase ca să-l înlocuiască pe cel dispărut de curând începu să sune şi pe ecran îi apăru anunţul „apel neidentificat”.

— Răspunde, omule, spuse Cristina. Poate e Alicia care vrea să facă pace.

— Nu, ea mă sună întotdeauna fără să ascundă numărul.

— Poate că e de la judecătorie, insistă Humberto.

Daniel deschise în cele din urmă telefonul şi auzi vocea unei secretare.

— Daniel Paniagua, vă rog?

— Da. Cine este?

— Don Jesús Marañón vrea să stabilească o întrevedere personală cu dumneavoastră. Vă convine mâine la unsprezece?

22

Subinspectorul Aguilar intră în biroul lui Mateos cu o figură atât de jovială, încât părea că tocmai câştigase la loterie. Era tehnica pe care o folosea de fiecare dată când trebuia să-i dea şefului său veşti proaste: simula o excelentă stare de spirit ca să dea impresia că ceea ce avea de spus nu era, în fond, atât de negativ. Partea proastă era că, lucrând deja de doi ani în echipă, inspectorul Mateos cunoştea toate trucurile psihologice ale subalternului său şi, de cum l-a văzut intrând pe uşă, a ştiut că dimineaţa se prezenta sinistră.

— Ni s-au refuzat ascultările telefonice, nu-i aşa? întrebă inspectorul, fără măcar să-i fi dat bună ziua subinspectorului.

Aguilar simulă surpriza. Dar, în fond, ştia că de mult nu mai avea secrete faţă de Mateos şi că îl trădase figura lui de ales al sorţii pentru premiul cel mare la extragerea loto de Crăciun.

— Ei bine, aşa este, şefu'! Judecătoarea de instrucţie spune că nu poate dispune o măsură restrictivă a drepturilor fundamentale cum este ascultarea convorbirilor telefonice, fără coincidenţa unei serii de circumstanţe care să demonstreze, şi citez textual din hotărârea judecătoarei de instrucţie, „într-un grad de probabilitate compatibil cu începutul anchetei că o infracţiune este pe punctul de a fi săvârşită sau se găseşte în desfăşurare".

— Deci, nimic, se resemnă Mateos, răbdare şi tutun.

— Ce ne cere judecătoarea de instrucţie este să argumentăm de ce vrem să interceptăm telefoanele pentru care am făcut solicitarea. Mai ales cel al lui Marañón.

— Iar eu am nevoie de ascultările telefonice ca să pot stabili cine naiba avea interes să-l lichideze pe muzicianul ăla. Cu alte cuvinte, ancheta tocmai a intrat într-un cerc vicios: eu nu pot să pun microfoane în telefoane pentru că n-am un suspect clar, şi n-am suspect pentru că n-am voie să pun microfoane. Chiar că se alege praful de toate cu o legislaţie care garantează atâtea drepturi în ţara asta!

— Am obţinut destul de multe informaţii în legătură cu testamentul lui Thomas.

— Acum îmi spui? Înainte, lămureşte-mi un lucru mult mai important. Cum de ştii franceza?

— O spui după povestea de zilele trecute cu fiica lui Thomas? Au fost două cuvinţele de nimica toată, şefu'!

— Nu-i adevărat, aveai chiar şi un accent foarte bun. Unde ai învăţat? O să mă înscriu la aceeaşi şcoală.

— Am trăit vreo zece ani în Tunisia. Tatăl meu a fost şofer la ambasada Spaniei.

— Mi se părea mie că eşti cam bruneţel la piele.

Aşadar, Tunisia, da? Şi de ce nu mi-ai spus?

— Şefu', dacă vrei, îţi povestesc chiar acum viaţa mea în cinci minute. După ce a fost numit în Tunisia...

— Cu altă ocazie. Ce se întâmplă cu testamentul lui Thomas? Ştim deja dacă fiica lui este beneficiara?

— Testamentul se află în Noua Zeelandă. Va trebui să-i cerem judecătoarei să solicite o comisie rogatorie pentru ca de acolo să ni se trimită o copie autentificată a documentului.

— Deşteptule! Asta va dura trei luni. Ai aflat ceva mai mult despre fiică?

— O cheamă Luciani pentru că poartă numele mamei, care este corsicană. În Corsica, aproape toate numele de familie sunt italieneşti: Casanova, Agostini, Colonna. Mama ei s-a despărţit de Thomas imediat după ce s-a născut ea. Are treizeci şi unu de ani. Dar nu-i arată: ce păr, ce piele!

— Comentariile tale erotico-sărbătoreşti sunt de prisos. Ce face în Spania?

— A venit pentru concertul tatălui ei, în mod normal are reşedinţa la Ajaccio, Corsica.

— Cu ce se ocupă?

— Conduce un centru de muzicoterapie.

— Are alibi?

— Da. Portarul mi-a spus că i-a dat cheia de la cameră pe la unsprezece şi jumătate noaptea. Dar, în plus, am vorbit cu nişte prieteni de-ai ei, prinţul şi prinţesa Bonaparte, şi mi-au spus că Sophie Luciani a stat cu ei până la trei dimineaţa.

— Până la trei? Făcând ce?

— Stând la o şuetă, presupun.

— Cât se poate de nimerit! Se publică în presă că Thomas a murit între orele două şi trei şi există deja trei persoane care au alibi exact până la ora aia.

— Şefu', o suspectezi pe fiică? Ai văzut-o zilele trecute, când s-a prăbuşit văzându-l pe tatăl ei... De altfel...

Aguilar şovăi câteva clipe şi, în cele din urmă, temându-se de reacţia pe care ar fi putut să o aibă

superiorul său, optă pentru a-şi lăsa fraza neterminată.

— De altfel, ce?

— Nimic, era o prostie.

— Este ancheta unei crime, până şi cel mai mic fleac poate fi de folos. Termină-ţi naibii fraza aia.

— Aveam de gând să spun doar că eu cred că frumuseţea şi bunătatea sunt strâns legate.

— Ce insinuezi? Că, dacă e bună, n-a putut s-o facă? Nici măcar nu mă ostenesc să-ţi combat prostia.

— Ştiam eu că o să ţi se pară un fleac. Dar, pentru că ai insistat...

— Data viitoare, chiar dacă te rog în genunchi, să îţi ţii gura. Altceva?

— Îţi aminteşti că zilele trecute, în laborator, fiica lui Thomas ne-a comentat faptul că a mers la concert în compania unui prieten al tatălui ei, un anume Delorme?

— Da. Ai vorbit cu el?

— I-am dat întâlnire pentru astă-seară la hotel. Este cazat tot la Palace. Numele lui este Olivier Delorme, dar nu era *un prieten* al lui Thomas, cum ne-a spus Luciani. Era *prietenul* lui Thomas.

— Nu mă înnebuni. Thomas era homosexual? Cum ai aflat?

— De la familia Bonaparte. Care, bineînţeles, nu-l poate vedea în ochi pe Delorme. Asta se numeşte homofobie, cred. Mi-au spus că Thomas şi-a schimbat orientarea sexuală după ce s-a despărţit de prima lui soţie, mama lui Sophie.

— Şi de ce fiica nu ne-a spus zilele trecute că Delorme era partenerul tatălui ei?

— Poate că-i este ruşine că a avut un tată homosexual. Sau poate că nu ştia foarte bine ce era între ei.

— Sau poate că l-o fi acoperit, Aguilar. Frumuseţea şi bunătatea nu numai că nu merg mână în mână, dar de multe ori răutatea are nevoie să se drapeze în frumuseţe ca să-şi atragă victimele. Aminteşte-ţi de sirenele lui Ulise, care cântau cântece melodioase cu singurul scop de a-i

vrăji pe marinari să se apropie şi să se zdrobească de recife.

— Apropo de cântece melodioase, şefu. Tu ştii că eu n-am fost decât o dată la un concert, un recital de canto, care ştii cum s-a terminat? Erau unii care făceau ssst împotriva altora care făceau şşş, şi-au fost cât pe-aci să se omoare.

— Despre ce vorbeşti?

— Când cântăreaţa era pe punctul de a începe, şi cum lumea continua să vorbească, s-a pornit o sâsâială generalizată, care cerea linişte absolută, pentru ca recitalul să poată începe. Dar această sâsâială a degenerat imediat într-o adevărată bătălie între cei care făceau ssst şi cei care făceau şşş, care s-a prelungit aproape un minut. Cei care cereau linişte prin „şşş" erau la rândul lor făcuţi să tacă cu o expresie de dezaprobare de către alţii care, înţelegând că era deja linişte suficientă în sală pentru ca recitalul să poată începe, le cereau celor care făceau ssst să înceteze să mai scoată orice fel de sunete. Dar cum cei care făceau şşş câştigau din ce în ce mai mulţi adepţi printre cei prezenţi, sâsâitorii au început să se simtă îndreptăţiţi să-şi reia sâsâiala care, de data asta, avea drept unic scop acela de a-i face pe cei care făceau şşş să tacă.

— Şi tu de ce parte erai?

— Eu tăceam, împreună cu cei din al treilea grup, *cei care nu ziceau nici pâs.* Lumea muzicii clasice este destul de neruşinată.

Aguilar scoase atunci din buzunar o fotografie de paşaport pe care o plasă în faţa ochilor lui Mateos.

— Cine este? Mister Proper?

— Este Delorme, şefu'! Are o faţă nu prea prietenoasă, nu-i aşa?

— Toată lumea are o faţă nu prea prietenoasă în fotografiile din paşaport.

— Familia Bonaparte mi-a spus că tipul măsoară aproape doi metri şi că e pătrat ca un dulap. Îţi povestesc asta pentru că, până acum, este singura persoană pe care

o bănuiesc că ar avea suficientă forţă fizică pentru a pune mâna pe un tip de 1,80 ca Thomas, să-i vâre gâtul într-o ghilotină şi să-i taie capul.

— Încă mai bâjbâim, Aguilar. Una nu poate să o facă pentru că e atrăgătoare. Altul este suspect pentru că e corpolent. De-a ce ne jucăm? Asta seamănă cu afurisitul de Cluedo[31]: a făcut-o domnul Mandarina cu securea în bibliotecă. Şi ştii de ce nu avansăm? Pentru că n-avem un mobil. Nu ştim de ce a fost lichidat muzicianul. Când o să ştim asta, poate, şi spun doar „poate”, vom afla cine a făcut-o.

— Vrei să anulez interogatoriul lui Delorme?

— Nu, dar nu te concentra doar pe alibi. Alibiurile pot fi falsificate. Sau se poate însărcina o altă persoană să comită crima în locul tău. Dar mobilul este cheia. Concentrează-te asupra mobilului. Verifică dacă acest chel avea vreun motiv să-l ucidă pe partenerul său.

— N-ar fi mai bine să vii cu mine? Patru ochi văd mai mult decât doi.

— Nu pot, trebuie să merg la judecătorie. Ce au spus criptologii despre tatuajul de pe cap?

— Am aflat că judecătoarea de instrucţie s-a prezentat la laborator cu Pontones, medicul legist, şi cu un băiat tânăr, un muzicolog, şi că acesta a recunoscut că notele de pe cap corespund concertului *Imperial* de Beethoven.

— Deşteptule! Şi când aveai de gând să ne-o spui?

— Nu ştiu, şefu’! Dar fapt este că deja avem ceva.

— Ce avem aici este o anchetă paralelă. Judecătoarea de instrucţie care anchetează pe cont propriu pentru că se gândeşte că noi, cei din Brigada Omucideri, suntem o mână de incapabili.

— Am făcut o prostie enormă cu columbianul ăla pe care l-am lăsat să ne scape anul trecut şi judecătoarea de instrucţie nu ne-a iertat-o. E dată naibii.

— Vreau să vorbesc cu muzicologul ăla. Cum îl

31 Personaj din mai multe jocuri de societate având drept temă crime și anchete polițiste, foarte la modă în țările anglo-saxone.

cheamă?

— Daniel Paniagua.

— Spune-i să vină la prefectură. Sau nu, aşteaptă, hai să organizăm o întâlnire mai neoficială. Spune-mi unde îl pot găsi şi mă duc eu să-l văd.

— E şi altceva ce aş vrea să-ţi povestesc. Zilele trecute, în dosarul ăla pe care mi l-ai arătat, se spunea că Marañón este afiliat la o lojă masonică.

— Da, şi ce dacă?

— Ei bine, am obţinut de pe internet copia jurământului masonic şi una dintre pedepsele prevăzute de masoni pentru trădători este separarea capului de trunchi.

23

Excitaţia intelectuală îl făcea întotdeauna pe Daniel să devină bulimic, iar apelul telefonic al lui Marañón, convocându-l la el acasă pentru a doua zi, l-a făcut să devoreze, în faţa ochilor uluiţi ai lui Humberto şi ai Cristinei, un mic dejun pe care cu cinci minute mai devreme nu se învrednicise nici măcar să-l guste. Când au constatat că implicarea prietenului lor în cazul Thomas creştea din ce în ce mai mult, îi recomandară din tot sufletul să nu-şi neglijeze viaţa personală:

— Împacă-te cu Alicia cât mai degrabă cu putinţă şi mai ales nu uita că nunta noastră este peste câteva săptămâni. Dacă nu vei participa, atât Cristina cât şi eu n-o să mai vrem să ştim vreodată de tine; iar, după aceea, eu personal o să te castrez.

În drum spre departament, Daniel îşi dădu seama că erau două întrebări care îi clocoteau în cap. Va îndrăzni oare logodnica lui să pună capăt sarcinii fără să mai stea de vorbă cu el? De ce o fi vrând să-l vadă un om atât de puternic şi de influent ca Marañón?

Primul curs pe care îl ţinu Daniel în ziua aceea a fost din nou axat, la cererea studenţilor pe care îi fascinase tema, pe utilizarea pe care diferiţi compozitori, de-a lungul istoriei, o dăduseră notelor muzicale care pot fi întrebuinţate ca litere.

— Nu e vorba întotdeauna de o dedicaţie pentru o

femeie, ca în cazul lui Schumann, explică Daniel. Există muzicieni care au folosit notele ca pe un fel de semnătură. Cazul cel mai celebru, bineînţeles, este al lui Bach.

Daniel scrise cele patru note care alcătuiau numele de familie al germanului pe o tablă specială, care avea deja desenate, cu o vopsea permanentă, cele cinci linii ale portativului.

— B este si bemol, A este la, C este do, iar H este si natural.

— Şi cum sună asta? întrebă María Gil, o studentă care îl punea uneori în încurcătură prin procedeul de a cocheta pe faţă cu el în sala de curs.

— Nimeni nu îndrăzneşte să intoneze?

Întreaga clasă, alcătuită din vreo cincisprezece studenţi, a răspuns prin tăcere.

— Ştiu că aici sunt persoane care, în afară de muzicologie, studiază canto, spuse Daniel, care se apropie de fereastră şi privi cerul pentru o clipă, scrutând parcă norii. O spun pentru că ar fi într-adevăr păcat să trebuiască să cânt eu motivul, într-o zi cu o vreme atât de minunată, când aici sunt voci de primă mână.

În cele din urmă, unul dintre studenţi se simţi vizat şi, cu o splendidă voce de bariton, intonă motivul B A C H de patru note. Toată clasa îl aplaudă de parcă ar fi interpretat o arie din *Patimile după Matei.* Apoi, Daniel îşi continuă disertaţia:

— Bach a utilizat notele care-i alcătuiesc numele în mai multe compoziţii, în chip de autograf secret, deşi ţin să vă lămuresc că această concordanţă între note şi literele care slujesc spre a le denumi poate fi folosită doar pentru mesaje scurte şi foarte simple, deoarece compozitorii au la dispoziţie doar primele litere ale alfabetului. Maghiarul Béla Bartók, de exemplu, a folosit a doua literă din alfabet ca să semneze cu iniţialele sale câte o partitură şi apoi există un anumit muzician glumeţ, cum este cazul irlandezului John Field, care, în secolul al XIX-lea, i-a mulţumit amfitrionului său pentru cina copioasă cu care-l cinstise cu o serie de cântece bazate pe motivele B E E F şi

C A B B A G E S, pe care le-am putea traduce prin mânzat cu varză.

— Urăsc mâncarea englezească, comentă María.

— Şi ura se poate exprima prin note, continuă Daniel. Edward Elgar, cel cu *Marşurile de Paradă şi Ocazie,* s-a răzbunat pe unii critici muzicali care l-au făcut praf fără milă, incluzând iniţialele lor, printr-un cifru muzical, în corul demonilor din oratoriul său *Visul lui Gerontius.*

Daniel făcu o pauză, ca să-i lase pe studenţi, care îl ascultau într-o linişte reverenţioasă, să asimileze nume şi concepte şi apoi spuse:

— Cum văd că vă interesează relaţia dintre muzică şi mesajele codificate, a venit rândul să vă vorbesc acum despre Alberti. Ştiţi la cine mă refer?

— *Cărarea pierdută?* întrebă María. *Marinar pe uscat?*

— Mulţumesc, María, dar evident nu mă refeream la poetul din Cádiz[32], ci la Leon Battista Alberti[33]. N-aţi citit niciodată nimic despre el?

— Ne puteţi pune la dispoziţie o bibliografie despre el? întrebă un student.

— Bineînţeles, Alberti este cheia atunci când se studiază relaţiile dintre muzică şi criptografie. Îi veţi găsi biografia în *Vieţile* lui Giorgio Vasari[34]. Râdeţi voi de Leonardo da Vinci şi de faimosul şi romanescul său cod. Alberti, infinit mai puţin cunoscut decât Leonardo, însuma încă şi mai multe dexterităţi şi talente decât compatriotul său: era pictor, poet, lingvist, filosof, criptograf, arhitect şi, ceea ce ne interesează cel mai mult, muzician. În plin secol al XV-lea, a inventat o rotiţă – Daniel desenă pe tablă cum se pricepu mai bine o rotiţă a lui Alberti –, un aparat care a ajuns să fie cunoscut drept „Cifrul lui Alberti”, constând în două discuri concentrice care se puteau învârti după plac

32 Rafael Alberti (1902-1999), poet spaniol.

33 Umanist și arhitect italian (1404-1472), primul mare teoretician al artelor din Renaștere.

34 Pictor, arhitect și scriitor italian (1511-1574), autorul lucrării *Viețile arhitecților, pictorilor și sculptorilor.*

pentru a face să corespundă literele şi numerele de sus cu cele de jos. Cel care cripta mesajul, cu ajutorul acestui simplu cod de substituire, nu avea altceva de făcut decât să-l înştiinţeze pe destinatar în ce poziţie trebuiau să fie rotiţele pentru a putea citi corect textul. În cazul pe care l-am desenat pe tablă, de exemplu, dată fiind poziţia rotiţelor, dacă eu aş vrea să vă strecor în mod secret unuia dintre voi un mesaj oarecare, ca de exemplu...

— Locul şi ora unei întâlniri, se grăbi să spună María.

— Asta poate fi de folos. Să punem ca loc...

— La Izvoare. Mă refer la barul de zi, preciză studenta.

— Foarte bine. Şi ora...

— La paisprezece, spuse din nou fata, făcându-l să roşească pe Paniagua, care scrise pe tablă cele nouă caractere pe care i le furnizase aceasta, dar cifrându-le cu rotiţa lui Alberti.

— Dar codul Alberti este un cod de litere, obiectă baritonul care intonase cu câteva momente înainte motivul B A C H. Ce legătură are cu mesajele camuflate în muzică?

— Pentru a putea cripta mesaje complexe camuflate ca şi cum ar fi o partitură, n-am avea nevoie decât să creăm o rotiţă a lui Alberti – şi să fabrici una este atât de simplu, încât o poate face oricine doar cu două discuri de carton – în care căsuţele rotiţei mai mici să fie note muzicale. Chiar eu însumi poate că voi desena una astă-seară ca să încerc să rezolv o mică enigmă care mi-a fost indicată cu mai puţin de douăzeci şi patru de ore în urmă.

24

În vremea asta, la Viena, ghidul orb Jack Malinak, pe care încă îl mai dureau coastele de pe partea dreaptă de pe urma căzăturii şi a loviturii de podeaua de lemn, stătea de vorbă cu un detectiv de la poliţia federală austriacă, numită Bundespolizei, în biroul lui Otto Werner, care se afla şi el de faţă.

Pe masa directorului adjunct al Şcolii Spaniole de Echitaţie era o scrisoare care, judecând după culoarea şi calitatea hârtiei, trebuia să fi avut cel puţin două sute de

ani. Textul spunea aşa:

ESTE RECOMANDABIL SĂ NU NE MAI VEDEM PENTRU O VREME.
MI-E DOR DE TINE
AL TĂU: LUDWIG

— Scrisoarea este autentică, a fost examinată în mod conştiincios în laboratorul poliţiei. Şi semnătura coincide cu a lui Ludwig van Beethoven, spuse detectivul.

— Atunci, Jack, spuse Werner, poţi spune că ai avut căzătura cea mai norocoasă a vieţii tale. Nimic altceva decât o scrisoare a lui Beethoven către una dintre iubitele sale.

— Cum şi unde aţi găsit scrisoarea, mai exact, domnule Malinak?

— Mă îndreptam spre uşă, după ce avusesem o conversaţie de natură profesională cu domnul Werner, când m-am împiedicat de o lamelă din parchet, care era probabil desfăcută din cuie, pentru că am putut să o desprind de jos cu uşurinţă.

Doctorul Werner îi arătă poliţistului locul exact la care se referea ghidul şi detectivul se apropie să inspecteze podeaua, aşezându-se pe vine.

— Vârând mâna sub scânduri, ca să văd adâncimea găurii pe care o lăsasem la vedere când m-am împiedicat, am pipăit printre şipcile pe care se sprijină parchetul şi am găsit scrisoarea.

Werner se apropie de poliţist şi îi spuse:

— Această podea trebuie să fie de la începutul secolului al XIX-lea. Iar şcoala este şi mai veche, datează de la 1735.

— Văd că lamela este încă slăbită, răspunse detectivul, desprinzând-o complet din podea şi lăsând-o rezemată de perete.

— Am lăsat totul cum era, în cazul în care poliţia ar dori să arunce o privire.

Detectivul rămase tăcut aproape un minut,

inspectând găurile dintre şipci cu ajutorul unei lanterne de buzunar pe care o scosese din sacou, şi în cele din urmă vorbi:

— Sunt două lucruri care-mi atrag atenţia, domnule Werner. Primul este că această lamelă a fost scoasă din cuie dinadins şi de curând. Puteţi vedea urma pe care a lăsat-o cleştele pe lemn făcând pârghie ca să scoată cuiul?

— Da, se observă perfect.

— Aveţi idee cine ar fi putut s-o facă?

— Nu, domnule. Dar m-ar mira foarte mult să fi fost cineva din şcoală.

— Este uşor de intrat în aceste dependinţe?

— Foarte uşor. Cum tot aici am şi biroul, las uşa deschisă în timpul zilei, pentru că intru şi ies încontinuu.

— Şi noaptea?

— O închid întotdeauna pe dinăuntru.

— Atunci, nu e greu să deduci că persoana care a intrat aici şi a scos lamela din cuie a făcut-o în orarul, să zicem aşa, public. La ce oră sunt demonstraţiile?

— După-amiază. Dar dimineaţa, turiştii pot să asiste la repetiţii şi să facă o scurtă vizită cu ghid prin şcoală.

— În aceste vizite sunt incluse şi atenansele veterinarului?

— Nu, domnule, spuse Malinak. Dar, acum, îmi amintesc că, în urmă cu mai multe zile, un tip care făcea parte dintr-un grup m-a întrebat unde duce uşa de intrare în aceste birouri.

— Vă amintiţi înfăţişarea lui?

Poliţistul îşi dădu seama la o clipă după ce pusese întrebarea că stătea de vorbă cu o persoană oarbă şi îşi ceru scuze:

— Îmi pare rău, este o deformaţie profesională. Veţi observa de asemenea că lamela de care s-a împiedicat domnul Malinak este o lamelă marcată. E o crestătură în colţ, mult mai veche decât cea pricinuită de cleşte, şi care poate fi o literă B.

— Mai devreme aţi afirmat că sunt două lucruri care v-au atras atenţia, domnule detectiv, spuse Werner. Care

este celălalt? E vorba de această crestătură în formă de B?

— Nu, mai este şi altceva. Dacă vă apropiaţi şi priviţi placa pe care se reazemă şipcile, veţi vedea că există o zonă perfect dreptunghiulară, de mărimea unui caiet mare, care este mai deschisă la culoare decât restul.

— Şi cărui fapt o atribuiţi dumneavoastră?

— În mod evident, era un alt obiect sub parchet, în afară de scrisoarea pe care a găsit-o domnul Malinak, şi care a fost sustras.

25

Când Daniel a ajuns la mult dorita sa întâlnire cu Marañón, i-a deschis uşa o cameristă braziliană care, în loc să-l conducă până în salon, cum ar fi fost normal, îl duse în sala de gimnastică pe care excentricul milionar o utiliza ca să se menţină în formă. Acesta îl salută pe Daniel vorbindu-i în timp ce galopa pe o bandă de alergat de ultimă generaţie, care funcţiona în mare viteză. Capacitatea lui respiratorie era probabil excelentă, pentru că în ciuda remarcabilului efort fizic pe care îl făcea, aproape că nu gâfâia vorbind.

— Bună, Daniel, scuză-mă că te primesc în sala de gimnastică, dar m-am certat azi-dimineaţă cu vrăjitoarea de nevastă-mea şi mi-a fost imposibil să-mi termin programul de exerciţii, aşa că în aceste momente încerc să recuperez timpul pierdut. Tu în ce formă te afli?

— Încerc să fac jogging ori de câte ori pot.

— Trebuie să te felicit. Am aflat deja că ai recunoscut cărei piese îi aparţin notele pe care şi le-a tatuat Thomas pe cap: concertul *Imperial* de Beethoven.

— I-auzi cum zboară ştirile.

— Uneori, eu aflu lucruri chiar înainte de a se întâmpla. Voiam să am o conversaţie cu tine pentru că, în dubla mea calitate de amator de muzică şi de secrete, sunt extrem de interesat de soluţionarea acestei enigme.

Banda de alergare, programată să se oprească automat după exerciţiu, încetă să se mai deruleze sub picioarele lui Marañón, şi acesta, după un moment de ezitare, în care trupul i s-a obişnuit cu starea de repaus, îşi

şterse sudoarea de pe faţă cu un prosop şi apoi îi dădu mâna lui Daniel într-un mod foarte special, atingând cu degetul său mare articulaţia superioară a arătătorului acestuia. Daniel nu spuse nimic, dar băgă de seamă că milionarul purta pe mâna aceea un inel cu un sigiliu deosebit şi, cum acesta îşi dădu seama că îi atrăsese atenţia, şi-l scoase de pe deget pentru ca tânărul să-l poată observa de aproape.

— Aceasta este stema vechiului regat al Scoţiei. Spre deosebire de Beethoven, despre care sper că vom sta de vorbă pe îndelete în dimineaţa aceasta, eu într-adevăr provin dintr-un neam nobil. Mama mea se numeşte Stuart. Poţi citi deviza clanului nostru? „*Nemo me impune lacessit*”, „Nimeni nu mă răneşte nepedepsit”. Sau, ceea ce este acelaşi lucru, „cel care o face mi-o plăteşte”.

— În cazul acesta, sper să nu vă am niciodată drept duşman, spuse Daniel cu un zâmbet cu care, în fond, încerca doar să-şi ascundă îngrijorarea.

— Dimpotrivă, tu şi cu mine vom deveni buni prieteni. Însoţeşte-mă în sala de forţă, răstimp în care o să-mi povesteşti despre concertul *Imperial.*

— Încântat, spuse Daniel, dar adevărul e că şi eu vreau să vă cer ceva.

— Sunt puţine lucrurile pe care nu le pot face pentru un prieten, dacă mi-o propun. De ce ai nevoie?

— Îmi puteţi pune la dispoziţie o partitură sau o înregistrare a concertului pe care l-a dat Thomas înainte de a muri?

Marañón, care se aplecase să ia o pereche de gantere, se ridică imediat şi îl privi stăruitor pe Daniel, ca şi cum ar fi încercat să-i ghicească gândurile.

— Este dintr-un interes muzicologic?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Durán mi-a povestit că scrii un eseu despre Beethoven.

Daniel nu era sigur dacă trebuia sau nu să-i mărturisească lui Marañón bănuielile sale în legătură cu concertul şi începu să divagheze.

— Adevărul e că reconstituirea lui Thomas este foarte interesantă. Şi, de asemenea, foarte riscantă, fireşte, pentru că pleacă de la un material original mult mai redus decât alţi colegi de-ai săi. Vorbesc despre Deryck Cooke, care a terminat Simfonia a X-a de Mahler, sau de Wolfgang Graeser, care a făcut acelaşi lucru cu *Arta fugii* a lui Bach. Există, de asemenea, lucrarea foarte interesantă a lui Glazunov, care a terminat Simfonia a III-a de Borodin.

Marañón îl asculta în tăcere, în vreme ce îşi făcea exerciţiile cu greutăţi, dar Daniel îşi dădu seama, din expresia poznaşă a interlocutorului său, că era ceva necurat în conversaţie.

— O să vorbim şi de originalitatea lucrării lui Thomas, spuse în cele din urmă milionarul, cu o oarecare ironie în glas. Dar, mai întâi, vreau să-ţi răspund la întrebare: nu, n-am partitura concertului şi, cum Thomas mi-a cerut în mod expres să nu se înregistreze, iar eu i-am dat cuvântul meu, nu-ţi pot pune la dispoziţie nici vreo înregistrare.

— Asta chiar că e o complicaţie, se plânse Daniel, puţin cam abătut. Ce doreaţi să ştiţi despre concertul *Imperial*?

Marañón părea să nu fi auzit întrebarea, pentru că spuse în continuare:

— Daniel, eu n-am putut vedea partitura lui Thomas, dar cunosc cele cincizeci de fragmente ale lui Beethoven de la care a plecat ca să reconstituie prima parte. În afara faptului indiscutabil că nu e chip să se ştie dacă erau toate destinate aceleiaşi simfonii, unele nu sunt mai mult decât nişte simple mâzgăleli, nişte portative anemice pe care nu sunt înscrise nici cheia, nici armura cu tonalitatea, nici măsura.

— V-am spus deja că tocmai de aceea lucrarea lui Thomas mi se pare foarte meritorie.

— Lucrarea lui Thomas este o farsă! replică Marañón, ridicând glasul. Un compozitor mediocru nu poate reuşi să atingă rezultate atât de sublime precum cele din seara trecută, plecând doar de la câteva schiţe.

În loc să lase delicat ganterele pe jos, Marañón le lăsă să-i cadă cu mare zgomot, de parcă ar fi fost cuprins deodată de o violentă criză de furie. Apoi se aşeză pe banca pentru exerciţiile muşchilor abdominali.

— Ceea ce a cântat aici Thomas seara trecută era prima parte autentică a Simfoniei a X-a a lui Beethoven.

— V-a spus-o el în mod deschis?

— Nu, bineînţeles. El a susţinut până la sfârşit că cea mai mare parte a muzicii a ieşit din imaginaţia lui. Dar, pe lângă faptul că am făcut cercetările mele în legătură cu fiascourile lui Thomas în calitate de compozitor, care au fost tot atât de răsunătoare ca şi succesele lui ca muzicolog şi dirijor de orchestră, instinctul mă înşală de puţine ori: muzica este în întregime de Beethoven. Eu nu obişnuiesc să mă emoţionez uşor, dar noaptea aceea a fost magică. Ne-a vrăjit pe toţi, nu eşti de acord?

— În întregime. Şi trebuie să vă mărturisesc că şi eu am ajuns la aceeaşi convingere în ceea ce priveşte originalitatea lucrării.

— Dar tocmai mi-ai spus că este vorba de o reconstituire foarte lăudabilă!

— Am spus-o pentru că nu îndrăzneam să-mi exprim în mod deschis bănuielile, dat fiind că nu o pot demonstra. Aş avea nevoie de partitură sau de înregistrarea concertului ca să fiu sigur.

— Suntem *en petit comité*[35], dragul meu. Pe tine, ce te-a făcut să bănuieşti că muzica era de Beethoven?

— Maestrul Leonard Bernstein spunea că muzica lui Beethoven este atât de deosebită pentru că posedă ceea ce numeşte el „simţul inevitabilităţii”. Este vorba de acea senzaţie care se trezeşte în ascultător, potrivit căreia fiecare frază muzicală nu poate face loc decât următoarei, şi numai acesteia, fiecare disonanţă trebuie să se rezolve într-un acord concret şi numai în acesta. Beethoven a fost întotdeauna un compozitor extrem de preocupat de economia mijloacelor, obsedat să elimine din compoziţiile

35 „Într-un comitet restrâns", cu sensul de „Între prieteni", în franceză, în original.

sale orice pasaj superfluu. Aceasta este, fără îndoială, ceea ce produce „inevitabilitatea” în muzica sa, senzaţia pe care o are ascultătorul că toate şi fiecare în parte din elementele compoziţiei sunt indispensabile. Ei bine, simfonia din seara aceea făcea parte din această categorie.

— Bravo pentru maestrul Bernstein! Dar revenind la Thomas şi la tatuajul său, nu cred, aşa cum gândeşte poliţia, că este vorba de un mesaj.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Părerea mea este că nu ne aflăm în faţa cazului relatat de Herodot. În acea împrejurare, sclavul tatuat era un curier trimis de Histieos la Aristagoras pentru ca acesta să se răscoale împotriva perşilor. Deşi Thomas a copiat de la Herodot ideea de a ascunde mesajul sub păr, cred că tatuajul său este mai curând o aducere aminte.

— O aducere aminte? Dar a cui?

— A locului unde se află manuscrisul Simfoniei a X-a.

— Ca harta unei comori?

— Probabil. Este foarte posibil ca aceste note să semnaleze drumul spre partitură. Thomas îşi putea permite luxul de a purta harta asupra sa pentru că o avea ascunsă şi criptată.

— Nu ne hazardăm în prea multe presupuneri?

— L-ai citat mai devreme pe Bernstein. Lasă-mă pe mine acum să citez un alt muzician, chiar dacă era amator. Sherlock Holmes, în afară de faptul că îi plăcea să cânte la vioară în momentele sale libere, obişnuia să-i spună lui Watson: „Când imposibilul a fost eliminat, ceea ce rămâne, oricât de improbabil ar părea, trebuie să fie răspunsul corect”.

— Da, dar mai spunea şi că e un curaj să te aventurezi în ipoteze când n-ai suficiente date.

— Thomas era foarte distrat. De fapt, în ziua concertului şi-a lăsat bagheta la mine acasă. Pe de altă parte, este un lucru arhicunoscut că, dacă ai ceva foarte important pe care nu trebuie să-l uiţi, cel mai înţelept este să-l notezi. Şi să-l ai la îndemână. Ştii unde păstrez eu hârtia cu combinaţia de la seiful meu? Într-o carte de pe

etajera din salonul de lectură, unde am seiful!

— Spuneţi-mi în ce carte, glumi Daniel.

— Mă tem că am uitat, răspunse Marañón. Din vina acelui neamţ!

— Care neamţ?

— Alzheimer.

Marañón declară încheiată şedinţa sa de fitness şi îi ceru lui Daniel să-l însoţească la etaj, unde avea de gând să-i ofere o cafea. Spre uimirea lui, utilizară un foarte modern ascensor ca să urce doar un etaj.

— Este pentru cazul în care îmi scrântesc într-o zi un picior pe banda de alergări, îl lămuri Marañón în chip de scuză.

Daniel se uită la ceas, şi amfitrionul său interpretă gestul ca pe unul de nerăbdare.

— Dacă ai ceva de făcut, putem continua discuţia în altă zi.

— Nu, i-am cerut unui coleg să ţină cursul în locul meu. Dar cum încep întotdeauna la ora asta, am rămas cu gestul mecanic de a-mi consulta ceasul.

Trecură într-un mic salon, foarte confortabil, în care Marañón îl lăsă pe invitatul său să aştepte.

— Mă duc să fac un duş şi cobor peste trei minute. Cere-i Giselei orice doreşti.

Camerista braziliană apăru ca prin minune când şi-a auzit numele pe buzele domnului şi îl întrebă ce doreşte să bea. Exact în momentul în care Daniel voia să-i ceară o coca-cola light, sună telefonul său mobil.

— Daniel? Sunt Blanca. Nu ştiu ce anume ai făcut, dar aici este un domn de la poliţie care vrea să stea de vorbă cu tine.

26

Olivier Delorme nu s-a prezentat în dimineaţa aceea la întâlnirea cu subinspectorul Aguilar. Când acesta ajunse la hotel, portarul i-a dat un bilet în care francezul îi scria că a trebuit să călătorească la Paris pentru o problemă profesională urgentă şi că va lua legătura cu el la întoarcere, prevăzută peste douăzeci şi patru de ore.

Aguilar profită atunci de ocazie ca să vorbească din nou cu Sophie Luciani care, deşi părăsise viaţa de recluziune totală în hotel, încă mai petrecea mare parte din timp în cameră, fiind puternic sedată. Subinspectorul care, văzând fragila sa stare sufletească, hotărâse să o deranjeze cât mai puţin posibil, îi comunică faptul că, în urma unei hotărâri judecătoreşti, rămăşiţele pământeşti ale lui Thomas nu vor putea fi incinerate, cum ar fi fost dorinţa sa, ci aveau să fie înhumate, pentru cazul în care ar fi nevoie de noi analize. Poliţistul îi arătă transcrierea tatuajului găsit pe capul tatălui ei – chestiune ce nu putuse fi abordată în ziua în care venise ea la laborator, din cauza colapsului său nervos –, şi Sophie Luciani îl lămuri că îi era complet necunoscută existenţa acestuia, precum şi modul de decriptare.

De îndată ce îşi luă la revedere de la poliţist, fiica lui Thomas urcă direct în camera prinţului şi a prinţesei Bonaparte ca să le dezvăluie existenţa partiturii tatuate.

— Presupun, spuse prinţul după ce ascultă atent relatarea lui Sophie, că poliţia nu s-o fi mărginit doar să-ţi arate transcrierea notelor, ci ţi-o fi lăsat o copie a acesteia, pentru ca, pe măsură ce vei începe să te simţi mai bine, să-ţi vină în minte o posibilă cale care să ducă la descifrarea lor.

Sophie deschise geanta, scoase de acolo o hârtie pe care erau scrise notele tatuate şi i-o înmână interlocutorului său, care o luă cu neîncredere, de parcă ar fi fost vorba de un document care l-ar fi incriminat. După ce le examină superficial, spuse:

— Din păcate, nici eu, nici Jeanne nu ştim nicio iotă de muzică, oricât de mult mă încântă să o ascult. Cu toate acestea, aş dori să examinez de aproape rotiţa aceea a lui Alberti pe care ne-ai arătat-o zilele trecute la tine în cameră.

Sophie îi înmână prinţului rotiţa, iar acesta o studie pe îndelete o vreme, făcând discurile să se învârtească într-un sens şi într-altul şi chiar insistând de mai multe ori ca să verifice dacă puteau fi demontate sau dacă acestea

cuprindeau în interior vreo ascunzătoare.

— Nu pare să existe niciun fel de resort ascuns, conchise prinţul. Tatăl tău ţi-a spus dacă avea şi el altă rotiţă la fel?

— Ştiu că avea mai multe, unele fabricate de el, altele cumpărate de la colecţionari sau anticari. De-acum ştiţi că îl fascinau codurile şi mesajele criptate. Încerca de ani de zile să descopere secretul Variaţiunilor „Enigma”.

— Iartă-ne, Sophie, dar nici Jeanne, nici eu n-avem nici cea mai mică idee la ce enigmă te referi.

— Variaţiunile „Enigma” reprezintă una dintre lucrările cele mai cunoscute ale compozitorului britanic Edward Elgar. Ştiţi care, cel cu *Marşurile de Paradă şi de Ocazie.* Se bazează pe două teme, dintre care una nu reuşeşte niciodată să apară pe partitură: este vorba de un fel de melodie-fantomă pe care nimeni n-a reuşit să o identifice vreodată. Tatăl meu mi-a povestit de curând că era foarte aproape de a găsi tema, o descoperire care l-ar fi făcut celebru în întreaga lume.

— Ai schimbat vreodată cu tatăl tău mesaje cifrate prin rotiţa lui Alberti?

— Nu, niciodată. Cu toate acestea, am făcut-o cu Olivier. Din pur amuzament, doar ştiţi cât de mult îi place să se joace. Dar erau mesaje banale.

— De unde a scos el o rotiţă a lui Alberti? Tot tatăl tău i-a dat-o?

— Nu, rotiţa lui Olivier am fabricat-o eu, după imaginea şi asemănarea rotiţei mele. Voiam să am pe cineva cu care să probez codul.

— Când spui că făceai schimb de mesaje banale cu Olivier, la ce te referi în mod exact? întrebă prinţesa.

— La lucruri de fiecare zi. Ultima dată când i-am trimis un mesaj criptat a fost în seara concertului, când voi mi-aţi spus că nu mergeţi. I-am spus simplu: „Vino să mă iei”.

— Şi nu găseşti ciudat că tatăl tău ţi-a dăruit un cifru al lui Alberti fără ca tu să ai cu cine să schimbi mesaje? întrebă prinţul.

Sophie îi ceru interlocutorului său rotiţa de lemn şi o mângâie câteva clipe.

— Sunt sigură că tatăl meu mi-a dăruit-o doar pentru că este vorba de un obiect foarte frumos. Priviţi cât de minuţios sculptat este lemnul, care, de altfel, pare destul de vechi.

— E posibil să fie aşa cum spui tu, admise Bonaparte. Dar ţinând seama de faptul că tatăl tău a fost asasinat şi că avea un mesaj criptat pe cap, nu e absurd să presupui că dorea să ai cifrul lui Alberti pentru cazul în care s-ar fi văzut nevoit să-ţi transmită vreun mesaj în viitor.

— Ce vrei să spui?

— Poate că tatăl tău intuia, atunci când ţi-a dăruit rotiţa, că putea fi asasinat şi voia să lase deschisă posibilitatea de a-ţi comunica ceva foarte important, într-o formă sigură, înainte de a muri.

27

Între timp, acasă la Marañón, Daniel Paniagua aştepta cu mobilul în mână ca Blanca, secretara lui Durán, să i-l dea la telefon pe inspectorul de poliţie. După câteva clipe de incertitudine, auzi în cele din urmă o voce profundă, ca de bas de operă, care-i spuse de la celălalt capăt al liniei:

— Domnul Paniagua? Sunt inspectorul Mateos, de la Brigada Omucideri nr. 6. Nu vă pot arăta legitimaţia de identificare, dar secretara dumneavoastră mi-a văzut scrisorile de acreditare.

Dintr-un plan secund, Daniel putu auzi vocea Blancăi:

— E poliţist de-adevăratelea, poţi avea încredere!

— M-am prezentat la departamentul dumneavoastră fără să anunţ, spuse în continuare poliţistul, pentru că eram sigur că vă găsesc aici. Domnul Durán mi-a spus că vă petreceţi mare parte din zi la birou.

— Şi este adevărat, dar azi am avut o întâlnire. Ce se întâmplă?

— Prefer să vă spun personal, nu mă deranjează să revin după-amiază. La cinci, vă convine?

— Da, bineînţeles.

De îndată ce închise telefonul, Daniel auzi paşii lui Marañón în spatele lui şi, întorcându-se, văzu că se îmbrăcase sport, cu o bluză polo de culoare albă şi nişte pantaloni scurţi, albaştri, care-i ajungeau până la genunchi.

— Gata, sunt al tău. Vino, nu sta în picioare, aşază-te în fotoliul acela lângă şemineu.

Daniel îi dădu ascultare amfitrionului său, care rămase totuşi în picioare, sprijinit cu cotul de poliţa de deasupra căminului, în vreme ce îşi aprindea o ţigară subţire de foi a cărei aromă i se păru lui Daniel cât se poate de dulceagă.

— Vorbeşte-mi de concertul *Imperial,* spuse cu un zâmbet care servi la îmblânzirea tonului autoritar al vocii.

— În mod normal, n-aş fi avut probleme să recunosc notele, pentru că erau în tonalitatea originală.

— Mi bemol, nu-i aşa? O tonalitate masonică, trei bemoli în armură.

Marañón avea dreptate. Compozitorii masoni, cu Mozart în frunte, utilizau frecvent tonalităţile cu trei alteraţii atunci când doreau să-şi omagieze loja sau pe vreun membru distins al acesteia, pentru că trei este numărul magic al masoneriei.

— Este foarte probabil să fie vorba de o piesă masonică, spuse Daniel, chiar dacă nu există nicio dovadă în această privinţă. Masoneria, la fel ca şi alte societăţi secrete înrudite, precum Illuminati, era persecutată în Europa la începutul secolului al XIX-lea şi este foarte posibil ca documentele privitoare la afilierea masonică a lui Beethoven să fi fost distruse.

Daniel împrăştie cu mâna fumul care-i venea de la ţigara de foi a lui Marañón şi continuă:

— În cazul notelor de pe capul lui Thomas, nu numai că se schimbă ritmul, dar apar inserate nişte pauze care nu există în piesa originală. Ca şi cum s-ar fi dorit separarea fiecărui bloc de note printr-un semn distinctiv. Asta a fost ceea ce m-a derutat cel mai mult.

— Ce e cu numele concertului? De ce se numeşte

Imperialul?

— Concertul *Imperial* se numeşte de fapt Concertul pentru pian nr. 5 în mi bemol major, op. 73. Supranumele de *Imperial* nu a fost născocit de Beethoven şi nu pare să facă aluzie la niciun împărat din epocă, nici măcar la Bonaparte, căruia Beethoven a fost pe punctul de a-i dedica *Eroica.* Deşi autorul faimoasei porecle nu este deloc clar, majoritatea istoricilor înclină spre persoana lui Johann Baptist Cramer, un pianist virtuoz de origine germană pe care maestrul îl considera cel mai mare pianist de la vremea aceea. Faptul că Beethoven ar fi acceptat supranumele fără să crâcnească dezvăluie marele respect pe care acesta trebuie că îl nutrea pentru prietenul său, dat fiind că rareori permitea cuiva să intervină în titlurile lucrărilor sale.

— Dar care este legătura imperială? exclamă impacientat Marañón.

— Nu este clară. Poate că se datorează persoanei căreia îi era dedicat concertul, arhiducele Rodolphe, fiul împăratului Leopold al II-lea şi fratele mai mic al împăratului Franz al II-lea. Acest arhiduce, despre care se spune că a fost singurul elev la compoziţie pe care Beethoven l-a acceptat în viaţa lui, restul fiind elevi la pian, a ajuns cardinal în 1819 şi l-a protejat pe geniu cu atâta zel, încât acesta, drept mulţumire, i-a dedicat paisprezece dintre compoziţiile sale, inclusiv Concertul pentru pian nr. 5.

— Trebuie să fi aparţinut şi vreunei loji, sunt sigur.

— Bineînţeles, l-a ocrotit cum se spune că se ocrotesc masonii între ei. În 1809, arhiducele a aflat faptul că Beethoven era pe punctul de a accepta postul de capelmaistru la Kassel. Oferta i-o făcuse tocmai fratele mai mic al lui Napoleon, Jérôme, care era rege în Westfalia. Rodolphe, care dorea cu orice preţ să evite plecarea mult admiratului său prieten, a organizat un lobby pro Beethoven la care s-au alăturat prinţul Lobkowicz şi prinţul Kinsky, şi toţi împreună i-au asigurat geniului un stipendiu anual de patru mii de florini în schimbul

promisiunii că acesta va rămâne la Viena până la moarte. Beethoven a acceptat, iar arhiducele i-a menţinut salariul viager, deşi Kinsky a murit în 1812 în urma unei căzături de pe cal, iar Lobkowicz s-a cufundat în faliment ca o consecinţă a unei îngrozitoare deprecieri a monedei, care s-a produs în 1811. Dar simpatia pe care arhiducele Rodolphe a avut-o întotdeauna faţă de geniul de la Bonn nu s-a extins. A simţit-o şi fratele său, împăratul, despre care se spune că n-avea încredere în niciun fel de muzică, nu numai în cea a lui Beethoven, pentru că, după părerea lui, în ea era ceva intrinsec revoluţionar.

— Eşti absolut sigur că acest concert n-are nicio legătură cu Napoleon Bonaparte?

— Eu n-am spus asta. Beethoven a lucrat la concertul *Imperial* în condiţii foarte grele, în timpul bombardamentului cu care trupele lui Napoleon au pedepsit Viena în 1809. Potrivit unui discipol al lui Beethoven, acesta s-a văzut obligat de focul artileriei să-şi părăsească temporar domiciliul ca să se refugieze în pivniţa casei fratelui său, unde a rămas o zi întreagă protejându-şi capul cu o pernă, ca să atenueze vacarmul tunurilor, pe când compunea concertul. Viena s-a predat a doua zi trupelor lui Napoleon.

Marañón rămase tăcut vreme îndelungată, ca şi cum ar fi procesat informaţiile pe care Daniel tocmai i le dăduse. Aruncă apoi ţigara de foi în şemineu şi spuse:

— Vreau să găsesc partitura lui Thomas, Daniel. Dacă obţii vreun indiciu care să mă conducă până la locul în care se află, te pot răsplăti cu mulţi bani. Ce zici de o jumătate de milion de euro?

Daniel nu avu timp să reacţioneze la propunere, pentru că în momentul acela au fost întrerupţi de un individ cu o înfăţişare cadaverică şi o atitudine impasibilă, care s-a dovedit a fi secretarul personal al milionarului.

— Da, Jaime? întrebă Marañón.

— Tocmai a sosit, don Jesús. A fost lăsat jos, deja montat.

— Perfect. Mă temeam să nu se piardă coletul şi să-l

găsesc mort de râs în depozitul vreunui aeroport uitat de Dumnezeu. Vino, Daniel, însoţeşte-mă. Ca să vezi că omul nu trăieşte doar din muzică.

Coborâră pe o scară exterioară în spaţioasa pivniţă a reşedinţei, şi Daniel dădu brusc peste un autentic muzeu medieval al torturii. Nu cunoştea numele niciunuia dintre aparatele pe care multimilionarul le avea expuse acolo, poate cu excepţia garotei, aceasta fiind get-beget spaniolească, şi pentru că o văzuse în filmul de neuitat al lui Berlanga, *Călăul.* Marañón nu pierdu timpul să-i arate diferitele maşinării pe care le colecţionase treptat, de-a lungul anilor, şi merse direct la noua sa achiziţie, un scaun de interogatorii al Sfintei Inchiziţii, pentru care supralicitase prin telefon într-o sală de vânzare publică din San Gimignano, Italia. Marañón rămase extaziat privindu-l, de parcă ar fi fost un tablou de Tiţian. Îşi trecu mâna pe spătar şi apoi spuse:

— Cum ţi se pare?

— Este înspăimântător.

— Înfiorător, aş spune eu. Soţia mea detestă numai şi ideea de a avea aici, jos, această autentică galerie a ororilor. Odată, chiar m-a ameninţat că divorţează dacă nu consimţeam să lichidez colecţia. Tu ştii cum sunt femeile: când încep să se îndepărteze de tine, li se pare odios tot ceea ce înainte le făcea plăcere.

Marañón lovi uşor de două ori cu inelul în spătarul scaunului inchizitorial.

— Pentru mine, acesta este echivalentul maşinii timpului a lui H.G. Wells. E de-ajuns să-l privesc, ca să uit că mă aflu în secolul ăsta de căcat şi să mă cufund cu totul în secolul al XVIII-lea. Aşteptai să spun în Evul Mediu, nu-i aşa? Mintea noastră poate asocia ceva atât de primitiv şi de brutal doar cu o epocă de obscurantism şi de întuneric. Ei bine, chiar dacă pare de necrezut, scaune precum cel pe care-l vezi aici au fost folosite în ţări atât de luminate precum Anglia şi Germania, chiar şi până la sfârşitul secolului al XIX-lea.

Scaunul de interogatorii era de fapt un jilţ mare de lemn cu braţe, cu spătar înalt, acoperit pe dinăuntru cu o mie trei sute de cuie, distribuite uniform pe toată suprafaţa. La nivelul fluierului picioarelor şi al antebraţelor avea tot atâtea bare de metal, legate la o menghină cu şurub, prin care se puteau presa picioarele şi braţele inculpatului de vârfurile metalice, ca să-i străpungă carnea. Şezutul scaunului, care era şi el acoperit de cuie primitive de fier, dispunea de mai multe orificii pentru a putea alimenta interiorul cu jar incandescent, cu scopul de a-i provoca victimei arsuri grave, dar fără să se ajungă la pierderea cunoştinţei.

— Dar, după cum poţi vedea, cuiele nu sunt îndeajuns de ascuţite, am putut constata că această maşinărie este un model de eficienţă. Îmi dai voie?

Marañón îl dădu pe Daniel la o parte şi, spre uimirea acestuia, se aşeză pe scaunul inchizitorial. Nu dădu nici cel mai mic semn de durere sau de jenă şi, odată instalat, îşi introduse braţele şi picioarele pe sub barele metalice şi continuă să vorbească de parcă s-ar fi suit pe taburetul unui bar de zi.

— Ceea ce îi pricinuieşte inculpatului durere nu sunt atât cuiele, cât ideea de gradaţie; pentru asta sunt menghinele. Ameninţarea psihologică potrivit căreia tortura poate fi infinit mai mare pe măsură ce braţele şi picioarele sunt comprimate de acest veritabil covor de ghimpi are un efect mult mai mare decât însăşi executarea vătămării fizice, fiindcă nu există supliciu mai mare decât cel al propriei imaginaţii. Chiar şi aşa, sunt curios să ştiu până la ce punct aveau efect aceste bare. Eşti atât de bun, te rog?

Marañón, care avea braţele şi picioarele imobilizate sub vergelele metalice, făcu un gest din cap în direcţia menghinei, aflată pe o latură a scaunului. Văzând că Daniel şovăie, izbucni într-un hohot de râs.

— Hai, învârteşte o singură dată. E imposibil să mă răneşti dintr-o singură răsucire, uită-te ce largă e.

Daniel constată că, într-adevăr, mai era încă destul

spaţiu între extremităţile lui Marañón şi covoraşul de cuie, şi hotărî că poate satisface, fără să se simtă prost, capriciul milionarului. Răsucind menghina, scârţâitul angrenajelor ruginite răsună între pereţii de piatră ai pivniţei ca balamalele uzate ale grilajului unei temniţe.

— Încă puţin, ceru Marañón.

— Eu cred că e de-ajuns. De altfel, trebuie să plec imediat. Am curs peste o jumătate de oră.

Marañón avea capul rezemat de spătarul scaunului şi îşi închisese liniştit ochii, de parcă ar fi fost legănat de acel dispozitiv infernal. Deodată, deschise pleoapele şi spuse zâmbind:

— Aşteaptă, chem pe cineva să te conducă. Jaime!

Secretarul apăru ca un câine ascultător la chemarea stăpânului său şi începu să răsucească menghina ca să-l elibereze pe Marañón. Acesta, văzând că scade presiunea barelor, spuse cu răceală:

— În celălalt sens.

Asistentul şovăi o clipă şi începu apoi să strângă braţele şi picioarele *inculpatului* fără prea mult tapaj. Fiecare răsucire a menghinei, care era vizibil ruginită, producea un neliniştitor geamăt metalic, ca şi cum scaunul, şi nu persoana aşezată pe acesta, ar fi suportat tortura. Marañón îşi rezemase din nou capul de spătar şi pe chipul lui era imposibil de detectat cea mai mică urmă de emoţie, de plăcere sau de durere. Până când veni şi clipa în care acel vechi mecanism încărcat de rugină refuză să se mai învârtească, iar secretarului îi fu cu neputinţă să mai continue. Marañón consideră încheiat experimentul şi îşi întoarse capul către Daniel, dar cuvintele îi erau adresate, de fapt, secretarului, pe care nu se învrednicea să-l privească.

— Mecanismul trebuie uns de la un capăt la celălalt. E în regulă, Jaime, poţi să mă eliberezi.

După trei răsuciri ale menghinei, braţele şi picioarele lui Marañón începură să-şi recapete mobilitatea. Doar Daniel observă picătura de sânge care, prelingându-se de pe rezemătoarele de braţe, se scurse în linişte pe jos,

lăsând o pată la fel de întunecată ca urmele de mucegai care rodeau zidurile umede ale pivniţei.

28

După ce expediase poliţia, Otto Werner ieşi din birourile sale de la Şcoala Spaniolă de Echitaţie hotărât să-şi cumpere o carte pe care tocmai o descoperise pe internet: *Iubita Nemuritoare şi alte femei ale lui Beethoven.* Era la fel de curios să cunoască identitatea persoanei care se strecurase fără permisiune în dependinţele sale, ca să fure încă nu se ştia ce obiect misterios, precum şi să afle căreia dintre nenumăratele iubite ale compozitorului i-a putut fi adresată scrisoarea ce fusese găsită sub parchetul şcolii. În primul caz, era misiunea poliţiei, în cel de-al doilea, poate că va reuşi el însuşi să o stabilească, după ce va fi reexaminat minuţios legăturile sentimentale pe care le întreţinuse Beethoven de-a lungul întregii sale vieţi.

Werner, care era departe de a fi un expert în Beethoven, cunoştea totuşi, ca şi alte zeci de mii de persoane iubitoare de cinema, cele două filme care se făcuseră în ultimii ani despre muzician şi care aveau drept temă principală furtunoasele relaţii ale geniului cu celălalt sex. *Iubita Nemuritoare,* în care Gary Oldman dădea viaţă marelui muzician, se hazarda în ipoteza că iubirea vieţii lui a fost cumnata sa şi că deci bolnăvicioasa obsesie a lui Beethoven de a obţine custodia nepotului său putea fi explicată prin faptul că era vorba, în realitate, despre fiul pe care îl avusese cu soţia fratelui său înainte ca acesta să fi murit, fiu de care mama încerca să-l îndepărteze. Deşi absolut imposibil de demonstrat, ipoteza era cel puţin verosimilă, căci, deşi nu se ştie dacă au ajuns să fie amanţi sau nu, cert este că Beethoven a întreţinut o foarte intensă relaţie afectivă de dragoste-ură cu cumnata sa, care a existat cu adevărat şi care s-a numit Johanna Reiss.

Celălalt film, *Copying Beethoven,* în care lui Ed Harris i se încredinţase misiunea de a da viaţă compozitorului, mergea încă şi mai departe, în sensul că introducea un personaj în întregime fictiv într-un episod

din viaţa geniului despre care există informaţii din belşug, precum este cel al prezentării în primă audiţie a Simfoniei a IX-a. În film, o oarecare Anna Holz, studentă la compoziţie la Conservatorul din Viena, întreţinea o relaţie platonică cu Beethoven, în vreme ce-l ajuta să pregătească *le particelle,* adică partiturile individuale pe care diferiţii instrumentişti au nevoie să le pună pe pupitru în ziua executării lucrării. Înainte de a cumpăra cartea, Werner a consultat alte câteva care îi ţineau companie în secţiunea de biografii muzicale şi care tratau mai mult sau mai puţin aceeaşi temă. În *Latura tenebroasă a lui Beethoven,* de exemplu, eseistul vorbea despre relaţiile acestuia cu prostituatele şi cu soţiile prietenilor săi. Cartea spunea că, aşa cum relaţiile sale afective cu celălalt sex se reduseseră destul de mult în ultimii lui ani de viaţă, libidoul său, în schimb, nu scăzuse odată cu vârsta, nici ca o consecinţă a numeroaselor şi frecventelor sale indispoziţii, care îl ţintuiau la pat zile întregi. Prietenului şi elevului său Ferdinand Ries[36], care se afla la Londra, i-a scris într-o anumită ocazie o scrisoare, cu prilejul iminentei sale călătorii în capitala Angliei, pe care apoi n-a mai ajuns niciodată să o realizeze, şi în care îi atrăgea atenţia să o supravegheze bine pe soţia sa, căci, deşi toţi îl considerau de-acum bătrân, el era în realitate un „bătrân tânăr”. În caietele de convorbiri pe care le folosea ca să comunice cu semenii săi atunci când surzenia devenise galopantă, Beethoven dezvăluia amănunte despre viaţa sa privată de care n-am fi avut niciodată cunoştinţă dacă ar fi avut auzul intact.

„Unde mergeaţi când v-am văzut pe stradă, aproape de Haarmarkt?” îl întreabă un interlocutor într-unul din aceste caiete. Şi Beethoven, într-o latină îngrozitoare, răspunde *„Culpam trans genitalium”,* adică „Daţi vina pe poftele trupeşti”.

Nu numai că avea parte de escapade cu târfele vieneze, dar unii dintre prietenii săi îi ofereau geniului, în

36 Compozitor german (1784-1838), secretar și copist al lui Beethoven.

chip de tribut carnal, posibilitatea de a petrece noaptea cu nevestele lor. În cea mai importantă biografie a muzicianului scrisă până la această dată, eruditul Maynard Solomon dădea asigurări că un prieten al lui Beethoven, Karl Peters, i-a scris odată în caietul de convorbiri: „V-ar face plăcere să vă culcaţi cu soţia mea?" Şi Solomon continuă: „Şi cu toate că nu se cunoaşte răspunsul lui Beethoven, apare totuşi o frază a numitului Peters în sensul că va veni să o caute pe soţia sa".

Werner rămase uimit de cantitatea de teorii asupra vieţii erotico-sentimentale a lui Beethoven pe care le plăsmuiau diverşii săi biografi. În *Marele Creator* se spunea că Beethoven murise virgin şi că toată energia sa sexuală o canalizase prin muzică. Autorul susţinea că muzicianului îi lipsea sex-appeal-ul, deoarece era mic de statură, avea faţa ciupită de vărsat şi obişnuia să umble cu şomoioage de vată îmbibate într-un lichid gălbui, care-i ieşeau din urechi. Purta o coamă de păr negru foarte neîngrijită, care-i cădea tot timpul peste faţă şi, mai ales, făcea paradă de neglijenţă în îmbrăcăminte şi de o lipsă de igienă care le provoca femeilor o profundă repulsie. Un alt volum spunea că Beethoven era homosexual şi că fusese îndrăgostit de nepotul său, un altul afirma că Beethoven era negru şi că era dotat excepţional. Lui Werner îi atrase atenţia un eseu care, după titlu, părea să fie o biografie a lui Frank Sinatra, *Fly me to the moon,* dar care s-a dovedit a fi o lucrare foarte documentată despre Giulietta Guicciardi, contesa care i-a inspirat lui Beethoven cea mai cunoscută dintre sonatele sale, *Sonata Lunii.* Pe copertă apărea o femeie care semăna foarte mult cu Valeria Golino, actriţa care-i dăduse viaţă italiencei din filmul *Iubita Nemuritoare.* Werner află că fusese eleva la pian a lui Beethoven, că aceasta avea şaptesprezece ani când a cunoscut-o, că i-a acceptat cererea în căsătorie, dar că tatăl ei s-a opus, pentru că nu-i vedea lui Beethoven niciun viitor: nu avea o slujbă stabilă, iar despre surzenie începuse deja să se ştie la Viena.

Când era pe punctul de a se îndrepta spre casierie

pentru a plăti *Iubita Nemuritoare şi alte femei ale lui Beethoven,* Werner îl văzu pe ghidul Jack Malinak ieşind din compartimentul cărţilor audio. Se apropie de el şi, înainte de a-i adresa cuvântul, văzu că se pregăteşte să achiziţioneze acelaşi eseu ca şi el, doar că în versiune vorbită.

— Otto, îl strigă Malinak, tu eşti?

Veterinarul rămase stupefiat de faptul că orbul îi detectase prezenţa.

— Da, Jack, eu sunt. Cum de ţi-ai dat seama?

— Îţi petreci ziua printre cai, iar eu am mirosul destul de dezvoltat, glumi Malinak. Ai cumpărat ceva?

— N-o să-ţi vină să crezi, dar am în mână aceeaşi carte ca şi tine.

Se vede că găsirea acelei scrisori a trezit în amândoi un interes subit pentru Beethoven.

— Dacă într-adevăr te interesează să afli cine este femeia aceea misterioasă căreia îi este dedicat biletul scris de mâna muzicianului, cunosc o persoană care ne poate fi de mare ajutor.

29

Inspectorul Mateos îl aştepta pe Daniel în biroul acestuia din urmă când acesta sosi la departament, la ora cinci fără un sfert după-amiază.

Poliţistul se aşezase în fotoliul lui şi deschisese fereastra pe jumătate pentru ca fumul de ţigară să iasă prin crăpătură, dar cum nu găsise nicăieri o scrumieră, scutura scrumul în ambalajul de celofan pe care-l scosese dinainte de pe pachet. Când îl văzu pe Daniel, se ridică, îşi trecu ţigara în cealaltă mână şi i-o strânse atât de tare, încât acesta simţi durerea vreme de cinci minute.

— Vă mulţumesc că m-aţi primit, sper să vă răpesc cât mai puţin timp cu putinţă.

— Nu vă faceţi griji, spuse Daniel, care fu tentat să-i amintească interdicţia de a fuma în toată clădirea. Dar nu o făcu şi îi fu imediat ruşine de sine însuşi pentru că nu avusese curajul să-i spună unui poliţist să-şi stingă ţigara.

— Putem vorbi chiar aici?

— Da, bineînţeles, e biroul meu. Aici nu ne va deranja nimeni. Partea proastă e că n-am nimic ce să vă ofer, nici măcar o scrumieră.

— Nu vă faceţi griji, o s-o sting imediat.

Inspectorul Mateos trase un ultim fum din ţigara care era încă la jumătate şi apoi o aruncă pe fereastră, fără să-i pese de cine ar fi putut trece pe sub ea în momentul acela. Daniel se văzu obligat să se aşeze pe scaunul aflat de cealaltă parte a mesei de scris şi poliţistul intră imediat în subiect.

— Voi da cărţile pe faţă, domnule Paniagua. Într-o anchetă criminală, responsabilă pentru acţiunile necesare în vederea elucidării faptelor este poliţia. Odată ce s-au pus în practică toate formalităţile, se elaborează un proces-verbal care i se înaintează judecătorului. Dar dacă acesta, indiferent de motiv, anchetează pe cont propriu, lucru pe care îl poate face, pentru că, şi la bine, şi la rău, un judecător care instrumentează un caz poate face tot ce pofteşte, şi uită să comunice poliţiei ceea ce ştie, are loc o lipsă de coordonare care nu este benefică pentru mersul înainte al investigaţiei.

— Nu înţeleg la ce vă referiţi.

Poliţistul îşi vârî mâna în buzunarul interior al hainei şi scoase o carte de vizită pe care i-o întinse lui Daniel.

— Ba ştiţi foarte bine. Uitaţi, aveţi aici numerele mele de telefon, începând din acest moment, vă rog ca orice descoperire ulterioară pe care o veţi face în legătură cu partitura pe care o avea domnul Thomas tatuată pe cap, să mi-o aduceţi imediat la cunoştinţă.

Daniel luă cartea de vizită şi o lăsă pe masă.

— Singurul lucru pe care i l-am spus doamnei judecător este că notele tatuajului aparţin concertului *Imperial*.

— Ştiu, şi de aceea mă aflu aici. Acum, acesta este singurul indiciu pe care-l avem ca să-l prindem pe asasin. La locul crimei nu s-au găsit urme, nici fire de păr, nici fibre vegetale. Asasinul cunoaşte bine metodele poliţiei ştiinţifice, dat fiind că a reuşit ceva foarte dificil, şi anume

să nu lase urme.

— Fapt este că eu am o idee în legătură cu posibilul mobil al crimei.

Daniel îi explică inspectorului Mateos teoria, care de fapt era a lui Marañón, potrivit căreia partitura putea fi un fel de hartă care să conducă până la manuscrisul Simfoniei a X-a.

— Şi în ultimele ore aţi ajuns cumva la vreo concluzie în legătură cu ce vor să spună notele acelea?

— Absolut la niciuna.

— Vorbiţi-mi despre acel concert *Imperial*, spuse poliţistul. Îmi pare rău că sunt atât de ignorant, dar vă mărturisesc că, de Beethoven, singurul lucru pe care-l cunosc e Simfonia a V-a. Iar dintr-a V-a, cred că n-am trecut niciodată de primele patru note: pam – pam – pam – paaaam.

De îndată ce inspectorul termină de fredonat cel mai renumit motiv muzical din întreaga istorie, Daniel avu experienţa unei subite revelaţii, de parcă ar fi fost Arhimede când a constatat că apa din cada de baie de la el de acasă dădea pe dinafară, fiind dislocată de volumul propriului său trup.

— Simfonia a V-a! Dar cum am putut fi atât de orb?

Inspectorul îşi dădu seama că Daniel tocmai pusese cap la cap nişte lucruri importante, dar nu putea bănui nici pe departe deosebita însemnătate pe care o va avea descoperirea lui în cursul anchetei.

— Am spus ceva care v-a putut fi de folos?

— Partitura... este vorba de alfabetul Morse! exclamă Daniel cu mare convingere. De aceea a schimbat Thomas valorile notelor!

— Scuzaţi-mă, dar mie, care sunt ageamiu în materie, trebuie să-mi daţi totul mură-n gură. Ce vreţi să spuneţi prin alfabetul Morse?

— Când aţi intonat începutul Simfoniei a V-a, mi-a venit în minte că în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, aliaţii au folosit aceste prime patru note pentru a îmbărbăta trupele. Pam – pam – pam – paaaam, trei optimi

şi o doime, trei note scurte şi una lungă. În alfabetul Morse, ar fi trei puncte şi o linie, ceea ce echivalează cu litera V de la victorie. Este vorba de un episod marţial-muzical foarte cunoscut. Vă daţi seama de ironie, nu-i aşa? Un compozitor german, adorat de Führer, folosit de BBC ca semnal al postului de radio înaintea oricărui comunicat de război.

— Aveţi la dumneavoastră notele tatuate pe cap?

Daniel scoase din sacou o hârtie mototolită cu portativul lui Thomas. O puse pe masă, o întoarse pentru ca inspectorul să o vadă drept şi începu să-i arate cu degetul cum erau grupate notele pe partitură.

— Vă daţi seama? Melodia nu curge, ca în concertul original al lui Beethoven, ci este tot timpul întreruptă de aceste semne de aici, care sunt pauzele.

— Vă referiţi la aceste semne verticale care par nişte steguleţe?
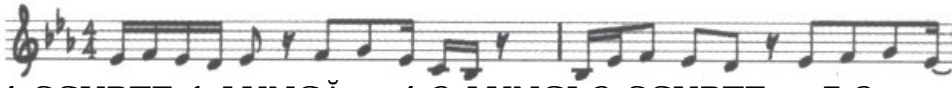
— Exact. Acţionează ca nişte separatoare ale literelor, care sunt grupurile de note. Haideţi să vedem ce semne Morse reprezintă şi apoi vom vedea căror litere le corespund: 4 scurte şi 1 lungă – 2 lungi şi 3 scurte – 2 scurte şi 3 lungi – 5 lungi – 1 scurtă şi 4 lungi – 3 scurte şi 2 lungi – 2 scurte şi 3 lungi – şi 5 lungi. În total, sunt opt semne. Cunoaşteţi alfabetul Morse?

— Suntem obligaţi să-l învăţăm ca să intrăm în Corpul Naţional de Poliţie, dar trebuie să vă mărturisesc că l-am cam uitat.

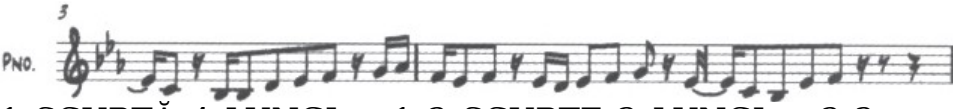
Daniel se ridică de pe scaun şi, după ce dădu ocol mesei, se instală lângă inspectorul Mateos ca să poată avea acces la computer. Deşi Daniel ar fi fost incapabil în momentul acela să spună dacă apa de colonie pe care o folosea inspectorul era ieftină ori scumpă, era într-adevăr sigur că îşi turnase în exces. Fără să fie dezagreabilă, era o colonie cu care Daniel n-ar fi îndrăznit să-şi dea niciodată, pentru că mirosea a domn în vârstă plin de bani, sugerând mai curând un notar, decât un funcţionar de carte funciară.

— Câştigăm timp dacă, în loc să aşteptăm să vă revină memoria, căutăm alfabetul Morse pe Google.

În mai puţin de câteva secunde au avut în faţa lor o pagină care menţiona căror litere din alfabet le corespund semnele Morse şi, spre surpriza amândurora, se treziră că notele de pe partitură nu erau echivalentul unor litere, ci al unor cifre. Când Daniel termină de transcris cele opt caractere pe care le includea partitura, găsi următoarele echivalenţe:



4 SCURTE 1 LUNGĂ = 4 2 LUNGI 3 SCURTE = 7 2 SCURTE 3 LUNGI = 2 5 LUNGI = 0



1 SCURTĂ 4 LUNGI = 1 3 SCURTE 2 LUNGI = 3 2 SCURTE 3 LUNGI = 2 5 LUNGI = 0

— Codul criptat în partitură constă, deci, din opt numere: 4, 7, 2, 0, 1, 3, 2, 0, spuse Daniel.

— Şi aveţi vreo idee despre ce ar putea însemna aceste numere? întrebă descumpănit poliţistul.

— Câtuşi de puţin. Fireşte că eu nu sunt matematician; poate fi vorba foarte bine de o serie cunoscută, precum cea a lui Fibonacci[37].

— Am citit destule romane poliţiste. Cel mai probabil e că ar fi vorba de ceva mult mai banal, ca un număr de telefon.

— Thomas nu era o persoană banală, drept care nu putem exclude nicio ipoteză, nici măcar pe aceea că ar fi vorba de numerologie. Ştiţi în ce constă aceasta?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Mă mir, pentru că acum televiziunea este

37 Leonardo Pisano Bogollo, (c. 1170 - c. 1250) [1] cunoscut și sub numele de Leonardo din Pisa, Leonardo Pisano, Leonardo Bonacci, Leonardo Fibonacci, sau pur și simplu Fibonacci, matematician italian, cel care a utilizat cifrele arabe cu zero și a introdus seria care-i poartă numele în care fiecare termen este egal cu suma celor doi termeni precedenți.

împânzită de programe pe aceste teme şi unele sunt foarte bine făcute. Aseară, de exemplu, s-a discutat despre numărul Fiarei, 666, care face parte din numerologia ebraică.

— Ah, da, am văzut începutul, dar m-a plictisit şi am schimbat canalul. Am ajuns să înţeleg că 666 este numele lui Neron[38] criptat, dar n-am reuşit să aflu prea bine de ce.

— E ceva foarte complicat. Vechii iudei făceau să corespundă fiecare literă a alfabetului lor unui număr determinat. Primele zece litere sunt numerele de la 1 la 10. Următoarele merg de la 20 la 100. Iar ultimele, de la 200 la 900. N-ul iniţial din Neron, de exemplu, este 50. R-ul este 200...

— Aţi sărit peste E.

— În limbile popoarelor semite, vocalele nu se scriu. Astfel că Neron Caesar, în aramaică, se scrie *nrwn qsr,* ale căror numere însumate dau frumoasa cifră de 666. Fiara era Neron, pentru că îi persecuta pe creştini.

Inspectorul Mateos începu să se impacienteze, dar la următoarea sa întrebare încercă să-şi controleze tonul, ca să nu se observe:

— Dar ce aplicaţie concretă are toată această poveste la seria de care ne ocupăm noi?

— Gustul pentru a converti cuvintele în numere nu se manifestă doar printre vechii iudei, ci este frecvent şi printre muzicieni. Bach, de exemplu, care era foarte convins de valoarea simbolică a anumitor cifre, şi-a dat seama că literele numelui său, însumate, dădeau 14. B = 2, A = 1, C = 3; H = 8.

— Continuaţi, vă rog. Acum, încep să cred într-adevăr că ne apropiem de ceva.

— Bach a convertit numărul 14 într-un fel de semnătură. Se spune că atunci când i s-a oferit să facă parte din Societatea Muzicală cea mai prestigioasă din Leipzig, el şi-a amânat înscrierea până când a fost sigur că

38 Deși numele consacrat în românește este Nero, l-am lăsat transcris în spaniolă pentru a corespunde puțin mai jos cu transcrierea în aramaică la care se face referire.

avea să i se atribuie numărul 14. Iar în tabloul pe care şi l-a comandat ca să-l atârne în această instituţie a pozat cu o jachetă care avea 14 nasturi.

— Numerele de pe partitură sunt 4 7 2 0 1 3 2 0. Căror litere le corespund?

— Totul depinde de valoarea pe care i-o dăm lui zero. Dacă A este 1, zero nu are corespondent, motiv pentru care înclin să cred că ar putea exercita funcţia de separator sau de spaţiu în alb, cum am văzut că fac pauzele în partitură. În consecinţă, am avea un prim grup de trei litere, D H B, şi un al doilea grup de alte trei, A C B.

— Asta seamănă cu numărul de înmatriculare al unei maşini.

Inspectorul Mateos se ridică în picioare cu intenţia clară de a pleca.

— V-aţi dovedit a fi de un ajutor nepreţuit, domnule Paniagua. Le voi pune la dispoziţie aceste numere criptografilor poliţiei, să vedem dacă ei vor lămuri ceva. Şi insist din nou că, indiferent de rapoartele pe care vi le va cere doamna judecătoare, pentru bunul mers al anchetei este absolut obligatoriu ca orice informaţie semnificativă referitoare la acest caz să o comunicaţi în acelaşi timp şi poliţiei.

— În acest caz, zise Daniel, trebuie să vă spun că Jesús Marañón oferă o recompensă de o jumătate de milion de euro pentru orice informaţie care ar duce la localizarea manuscrisului Simfoniei a X-a.

— Atunci înseamnă că nu s-a lansat prea tare, ţinând seama de cât pot ajunge să valoreze aceste manuscrise.

— Trebuie să vă mai informez că m-am întâlnit cu el azi-dimineaţă, la reşedinţa lui, şi mi-a arătat un înspăimântător muzeu al instrumentelor de tortură pe care le are în pivniţa casei sale.

— Colecţionarea obiectelor ciudate nu este clasificată ca delict, spuse Mateos cu un zâmbet enigmatic, ca şi cum ar fi auzit deja vorbindu-se de muzeul lui Marañón.

— Vorbind de lucruri ciudate. Azi-dimineaţă am fost cu el între patru ochi la el acasă şi mi-a strâns mâna într-o

manieră stranie.

— Cu adevărat? spuse inspectorul. Să nu-mi spuneţi că şi-a pus degetul mare pe încheietura primei falange a arătătorului dumneavoastră.

— Cum de ştiţi asta?

— Este o strângere de mână masonică. Marañón încerca să afle dacă aparţineţi frăţiei.

— Marañón este mason?

— Într-adevăr, dar încă nu ştim cărei loji îi aparţine. Probabil Marii Loji Scoţiene, dat fiind că mama lui descinde din familia Stuart.

— De aceea îl interesează atât de mult Simfonia a X-a! exclamă Daniel. În afară de valoarea artistică, el trebuie să fie convins că este o operă masonică.

— La ce vă referiţi?

— Atât partitura tatuată pe capul lui Thomas, cât şi Simfonia a X-a prezintă un element comun: trei bemoli în armură. Este posibil ca Marañón să privească Simfonia a X-a ca pe marele testament masonic al lui Beethoven.

— Vă rog să-mi faceţi o favoare, domnule Paniagua. Încetaţi să-i mai oferiţi informaţii lui Jesús Marañón. Vă vârâţi într-o treabă foarte periculoasă.

— Dumneavoastră credeţi că încearcă să mă atragă în loja lui?

— Nu, lucrurile nu funcţionează aşa. Masonii nu cer niciodată cuiva să intre în societatea lor. Persoana interesată este cea care trebuie să o solicite; pe de altă parte, nu e atât de uşor să intri într-o lojă. Dar încă şi mai dificil decât să intri este să părăseşti societatea odată intrat.

— Cu ce se ocupă?

— În teorie, este vorba de o societate filantropică. Ei susţin că au drept scop căutarea adevărului, studiul eticii şi practica solidarităţii. Principiile lor, asta o afirmă ei, sunt toleranţa reciprocă, respectul faţă de ceilalţi şi faţă de ei înşişi şi absoluta libertate de conştiinţă. Dar de la vorbă la faptă… ştiţi şi dumneavoastră cum e.

— Nu, nu ştiu. Sunt suspectaţi de ceva?

— Într-o organizaţie cu atâtea secole de istorie şi cu atâtea ramificaţii internaţionale, vă puteţi imagina că au existat şi continuă să existe de toate. În Italia, ştiţi că masonii din loja P2[39] l-au lichidat pe Roberto Calvi, directorul Băncii „*Ambrosiano*”. Şi aici, în ţara noastră, avem elemente foarte periculoase.

— Ah, da? Ca, de exemplu, cine?

A fost de-ajuns ca Mateos să-i menţioneze numele unui renumit om de afaceri asociat al unei loji spaniole pentru ca Paniagua să înţeleagă că, dacă masonii se aflau în spatele asasinării lui Ronald Thomas, rezolvarea cazului ar putea deveni de o extraordinară complexitate.

30

La întoarcerea la Grenoble, Alicia Rios şi-a oferit un răgaz de vreo două săptămâni ca să decidă în privinţa sarcinii. Nu mai primise niciun semn din partea lui Daniel de două zile, fapt care, departe de a o necăji, o făcuse să-i fie recunoscătoare, căci avea nevoie să-şi pună ordine în idei şi să-şi potolească starea de spirit, înainte de a avea din nou o conversaţie cu logodnicul său.

Era atât de confuză, încât nu ştia dacă trebuia sau nu să se lase pe mâinile unui specialist în sănătate mintală care să-i ofere o terapie de sprijin, dar în cele din urmă hotărî că prietena sa Marie-Christine, în care avea tot mai multă încredere, era persoana indicată să-i arunce un colac de salvare emoţional în momente atât de delicate.

În timpul scurtei sale şederi la Madrid, Alicia omisese în mod deliberat să-i spună lui Daniel că portretul pe care i-l făcea prietena ei era ceva mai mult decât un portret: era vorba de un nud în mărime naturală pe care se gândise să i-l dăruiască logodnicului ei de ziua lui de naştere.

Şedinţele aveau loc la domiciliul elveţiencei, un duplex foarte amplu cu ferestre mari la etajul superior, prin care lumina intra în valuri. În timpul întâlnirilor, care se făceau alandala, căci niciuna din ele nu se grăbea pentru ca tabloul să fie terminat, conversau despre divin şi despre omenesc, dar în ultima vreme şi din motive

39 Denumirea lojii masonice italiene *Propaganda Due.*

evidente, discuţiile lor aveau, practic, un singur subiect.

Vorbeau deja de o oră despre Daniel, pe un fond muzical de *highlights*[40] din opere, când pictoriţa făcu o paranteză pictural-artistică înainte de a relua subiectul anterior.

— Ştii ceva, spuse Marie-Christine în vreme ce amesteca pe paletă cele două culori pe care hotărâse să le folosească pentru a pune în valoare impresionanta coamă de păr ondulat a prietenei sale. În mod normal, un tablou ca al tău l-aş fi făcut *alla prima*[41], dar îmi place atât de mult să stau de vorbă cu tine, încât am hotărât să-ţi fac un portret mai amănunţit.

— *Alla prima?* repetă Alicia, schimbându-şi poziţia şi determinând-o pe prietena ei să-i facă semn cu mâna ca să adopte din nou postura iniţială.

— *Alla prima* este maniera în care pictează peisagiştii. Van Gogh, de exemplu, încheia lucrarea într-o şedinţă, creând o pastă din trăsături de penel aplicate cu mare rapiditate. Pictura devine mult mai însufleţită şi spontană, pentru că trebuie să aplici pensula repede şi cu încredere. Eu obţin de obicei în felul acesta, chiar şi cu portretele, rezultate mult mai bune decât în lucrările de atelier mai elaborate, în afară de faptul că este mult mai uşor de suportat pentru model, fireşte.

— Nu-ţi face griji pentru mine. Aceste şedinţe îmi pică de minune ca să-mi descarc sufletul.

Cele două prietene tăcură un minut ca să o audă pe Maria Callas cum încheia *la caballetta*[42] din *La Traviata*:

Sempre libera degg'io
Folleggiar di gioia in gioia,
Vo' che scorra il viver mio

---

40 „Pagini celebre“, în engleză, în original.

41 „Imediat, numaidecât'", în italiană, în original. Se referă la o tehnică picturală foarte rapidă, cu o singură aplicare a culorilor și fără retușuri ulterioare.

42 O formă de arie caracteristică pentru operele italiene din secolul al XIX-lea, denumită și cavatină.

Pei sentieri del piacer.

Legănată de muzica lui Verdi şi pentru prima dată de la plecarea ei furioasă de la restaurantul din Madrid, Alicia s-a putut gândi la Daniel nu numai fără pică, dar chiar cu tandreţe, amintindu-şi cum îi explicase acesta, în seara când s-au cunoscut, de ce *caballetta* era numită astfel: spre deosebire de ce se întâmplă în arii, orchestra acompaniază cântăreţul într-un ritm care aminteşte galopul unui cal.

Vocea lui Marie-Christine o scoase din îngândurare.

— Eu în locul tău aş aborda subiectul bebeluşului în felul următor. Dacă Daniel n-ar exista, te-ai încumeta să ai copilul tu singură?

— Ce vrei să spui? întrebă Alicia tresărind. Daniel există, avem o relaţie solidă care durează de trei ani.

— Da, dar trebuie să fii pregătită, nu te mişca, te rog, astfel încât, în cazul unei crize prelungite, sau chiar definitive, să nu te trezeşti pe neaşteptate singură, într-o ţară care nu e a ta şi cu un copil pe care l-ai avut mai ales ca să-i faci pe plac logodnicului tău.

— Ceea ce nu voi face sub nicio formă este să întrerup sarcina fără să-i spun lui Daniel.

— O să-l suni tu?

— Cred că e rândul lui să facă următoarea mişcare. Bineînţeles că, dacă nu dă semne de viaţă într-o săptămână, va trebui să o fac eu, pentru că trebuie să iau o hotărâre.

— Dă-ţi, te rog, puţin părul de pe faţă. Crezi că o să te sune?

— N-am idee. Ultima dată când am vorbit cu el parcă era pe altă lume.

— Cum merge cartea lui despre Beethoven?

— Chiar şi cartea, care îl ţinea atât de absorbit, a trecut acum pe planul al doilea. Acum, singurul lucru care-l preocupă este manuscrisul Simfoniei a X-a şi rezolvarea enigmei muzicale pe care i-a prezentat-o judecătoarea care instrumentează cazul Thomas.

— Ah, da, am citit ziarele. Încă n-a fost prins cel care a făcut-o.

După ce se îndepărtă câţiva paşi de pânză ca să privească lucrarea în totalitate, Marie-Christine lăsă subit pensulele pe şevalet şi îi aduse apoi prietenei sale un kimono de culoare turcoaz ca să se acopere. Apoi spuse:

— Am obosit, nu sunt făcută să pictez tablouri atât de laborioase.

— Pot să văd cum stăm?

— Nici prin gând să nu-ţi treacă. Dar îl vei vedea în curând, socotesc că vom termina în două şedinţe. Te-am întrebat de cartea lui Daniel pentru că azi-dimineaţă, navigând pe internet, am descoperit ceva ce sunt sigură că-l va interesa.

Când Marie-Christine i-a arătat Aliciei tăietura din ziar pe care o scosese la imprimantă în urmă cu câteva ore, înţelese că, în ciuda crizei, trebuia să-i trimită imediat un e-mail logodnicului său.

31

Alicia nu voia ca Daniel să ştie că e-mail-ul era de la ea, astfel că a creat o adresă numită *ludwig10@hotmail.com* şi i-a trimis un mesaj anonim. În continuare, a consultat pe internet o pagină de trucuri cum să trimită un SMS fără să-şi dezvăluie numărul propriu de telefon şi îl anunţă că are un mesaj despre Beethoven.

Daniel merse direct la computer şi dădu clic pe butonul de trimitere şi primire a mesajelor. După *spam,* găsi o corespondenţă din partea colegului său Villafañe, pe care preferă să nu o deschidă, pentru că îl dezamăgeau deja destul de mult glumele de internet pe care acesta îşi făcuse obiceiul de a i le trimite prin poşta electronică, şi, în cele din urmă, apăru în secţiunea de corespondenţă primită mesajul Aliciei. În câmpul „Subiect” apărea:

Descoperit nou tablou Beethoven

Iar mesajul spunea aşa:

DESCOPERIT UN PORTRET AL LUI BEETHOVEN ÎN CARE COMPOZITORUL APARE ZÂMBIND.

Actualizat vineri 25/09/2007 23.37 (CET)
EFE

MÜNCHEN. Anul acesta se comemorează aniversarea a 150 de ani de la moartea pictorului german Joseph Karl Stieler, un renumit portretist aparţinând şcolii neoclasice care a lucrat, între altele, la comenzile regelui Ludwig I[43] al Bavariei. Cu această ocazie, s-a inaugurat la München, oraşul în care a murit artistul, o expoziţie care reuneşte cincizeci de lucrări ale pictorului.

Comisarul expoziţiei, profesorul de istorie Hans Rottenhammer, a hotărât să elaboreze un catalog al operei complete a lui Stieler şi să verifice autenticitatea tuturor tablourilor sale. Punctul cel mai atractiv al expoziţiei şi marea surpriză pentru lumea artistică germană îl reprezintă portretul compozitorului Ludwig van Beethoven, pe care Stieler îl imortalizase în 1820. Tabloul descoperit recent, despre care se credea că era portretul unui medic sau al unui rabin, provine din colecţia particulară a prinţului Louis-Pierre-Toussaint-Baptiste Bonaparte, moştenitor al tronului Franţei şi descendent direct al lui Napoleon Bonaparte.

„Portretul posedă toate trăsăturile tipice pentru stilul târziu al lui Stieler, trăsăturile de penel caracteristice şi o rafinată alegere a culorilor”, a afirmat profesorul Rottenhammer. Dintre cele aproximativ cincisprezece portrete ale lui Beethoven care se păstrează, este singurul în care geniul veşnic prost-dispus apare zâmbind, motiv pentru care nimeni nu s-a gândit până acum că l-ar putea reprezenta pe Surdul de la Bonn.

Ştirea conţinea reproducerea, la scară redusă, a

43 Ludwig I de Wittelsbach (1786-1868), rege al Bavariei între 1825-1848. Obligat să abdice în urma unei legături scandaloase cu aventuriera irlandeză Lola Montez.

portretului lui Beethoven, dar în ciuda dimensiunilor mici, zâmbetul muzicianului era clar perceptibil. Avea o expresie jucăuşă şi misterioasă, care amintea de surâsul enigmatic al *Giocondei* lui Leonardo.

Daniel încercă să găsească pe internet vreo altă pagină referitoare la apariţia tabloului, dar ştirea era foarte recentă şi nu provocase încă mare vâlvă în presa electronică. Intră în secţiunea de anunţuri de pe Google şi creă o jumătate de duzină, pentru ca să i se aducă la cunoştinţă orice ştire care s-ar publica pe internet despre pictură, care i se păru fascinantă. Privirea lui Beethoven era atât de expresivă, încât hotărî pe loc că aceasta avea să fie coperta eseului său despre muzician. Consultă apoi paginile principalelor muzee din oraş şi află că expoziţia fusese organizată la *Neue Pinakothek,* o clădire splendidă care fusese distrusă în timpul celui de-al Doilea Război Mondial şi reconstruită în 1981, după un proiect al lui Alexander von Branca. Muzeul era cel mai important din lume în ceea ce priveşte pictura secolului al XIX-lea. *The merchandising* în principalele muzee din oraş era centralizat într-o instituţie numită Cedon Museum Shops şi Daniel constată cu satisfacţie că pe pagina web a magazinului nu numai că era posibil să cumperi un poster cu tabloul, dar şi catalogul întregii expoziţii şi chiar un mousepad. Adăugă cele trei articole în coşul de cumpărături şi constată cu neplăcere că i se facturau aproape o sută de euro pentru tot pachetul; dar materialul era atât de valoros pentru el, încât expedie comanda chiar şi aşa.

Cine să fi fost oare anonimul care i-a trimis ştirea despre tablou? În mod evident era vorba de un portret târziu al lui Beethoven, pictat poate în ultimul său an de viaţă, dar imposibil de precizat cu exactitate plecând de la pictură. Ce păcat că nu era vorba de o fotografie! Dar Beethoven murise în 1827, la cincizeci şi şase de ani, iar prima fotografie păstrată despre care se ştie a fost făcută exact pe vremea aceea de către inventatorul francez

Nicéphore Niépce[44] după o expunere continuă, în plină lumină a soarelui, de opt ore! În mod evident, a fost vorba de fotografia unei case, dat fiind că nicio fiinţă umană n-ar fi putut rămâne nemişcată ca să pozeze atâta timp şi, cu atât mai puţin, neliniştitul şi irascibilul Beethoven.

Daniel privi din nou intrigat mica fotografie a tabloului care fusese inclusă pe pagina web. Ce făcea Beethoven zâmbind pe ultima linie dreaptă a vieţii sale, când pentru el totul era zbucium, frustrare şi boală? Era o licenţă poetică a pictorului, sau acest tablou reflecta într-adevăr starea sufletească a geniului în momentul în care a fost portretizat? Nu era doar un rictus vesel al gurii, Daniel băgase de seamă de asemenea că porţiunea dintre sprâncenele lui Beethoven, întotdeauna încruntată în alte tablouri într-o expresie ameninţătoare având sensul de *cu-mine-nu-i-de-joacă, eu-sunt-cel-care-a-înhăţat-Destinul-de-gât,* era, în acest portret, complet relaxată, ceea ce îl făcea pe muzician să zâmbească şi cu privirea.

Viaţa lui Beethoven, chiar din fragedă copilărie, nu fusese tocmai un drum plin cu trandafiri, căci tatăl său, pe lângă faptul că a fost un mare prieten al clondirului, a fost şi un muzician mediocru, cu o atitudine ambivalentă faţă de prodigiosul său vlăstar: pe de o parte, dorea ca tânărul Ludwig să devină un mare pianist şi compozitor, cu scopul de a-şi atribui meritul de a fi adus pe lume un al doilea Mozart, iar pe de altă parte, încerca să-i frâneze progresele muzicale de adolescent ca să nu se simtă el însuşi eclipsat ca muzician la curtea de la Bonn, unde îşi câştiga existenţa cu mai multă suferinţă decât glorie. Teama că fiul său îşi va dezvolta excesiv talentul ieşea la lumină de fiecare dată când îl surprindea improvizând la pian.

— Iarăşi micile tale jocuri? obişnuia el să-i spună în asemenea împrejurări. Ridică-te de la pian, că-ţi rup urechile!

Şi asta în vreme ce capacitatea de a improviza, spre

44 Inventator francez (1765-1833), autorul primei fotografii cunoscute, realizate în jurul anilor 1826-1827.

deosebire de ceea ce se întâmplă cu pianiştii în ziua de azi, care trăiesc legaţi de partitură, era, în epoca aceea, una dintre condiţiile *sine qua non* pentru a câştiga faima ca virtuoz şi o artă în care, în ciuda reprimării paterne, Beethoven s-a evidenţiat în cel mai înalt grad.

Dar deşi copilăria a fost dură, adevăratul infern în viaţa geniului s-a dezlănţuit exact în ultimii ani ai existenţei sale, motiv pentru care enigmaticul zâmbet din tablou era, pentru Daniel, încă şi mai inexplicabil. Etapa finală a compozitorului a fost marcată, de exemplu, de o luptă titanică şi înverşunată împotriva cumnatei sale Johanna pentru obţinerea custodiei fiului pe care aceasta l-a avut cu fratele lui mai mic, Karl Kaspar, decedat de tuberculoză în 1815.

Disputa îndârjită pentru nepotul său s-a prelungit timp de cinci ani şi, cu toate că Beethoven a reuşit până la urmă să aibă câştig de cauză, lupta l-a secătuit şi l-a mâhnit, printre altele pentru că, în timpul interminabilului proces juridic, Beethoven s-a văzut obligat să mărturisească, într-un interogatoriu umilitor, că nu era de familie nobilă şi că particula *van* din numele său de familie, de origine flamandă, nu era un semn distinctiv al nobleţei precum particula *von* germană. Acest fapt l-a obligat să se supună judecăţii unui tribunal de rang inferior în locul celui Imperial, la care aveau drept la Viena, la începuturile secolului al XIX-lea, membrii aristocraţiei.

Pe lângă faptul că suferea de o diaree îngrozitoare, care îi mina energiile şi creativitatea şi îl obliga să cheltuiască mai mereu bani pe medicamente şi staţiuni balneare, surzenia devenise practic definitivă începând cu anul 1816, după un proces lent şi agonic, care începuse pe la 1795, în timpul căruia muzicianul trăia neputincios spectacolul sfâşietor şi inexorabil al degradării celui mai important simţ al său. Cu toate că din punct de vedere artistic atinsese culmile cele mai înalte la care poate ajunge un compozitor, Beethoven se îndrepta spre moarte necăjit că nu reuşise să scape de eticheta de a fi „un muzician al muzicienilor”, pe care i-o aplicau de obicei

duşmanii săi cei mai mediocri. Cu alte cuvinte, fără să i se nege imensul meşteşug, nici talentul său fără margini, lui Beethoven – şi asta îl durea în adâncul sufletului – i se reproşa în general că lucrările sale erau atât de complicate şi de dificile, încât se puteau delecta cu ele doar colegii săi, singurii care le puteau înţelege. Aceasta s-a datorat în mare măsură faptului că, încă de la sosirea lui la Viena, la sfârşitul secolului al XVIII-lea, publicul lui Beethoven a fost alcătuit dintr-o selectă camarilă de aristocraţi vienezi, conduşi de prinţul Lobkowicz, care nu numai că le admitea, dar încuraja experimentele muzicale pe care le realiza excepţionalul tânăr. La aceste *soirées* muzicale, foarte asemănătoare celei organizate în casa lui Marañón pentru prima audiţie a Simfoniei a X-a, participau veritabili degustători de muzică, având profunde cunoştinţe tehnice şi fiind avizi să asculte un repertoriu diferit de cel la care avea acces vulgul în concertele publice, numite *Akademies.* Când Daniel încerca să le explice studenţilor săi ce făcuseră pentru dezvoltarea muzicii occidentale celebrele serate din palatul lui Lobkowicz, recurgea la exemplul televiziunii prin cablu.

— Acele minunate seriale pe care vă place atât de mult să le savuraţi acasă, obişnuia să spună Daniel la cursurile lui, din care vă cumpăraţi chiar şi sezoane întregi pe DVD, au început să fie produse de un canal american prin cablu, cu plată, numit HBO, adică Home Box Office. Faptul de a nu fi supus presiunilor anunţurilor publicitare, de a se adresa unui public cu o mai mare putere de achiziţie şi, ca atare, mai cultivat, i-a permis canalului să abordeze, fără complexe şi după criterii corecte din punct de vedere politic, spaţii dramatice în care sexul, violenţa, drogurile sau utilizarea însăşi a limbajului erau mult mai explicite decât pe canalele convenţionale. *Sex la New York, Clanul Soprano, La doi metri sub pământ*... au fost posibile pentru că realizatorii lor s-au bucurat de simpatia şi de sprijinul „mogulilor televiziunii”, care îi stimulau să extindă şi să sfideze graniţele convenţionale ale mediului cinematografic. Tot astfel, dacă Beethoven n-ar fi avut

canalul său HBO muzical, respectiv palatele protectorilor săi vienezi, n-ar fi putut niciodată să realizeze îndrăznelile tonale, melodice şi ritmice pe care le-a introdus în compoziţiile sale de la sosirea în oraşul imperial.

Aceste îndrăzneli au fost cele care l-au făcut pe Beethoven să devină Beethoven şi pe care lui Daniel i s-a părut că le-a depistat în fragmentul de simfonie pe care îl ascultase în casa lui Marañón.

Era absolut obligatoriu să obţină cu orice preţ o înregistrare a concertului.

32

Când pleca de acasă dimineaţa, dona Susana Rodríguez Lanchas avea obiceiul înrădăcinat de a deschide cutia poştală, de a lua scrisorile care erau înăuntru, de a le azvârli în geantă şi a le deschide, mai târziu, în linişte, în biroul ei de la judecătorie, în timpii morţi care se insinuau invariabil de-a lungul zilei sale de lucru.

În dimineaţa aceea, deschizând un plic cu antetul băncii în care îşi ţinea economiile, se trezi că, în loc de un extras de cont, înăuntru era o anonimă, confecţionată prin vechiul sistem de a lipi pe o foaie de hârtie o serie de cuvinte tăiate dintr-o revistă. Textul spunea aşa:

TÂRFĂ NENOROCITĂ, PUNE-L ÎN LIBERTATE PE CACABELOS, ALTFEL ÎŢI VOM SMULGE CAPUL

Anxo Cacabelos era principalul inculpat într-un dosar complex de trafic de narcotice pe care judecătoarea îl instrumenta de luni întregi. Apărarea acestui rege neîncoronat al drogurilor din Galicia, condusă de un avocat uns cu toate alifiile, capabil de orice fel de manevră care să-i înlesnească apariţia în mijloacele de comunicare, ceruse punerea în libertate pe cauţiune, iar judecătoarea de instrucţie i-o refuzase deja de două ori, argumentând decizia prin riscul de evadare şi de repetare a delictului. Cu toate că dona Susana auzise vorbindu-se despre doi colegi de-ai ei care fuseseră ameninţaţi într-un anumit moment din cariera lor de către rude sau prieteni ai

vreunui inculpat, pentru ea, această anonimă era botezul focului. De cum o citi, observă că inima îi pulsa cu o sută cincizeci de bătăi pe minut, în vreme ce începea să-i lipsească aerul. Se ridică de pe scaun, deschise fereastra, inspiră o gură de aer proaspăt şi se întoarse tresărind când auzi că cineva, în spatele ei, deschidea uşa biroului fără să bată în ea.

Era medicul legist desemnat la judecătorie, Felipe Pontones, singurul care se bucura de suficientă încredere ca să năvălească neanunţat în sanctuarul magistratei. Când aceasta se întoarse să-l salute, medicul îşi dădu seama că judecătoarea de instrucţie era vizibil tulburată, oricât de mult ar fi încercat să se stăpânească.

— Ce se întâmplă, Susana?

Judecătoarea de instrucţie nu spuse nimic, se mărgini să indice cu o mişcare a capului masa unde se afla anonima pe care tocmai o primise. Medicul legist, care a fost cât pe-aci să apuce scrisoarea cu mâna, băgă de seamă, cu o secundă înainte de a stabili un contact cu hârtia, că înscrisul era o anonimă şi scoţând din buzunarul interior al hainei un pix, îl utiliză, evitând contactul cu degetele, pentru a răsuci hârtia spre el şi a o citi mai uşor.

— Când a sosit? întrebă el cu o expresie gravă.

— Tocmai am deschis-o. Am crezut că e o scrisoare de la bancă.

Medicul legist examină şi plicul băncii în care fusese introdus înscrisul ameninţător, având grijă din nou să nu stabilească un contact direct cu acesta.

— Nemernicii ăştia îţi cunosc adresa personală.

— De aceea am palpitaţii. Plicul era în cutia poştală de acasă.

Medicul legist dispăru câteva clipe şi intră din nou cu trusa sa de lucru, din care scoase nişte mănuşi de latex pe care şi le puse ca să examineze pe îndelete hârtiile şi două pungi de plastic ca să păstreze dovezile, în care sfârşi prin a introduce plicul şi scrisoarea.

— De cum vom găsi amprentele, va cădea toată banda, spuse medicul.

— Nu-ţi face iluzii, Felipe.

— Mă rog, mă rog, nu se ştie niciodată. Am un coleg la dactiloscopie care e în stare să găsească amprente latente până şi prin intermediul ultrasunetelor. Şi, bineînţeles, trebuie să ceri chiar azi la Ministerul de Interne să fii însoţită de o escortă.

— Da, da, sigur, o escortă, răspunse judecătoarea de instrucţie.

Dar o spuse pe un ton atât de puţin convingător, încât provocă o reacţie din partea medicului legist.

— Susana, cu indivizii ăia nu-i de joacă.

— O ştiu foarte bine. De ce or fi optat pentru ameninţări, în loc de mită? Şi cât de bine mi-ar prinde în momentul acesta un milion de euro.

— Asta-i partea proastă când ai faimă de incoruptibilă, Susana.

Judecătoarea avea de gând să răspundă ceva când fu întreruptă de un funcţionar al judecătoriei, care îşi vârâse capul pe uşa întredeschisă a biroului.

— Doamnă judecătoare, aici se află inspectorul Mateos. Zice că nu o să vă răpească decât cinci minute.

— Să ceară o audienţă. Acum nu pot.

— Spune că e important, doamnă judecătoare.

— Am spus nu, să ceară o audienţă şi să vină în altă zi.

Funcţionarul se retrase, închizând uşa după el, dar cinci secunde mai târziu, după două ciocănituri seci, se deschise din nou şi apăru inspectorul Mateos.

— Doamnă judecătoare, scuzaţi-mă că vă întrerup.

— Nu v-a spus funcţionarul meu că e un moment nepotrivit?

— Este în legătură cu dosarul Thomas. E vorba de un caz de omucidere.

— De parcă n-aş şti.

La insistenţa lui Mateos, judecătoarea se aşează resemnată şi îşi spuse că cel mai înţelept lucru era să se înfrunte cât mai curând posibil cu neplăcerea de a-l asculta pe poliţist.

— Să vedem, spuneţi-mi ce aţi descoperit până acum.

Inspectorul lansă o privire furişă spre medicul legist. Se vedea că e stânjenit de faptul că trebuie să-şi mărturisească neputinţa în faţa unei a treia persoane. În cele din urmă, spuse:

— Acelaşi lucru pe care l-am comunicat în primul proces-verbal. Ancheta s-a împotmolit.

— Atunci, va trebui să închidem cazul.

— Dar asta e ceva ce n-am făcut până acum.

— Doar nu-mi veniţi din nou cu cereri de interceptări telefonice, de parcă ar fi vorba de jocuri de copii. Cunoaşteţi doctrina Tribunalului Suprem pe această temă.

— O cunosc, doamnă judecătoare, dar ştiu de asemenea că există o victimă asasinată.

Judecătoarea scotoci printre hârtiile de pe masă şi luă un ordin de interceptare telefonică pe care îl dictase doar cu două zile în urmă, aparţinând unui alt dosar. Apoi, pe un ton cam batjocoritor, pe care îl întări cu o jumătate de zâmbet de pe partea feţei pe care nu o avea paralizată, se adresă poliţistului:

— Mi s-a spus că aţi studiat dreptul, inspectore.

— Sunt absolvent, minţi Mateos. N-am reuşit să intru în barou.

— Ei bine, domnule absolvent Mateos, haideţi să vedem dacă azi mai putem urca o treaptă.

Judecătoarea începu să citească din propria sa hotărâre:

— „Deducându-se din cele expuse de Secţia Provincială a Poliţiei Judiciare, Brigada Omucideri nr. 6, că există indicii întemeiate potrivit cărora, prin interceptarea şi ascultarea telefoanelor mobile, numerele cutare şi cutare, al căror utilizator este identificat cu numele de cutare şi cutare, se pot descoperi fapte şi circumstanţe de interes cu privire la comiterea unui delict de omucidere în care ar putea fi implicată persoana mai sus menţionată, *se consideră întemeiată dispunerea interceptării*.” După cum vedeţi, nu-mi tremură mâna când trebuie să recurg la suspendarea garanţiilor constituţionale. Dar, aşa cum o

cere codul nostru juridic, o fac întotdeauna motivat. Inspectorul Tinao, de la Brigada nr. 6, pe care fără îndoială îl cunoaşteţi, a venit zilele trecute în biroul meu şi mi-a pus la dispoziţie indicii, nu presimţiri.

— Doamnă judecătoare, don Jesús Marañón are la el acasă o colecţie de instrumente de tortură şi de execuţie, între care se pare că există şi o ghilotină.

— Cum adică se pare? Nici măcar nu sunteţi sigur?

— Ba da, sunt sigur.

— Şi acesta este un indiciu întemeiat că ar fi putut comite asasinatul?

— Victimei i-a fost tăiat capul cu o ghilotină.

— În cazul acesta, ar fi nevoie de mandat de pătrundere în locuinţă şi percheziţie, ca să vedem dacă lama ghilotinei lui Marañón coincide cu cea care i-a tăiat capul nefericitului ăluia.

— Foarte bine, atunci solicit un mandat de pătrundere în locuinţă şi percheziţie.

— Refuzat. Înainte, trebuie să aud ce interes ar fi putut avea Jesús Marañón ca să-l asasineze pe muzicianul acela.

— Există un muzicolog, Daniel Paniagua, cu care se pare că aţi stat de vorbă...

— Ce-i cu el? îl întrerupse brusc judecătoarea de instrucţie.

— M-am întâlnit cu el ieri după-amiază şi m-a asigurat că notele de pe capul lui Thomas sunt un cod Morse. Spune că ele corespund unor numere.

— E prima ştire pe care o am. Mi-aţi adus procesul-verbal?

— N-am avut timp, doamnă judecătoare. Vă dau cuvântul meu. Mâine la prima oră îl veţi avea pe biroul dumneavoastră.

— Ce numere sunt acelea?

Inspectorul scoase un carneţel din buzunar şi îl deschise la pagina la care avea notate cifrele obţinute de la Daniel. Judecătoarea studie hârtia cu mare atenţie şi apoi spuse:

— Mi se pare o descoperire foarte interesantă, dar nu văd de ce trebuie să-i percheziţionăm casa lui don Jesús Marañón, cu excepţia cazului în care aceste numere ar avea vreo legătură cu el.

— Măcar acordaţi-mi interceptarea telefonului său.

— V-am mai spus că nu.

— Doar pentru o săptămână.

— Nici măcar pentru douăzeci şi patru de ore.

— Doamnă judecătoare, dar el nu va afla!

Se lăsă o tăcere de stupefacţie în birou, care fu întreruptă de un chicot de îngâmfare al medicului legist.

Judecătoarea, în schimb, adoptă o expresie atât de dură, încât medicul se gândi că poliţistul avea să fie trimis dintr-un moment într-altul în temniţele judecătoriilor.

— Tocmai pentru că persoana care este privată de secretul comunicaţiilor sale nu se poate apăra mă aflu eu aici: pentru a-i veghea interesele. Ceea ce trebuie să faceţi dumneavoastră, poliţiştii, este să lucraţi mai mult şi mai bine. Pentru ca ancheta să avanseze, există o infinitate de lucruri care se pot face şi care nu implică suspendarea garanţiilor constituţionale. Pentru început, este de necrezut că n-aţi găsit nicio singură pistă în zona în care a fost depus cadavrul.

— Asta ţine de poliţia ştiinţifică, doamnă judecătoare. Lucrăm cu rapoartele pe care ni le fac ei, iar raportul lor spune că nu s-au găsit urme nici de paşi, nici de fibre, nici de păr.

— Şi nu există nimeni care să fi văzut în zonă ceva suspect în momentul în care a fost depus cadavrul?

— Nu erau decât prostituate, majoritatea fără acte, cărora le este frică să stea de vorbă cu poliţia, şi clienţi care, din motive evidente, se tem şi ei că ar putea ieşi la iveală faptul că frecventează zona aceea.

— Aţi interogat-o pe fiica victimei?

— Da, doamnă judecătoare, dar n-a adus nicio informaţie de interes.

— Urmăriţi-o. Ca să vedem cu cine se întâlneşte, unde merge. Pentru asta n-aveţi nevoie de mandat. În

raportul anterior, s-a spus că victima avea un partener homosexual, nu-i aşa?

— Da, este un cetăţean francez numit Olivier Delorme. Sperăm să stăm de vorbă cu el chiar săptămâna asta.

— Vreţi să spuneţi că nu l-aţi interogat încă?

— A trebuit să lipsească pentru moment din ţară, doamnă judecătoare.

— Splendid. Suspecţii se plimbă în largul lor, pe când dumneavoastră vă pierdeţi în mod lamentabil timpul solicitând ascultarea convorbirilor telefonice ale unor cetăţeni respectabili. Trebuie să vă spun eu cum să vă faceţi treaba, inspectore?

— Nu, doamnă judecătoare.

— Dacă îmi aduceţi, ca rezultat al cercetărilor dumneavoastră, vreun indiciu potrivit căruia vreuna dintre persoanele pe care le-aţi menţionat ar putea fi implicată în crimă, să nu vă îndoiţi că voi dispune mandatul pe care mi-l cereţi. Felipe, explică-i inspectorului ce înţelegem în această judecătorie prin indiciu.

— Cred că nu este nevoie, doamnă judecătoare, spuse inspectorul, vizibil supărat de tonul îngâmfat cu care îi vorbea judecătoarea, dar medicul legist ţinu să adauge şi el un grăunte de nisip la umilinţa pe care o îndura Mateos.

— Termenul indiciu, inspectore, provine din latinescul *indictum,* care înseamnă semn aparent şi probabil, potrivit căruia un lucru există şi, în consecinţă, este orice material în mod sensibil semnificativ care este perceput prin simţuri şi care are legătură cu o faptă delictuală. Asta înseamnă că...

Înainte ca medicul legist să aibă timp să-şi încheie fraza, inspectorul ieşise din birou trântind uşa şi lăsându-l cu vorba în gură.

— Nu e numai ignorant, mai e şi prost-crescut, o trânti medicul legist. Susana, în afară de drept, pe băiatul ăsta va trebui să-l învăţăm şi bunele maniere.

33

Jesús Marañón fusese informat de un coleg de lojă,

înainte de a se publica în presă, despre descoperirea unui nou portret al lui Beethoven. Milionarul n-a avut nevoie să solicite posterul prin internet, deoarece s-a deplasat la München în avionul său particular şi, graţie banilor şi relaţiilor sale, i s-a permis accesul la expoziţia Stieler când aceasta nu fusese încă deschisă pentru public.

Acum îl privea fascinat în singurătatea uneia dintre galeriile muzeului *Neue Pinakothek,* delectându-se până şi cu cele mai mici detalii, cu ajutorul unei puternice lupe.

Cum legăturile lui Beethoven cu masoneria nu putuseră fi încă stabilite, iar milionarul era nerăbdător să poată demonstra că cel mai mare muzician al Occidentului aparţinuse şi el frăţiei, era vital să realizeze o examinare minuţioasă a portretului, pentru cazul în care ar fi fost incluse în el simboluri sau referinţe masonice clare. Primul preşedinte al Statelor Unite, George Washington, de exemplu, îşi făcuse deseori portretul cu un şorţ masonic pe care i-l dăruise generalul Lafayette. Şorţul era un simbol ce îşi avea originea în şorţurile primitive de lucru ale acelor maiştri constructori medievali care se dedicaseră ridicării catedralelor prin toată Europa în vremurile trecute. Marañón încercă să găsească în portret, de exemplu, pavimentul caracteristic pentru masoni, în pătrate albe şi negre, simbolul alternanţei dintre lumină şi întuneric care este consubstanţială oricărui proces de iniţiere, dar nu găsi nimic de felul acesta. Nici nu desluşi nicăieri echerul şi compasul, nici ochiul care vede tot, considerate şi acestea simboluri caracteristice ale frăţiei. Portretul lui Stieler era axat aproape în întregime pe figura maestrului, care, la fel ca şi în faimosul tablou al lui Bach pictat în 1746 de Elias Gottlob Haussmann, ţinea în mâna dreaptă o mică partitură, făcând poate aluzie la lucrarea pe care Beethoven o compunea în momentul acela.

În plan secund, în spatele capului muzicianului, singurul obiect care se putea distinge perfect, chiar dacă nu avea legătură cu masoneria, era portretul atârnat pe un perete al încăperii în care poza geniul, înfăţişându-l pe un bătrân. Marañón se întrebă de ce fusese găsit tabloul în

palatul singurului Bonaparte care avea legături cu familia Thomas şi hotărî să-şi desfăşoare întreaga sa putere şi energie ca să încerce să afle dacă apariţia misterioasei picturi ar putea avea vreo legătură cu manuscrisul Simfoniei a X-a a lui Beethoven.

34

La două ore după ce ieşise din judecătorie, inspectorul Mateos primi un apel telefonic de la portarul hotelului Palace care-i comunică faptul că Olivier Delorme se întorsese la Madrid. Poliţistul ceru să i se facă imediat legătura cu camera lui Delorme, iar acesta, pe un ton foarte politicos şi cu un pronunţat accent franţuzesc, îi dădu adresa locului unde urma să fie toată dimineaţa şi unde îl va primi cu mare plăcere.

În drum spre întâlnirea cu Delorme, subinspectorul Aguilar, care avea serioase dificultăţi în a se abţine, mai mult de un minut fără întrerupere, să rostească vreun cuvânt, începu o discuţie cu şeful său:

— Delorme îşi câştigă existenţa fabricând mese de biliard. Nu ţi se pare ilar faptul că un om având capul complet ras se îndeletniceşte cu biliardul? O fi o formă de a face publicitate afacerii sale?

Mateos zâmbi la vorba de duh a subinspectorului şi apoi îl lămuri:

— Motivele pentru care o persoană îşi rade în mod voluntar părul de pe cap sunt foarte variate. Unii o fac atunci când încep să şi-l piardă, ca să ascundă căderea podoabei capilare. Dar există alte persoane care şi-l rad, pur şi simplu, ca să fie la modă. Îţi aminteşti sfârşitul anilor nouăzeci? Mai mulţi artişti de cinema, ca Bruce Willis şi Arnold Schwarzenegger, şi-au ras scăfârlia, şi gestul lor a fost imitat de mii de fani din întreaga lume.

— O fi oare o legătură între capul ras al lui Thomas şi cel al lui Delorme?

— Nu cred, ar fi prea autoincriminator, tu ce părere ai? Cel mai probabil este că Delorme şi l-a ras, fie din motivele pe care ţi le-am menţionat, fie pur şi simplu ca să introducă o schimbare în viaţa lui, căci unele persoane

acordă aceeaşi importanţă bărbieritului ca şi schimbării îmbrăcămintei.

— Şi dacă face meditaţie transcendentală? Am citit că unii călugări din Tibet şi-l rad în semn de umilinţă şi de supunere faţă de zeul lor.

— Ce-ai aflat despre afacerea lui Delorme? întrebă Mateos ca să pună capăt discuţiei despre căderea părului, care îl făcea să devină nervos fiindcă-i amintea că propria calviţie avansa în ritm galopant.

— Raportul calitate-preţ al meselor pe care le fabrică acest tip, răspunse Aguilar, e atât de satisfăcătoare, încât firma lui, *Billards Delorme,* deşi e situată la Paris, primeşte comenzi de peste tot din Europa. De aceea ne-a dat întâlnire într-un club de biliard, şefu', pentru că tocmai i s-a făcut o comandă foarte consistentă. Clubul Isidro Ribas, cu douăsprezece mese de biliard franţuzesc şi şaisprezece de biliard american, este cel mai important din oraş. Am vorbit cu unul dintre asociaţi şi mi-a spus că au hotărât să înlocuiască mesele vechi, dintre care unele aveau o vechime de peste douăzeci de ani, cu noile modele pe care li le-a ofertat Delorme. Aşa că-l vom găsi pe omul nostru supraveghind montarea noilor mese.

Când Mateos şi Aguilar intrară în club, dădură peste o imensă suprafaţă acoperită cu mochetă şi liberă aproape în întregime, pe care erau perfect vizibile, din pricina diferenţei de culoare, urmele meselor care fuseseră deja demontate. Îl văzură imediat în fundul localului pe Delorme, cu strălucitoarea sa scăfârlie rasă, însoţit de doi lucrători îmbrăcaţi în salopete albastre, care efectuau ultimele reglaje ale singurelor două mese pe care avuseseră timp să le instaleze în cursul acelei dimineţi.

Mirosul puternic de adeziv pentru mochetă, care învăluia tot localul, l-a făcut pe Mateos să regrete numaidecât că stabilise întâlnirea cu francezul într-un asemenea loc, dar nu mai era timp să dea înapoi, pentru că Delorme băgase deja de seamă prezenţa celor doi poliţişti şi începuse se le facă semne să se apropie de locul unde era el.

Cum şeful său nu-şi arătase legitimaţia când îl salutase pe francez, Aguilar a considerat oportun, şi chiar regulamentar, să şi-o prezinte pe a lui în chip de identificare, dar a făcut-o exact în momentul în care Delorme încerca să-i dea mâna. Subinspectorul îşi schimbă atunci legitimaţia în mâna cealaltă ca să-i răspundă, dar acesta renunţase complet la salut, astfel că îl lăsă cu mâna în aer. Ca să iasă din momentul dificil, îşi asumă rolul principal şi spuse, uzurpând formula pe care Mateos o folosea de obicei:

— Vă mulţumim foarte mult că ne-aţi primit, vom căuta să vă deranjăm cât mai puţin posibil.

Interlocutorul său nu dădu semne că l-ar fi auzit, căci se întoarse supărat spre unul dintre lucrători şi îl certă în franceză cu mare asprime pentru că, după cum se părea, făcuse o nivelare a mesei prea superficială. Angajatul se supără atât de tare, încât aruncă nervos pe verdele mesei polobocul pe care-l avea în mână şi ieşi în stradă, înjurând atât de ordinar, încât de data aceasta Mateos n-a mai avut nevoie de serviciile de traducere simultană ale asistentului său.

Delorme spuse în chip de scuză:

— A trebuit să angajez personal nou pentru că am mult de lucru. Acesta este motivul pentru care nu v-am putut primi data trecută: a trebuit să călătoresc la Paris ca să-i aduc pe aceşti doi montori. Nu vreau să credeţi că încercam să vă evit; după cum veţi înţelege, sunt primul interesat ca asasinul lui Ronald să fie prins.

În ciuda pronunţatului accent franţuzesc, vorbea corect spaniola, dar cu o voce ceva mai ascuţită decât ar fi fost de aşteptat din partea unui bărbat corpolent ca el.

— Unele dintre întrebările pe care vrem să vi le punem au caracter personal, domnule Delorme, spuse Mateos. Sper să înţelegeţi.

— Vreau să colaborez cu poliţia, întrebaţi-mă tot ce doriţi.

— De ce aveţi capul ras? întrebă Aguilar, lăsându-l cu gura căscată pe Mateos care nu numai că nu se gândise să

înceapă interogatoriul de aici, dar nici măcar n-avea prevăzut să abordeze această temă.

Francezul încasă întrebarea cu naturaleţe.

— Îi plăcea lui Ronald. De ce? E important pentru rezolvarea cazului?

— Sculele dumneavoastră de ras sunt unde trebuie să fie? Nu v-a dispărut niciuna?

— Absolut nimic, spuse francezul pe un ton categoric, înţelegând din ce parte bate vântul.

Mateos îl privi pe asistentul său într-un anume fel, încât acesta înţelese perfect ce se aştepta din partea lui şi dădu un pas înapoi ca să arate că nu va mai interveni.

— Relaţia dintre dumneavoastră şi domnul Thomas…

— Ronald era partenerul meu, dacă asta doriţi să ştiţi.

— De câtă vreme?

— Săptămâna care vine urma să sărbătorim prima noastră aniversare.

— Ce făceaţi la Madrid în noaptea crimei, domnule Delorme? Eraţi în oraş pentru afaceri sau în călătorie de plăcere?

— Pentru amândouă, spuse francezul. L-am însoţit pe Ronald în această călătorie, în parte ca să asist la prezentarea în primă audiţie a reconstituirii simfoniei şi în parte pentru că aceasta coincidea cu o comandă serioasă în Spania. Dar moartea lui m-a întors atât de tare pe dos, încât acum nu ştiu dacă o să fiu în stare să duc treaba la bun sfârşit. Tocmai aţi văzut cum mi-am pierdut răbdarea cu băiatul ăla. Am ţipat la el pe nedrept, pentru că adevărul e că este vorba de un lucrător foarte calificat.

— Când am intrat, am crezut că e vorba de personalul clubului, pentru că acest local nu e al dumneavoastră, nu-i aşa?

— Nu, eu mă aflu aici ca să instalez mesele, dar lucrez întotdeauna cu propriii muncitori.

Mateos a avut impresia că Delorme avea ochii împăienjeniţi de lacrimi şi că putea să izbucnească în plâns în orice moment. Fu cât pe-aci să-l bată prieteneşte pe

umăr, dar i se păru că n-ar fi prea profesional şi, în loc de asta, spuse:

— Dacă doriţi să mergeţi să-l împăcaţi pe angajatul dumneavoastră, putem reveni puţin mai târziu.

Delorme se uită la ceas şi, încuviinţând din cap, răspunse:

— Mulţumesc, reveniţi peste o jumătate de oră. O să-i cer scuze lui François.

Când Mateos şi Aguilar s-au întors la clubul de biliard, după ce au băut o cafea, au putut constata că Delorme reuşise, într-adevăr, să se împace cu angajatul său, căruia încerca să-i explice ceva în legătură cu tacul pe care îl agita în mână.

— Dumneavoastră jucaţi? îi întrebă Delorme pe poliţişti când aceştia se apropiară.

Mateos clătină din cap în semn că nu, în vreme ce Aguilar fu tentat să-i spună că da, pentru că adevărul era că tatăl său îl învăţase în mare jocul, profitând de împrejurarea că, în două dintre ambasadele în care fusese numit, exista masă de biliard. Cu toate acestea, preferă să nu-l irite pe Mateos făcând paradă de cunoştinţele sale într-ale biliardului şi se rezumă să spună:

— Eu sunt mai bun la fotbalul mecanic.

— Nu vă deranjează dacă vorbim în timp ce probez masa? Sunt în mare întârziere.

— Absolut deloc, răspunse Mateos. Sunt un jucător foarte prost, dar mă fascinează să văd bilele rostogolindu-se pe tapetul verde.

Delorme aşeză două dintre cele trei bile într-un colţ al mesei şi începu apoi să dea o serie de lovituri cu cea de-a treia, fapt ce avea drept scop să verifice răspunsul mantelor, şi corecta înclinarea acestora faţă de suprafaţa de joc. La un moment dat, ca şi cum comportamentul bilei de joc n-ar fi fost pe placul său, o ridică, o apropie de gură, o umezi cu respiraţia şi, în cele din urmă, o frecă cu o piele de căprioară până când o făcu să fie la fel de lucioasă ca propria sa ţeastă. Apoi o puse din nou pe masă şi continuă

să efectueze probele de rostogolire. Mateos şi Aguilar rămaseră într-o tăcere reverenţioasă timp de aproape un minut, admirând măiestria cu care interlocutorul lor lovea bila cu tacul ca să-i imprime efectele cele mai surprinzătoare: repetiţii multiple în mantă, *massés, renversés*[45]... niciuna dintre loviturile biliardului nu părea să aibă secrete pentru Delorme.

— Cât de mult mi-ar plăcea să ştiu să fac toate astea, spuse Mateos.

— Nu vă lăsaţi înşelat de aparenţe. Nu sunt decât un jucător mediocru; dacă aş fi avut talent, mi-aş fi făcut o profesie din acest joc. Chiar dacă vi s-ar părea de necrezut, graţie intrării televiziunii în astfel de cluburi, dacă cineva e bun şi chibzuit, poate trăi bine jucând biliard. Spuneţi-mi, cu ce vă pot ajuta?

— Portarul hotelului ne-a informat că în noaptea crimei v-aţi întors devreme la hotel. Pot să ştiu de ce n-aţi rămas la petrecere?

— Mi se părea... cum să vă spun?... o banalizare a concertului care avusese loc şi care a fost foarte frumos. Cine are chef să audă muzică salsa după ce l-a ascultat pe Beethoven? Şi pe deasupra era faptul că pe Sophie o durea puţin capul şi mi-a cerut să o conduc la hotel. O puteţi întreba pe ea dacă doriţi.

— Nu-i nevoie. Benzile de la camerele de luat vederi pentru securitatea casei ne-au arătat deja cine a plecat cu cine şi la ce oră.

— Serios? Apare şi Ronald în aceste filmări?

— Bineînţeles. Este văzut plecând singur din casă la o jumătate de oră după încheierea concertului.

— Poate că era supărat de faptul că amfitrionul său angajase o formaţie după concertul lui şi a plecat din acest motiv.

— Dumneavoastră n-aţi vorbit cu el în noaptea aceea?

— Am vorbit înainte de concert. Sophie şi cu mine ne-am dus în cabină ca să-i urăm succes. Dar după aceea a

45 „Masate, răsturnate", în franceză, în original.

fost imposibil să luăm legătura cu el, era în afara ariei de acoperire.

— N-aveţi idee unde ar fi putut merge?

— Nici cea mai mică. După câte ştiam eu, nu cunoştea pe nimeni în oraş.

— De ce presupuneţi că a fost ucis partenerul dumneavoastră?

— Îmi închipui că are legătură cu chestia aceea pe care o avea tatuată pe cap, nu-i aşa?

— Cine v-a vorbit despre tatuaj? În presă nu s-a publicat nimic.

— A fost Sophie. Vorbesc cu ea în mod frecvent.

— Ştiţi de ce şi-a tatuat partenerul dumneavoastră partitura sau măcar cine i-a făcut lucrarea?

— N-am idee. Ronald nu mi-a spus niciodată că şi-ar fi tatuat ceva pe vreo parte a trupului.

— În noaptea crimei, ce-aţi făcut când aţi ajuns la hotel?

— M-am dus direct în camera mea.

— Şi aţi putut dormi ştiind că partenerul dumneavoastră era, ca să spun aşa, dispărut?

— De fapt, n-am adormit până foarte târziu. Am citit multă vreme, pentru că, după cum aţi observat, eram neliniştit şi după aceea, Sophie a apărut la mine în cameră.

— Pe la ce oră a fost asta?

— Pe la douăsprezece şi jumătate.

Mateos şi Aguilar schimbară o privire uimită.

— Sunteţi sigur de oră?

— Să fi fost poate ora unu noaptea, dar nu mai târziu.

— Aţi invitat-o în cameră?

— Nu, v-am spus deja că ea s-a prezentat în camera mea, fără să anunţe.

— Vreţi să fiţi mai explicit?

— Nu era nimic sexual. Sophie şi cu mine ne înţelegeam foarte bine şi erau nişte treburi despre care avea nevoie să vorbească cu mine.

— În legătură cu tatăl ei?

— Nu, erau chestiuni sentimentale. Pe care, după

cum veţi înţelege, nu vi le voi împărtăşi.

— Bineînţeles, sigur că da, mormăi Mateos, puţin supărat de faptul că Delorme era deja în defensivă faţă de o întrebare pe care nu se gândise să o formuleze.

— Totul e foarte ciudat, domnule Delorme, fiindcă prinţul şi prinţesa Bonaparte, pe care îi cunoaşteţi fără îndoială…

— Am această dubioasă onoare, într-adevăr.

— Ei dau asigurări că Sophie a rămas în camera lor până la trei dimineaţa.

— Nu este adevărat.

— N-aţi chemat în niciun moment pe cineva de la *room service*? Ar fi minunat ca vreo cameristă să poată confirma versiunea dumneavoastră.

— Îmi pare rău, dar va trebui să vă încredeţi în cuvântul meu.

— Până la ce oră aţi stat de vorbă dumneavoastră şi Sophie?

Delorme, care se aşezase pe vine ca să privească masa de la nivelul mantei, se ridică brusc şi spuse:

— Până la trei, aproximativ. Mă irită această conversaţie, inspectore. Am impresia că o bănuiţi pe Sophie.

Mateos îşi dădu seama că era pe punctul de a-l pierde pe Delorme dacă îi punea în continuare întrebări despre fiica lui Thomas şi îşi schimbă rapid atitudinea:

— Domnule Delorme, suntem convinşi că tatuajul care l-a costat viaţa pe partenerul dumneavoastră este un cod. Un cod care, odată descifrat, ne va conduce la locul unde se află manuscrisul Simfoniei a X-a a lui Beethoven.

— Manuscrisul Simfoniei a X-a? Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi. Ronald lucra la reconstituirea primei părţi cu facsimilele schiţelor lui Beethoven, care se află la Departamentul de Muzică al Bibliotecii de Stat din Berlin.

— Nu doresc să aduc ofense memoriei partenerului dumneavoastră, spuse poliţistul, dar tare mă tem că Thomas a făcut să treacă drept o refacere muzicală ceea ce în realitate era o partitură originală a lui Beethoven.

Thomas nu v-a pomenit niciodată ceva în legătură cu un manuscris inedit?

— Nu, niciodată. Dar nu vorbea mult cu mine despre muzică, pentru că sfârşeam întotdeauna prin a ne certa.

— La ce vă referiţi?

— La gusturile mele muzicale. El le punea în mod frecvent la îndoială şi îşi bătea joc de mine din acest motiv, uneori de o manieră jignitoare şi gratuită. Aşa că evitam să vorbim despre muzică.

— Şi în ultimele luni, n-aţi observat nimic straniu în comportamentul lui, ceva ce ar fi ieşit din normal?

— Nimic, în afară de faptul că a făcut mai multe călătorii la Viena. Călătorii în care prefera ca eu să nu-l însoţesc. Am ajuns să cred că avea vreo legătură, pentru că v-am spus deja: caietele cu fragmente din Beethoven se află la Berlin, nu la Viena.

— Aveaţi stabilită o reşedinţă într-un anumit loc?

— La Paris. Dar, scuzaţi-mă, nu reuşesc să înţeleg teoria dumneavoastră. Dacă Thomas a descoperit un manuscris inedit al lui Beethoven, de ce să nu facă acest lucru cunoscut? De ce să nu-l vândă la o licitaţie? Nu sunt expert în materie, dar bunul simţ îmi spune că un manuscris de Beethoven este o comoară pentru orice colecţionar.

— Poate că nu-l putea vinde.

— Nu vă înţeleg.

— Dacă Thomas ar fi spus: „Am descoperit unde se află manuscrisul Simfoniei a X-a”, lumea l-ar fi întrebat: „Foarte bine, şi unde este?” Şi ceea ce este şi mai complicat: „Cui îi aparţinea?”

— Credeţi că Ronald a furat manuscrisul de unde era ascuns?

— Lucrăm cu această ipoteză. Partenerul dumneavoastră, încă nu ştiu prin ce mijloace, a descoperit locul exact al Simfoniei a X-a, a reuşit să intre acolo, a luat manuscrisul şi n-a spus nimănui nimic. Apoi, la rândul său, l-a ascuns el însuşi într-un loc atât de secret, încât şi-a tatuat pe cap, sub forma unor note muzicale, un cod

pentru a-l putea găsi în cazul în care l-ar uita.

— Ca şi cum ar fi combinaţia unei case de bani?

— Ceva asemănător.

— Atunci, asasinul poate fi proprietarul legitim al partiturii?

— Nu cred, pentru că, dacă proprietarul ar fi fost legitim, după furt, ar fi anunţat poliţia.

— Atunci, a jefuit un hoţ?

— E mai bine să nu ne hazardăm să tragem concluzii pripite. Există vreun document aparţinând partenerului dumneavoastră care vi se pare că ar putea servi la descifrarea unui cod? Sunt convins că, dezlegând misterul partiturii, vom ajunge să ştim de asemenea cine l-a asasinat.

— Trebuie să mă uit printre hârtiile lui Ronald. Dar se află în mansarda noastră de la Paris.

Se produse un zgomot neaşteptat când unul dintre cei doi lucrători, încercând o lovitură *massée* pe masa pe care tocmai o montase, făcu bila să sară violent de pe tapet şi fu pe punctul de a-l nimeri pe Aguilar, care a trebuit să se aplece ca să nu primească lovitura. Mateos îl dojeni pe subinspector din priviri, crezând că acesta fusese cauza, şi nu victima accidentului, şi îşi continuă interogatoriul, lăsând să se înţeleagă prin atitudine că trebuie să se înarmeze cu răbdare din pricina presupuselor excese ale lui Aguilar.

— Ce gen de relaţie exista între prinţul Bonaparte şi Thomas?

— De ce mă întrebaţi asta?

— Oamenii mei mi-au spus că Sophie este prietenă cu soţii Bonaparte. Şi domnul Thomas era prieten cu ei?

— Se cunoşteau, bineînţeles, dar nu erau foarte buni prieteni.

— Cum s-au cunoscut?

— E o poveste lungă. Nu ştiu dacă aţi aflat că mama lui Sophie, adică prima soţie a lui Ronald, era corsicană.

— De ce spuneţi prima soţie? Thomas a fost însurat de mai multe ori?

— Nu, dar a avut mai multe legături de lungă durată cu femei, în afară de cea cu soţia lui. Una dintre ele, desigur, cu o spanioloaică.

— Ştiţi cum se numea?

— Nu. Lui Ronald nu-i plăcea să vorbească despre perioada lui heterosexuală cu mine. Dar poate că Sophie ştie.

— Cum de ştiţi că era spanioloaică?

— Odată, căutând nişte hârtii de la bancă, am descoperit mai multe scrisori de dragoste adresate lui Ronald, care erau în spaniolă.

— Şi n-aţi văzut cine le semna?

— Nu. Am citit doar dintr-una exact cât să ştiu că era o corespondenţă privată. Nu mi-a plăcut niciodată să-mi vâr nasul în treburile lui Ronald. Uneori, poţi descoperi despre celălalt nişte lucruri pe care ai prefera să nu le cunoşti.

— Unde sunt acum scrisorile acelea?

— Toate lucrurile noastre se află la Paris.

— Într-un seif?

— Nu. Nu avem un seif la Paris. Îmi pare rău pentru manuscrisul dumneavoastră.

— Poate că va fi nevoie, pentru a lămuri crima, să examinăm aceste scrisori.

— De ce? Sunt scrisori vechi.

— Uneori, soluţia unei crime vine pe drumul cel mai nebănuit.

— O să văd ce pot face.

— V-aş fi recunoscător. Să lăsăm scrisorile pentru moment. Îmi vorbeaţi despre modul cum l-a cunoscut partenerul dumneavoastră pe prinţul Bonaparte.

— Mama lui Sophie aparţinea uneia dintre cele mai bogate familii din Ajaccio, familia Luciani. Ronald a cunoscut-o într-o vară pe Coasta de Azur, s-au îndrăgostit şi s-au căsătorit. Au avut-o pe Sophie şi, când aceasta a împlinit trei ani, sau cam aşa ceva, au început problemele în familie.

— Ce fel de probleme?

— Infidelităţi. Ronald călătorea mult pentru concerte, şi ea a profitat de absenţele lui ca să cocheteze cu alţi bărbaţi. Ştiţi cum e, aşa cum se zice că făcea Joséphine cu Napoleon. Şi în afară de asta, lui nu-i plăcea Corsica. Lucrurile s-au încheiat printr-un divorţ profitabil.

— Profitabil pentru cine?

— Pentru Ronald, fireşte. Nu făcuseră separarea bunurilor şi el a rămas cu jumătate din averea ei.

— Cu alte cuvinte, Thomas era un om cu mulţi bani.

— Mult mai mulţi decât ar fi avut nevoie ca să trăiască pe picior mare, pot să depun mărturie despre acest lucru.

— Poate ca aceasta să contribuie la explicaţia motivului pentru care n-a vândut partitura lui Beethoven. N-avea deloc nevoie de bani.

— Şi după divorţ l-a cunoscut pe prinţ? întrebă Aguilar, care era sătul deja să fie un simplu figurant, hotărât să nu-i mai dea ascultare şefului său şi să intervină în interogatoriu.

— Nu, asta a fost foarte recent. Lui Sophie i-a plăcut întotdeauna Corsica, iar mie, de asemenea, ca să spun adevărul. Cunoaşteţi insula?

— N-am avut ocazia. Numai dacă nu cumva, bineînţeles, colegul meu, care este un izvor continuu de surprize pentru noi toţi, ne va spune că el cunoaşte de bună seamă Corsica.

— Nu, dar dacă seamănă cu Sardinia, vă pot asigura...

Mateos i-o reteză scurt asistentului său:

— Aproape că am terminat. De ce nu te duci să aduci maşina? O să ne povesteşti altă dată cum e Sardinia.

— Nu se pot compara, spuse Delorme, dar Aguilar nu-l mai putu auzi pentru că, dându-i ascultare superiorului său, ieşi în stradă în căutarea maşinii de poliţie. Corsica te cucereşte prin parfum. Dacă în Andaluzia este floarea de portocal, în Corsica este mirosul maquis-ului.

— Maquis-ul?

— Corsicanii numesc maquis arbuştii care alcătuiesc hăţişurile tipice insulei. Emană un parfum care, odată ce ţi s-a vârât aici – Delorme îşi lovi de trei sau de patru ori cu arătătorul una dintre nări – este imposibil să-l mai uiţi. Sophie a trăit întotdeauna la Ajaccio, acolo i-a cunoscut pe soţii Bonaparte. Jeanne a prins imediat cu adevărat drag de Sophie şi au devenit prietene apropiate. Şi acum aproximativ doi ani, Sophie a reuşit să-l târască pe tatăl ei până în Corsica şi au luat cina acasă la soţii Bonaparte.

— Dumneavoastră nu l-aţi însoţit?

— Din nefericire, n-am fost invitat. Prinţul e de modă veche, ştiţi? Iar Sophie, cu toate că mă adoră, n-a vrut să creeze o situaţie stânjenitoare pentru amfitrioni prezentându-se la palat cu partenerul homosexual al tatălui ei. Adevărul e că e mare păcat că n-am fost la cina aceea. Pentru că acum v-aş fi putut povesti direct de la sursă un episod foarte ciudat care a avut loc la desert.

— Despre ce e vorba?

Delorme îi relată poliţistului faptele la care făcuse aluzie, şi inspectorul Mateos şi-a dat seama numaidecât că următoarea persoană pe care trebuia să o interogheze ca să poată avansa în anchetă era prinţul Bonaparte.

35
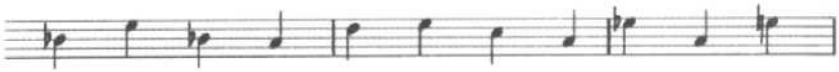
Daniel Paniagua a primit în perfectă stare posterul cu portretul recent descoperit al lui Beethoven, după ce îl cumpărase pe internet.

Pictura era magnifică.

Deşi se păstrează numeroase tablouri ale compozitorului, Stieler era autorul celui mai renumit portret al său, acela în care muzicianul apare privind uşor de jos în sus, cu o expresie fioroasă, cu o eşarfă roşie măiestrit legată la gât şi o partitură în mâini, cea a *Missei Solemnis,* opus 123, pe care compozitorul o considera lucrarea sa cea mai reuşită.

Stieler era foarte mândru de acest tablou şi dădea asigurări că era pentru prima dată când geniul acceptase să pozeze unui portretist şi aceasta doar după ce protectorii şi prietenii săi, familia Brentano, insistaseră în

fel şi chip. Stieler nu a trebuit să deseneze din memorie decât mâinile, care apar ţinând un condei şi o partitură, căci Beethoven fusese imposibil de convins să pozeze mai multă vreme. Şi tocmai mâinile din noul portret, în afara zâmbetului ca de Gioconda al compozitorului, au fost cele care i-au atras atenţia în momentul acela lui Daniel. Dacă mâna stângă apărea odihnindu-se liniştită pe cutia de rezonanţă a pianului, în dreapta avea un portativ aproximativ de mărimea unei jumătăţi de coală de hârtie, pe care era perfect lizibilă o serie de note muzicale.



Melodia pe care o alcătuiau notele era una dintre cele mai stranii cu care se întâlnise Daniel vreodată. Ceea ce atrăgea cel mai mult atenţia era insistenţa, la începutul şi la sfârşitul acestei, asupra unui interval pe care muzicienii îl numesc triton – pentru că notele care îl alcătuiesc se află la o distanţă între ele de trei tonuri – şi care din Evul Mediu şi până în epoca Barocului a fost cunoscut ca *diabolus in musica,* fiindcă se credea că avea puterea de a-l invoca pe Satana.



diabolus diabolus diabolus diabolus

Daniel reuşise să citească, într-un vechi tratat muzical, că acei cântăreţi care erau surprinşi recreându-se cu intonarea acestui interval puteau fi torturaţi sau chiar arşi pe rug, dar tot ce avea legătură cu tritonul era învăluit în cea mai densă ceaţă teologică. Alţi cercetători spuneau că tritonul avea o componentă sexuală puternică, fapt care, în mod logic, scandaliza peste măsură autorităţile ecleziastice şi care, din acest motiv, îl interziseseră în muzica sacră. Acesta să fi fost oare motivul pentru care,

secole mai târziu, compozitorul Leonard Bernstein a utilizat tritonul ca pe un interval-vedetă al musicalului său *West Side Story*[46]*,* pentru că simboliza atracţia irezistibilă pe care o simţeau Tony şi Maria unul pentru celălalt?

MA-RIIIIII-a. I-JUST met a girl named Mariaaaa.

Tritonul era intervalul care despărţea primele două silabe ale numelui protagonistei şi care, apoi, când se ajungea la a treia silabă, se încheia printr-o cvintă perfectă, ca şi cum dorinţa profundă pe care o simţea Tony pentru ea s-ar fi văzut satisfăcută în această ultimă răsuflare a vocii. Daniel se gândi că atunci când cineva ascultă un triton, chiar şi în ziua de azi, are imediat o senzaţie neliniştitoare, ca şi cum ceva rău este pe cale de a se întâmpla. Acesta a fost pesemne motivul pentru care Danny Elfman, compozitorul benzii sonore a filmului *Familia Simpson,* a utilizat aşa-numitul *diabolus in musica* ca interval iniţial al celebrului său semnal muzical, poate pentru a-l descrie pe incorigibilul Bart.

THE SIIIIIIIIIIMP-SONS.

Daniel îşi dădu seama că mintea lui se îndepărta de Beethoven şi de melodia din tablou şi încercă să stabilească o anumită legătură între cei patru *diabolus in musica,* marcaţi de el prin cercuri, şi un anumit episod din biografia compozitorului.

Şi în clipa aceea şi-a amintit de Illuminati.

Beethoven simpatizase făţiş cu această societate secretă care, spre deosebire de masonerie, căreia îi aparţinuse, de pildă, Mozart, nu le cerea membrilor săi să creadă într-o Fiinţă Supremă. Acest fapt a provocat ca în secta aşa-numiţilor Illuminati, din care făceau parte mulţi prieteni ai lui Beethoven, să se fi infiltrat un număr deloc neglijabil de agnostici şi atei, ceea ce a conferit societăţii o tentă pronunţat anticlericală. Duşmanii Illuminatilor erau, aşadar, Biserica catolică şi marii monarhi europeni, care susţineau că fuseseră învestiţi cu puterea lor pământească de Dumnezeu cel Atotputernic. Cei mai acerbi detractori ai

46 *Poveste din Cartierul de Vest*, adaptare liberă a tragediei *Romeo și Julieta* de Shakespeare.

lor susţineau că Revoluţia Franceză fusese concepută şi încurajată de către Illuminati prin intermediul iacobinilor şi că mâna lor perversă se făcuse simţită chiar şi în Revoluţia rusă de la 1917. Şi la o dată atât de târzie ca anul 1983, actualul papă[47] de la Roma, pe atunci cardinalul Ratzinger, declarase într-un document făcut public de către Sfântul Oficiu că, în plin secol XX, Roma încă mai privea cu ochi critic societăţile de tip masonic (ca Illuminati), dat fiind că principiile care îi inspirau erau ireconciliabile cu Biserica şi, în consecinţă, li se interzicea catolicilor apartenenţa la acestea, sub pedeapsa de a cădea într-un păcat de moarte şi de a nu putea primi sfânta taină a împărtăşaniei.

Era oare cu putinţă ca, din pricina dezacordurilor sale din ce în ce mai frecvente cu puterea imperială de la Viena, Beethoven să fi putut deveni din simplu simpatizant al acestei societăţi secrete un militant activ, care şi-ar fi asumat misiunea, aşa cum făcuse şi Mozart în loja masonică din care făcea parte, de a compune *musica illuminata* pentru a celebra evenimente speciale? Şi, dată fiind poziţia profund anticlericală a acelei societăţi, nu o fi putut oare Beethoven să aleagă *diabolus in musica,* interval interzis de papă încă din Evul Mediu, ca simbol al sfidării Vicarului lui Hristos de către Illuminati?

Încheind aceste cugetări, Daniel nu a putut să nu se întrebe dacă nu cumva secta aşa-numiţilor Illuminati, care, după toate aparenţele, continua să fie încă activă în multe ţări, ar fi putut avea vreo legătură cu înspăimântătoarea asasinare a lui Ronald Thomas.

36

Inspectorul Mateos era de atâta timp aşezat în aceeaşi poziţie – picioarele încrucişate pe masa din biroul său şi mâinile la spate, puse ca o rezemătoare pentru ceafă încât asistentul său, subinspectorul Aguilar, simţi imboldul

---

47 Benedict al XVI-lea, în latină *Benedictus PP. XVI*, născut Joseph Alois Ratzinger, (n. 16 aprilie 1927, Marktl am Inn, Bavaria), a fost papă al Bisericii Catolice, ales la 19 aprilie 2005 în urma Conclavului din 2005, ca succesor al papei Ioan Paul al II-lea.

de a-i arunca o monedă, aşa cum se face cu statuile vivante ca să-şi schimbe poziţia. În schimb, îi spuse:

— Îţi aduc o cafea, şefu'?

Mateos nu părea să fi auzit vocea subinspectorului, atât era de absorbit să pună în ordine informaţiile despre cazul Thomas care i se îngrămădeau în cap. Dar întrebarea îndeplini acelaşi rol ca şi moneda, pentru că, de cum o auzi, îşi schimbă poziţia şi îşi retrase picioarele de pe masă. Şi, în plus, dovedi că auzise într-adevăr întrebarea, pentru că spuse:

— Da, cu zahăr, te rog.

— Cu zahăr? Eşti sigur?

— Da, sunt sigur. Deşi nu o beau niciodată cu zahăr, am nevoie de el când trebuie să-mi frământ mintea atât de mult. Creierul este organul nostru cel mai lacom, Aguilar, consumă şaizeci la sută din zahărul care circulă în fluxul sangvin, vreo patru sute cincizeci de calorii pe zi. Şi cum, pe deasupra, nu poate înmagazina energie sub formă de grăsime sau de glicogen, ca alte părţi ale corpului, are nevoie să se aprovizioneze constant cu carburant.

— Atunci, îţi aduc două pliculeţe?

— Nu trebuie nici să întreci măsura.

După două minute, subinspectorul Aguilar se întoarse cu două cafele.

— Şi de ce trebuie să-ţi frământi mintea atât de mult, inspectore?

— Când te-ai dus tu după maşină, Olivier Delorme mi-a povestit o istorie pe care ar trebui s-o cercetăm. După cum ştim deja, în acelaşi hotel în care este cazată fiica lui Thomas, există un individ care cunoştea şi el victima şi care este descendentul lui Napoleon Bonaparte. Ca să fim exacţi, este străstrăstrănepotul fratelui mai mic al lui Napoleon şi în prezent unul dintre moştenitorii legitimi ai tronului Franţei.

— Dar în Franţa nu există tron!

— Ştiu. Nici aici, în Spania, nu este republică, dar există partide republicane.

Se auzi destul de aproape urletul sirenei unei maşini

de patrulare şi Mateos văzu că asistentul său devenise distrat. Pentru o clipă crezu că avea şi el să înceapă să urle, cum fac uneori câinii când aud sirena. Aşteptă să se îndepărteze maşina şi apoi îşi continuă relatarea:

— Acest individ are un mic palat la Ajaccio în care s-a descoperit recent un tablou al lui Beethoven despre care nu auzise nimeni vorbindu-se până acum. Şi pe ce pui pariu că n-o să ghiceşti cine a descoperit că portretul este al lui Beethoven?

— Thomas?

— Exact. Familia Bonaparte a avut dintotdeauna acest tablou în casă, dar credea că era vorba de portretul unui medic.

— Pentru o clipă, m-am zăpăcit. Şi cum a ajuns Thomas să cunoască familia Bonaparte?

— Prin fiica lui, Sophie, care este muzicoterapeută. Mama lui Sophie Luciani este corsicană şi are o reşedinţă fabuloasă pe insulă. Fiica trăieşte şi ea la Ajaccio, unde îşi exercită profesia. După cum mi-a relatat Delorme, soţia lui Bonaparte este o isterică la puterea a treia, asaltată de tot felul de boli, cea mai mare parte dintre ele – imaginare. Una dintre suferinţele ei obişnuite era insomnia, pe care reuşea să o biruie doar cu medicamente.

— Avea o insomnie imaginară?

— Cum spui?

— Ea credea că nu poate dormi, dar în realitate dormea?

— Faci mişto de mine, nu-i aşa?

— Tocmai îmi spuneai că majoritatea bolilor ei erau imaginare.

— Nu, nu, se pare că era INSOMNIE, cu majuscule. La început, o combătea cu pastile, dar pilulele nu sunt o soluţie, pentru că a doua zi te trezeşti obosit sau nervos.

— Şi în plus provoacă dependenţă.

— Tu ai spus-o. Prinţesa Bonaparte a dezvoltat o dependenţă de medicamente atât de brutală, încât soţul ei, speriat, i-a luat într-o zi toate pastilele şi le-a aruncat la chiuvetă. Atunci au început adevăratele probleme, pentru

că, la insomnia de care suferea, s-a adăugat criza datorată lipsei de somnifere. În perioada ei cea mai proastă (Delorme se jură că era în pragul sinuciderii), a ajuns să stea şi patru zile la rând fără să doarmă, ceea ce a făcut-o să aibă halucinaţii, să nu-şi mai amintească alfabetul, în sfârşit, un infern. Îşi vedea pantofii plini de pânze de păianjeni, insecte respingătoare pe masa ei de scris, ca într-un *delirium tremens*. Şi atunci i-a vorbit cineva despre muzicoterapia practicată de fiica lui Thomas şi au apelat la ea precum cineva care şi-a pierdut orice speranţă în medicina convenţională şi care cere ajutor unei vrăjitoare sau unui vraci.

— Şi, după cum se vede, a dat rezultate.

— Da. Delorme dă asigurări că ameliorarea s-a produs în două săptămâni, iar vindecarea completă, în trei luni, fapt pentru care numita Jeanne-Françoise, căci aşa o cheamă pe femeie, i-a rămas veşnic recunoscătoare lui Sophie Luciani că a eliberat-o de o suferinţă de nedescris şi au devenit prietene intime.

— Ce ironie a sorţii!

— La ce te referi?

— Această doamnă se vindecă de insomnie ascultând muzică, iar eu nu pot dormi nopţi întregi până în zori din pricina muzicii care se aude de la pubul deasupra căruia locuiesc.

— Eşti poliţist, nu? Intră-n ei.

— Eu nu mă pricep la aşa ceva. Dacă li se închide localul, tot n-o să pot dormi, simţindu-mă vinovat.

— Nu poţi să fii şi poliţist, şi om cumsecade, ţi-am mai spus-o de zeci de ori.

— Cum a descoperit Thomas tabloul?

— În urmă cu mai multe luni, prinţesa Bonaparte i-a invitat la cină în palatul ei pe Sophie şi pe tatăl acesteia. Pe Delorme nu l-au invitat pentru că este gay.

Câteva zecimi de secundă, vârful limbii inspectorului Mateos se ivi printre buze şi, cum era înnegrită de la cafea, lui Aguilar i se păru limba unei şopârle veninoase. Citise undeva că şopârlele, la fel ca şerpii, scot limba ca

să-şi miroasă prada.

— Tabloul, continuă inspectorul, era într-un salonaş de trecere din palatul Bonaparte de la Ajaccio. Nimeni nu-i acordase vreodată nici cea mai mică atenţie. După cină, prinţesa a vrut să-i arate tatălui lui Sophie reşedinţa şi, trecând prin faţa portretului, lui Thomas i-a atras atenţia numaidecât.

— Se pricepea la pictură?

— Câtuşi de puţin. Dar, de cum l-a văzut, le-a spus prinţului şi prinţesei că pictura este un portret al lui Beethoven. Cum era expert în materie, în Beethoven, vreau să spun, l-au crezut cu ochii închişi. Acum, prinţul l-a cedat pentru o expoziţie la München.

— Te gândeşti la acelaşi lucru ca şi mine, inspectore?

— Ei bine, da: dacă prinţul Bonaparte avea în casă un portret al lui Beethoven pe care nu-l cunoştea nimeni, de ce n-ar fi fost la el în casă şi manuscrisul Simfoniei a X-a?

37

Jack Malinak rămăsese încremenit când Daniel Paniagua îi explicase la telefon că scrisoarea lui Beethoven găsită la Şcoala de Echitaţie ar putea fi adresată legendarei Iubite Nemuritoare.

Pentru Jack, care nu se considera deloc un expert în materie, Iubita Nemuritoare era, în afară de un film celebru în care Gary Oldman îi dădea viaţă Surdului de la Bonn, o veche legendă despre care auzise vorbindu-se când studia muzica la Conservator. La moartea geniului, în martie 1827, în biroul său au fost găsite două documente de cea mai mare importanţă, a căror simplă existenţă nu era cunoscută nici măcar de către persoanele cele mai apropiate lui Beethoven. Unul era „Testamentul de la Heiligenstadt”, un fel de bilet lăsat de un sinucigaş, în care Beethoven le spune fraţilor săi că nu mai poate trăi ştiind că va rămâne surd. Această scrisoare nu a fost trimisă niciodată, pentru că Beethoven s-a ridicat deasupra nenorocirii sale.

Celălalt document era scrisoarea către Iubita Nemuritoare, o epistolă plină de pasiune pentru o femeie

care nu apare identificată în text şi care a făcut să curgă râuri de cerneală printre experţi. În scrisoare, nu numai că lipsea numele femeii, dar şi anul, şi locul de unde fusese scrisă. Din fericire, Beethoven a menţionat ziua şi luna, iar într-una dintre ele a precizat chiar şi ziua din săptămână – luni –, ceea ce i-a permis marelui cercetător Maynard Solomon să le excludă aproape cu o totală siguranţă pe toate posibilele iubite cunoscute ale geniului, cu excepţia uneia: Antonie Brentano. Paniagua îi povestise lui Malinak că, de fapt, erau trei scrisori către Iubita Nemuritoare, concepute în mai puţin de douăzeci şi patru de ore, scrisori în care Beethoven i se adresează cu acest epitet, *iubită nemuritoare*, dându-i asigurări că este femeia vieţii lui şi că dragostea pentru ea îl face în acelaşi timp nenorocit şi fericit, pentru că nici ea nu este pe deplin a lui, nici el nu este al ei.

— Acesta poate fi motivul, îi povestise Paniagua la telefon, pentru care Beethoven menţionase în biletul pe care l-aţi găsit „este mai bine să nu ne vedem pentru o vreme”. În scrisoarea către Iubita Nemuritoare se face aluzie şi la un obstacol în calea iubirii lor, probabil faptul că ea era măritată.

— Să presupunem că ar fi vorba de numita Antonie Brentano. Cine a fost această femeie?

— A trăit la Viena între 1809 şi 1812. Era măritată cu un bogat negustor de vinuri din Frankfurt, cu care era foarte nefericită. Beethoven era prieten al familiei şi mergea în casa cuplului ca să-i cânte serenade la pian când ea era bolnavă, fapt care, după cât se pare, se întâmpla destul de des. Scrisoarea către Iubita Nemuritoare are un ton atât de melodramatic probabil pentru că Beethoven aflase că doamna Brentano avea să părăsească Viena ca să se stabilească la Frankfurt împreună cu soţul ei.

— E ceva ce nu-nţeleg, spuse Malinak. Dacă Beethoven i-a trimis aceste scrisori iubitei sale, cum de au apărut apoi pe biroul lui? N-ar fi trebuit să se afle asupra femeii?

— Beethoven a trimis scrisorile din staţiunea balneară Teplitz, unde se refăcea după unele suferinţe, la Karlsbad, unde se afla familia Brentano. Muzicianul li s-a alăturat la Karlsbad după câteva zile şi probabil că acolo şi-a recuperat Beethoven scrisorile: era prea periculos ca ea să le păstreze mai multă vreme.

— Credeţi că Antonie Brentano a fost marea iubire a lui Beethoven?

— Vă voi spune doar un singur lucru: în biroul lui, în afara acestor documente pe care vi le-am menţionat, au fost găsite şi două portrete în miniatură. Unul era al Theresei von Brunswick – *Pentru Elise*[48] –, iar celălalt, al unei femei ale cărei trăsături coincid cu cele ale doamnei Brentano.

— Înţeleg, dar care este presimţirea dumneavoastră?

— Dacă Beethoven era mason, este dificil să fi acceptat să aibă o legătură amoroasă cu soţia unui prieten, pentru că masonii pun întotdeauna accentul pe virtuţile morale ale individului. Dar s-a vorbit, de asemenea, despre legătura lui Beethoven cu Illuminati, a căror poziţie în privinţa adulterului poate că era diferită.

— Şi dacă scrisoarea lui Beethoven găsită aici, la Viena, este adresată aceleiaşi femei, de ce apare la Şcoala de Echitaţie?

— Există un lucru pe care nu vi l-am menţionat şi pe care nu trebuie, de asemenea, să-l excludem. În 1911, revista *Die Musik Publik* a publicat o a patra scrisoare către Iubita Nemuritoare, care a provocat un imens şoc printre toţi amatorii de muzică. Ei bine, după câteva zile, s-a descoperit că era falsă şi că scrisoarea aceea fusese o glumă a acelei publicaţii.

— Dar scrisoarea găsită la Şcoala de Echitaţie este autentică, fapt confirmat de poliţie. Şi, în plus, există un al doilea fapt pe care nici măcar n-am început să-l comentăm: împreună cu scrisoarea, se mai afla acolo şi un alt obiect,

---

48 *Für Elise*, Bagatelă pentru pian în la minor, compusă între 1808-1810. Se presupune că Elise este o transcriere greșită a numelui Theresa.

de un număr nesfârşit de ani, şi care putea fi foarte bine o partitură. Credeţi că cineva ar fi putut găsi în locul acela Simfonia a X-a a lui Beethoven, pe care, după cum mi-aţi povestit, a descoperit-o muzicologul acela?

Paniagua nu reuşi să audă sfârşitul întrebării. Era prea adâncit în gânduri, amintindu-şi că Jesús Marañón oferise o jumătate de milion de euro celui care i-ar furniza informaţii despre locul unde se află manuscrisul lui Beethoven.

38

Hotelul Le Petit Carlton era unul dintre multele hoteluri pe care reţeaua Le Petit Palais le inaugurase de curând în oraş. Patronii care o exploatau se ocupau de restaurarea unor imobile vechi şi dărăpănate, pe care proprietarii nu doreau sau nu puteau – din pricina unor neînţelegeri familiale, de exemplu – să le scoată la vânzare, le închiriau pentru mulţi ani şi le transformau în hoteluri cu design. „Carlton", în mod concret, era situat într-un vechi han din secolul al XVII-lea, complet renovat, şi reuşea să combine farmecul caselor de oaspeţi de acum patru sute de ani cu confortul şi progresele tehnice ale secolului al XXI-lea.

De când fusese inaugurat primul dintre aceste hoteluri, Mateos, ale cărui aventuri amoroase erau foarte frecvente, şi-a dorit întotdeauna să intre să vadă unul pe dinăuntru, ca să verifice dacă stabilimentul era suficient de cochet ca să devină scena unor viitoare întâlniri, iar întâlnirea cu Bonaparte i-a oferit un excelent pretext pentru a-şi satisface curiozitatea. Poate de aceea inspectorul n-a vrut ca, în această ocazie, să-l însoţească Aguilar, ale cărui comentarii despre erotism, în general, şi despre sexul slab, în particular, i se păreau ridicole şi întotdeauna deplasate.

Prinţul îi ceruse ca *rendez-vous*-ul să fie undeva în centru, căci se văzuse obligat să o însoţească pe soţia sa la maratonul de cumpărături pe care aceasta avea de gând să îl susţină în după-amiaza aceea, iar inspectorul a propus ca loc de întâlnire barul de zi al hotelului Le Petit Carlton

pentru că se află în plin centru al cartierului comercial. Îl găsi pe francez, în compania soţiei sale, în zona de *cafetech* a hotelului, savurând un Bloody Mary din care îi mai rămăseseră doar două înghiţituri. Când inspectorul se apropie, prinţul şi prinţesa se ridicară în picioare şi îi strânseră politicos mâna.

Înainte ca Mateos să poată măcar să intre în subiect, se apropie un barman cu înfăţişare de zombi haitian şi îl întrebă ce doreşte să bea.

Poliţistul îi ceru o votcă cu gheaţă, dar a trebuit să-i repete de trei ori, pentru că barmanul, care avea îngrijorătoarea tendinţă de a rămâne cu privirea pierdută în gol şi care purta, atârnându-i de încheieturile mâinilor, în jur de jumătate de duzină de brăţări cu mărgele de sticlă, părea să aibă mintea absorbită de un ritual voodoo. Mateos era sigur că, dacă l-ar fi întrebat în clipa aceea cum îl cheamă, acesta ar fi răspuns că se numeşte Chantilly.

Urmându-şi tactica obişnuită în acest gen de interogatorii neoficiale, primul lucru pe care îl făcu Mateos a fost să spună:

— Voi încerca să vă răpesc foarte puţin timp.

Prinţul făcu un gest straniu cu capul, care putea fi la fel de bine şi afirmativ, şi negativ.

Interesul principal al lui Mateos era acela de a afla dacă prinţul şi prinţesa minţiseră poliţia sau, dimpotrivă, Delorme era acela care încerca să-şi construiască un alibi de care nu dispunea, dând asigurări că rămăsese cu Sophie până la ora crimei. Cu toate acestea, preferă să nu abordeze acest subiect imediat, ca să nu-i pună de la bun început în defensivă.

— După cum v-am spus deja la telefon, continuă inspectorul, anchetez asasinarea lui Ronald Thomas şi am nevoie să lămuresc cu dumneavoastră două sau trei puncte.

— Suntem suspecţi? întrebă prinţul.

Mateos zâmbi:

— De ce mă întrebaţi asta?

Prinţesa, care nu deschisese gura până în momentul acela, adăugă cu o oarecare nervozitate:

— Nici soţul meu, nici eu nu dorim să ne vedem implicaţi în vreun scandal, inspectore. Louis-Pierre se prezintă la alegeri peste trei luni şi orice ştire care l-ar asocia cu o crimă i-ar putea dăuna.

— Ce alegeri sunt astea?

— Candidez pentru funcţia de primar al oraşului Ajaccio, capitala Corsicii.

— Aveţi şansa să câştigaţi?

— Am un rival foarte dificil, Gauthier Rossi, nepot al legendarului cântăreţ şi actor corsican Tino Rossi.

— Îmi pare rău, n-am auzit vorbindu-se despre el.

— Campania electorală va fi decisivă şi sunt dispus să investesc mulţi bani în ea. Astfel l-aş putea înlătura pe rivalul meu.

Mateos mai luă o înghiţitură de votcă cu gheaţă şi, dat fiind că i-o servise un fel de mort în viaţă, se miră că n-avea gust de sânge de cocoş decapitat, ci era chiar delicioasă.

— Să vorbim despre Thomas. În noaptea când a fost asasinat, dumneavoastră eraţi în oraş, nu-i aşa?

— Da, soţul meu ţinuse o conferinţă despre Napoleon cu o seară înainte.

— De ce n-aţi fost după aceea la concert?

— Soţul meu nu se simţea bine, se grăbi să spună prinţesa.

— Mă laşi să răspund eu sau ţi-ai propus să monopolizezi dialogul cu inspectorul? sări prinţul, vizibil enervat.

— Poftim, răspunde tu, spuse prinţesa, care părea să se amuze teribil de mult disputându-şi rolul principal cu soţul ei.

— Nu mă simţeam bine şi de aceea am hotărât să rămânem în cameră.

— Asta am spus şi eu. Dar, în realitate, ce ţi se întâmpla în seara aceea nu era că ţi-ar fi căzut ceva greu la stomac la cină, ci aveai năbădăi.

— Taci din gură, lătră prinţul către ea. Nici măcar n-ai fost de faţă.

Prinţesa nu era dispusă să se înspăimânte de poruncile tăioase, aproape marţiale, ale soţului ei, şi continuă să vorbească de parcă acesta n-ar fi fost de faţă.

— Un spectator care a asistat la conferinţă a început să pună la îndoială teoria soţului meu potrivit căreia Napoleon a fost otrăvit.

— Era un provocator. Întotdeauna există câte unul de acest gen la toate conferinţele mele.

— Şi apoi a fost o doamnă care s-a alăturat teoriei otrăvirii, dar punând de asemenea la îndoială vorbele soţului meu, care a insistat întotdeauna că asasinul a fost guvernatorul insulei Sfânta Elena. Doamna spunea că ar fi putut fi Beethoven, cu ajutorul aşa-numiţilor Illuminati.

— Draga mea, aceste digresiuni nu interesează poliţia.

— În aceste momente, mă interesează tot ce are legătură cu Beethoven, se grăbi Mateos să lămurească, dar preferă să nu dezvăluie faptul că mobilul crimei putea fi furtul Simfoniei a X-a a compozitorului. Vorbiţi-mi despre portretul acela al lui Beethoven care se afla în palatul dumneavoastră de la Ajaccio. Thomas a fost cel care l-a descoperit, nu-i aşa?

Prinţul păru să tresară speriat de mulţimea de informaţii pe care o deţinea inspectorul.

— De unde ştiţi?

— Asta are puţină importanţă acum. E posibil să fi existat vreun document ascuns în tablou?

— Vreţi să spuneţi între pânză şi ramă?

— Da.

— Ce fel de document?

— De exemplu, o partitură.

— N-am de unde să ştiu. Tabloul nu m-a interesat nici măcar pe faţă, imaginaţi-vă că nu m-a preocupat niciodată să-l examinez pe spate.

— În noaptea când domnul Thomas a luat cina în casa dumneavoastră, a rămas vreun moment singur în faţa

tabloului?

— Nu, după câte îmi amintesc. Staţi puţin, ba da. Domnul Thomas s-a arătat extrem de interesat de notele care erau desenate pe tablou şi mi-a cerut să-i aduc creion şi hârtie ca să le noteze. Eu am lipsit câteva momente ca să-i aduc ce mi-a cerut, dar nu cred să fi fost mai mult de două sau trei minute.

— A avut timp mai mult decât suficient ca să examineze partea din spate a tabloului şi să sustragă ceea ce ar fi fost ascuns acolo. Ce a comentat Thomas în legătură cu notele?

— A spus că ar putea corespunde lucrării pe care Beethoven o compunea în momentele acelea şi că aceasta ne-ar permite să stabilim data la care a fost pictat portretul. Îmi amintesc că a comentat faptul că există un renumit portret al geniului în care acesta apare ţinând în mână manuscrisul *Missei Solemnis.*

— Ce s-a mai întâmplat în noaptea aceea?

— Din momentul în care Thomas a descoperit tabloul, a început să se arate agitat şi nervos şi să dea semne că ar dori să părăsească palatul. Lucru pe care l-a şi făcut, bineînţeles, în ciuda protestelor lui Sophie, care a ajuns chiar să-l facă prost-crescut, pentru că ne părăsea atât de curând.

— Aşadar, n-a plecat în compania fiicei sale?

— Nu, Sophie a rămas cu noi încă vreo oră. A fost ceva ciudat, pentru că în timpul cinei, domnul Thomas fusese încântător şi deosebit de locvace. Era exact în perioada când începuse să lucreze la reconstituirea Simfoniei a X-a şi nu înceta să povestească istorii despre Beethoven. Era un excelent *raconteur.*

— Şi-a bătut puţin joc de noi toţi, adăugă prinţesa. Dar în sensul bun al cuvântului. Vreau să spun că folosea de multe ori un ton glumeţ care nu ajungea nicio clipă să fie jignitor sau dispreţuitor. Gluma, sau ironia, dacă preferaţi, era modul lui de a fi afectuos. Pe lângă faptul că, soţul meu fiind un mare meloman, s-au înţeles de minune de la început.

— Aşteptaţi, întrerupse Mateos, ridicând puţin sprânceana dreaptă, ca un celebru prezentator de televiziune al momentului. Asta nu-mi vine să cred. Un Bonaparte care iubeşte muzica?

— În această privinţă îi semăn lui Jérôme, nu lui Napoleon. Pe mine m-a încântat muzica de mic copil.

— Iar eu confirm acest lucru, se grăbi să sublinieze prinţesa. Soţul meu a fost cel care m-a încurajat să-mi rezolv prin muzicoterapie o mică problemă de sănătate pe care am avut-o mai demult.

— Soţia mea suferea de insomnie – îl lămuri Bonaparte, care nu ştia că Delorme îl pusese deja în temă pe Mateos. Şi cum încercaserăm deja mai multe tratamente şi toate s-au dovedit a fi zadarnice, mi-am amintit de Bach şi de Variaţiunile „Goldberg” [49]. Cunoaşteţi povestea, presupun.

— Mi-a fost relatată cu ceva vreme în urmă, minţi Mateos ca să dea impresia de mai multă cultură decât avea în realitate, dar mă tem că am uitat-o.

— Legenda spune că un bogat aristocrat berlinez, contele Kaiserling, suferea de o gravă insomnie şi i-a comandat lui Bach o piesă pentru ca un clavecinist de la curtea sa, Johann Gottlieb Goldberg, să-l întreţină cu ea în timpul nopţilor. Bach a scris atunci Variaţiunile „Goldberg”. Şi aici, în Spania, *castratul* Farinelli[50] cred că îi cânta şi el lui Felipe al V-lea când acesta nu reuşea să pună geană peste geană.

— Această anecdotă o cunoşteam şi eu, minţi din nou inspectorul.

— Când am văzut că există o clinică de muzicoterapie la Ajaccio, i-am făcut cunoscut acest fapt soţiei mele şi, cu toate că a trebuit să o duc până acolo literalmente cu forţa, cred că a fost hotărârea cea mai fericită pe care am luat-o

---

49 Treizeci de variațiuni pentru clavecin pe o temă originală de J.S. Bach, publicate în anii 1741-1742.

50 Carlo Broschi, numit Farinelli (1705-1782), sopran italian castrat, l-a convins în anul 1750 pe Fernando al VI-lea (1713-1759), rege al Spaniei între 1746-1759, să întemeieze o operă italiană la Madrid.

în ani de zile. Nu-i aşa, *chérie?*

Prinţesa rămase tăcută, dar era evident, după ochii împăienjeniţi, care erau pe punctul de a revărsa lacrimi, că se emoţionase amintindu-şi acel moment foarte dificil, de cumpănă, din viaţa ei.

— Prinţe, îmi spuneaţi că Thomas a vorbit despre Beethoven în timpul cinei. Îmi închipui că n-a menţionat niciun fel de manuscris.

— Nu, ne-a spus doar că trebuia să inventeze cea mai mare parte a muzicii, pentru că reuşise să strângă foarte puţin material de pornire pentru reconstituire.

— A comentat dacă era mulţumit cu ceea ce făcuse până atunci?

— De vreo două ori a spus ceva în genul „să mă ierte Beethoven", ca şi cum ar fi dat de înţeles că talentul lui, oricât de mult s-ar fi străduit, nu va putea fi niciodată la înălţimea geniului.

— Tatăl lui Sophie era un om care părea să cunoască multe lucruri, dezvălui prinţesa. Când, pentru a nu ştiu câta oară, soţul meu i-a povestit teoria sa potrivit căreia Napoleon a fost otrăvit, Thomas ne-a spus că se putea hazarda cu propria sa ipoteză, căci studiase cu mare minuţiozitate otrăvurile din epocă. A afirmat că atât Beethoven, cât şi Napoleon, au murit de o otrăvire accidentală.

Fură întrerupţi de zgomotul infernal al unei tăvi pline cu pahare căzând pe jos. A sunat ca şi cum tot etajul al doilea al Turnului Eiffel, cu tot cu restaurant, s-ar fi prăbuşit de la înălţimea celor 125 de metri la care este situat asupra Câmpului lui Marte. Nimeni nu a ieşit să-l certe pe Chantilly pentru acea pagubă, dat fiind că nu părea să mai fie şi un alt angajat în afară de el în tot hotelul. Această clipă a fost cea în care Mateos a hotărât să excludă Le Petit Carlton ca scenă pentru viitoare întâlniri amoroase.

După ce îşi reveniră din acea formidabilă sperietură, inspectorul putu să continue cercetarea celor relatate de Thomas în legătură cu Beethoven.

— Îmi povesteaţi despre otrăviri.

— Tatăl lui Sophie, spuse prinţesa, ne-a explicat că arsenicul se utiliza în secolul al XIX-lea, în combinaţie cu alte substanţe, pentru a colora tapetele de pe pereţi şi că, într-o climă extrem de umedă precum cea de pe Sfânta Elena, otrava a putut să se evapore de pe hârtie şi să contamineze atmosfera casei în care împăratul îşi avea reşedinţa.

— Şi Beethoven?

— Potrivit lui Thomas, pe Beethoven l-a otrăvit Salieri[51]. Aţi auzit vorbindu-se despre el?

De această dată, Mateos n-a mai trebuit să mintă ca să-şi ascundă lacunele de cultură generală, fiindcă Salieri devenise faimos în toată lumea graţie filmului *Amadeus.*

— Salieri? Cel despre care se spune că l-a omorât pe Mozart?

— Exact. Thomas a spus că Salieri nu l-a asasinat pe Mozart, ci pe Beethoven. Ca să demonstreze această ciudată teorie, continuă prinţul, domnul Thomas ne-a pus mai întâi la curent cu otrăvirea cu plumb a lui *Herr* Beethoven. Se pare că un institut medical american a avut posibilitatea de a analiza chimic atât craniul, cât şi mai multe fire de păr ale lui Beethoven, şi a descoperit în organismul muzicianului o concentraţie de plumb de o sută de ori mai mare decât la orice persoană normală. Studiul afirma că Beethoven nu a putut ingera doze masive de plumb în perioada copilăriei şi a adolescenţei, care s-a petrecut la Bonn, oraşul său natal, pentru că acest fapt i-ar fi perturbat dezvoltarea intelectuală, astfel că ingerarea unei substanţe atât de letale trebuie să fi început în perioada vieneză. De atunci, a început să sufere de digestii greoaie, dureri abdominale cronice, iritabilitate şi frecvente depresii. Niciunul dintre medicii cărora li s-a adresat ca să-i aline simptomele nu a fost în stare să-i recomande un tratament adecvat. Oamenii de ştiinţă, ne-a

51 Antonio Salieri (1750-1825), compozitor italian, din 1774 numit compozitor al Curții Imperiale de la Viena, apoi capelmaistru, autorul unor opere de mare succes la Viena.

spus Thomas, au putut exclude, de asemenea, o veche suspiciune, potrivit căreia Beethoven ar fi murit de sifilis, căci nu au fost găsite, în rămăşiţele sale pământeşti, urme de mercur, care era substanţa cea mai obişnuită la începutul secolului al XIX-lea pentru tratarea temutei boli venerice. Plecând de la aceste descoperiri, deducţia oamenilor de ştiinţă, total incorectă, după părerea lui Thomas, fusese aceea de a crede că plumbul a ajuns în organismul lui Beethoven prin apă, prin alimente sau prin ustensilele de bucătărie. Unul dintre felurile de mâncare preferate de Beethoven a fost întotdeauna peştele şi se dovedise că apele Dunării erau foarte contaminate cu plumb pe vremea aceea, din pricina deversărilor provenite de la fabricile din ce în ce mai numeroase, situate în apropierea fluviului. Muzicianul era, în plus, un consumator obişnuit de vin roşu, fapt pentru care, dacă nu se dorea a fi îmbrăţişată teoria peştilor din Dunăre ca sursă a otrăvirii, aceasta putea foarte bine să fie atribuită cupelor de plumb pe care le avea în casă sau chiar substanţelor utilizate în mod obişnuit de către cârciumarii vienezi pentru a-şi îndulci supele. Thomas a exclus chiar şi o teorie recentă, susţinută de şeful Departamentului de Medicină Legală al Universităţii din Viena, conform căreia unul dintre medicii care îl tratau pe Beethoven ca să-i aline durerile abdominale, doctorul Andreas Wawruch, i-a prescris un medicament cu plumb care era contraindicat, motiv pentru care, într-un anume fel, l-a asasinat fără să vrea.

— Îmi amintesc această ştire. A apărut publicată în presa din aproape toată lumea. De ce nu era de acord domnul Thomas cu teza otrăvirii accidentale?

— A spus că Beethoven, ca şi el, avea mulţi duşmani. Şi că, fiind atât de uşor să otrăveşti pe cineva pe vremea aceea, pentru că, din cauza limitelor ştiinţei medico-legale, otrăvirile nu puteau fi dovedite, cel mai plauzibil era că Beethoven ar fi murit de mâna vreuneia dintre numeroasele persoane pe care le jignise.

— Îmi vine greu să cred că Beethoven, a cărui muzică

este în ziua de azi simbolul armoniei universale, ar fi avut atâţia duşmani.

— Şi eu am obiectat în timpul cinei apropo de acest aspect. Dar Thomas ne-a spus să nu ne lăsăm înşelaţi de aparenţe. Ura o trezea cu ideile sale politice, căci Beethoven a fost întotdeauna un republican înverşunat; cu firea sa dezagreabilă, îşi permitea să-i umilească în public până şi pe aristocraţii care îi finanţau cariera, sau cu talentul său nemaipomenit care eclipsa, ca să nu spun că ridiculiza, zeci de pianişti şi de compozitori din epocă. Compozitorul însuşi a recunoscut de mai multe ori în scrisorile de pe vremea aceea că existau multe persoane care nu-l aveau la inimă. Într-una foarte renumită, scrisă în 1801 prietenului său, doctorul Wegeler, în care îndrăzneşte pentru prima dată să menţioneze faptul că suferă de tulburări de auz, geniul spune: „Dacă aş avea altă profesiune, aş putea face faţă bolii mele, dar în cazul meu este un inconvenient teribil. Şi ce ar spune duşmanii mei, atât de mulţi la număr, dacă ar afla acest lucru?”

— A ajuns Thomas să vă relateze în ce fel şi-a câştigat Beethoven ura lui Salieri?

— Se pare că acel compozitor italian, presupusul asasin al lui Amadeus, a avut relaţii îndelungate cu Surdul de la Bonn. Şi cu toate că e adevărat că Salieri a fost prezent la înmormântarea, cu participare masivă, a lui Beethoven, venise şi la înhumarea sărăcăcioasă a lui Mozart, şi nu din acest motiv au încetat să curgă râuri de cerneală despre duşmănia lui faţă de acesta din urmă. Salieri a fost profesorul de compoziţie dramatică şi vocală al lui Beethoven vreme de mai mulţi ani şi întreţinea o relaţie aparent caldă şi afectuoasă cu elevul său, care a ajuns să-i dedice unele sonate pentru vioară şi pian. Cu toate acestea, începând cu momentul în care italianul a îndrăznit să critice singura operă a lui Beethoven, *Fidelio,* relaţia dintre cei doi a început să se tulbure, şi în anul 1809, Beethoven a afirmat categoric că Salieri este duşmanul său: „*Herr* Salieri, care era rivalul meu cel mai activ, mi-a jucat o festă urâtă”.

— Salieri, asasinul lui Beethoven! exclamă Mateos stupefiat. N-o fi fost oare domnul Thomas puţin cam...?

Poliţistul îşi completă fraza cu gestul de a fi într-o ureche, dar prinţul clătină din cap în chip de negaţie.

Lui Mateos i se păru că sosise momentul de a formula întrebarea cea mai conflictuală:

— Domnule Bonaparte, de ce aţi minţit poliţia zilele trecute?

— La ce vă referiţi? întrebă prinţul ca să câştige timp.

— Ştiţi prea bine. I-aţi spus colegului meu, subinspectorul Aguilar, că în noaptea crimei aţi fost în compania lui Sophie Luciani până la ora trei.

— Noi n-am făcut nimic, inspectore, spuse prinţul, abătut, fără nicio energie pentru a-şi susţine în continuare falsul alibi.

— Singurul lucru pe care îl doreşte soţul meu este să fie lăsat în pace, interveni prinţesa. Nu-şi poate permite să se vadă implicat într-un scandal, acum când intră în politică.

— Domnule Bonaparte.

Mateos adoptă figura sa cea mai severă.

— Să minţi poliţia este ceva foarte grav. Dacă aţi fi făcut-o în faţa judecătorului, aţi fi putut fi trimişi în judecată pentru mărturie falsă, delict pedepsit cu închisoarea.

— Dar nu avem alibi, argumentă prinţul. Suntem speriaţi. Asasinul a utilizat o ghilotină ca să-l lichideze pe Thomas, iar ghilotina este o invenţie franţuzească. Şi nu e vorba de o relicvă a secolului al XIX-lea, în ţara mea execuţiile au fost publice până în 1939. Ultimul ghilotinat, un biet om numit Hamida Djandoubi, a fost în 1977. Chiar dacă poliţia ne-ar exclude ca presupuşi asasini, presa poate începe să facă speculaţii, ceva ce s-ar dovedi foarte dăunător pentru cariera mea.

— Faptul de a nu avea un alibi poate fi, oricât de paradoxal ar părea, cel mai bun alibi, deduse inspectorul.

— La ce vă referiţi?

— Persoana care l-a ucis pe Thomas este extraordinar de inteligentă şi a plănuit asasinatul în mod conştiincios. Nu se întâmplă foarte des ca poliţia ştiinţifică, în ciuda mijloacelor sofisticate de care dispune în prezent, să nu găsească la locul crimei nici măcar o urmă. Dacă dumneavoastră aţi fi asasinul sau asasinii, nu v-aţi lăsa prinşi într-o minciună atât de grosolană.

Bonaparte răsuflă uşurat şi apoi spuse:

— Nu ştiu cine l-a asasinat pe Thomas, dar acum sunt aproape sigur că, indiferent ce anume s-ar căuta, acest lucru nu poate fi acum decât în posesia unei singure persoane.

— A cui? spuse inspectorul.

Prinţul o privi pe soţia sa şi apoi spuse:

— Ne poţi lăsa singuri un minut, *chérie?*

— Louis-Pierre!

Prinţesa se ridică indignată şi ieşi din hotel ca o furie, lăsându-i singuri pe prinţ şi pe poliţist.

Când Bonaparte îi spuse lui Mateos teoria sa, acestuia i se păru că presimţirea francezului era destul de întemeiată.

39

— Sigur că sunt multe coincidenţe, spuse judecătoarea Rodríguez Lanchas după ce Daniel îi relatase până în cele mai mici amănunte tot ce aflase până la data aceea în legătură cu Beethoven.

Magistrata îl primise în biroul ei cu toate că avea o dimineaţă foarte încărcată, cum era evident după nenumăratele întreruperi care aveau loc în fiece clipă şi care făceau destul de dificilă încercarea de a nu pierde şirul conversaţiei.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, conveni Daniel. Unele dintre faptele petrecute în ultimele zile trebuie măcar să fie puse în legătură unele cu altele: un cap tăiat, pe care există o partitură a lui Beethoven, o scrisoare inedită scrisă de mâna geniului, care apare tocmai acum la Viena, un portret nou al lui Beethoven, în care acesta apare zâmbind.

— Să nu uităm că prietenul tău Malinak spune că acolo unde se afla scrisoarea există un semn neîndoios al unui alt obiect, de mărimea unui caiet mare. Şi dacă luăm în considerare ipoteza că există o a zecea simfonie care tocmai a fost descoperită...

Uşa de la biroul judecătoarei se deschise şi apăru secretara judecătoriei:

— Scuză-mă, Susana, nu ştiam că ai o vizită. Identificarea din grup a arestaţilor are loc peste zece minute. Eu cobor acum.

— Da, vin şi eu imediat. Felipe e pe aici?

— Sunt aici, răspunse medicul legist, apărând pe uşă ca şi cum simpla invocare a numelui său ar fi fost de ajuns pentru a se putea materializa dinaintea lor.

Medicul intră cu dezinvoltură în biroul judecătoarei şi scoase nişte hârtii din servietă:

— Şi vin cu veşti bune despre unul dintre morţii din cazul Cacabelos. Autopsia din dimineaţa asta n-a scos la iveală înţepături de viespe sau de vreo altă insectă, aşadar şocul anafilactic a fost provocat. Luăm masa împreună, Susana?

— Da, dar la ultima oră. Trebuie să pun în libertate un deţinut şi n-am redactat încă sentinţa. Pe Daniel îl cunoşti de-acum foarte bine; mi-a adus veşti proaspete despre cazul Thomas.

Daniel şi medicul legist îşi strânseră mâinile, iar acesta din urmă se aşeză pe scaunul rămas liber.

— Atunci, rămân şi eu. La urma urmelor, din noi trei, eu sunt cel care îl „cunoaşte” cel mai bine pe Thomas, dat fiind că i-am făcut autopsia.

Judecătoarea de instrucţie îl privi pe medicul legist cu o expresie contrariată, dar nu reuşi să spună nimic.

— Paniagua este tot mai convins că Simfonia a X-a există şi că tatuajul cu numerele în cod Morse reprezintă harta care ne va conduce spre aceasta.

— Dar asta e minunat, Susana! Ţie, tinere, trebuie să-ţi dăm pe loc o legitimaţie de detectiv. Ai vreo idee despre ce anume poate corespunde acestor numere?

— Încă niciuna. Şi nici nu sunt sigur sută la sută că Thomas ar fi fost în posesia manuscrisului lui Beethoven, spuse Daniel. Pentru asta ar trebui să pot analiza partitura pe care a cântat-o Thomas sau să ascult înregistrarea concertului. Jesús Marañón mi-a spus că n-are niciuna, nici alta, dar poate că fiica lui Thomas sau vreunul dintre muzicieni o să ne-o pună la dispoziţie.

Magistrata deschise un sertar de la masa ei de scris şi îi întinse lui Daniel o filă plină cu nume şi numere de telefon:

— Ai aici lista tuturor muzicienilor care au interpretat simfonia împreună cu Thomas. Aproape toţi sunt străini, cehi, cred, pentru că se zice că sunt mai ieftini. Îmi închipui că mulţi dintre ei or fi plecat deja din oraş sau din ţară, colindând localităţile şi mai scoţând un ban, cum spun artiştii. Cum cu tine se vor simţi mai în largul lor pentru că şi tu eşti muzician, încearcă să afli ceva mai mult. Să vedem dacă vreunul dintre ei nu l-o fi auzit cumva pe Thomas menţionând ceva despre partitură sau făcând vreo aluzie la tatuaj. Este vital să găsim manuscrisul ca să putem demonstra mobilul crimei. Dar eu aş începe prin a sta de vorbă cu fiica lui Thomas. Locuieşte la Palace; ai aici numărul camerei.

— I-ai spus Susanei că partitura ar putea avea pe piaţă o valoare apropiată de trei milioane de euro? întrebă medicul legist vizibil surescitat.

— Poate că am exagerat puţin, spuse Daniel. Dar dacă simfonia este completă şi nu e vorba doar de prima parte, nimeni nu ştie cât poate ajunge să plătească un colecţionar fanatic.

— Va depinde şi de calitatea compoziţiei, nu-i aşa? spuse medicul legist.

— Nu fi absurd, Felipe, îl mustră judecătoarea de instrucţie. E Beethoven în plină maturitate artistică. Trebuie să fie o capodoperă.

Daniel nu se putu împiedica să nu zâmbească auzind această afirmaţie.

— Am spus ceva amuzant? întrebă stânjenită

judecătoarea, care simţea o mare nesiguranţă de fiecare dată când se vorbea despre muzică.

— Mi-am amintit deodată că Beethoven, în plină maturitate artistică, a fost în stare, de asemenea, să compună *Victoria lui Wellington,* o piesă atât de oribilă, încât compozitorul însuşi a etichetat-o drept „o stupiditate”.

— Victoria cui? întrebă medicul legist.

— A lui Wellington, în onoarea renumitului general care l-a învins pe Napoleon în bătălia de la Waterloo. Este cunoscută şi sub numele de „Simfonia Victoriei”, dar cel mai corect ar fi să o numim „Simfonia Vitoriei”, căci această piesuţă absurdă, nedemnă nu numai de geniul lui Beethoven, ci de oricare dintre compozitorii mărunţi care mişunau prin Viena pe vremea aceea, sărbătorea victoria lui Wellington în oraşul din Ţara Bascilor, aliat cu spaniolii şi cu portughezii, asupra infamului Pepe „Clondir”[52]. Această bătălie a însemnat, în practică, alungarea trupelor napoleoniene din Peninsula Iberică.

— Şi zici că piesa a fost compusă de un Beethoven ajuns deja la maturitate şi, deci, în deplină posesie a tuturor mijloacelor tehnice şi a întregii sale palete sonore?

— Absolut. Wellington l-a învins pe Pepe „Clondir” în iunie 1813, mai erau încă doi ani până la Waterloo, iar piesa lui Beethoven a fost prezentată în primă audiţie în luna decembrie a aceluiaşi an. La vremea aceea, muzicianul încheiase deja grosul operei sale: *Eroica,* Simfonia a V-a, *Pastorala,* Simfonia a VII-a, concertul Imperial. Nu mai avea nimic de demonstrat.

— Şi, atunci, de ce a compus-o?

— Pentru acelaşi motiv pentru care a fost ucis Thomas: pentru bani.

— Mulţi bani? întrebă medicul legist, căruia de fiecare dată când i se menţiona subiectul financiar îi scânteiau ochii.

---

52 Porecla dată în epocă lui Joseph Bonaparte (1768-1844), rege al Neapolelui între 1806-1808 și al Spaniei între 1808-1813, fratele mai mare al lui Napoleon I.

— Mulţi, mulţi bani, răspunse Daniel. Putem afirma că simfonia *Wellington* a fost la vremea ei compoziţia cea mai de succes a lui Beethoven, atât la nivel muzical, cât şi financiar.

— Şi cum e cu putinţă să fi căzut în uitare în felul acesta?

— Succesul ei s-a datorat, în epocă, mai degrabă unor factori sociologici sau politici, decât muzicali, aşa cum se întâmplă şi acum cu atâtea făcături ale televiziunii. Dar este cert că e vorba de o lucrare cu atât de puţină consistenţă, încât specialiştii în Beethoven înşişi au grijă să se vorbească despre ea cât mai puţin posibil.

— Ei bine, eu am deja chef să o ascult, spuse medicul legist.

— Piesa este foarte ciudată: englezii sunt reprezentaţi muzical prin imnul neoficial *Rule Britannia,* care este cel mai popular după *God Save the Queen.* Pentru a-i reprezenta pe francezi, Beethoven a ales, în schimb, cântecelul *Marlborough s'en va-t-en guerre.*

— Vrei să spui *Mambrú pleacă la război,* spuse medicul legist.

— Aici, noi, spaniolii, l-am schimbat pe Marlborough în Mambrú, pentru că ne era mai uşor să-l pronunţăm. Dar cântecul a fost creat de francezi ca să-şi bată joc de ducele de Marlborough[53], duşmanul lor militar în Războiul Spaniol de Succesiune.

— Ce e asta, Mambrú? întrebă judecătoarea.

— Poate că îţi va fi mai familiar în adaptare englezească: *For he's a jolly good fellow, „*Pentru că este un băiat excelent".

— Bineînţeles, pe ăsta îl cunosc, încuviinţă judecătoarea de instrucţie. E ciudat că Beethoven n-a ales *La Marseillaise* ca să-i simbolizeze pe francezi, sublinie ea.

— Beethoven a fost întotdeauna un revoluţionar. Pentru el, *La Marseillaise* nu era doar un imn naţional, ci

---

53 John Churchill, duce de Marlborough (1650-1722), general englez, comandant-șef al trupelor britanice în timpul Războiului de Succesiune din Spania.

reprezenta valorile de libertate, egalitate şi fraternitate în care a crezut toată viaţa. Probabil că i s-a părut nedemn să utilizeze această muzică pentru a o asocia cu perdanţii, pentru că era ca şi cum ar fi recunoscut, în plan simbolic, înfrângerea Revoluţiei. În schimb, cu „Mambrú” se simţea eliberat din punct de vedere moral şi artistic şi, dacă la început, cântecelul apare ca un imn arogant, pe măsură ce avansează bătălia, Beethoven îl încetineşte treptat şi îl descompune ca să ne facă să vedem, prin mijloace sonore, înfrângerea taberei franceze. Ceaikovski, în schimb, în *Uvertura 1812,* compusă pentru a sărbători înfrângerea lui Napoleon în Rusia, n-a şovăit să deconstruiască *La Marseillaise* pentru a-i lua în bătaie de joc pe francezi.

— Aşadar, simfonia *Wellington* a fost compusă pentru bani. Beethoven era oare un tip lacom? întrebă judecătoarea.

— Nu mai mult decât oricare dintre noi. A fost o perioadă în viaţa lui în care, din cauza morţii unuia dintre protectorii săi, compozitorul ajunsese atât de strâmtorat cu banii, încât s-a gândit să părăsească Viena şi să plece în Anglia. Haydn, de exemplu – şi ăsta era un lucru arhicunoscut la Viena – strângea, la curtea britanică, o adevărată avere cu concertele şi compoziţiile sale.

Daniel făcu o pauză ca să ceară o cafea, dar judecătoarea l-a informat că aparatul, ca atâtea altele din judecătoria aceea, era scos din funcţiune.

— Ne vorbeai despre lipsurile materiale ale lui Beethoven, spuse medicul legist, văzând că Daniel pierduse şirul.

— Ah, da. Aţi auzit vorbindu-se despre un instrument pe care îl folosesc muzicienii numit metronom? întrebă atunci Paniagua.

— Da, bineînţeles, răspunse medicul legist. Este pentru a marca tempoul, nu-i aşa?

— Exact. Ei bine, acest aparat revoluţionar a fost brevetat pe vremea lui Beethoven de un personaj ambiguu, un amestec de inginer, inventator şi *showman* numit Maelzel. Beethoven avea încredere în el pentru că îi

construise mai multe cornete acustice care funcţionau rezonabil. Prin anul 1812, atât situaţia financiară a lui Maelzel, cât şi cea a lui Beethoven erau disperate. Maelzel construise un instrument muzical, pe care îl botezase „panharmonikon”, care se alimenta de la un burduf, ca orgile, şi care, graţie unor cilindri asemănători cu cei de la flaşnetă, era în stare să imite toate instrumentele muzicale ale unei fanfare militare. După ce i l-a arătat lui Beethoven, l-a convins să scrie o piesă, iar acesta a compus *Victoria lui Wellington.* A avut un succes atât de mare, încât Beethoven a adaptat-o pentru orchestră şi în această versiune orchestrală a devenit ceea ce am putea numi un bestseller al epocii. Beethoven a sfârşit prin a-l acţiona în judecată pe Maelzel, pentru că acesta voia să exploateze lucrarea din punct de vedere comercial ca şi cum ar fi fost a lui.

Se deschise uşa biroului şi apăru una dintre funcţionarele judecătoriei.

— Doamnă judecătoare, au sosit deja avocaţii apărării. Şedinţa de identificare poate începe când doriţi.

Dona Susana se ridică şi, când văzu că şi Daniel voia să facă la fel, spuse:

— Nu, tu rămâi. Termină să-i povesteşti lui Felipe tot ce are legătură cu valoarea economică a manuscrisului, iar el îşi va lua apoi sarcina de a-mi face un rezumat.

Magistrata părăsi biroul în mare viteză, îndreptându-se spre pivniţele judecătoriei, unde aveau loc identificările deţinuţilor, şi îi lăsă singuri pe Daniel şi pe medicul legist.

— Cu alte cuvinte, Daniel, adăugă medicul legist după o scurtă tăcere, tu crezi că valoarea pe piaţă a manuscrisului depinde de calitatea muzicii pe care acesta o conţine.

— Poate fi unul dintre factori.

— Dar ce ai auzit până acum nu te-a convins?

— Ba da, într-adevăr. Cu toate acestea, nimic nu ne poate garanta că restul, dacă există, e de acelaşi nivel. Lui Beethoven, din pricina depresiilor şi a stării proaste a sănătăţii sale, îi era din ce în ce mai greu să compună. Şi

există, de asemenea, un alt factor care poate influenţa preţul, mai ales dacă cel care supralicitează nu este un organism public, ci un colecţionar particular.

— La ce te referi?

— Preţul ar putea depinde de numărul de corecturi din manuscris. Deşi pare paradoxal, cu cât partitura are mai multe ştersături şi adnotări, cu atât va avea o mai mare valoare pentru un meloman, pentru că acesta nu numai că va putea avea acces la muzică, ci şi la procesele mentale ale geniului.

— Nu ştiu dacă am înţeles.

— Îţi voi da exemplul unui manuscris al lui Beethoven, apărut relativ de curând, care a atins un preţ exorbitant la licitaţie: cel al aranjamentului, pentru pian la patru mâini, realizat de însuşi compozitorul, al *Marii Fugi.* Această partitură era dispărută de o sută cincizeci de ani şi a fost descoperită în 2005 de un bibliotecar din Cincinnati. Este considerată cea mai importantă descoperire muzicală a ultimelor decenii, în parte datorită marii cantităţi de corecturi şi de amendamente pe care le-a făcut Beethoven. Privind manuscrisul, poţi asista extaziat la lupta creatoare a geniului cu sine însuşi, şi care este de dimensiuni titanice: Beethoven găseşte o soluţie şi o scrie, dar deodată, plăsmuieşte ceva mai bun şi şterge notele precedente pentru a le substitui cu noua descoperire. Astfel, se poate urmări tot procesul său mental până când ajunge la ceea ce am putea denumi Marea Izbândă. Deşi a fost scrisă pentru cvartet de coarde, Beethoven nu a rezistat tentaţiei de a face această fugă accesibilă acelor vienezi care ar fi vrut să o cânte acasă şi a pregătit pentru ei *o reducţie* pentru pian la patru mâini. Să nu uităm că într-o epocă în care nu exista nici radio, nici gramofon, singurul mod de a asculta muzică la domiciliu era să o interpreteze cineva personal. De aceea, la Viena, în secolul al XIX-lea, exista pian în majoritatea căminelor. Acest manuscris de uz domestic, cum vă spuneam, a fost descoperit recent şi sunt convins că preţul astronomic pe care l-a atins pe piaţă s-a datorat în parte nenumăratelor

corecturi ale lui Beethoven însuşi, pe care le conţinea.

— Toate chestiunile pe care le prezinţi mi se par foarte interesante, spuse medicul legist. Ai intenţia de a călători la Viena ca să afli ceva mai mult despre manuscris?

— Pentru moment voi încerca să fac rost de înregistrarea sau de partitura concertului lui Thomas, explică Paniagua arătând foaia cu nume pe care i-o furnizase judecătoarea de instrucţie. Credeţi că asasinul o fi reuşit să descifreze deja tatuajul?

— Este foarte improbabil. Dacă poliţia modernă, cu metodele actuale, n-a fost în stare, iar tu, care eşti specialist în această temă, eşti şi tu derutat, nu cred ca acel criminal, sau criminali, pentru că nu excludem ipoteza că ar putea fi vorba de o bandă organizată, să ne-o fi luat înainte.

— Dar, dacă o fi reuşit?

— În acest caz, nu cred că-l vom prinde, spuse consternat Pontones. O fi deja la mii de kilometri distanţă, după ce o fi vândut partitura vreunui colecţionar oarecare. Singura noastră speranţă este ca asasinul, în încercarea sa de a pune mâna pe cheie pentru a descifra codul, să comită o greşeală.

— O greşeală?

— Să încerce să se apropie de fiică, să revină la locul crimei sau chiar, cine ştie, să pătrundă în casa lui Marañón, cu speranţa de a găsi acolo ceea ce caută cu atâta disperare.

40

— Don Jesús, este un domn care întreabă de dumneavoastră. Zice că e de la Brigada Omucideri.

— Condu-l în bibliotecă, Jaime, spuse Marañón.

Secretarul magnatului îl conduse pe inspectorul Mateos, care rămăsese câteva minute singur în încăpere şi îşi aruncase privirea curioasă asupra mulţimii de volume care umpleau rafturile până la refuz. Lui Mateos i s-a părut logic să existe o mare cantitate de exemplare dedicate arhitecturii, căci în afară de faptul că grosul averii lui

Marañón fusese clădit pe afaceri având legătură cu construcţiile, originea masoneriei trebuie căutată în frăţiile profesionale ale constructorilor de catedrale şi de alte lăcaşe sfinte din Evul Mediu. La început, îşi transmiteau doar secretele meseriei lor, căci nu erau admişi în interiorul lojilor decât membrii breslei, dar lucrurile s-au modificat în Evul Mediu târziu şi în Epoca Modernă. În loji, au început să fie acceptaţi domni care nu erau masoni şi care primeau numele de *acceptaţi.* Erau avocaţi, medici etc. şi, începând de atunci, ritualurile au devenit mai mult simbolice.

Când Marañón i s-a alăturat poliţistului, l-a găsit pe acesta răsfoind o lucrare clasică intitulată *Arhitectura fericirii,* în care autorul vorbea despre virtuţile pe care trebuie să le posede orice edificiu bun.

— Din toate câte sunt aici, poate că asta e cartea mea preferată, spuse Marañón făcându-l să tresară uşor pe Mateos, care, fiind cu spatele la uşă, nu-l văzuse intrând pe milionar.

După o energică strângere de mână şi un schimb de rutină de întrebare-răspuns despre mersul anchetei, Marañón îl invită pe inspector să ia loc şi acesta începu să-i explice motivul vizitei sale.

— Am examinat cu conştiinciozitate filmările camerelor exterioare de securitate şi suntem în măsură să dăm asigurări că în noaptea când a fost asasinat, Thomas a părăsit singur acest edificiu.

— Şi ce este atât de ciudat în acest fapt?

— Dacă nu suntem prost informaţi, Thomas a venit în Spania însoţit de partenerul său, Olivier Delorme, care a asistat şi el la concert. Nu era mai logic să fi părăsit împreună reşedinţa dumneavoastră?

— Probabil că da. Dar, cum după concert a avut loc o petrecere cu muzică salsa care s-a prelungit până în zori, poate că n-au plecat împreună pentru că Thomas, epuizat de repetiţii şi de preparativele pentru concert, nu mai avea în noaptea aceea, cum se spune de obicei, chef de nimic.

— Şi-a luat la revedere de la dumneavoastră când a

plecat?

— Adevărul e că nu. Dar e posibil să mă fi căutat ca să-mi spună la revedere şi să nu mă fi găsit. În mai multe momente din timpul nopţii am fost foarte ocupat cu invitaţii mei.

— Dumneavoastră, care eraţi amfitrionul lui, nu l-aţi văzut certându-se cu partenerul său în noaptea aceea sau în zilele premergătoare concertului?

— Nu. Bănuielile dumneavoastră se îndreaptă spre Olivier Delorme?

— Dacă e să fiu sincer faţă de dumneavoastră, domnule Marañón, n-avem un suspect, dar se profilează un posibil mobil al crimei.

— Dar n-aţi găsit încă arma ucigaşă, adevărat? Şi este un fapt public şi notoriu, pentru că, în presă, a fost publicat odată că în casa mea există o ghilotină originală, din 1792.

— Într-adevăr.

— Aţi vrea să o examinaţi?

— Încă nu ştiu. Ar trebui?

— Dacă aşa veţi fi mai liniştit. Dar va trebui să mai aşteptaţi câteva zile pentru ca să-mi fie readusă acasă.

— Aţi cedat-o pentru vreo expoziţie?

— Nu, am trimis-o să fie curăţată.

— Dacă-mi permiteţi să vă vorbesc deschis, ăsta mi se pare un lucru dintre cele mai ciudate, spuse Mateos. Se comite o crimă în oraş cu o ghilotină şi nu începe bine ancheta, că dumneavoastră dispuneţi curăţarea celei pe care o aveţi.

— O să vă vină greu de crezut, dar mă gândesc de luni de zile că această autentică bijuterie din colecţia mea ar avea nevoie de o revizie. Instrumentele de tortură nu sunt foarte diferite de instrumentele muzicale: cu timpul se strică dacă nu sunt folosite. Uitasem de ghilotină până când execuţia lui Thomas mi-a amintit că trebuie să o trimit pe a mea să fie pusă la punct, îmi place ca maşinăriile să funcţioneze.

— Cine se ocupă de curăţarea ei?

— Un *luthier*[54] parizian numit Alain Sabatier.

— Ghilotina se află acum la Paris?

— De ce vă miră faptul? Sunt antichităţi foarte delicate, care m-au costat ochii din cap şi îmi place să le ştiu pe mâinile cele mai bune.

— De ce să le încredinţaţi unui *luthier?*

— Prima ghilotină care a fost construită în Franţa, dragul meu inspector, a fost montată de un fabricant de instrumente muzicale numit Tobias Schmidt.

— Am crezut că doctorul Guillotin a fost acela.

— Guillotin a fost doar ideologul. Era pe vremea Iluminismului şi revoluţionarii căutau un sistem rapid şi nedureros pentru a-i executa pe inculpaţi, diferit de metodele sălbatice folosite din Evul Mediu de către monarhii absolutişti. Proiectul primului aparat i-l datorăm doctorului Antoine Louis, ilustru membru al *Academie Chirurgicale,* care i-a predat planurile lui Schmidt pentru a fabrica prima ghilotină.

— Nu cred că poliţia ştiinţifică va fi foarte interesată să o verifice pe a dumneavoastră după ce a trecut prin mâinile expertului parizian.

— Nu fiţi demoralizat, inspectore. N-am cerut să fie schimbată lama, ci doar să fie unse şi reglate mecanismele. Un medic legist competent ar putea stabili numaidecât o legătură între orice mic defect sau anomalie care ar exista pe lamă şi un semn analog de pe gâtul victimei.

Mateos a recunoscut că interlocutorul său avea dreptate şi a trecut la alt subiect.

— Doream, de asemenea, să vă vorbesc despre jumătatea de milion de euro pe care o oferiţi ca recompensă pentru partitură.

— Văd că aţi luat legătura cu băiatul acela, Daniel Paniagua.

— Dacă partitura este mobilul crimei, are valoare probatorie. Înţeleg că, dacă vreunul dintre vânătorii de recompense reuşeşte să dea de ea, primul lucru pe care va trebui să-l faceţi va fi să o puneţi la dispoziţia poliţiei.

---

54 „Lutier”, în franceză, în original.

— Fără doar şi poate, inspectore. Primordială este găsirea vinovatului pentru asasinarea lui Thomas.

Mateos se ridică în picioare, considerând vizita încheiată, dar Marañón îl rugă să nu plece încă.

— Mi-a ajuns la urechi că notele de pe partitura tatuată pe capul lui Thomas corespund unui cod Morse de opt numere.

— Într-adevăr, lucrăm pe această ipoteză. De ce o menţionaţi?

— Am o teorie în legătură cu ce ar putea reprezenta aceste opt numere, spuse Marañón, afişând un zâmbet larg. Dacă aveţi amabilitatea să treceţi în biroul meu, vă voi explica imediat.

41

Urmând recomandarea judecătoarei de instrucţie, Daniel a solicitat o întrevedere cu fiica lui Thomas, Sophie Luciani, pentru ca aceasta să-i obţină o înregistrare a concertului sau o copie a partiturii cu care lucrase muzicologul. Paniagua era convins că, graţie profundelor sale cunoştinţe asupra tehnicii componistice a lui Beethoven, o analiză amănunţită şi exhaustivă a materialului de lucru al lui Thomas avea să-i permită confirmarea bănuielilor sale dincolo de orice îndoială.

Daniel ajunse la *meeting point* cu Sophie Luciani, barul de zi al hotelului Palace, cu o jumătate de oră mai devreme. În afară de două adolescente anorexice care beau câte o coca-cola la tejghea şi scoteau chicoteli prosteşti la fiecare cinci secunde, barul era pustiu. Daniel constată că se spălase pe jos de curând şi că încă nu se împrăştiase complet mirosul de leşie, ceea ce îl îmbolnăvi de scârbă. Nu pricepuse niciodată de ce în hoteluri de o asemenea categorie nu aveau grijă de acest gen de amănunte. Se aşeză la masa cu fotoliile cele mai mari şi mai comode şi când se apropie chelnerul, îi ceru un gin tonic.

— Vi-l trec în contul camerei, domnule?

A fost cât pe-aci să spună că da şi să arunce la întâmplare numărul unei camere. Ce putea pierde? Dacă

barmanul verifica numărul, putea să răspundă foarte bine că i-a ieşit din cap şi să plătească în numerar. Chiar şi aşa, proverbiala sa teamă de a nu fi prins cu mâţa-n sac îl făcu să spună că nu, fapt pe care îl regretă, căci i-a luat douăzeci de euro pentru băutura care avea, e drept, atât de mult gin, încât chelnerul a trebuit să facă exerciţii de jonglerie pentru ca să adauge în pahar puţină apă tonică.

După zece minute, începu să audă în spatele lui sunetul, inconfundabil din pricina dulcegăriei, al unui pian de hotel. Pianiştii de hotel, se gândi Daniel, probabil că primesc o dispoziţie din partea angajatorilor să pună puţin sau deloc accentul pe aspectul ritmic al interpretărilor lor, ca să nu distragă prea mult atenţia clienţilor, astfel că toate melodiile pe care le cântă sfârşesc prin a semăna între ele. Exact contrariul stilului componistic al lui Beethoven, care probabil îşi câştigase porecla de Spaniolul nu numai din pricina tenului oacheş, ci şi datorită extraordinarei vigori ritmice a multora dintre lucrările sale, începând cu Simfonia a VII-a, calificată de Richard Wagner drept *Apoteoza Dansului.* Surdul de la Bonn poate că nu a avut geniul melodic al lui Ceaikovski sau al lui Mozart, dar de fiecare dată când şi-o propunea, reuşea să te facă să baţi darabana cu degetele sau cu picioarele în ritmul energicelor sale cadenţe. În schimb, singurele calităţi pe care le aveau muzicile de hotel erau cele relaxante, astfel că Daniel închise ochii, îşi sprijini capul de spătarul fotoliului şi se lăsă legănat de acele acorduri previzibile şi dulcege; şi cum ginul tonic începuse deja să-şi facă efectul, după numai trei minute adormi cu totul. Când s-a trezit, trecuseră deja douăzeci de minute după ora stabilită pentru întâlnire şi nu erau încă semne că Sophie Luciani ar fi ajuns: un cuplu de gay francezi, atât de distinşi, încât doar şi numai prin simpla lor prezenţă ridicau mai presus de categoria sa farmecul pe care barul în stil englezesc al hotelului îl putea degaja; o pensionară americană cu ochelari în chip de fluture care îşi certa câinele şoricar, dar nici urmă de fată. Dădu pe gât ginul tonic, care era deja complet diluat, şi băgă de seamă pe

moment că pianistul optase pentru un repertoriu mai puţin răsuflat decât cântecul *My way* al lui Paul Anka şi deşira acum melodia „lentă şi tânguitoare” a primei *Gymnopedie*[55] a lui Erik Satie. Cum pe Daniel îl încântase întotdeauna această piesă, se concentră în ascultarea ei şi trebui să recunoască faptul că-i plăcea interpretarea. Întoarse capul ca să vadă chipul pianistului şi îşi dădu seama că persoana aşezată la pian era Sophie Luciani însăşi. Avea părul despletit ca în prima seară, dar vestimentaţia ei era de această dată mult mai discretă: un jerseu negru pe gât, pantaloni de aceeaşi culoare şi o jachetă roşie, care îi venea foarte bine. Aşteptă să termine piesa, primită cu câteva aplauze din partea celor patru sau cinci clienţi ai hotelului care i-au acordat atenţie şi apoi merse direct la pian pentru a se prezenta. Engleza lui nu era rea, cu excepţia pronunţiei, care era mai proastă decât a unei însoţitoare de bord a companiei Iberia, şi pentru că o rupea niţel şi în italiană, iar Durán îi notase pe o hârtie câteva fraze ca să se descurce în franceză, Daniel era încrezător că se va putea înţelege cu fata.

— Sunt Daniel Paniagua.

Se apropie cu faţa ca să-i dea două săruturi.

— *Enchantée,* spuse ea.

Era să-i dea un al treilea sărut şi se înroşi văzând că Daniel îşi retrăgea obrazul după al doilea.

— Îmi pare rău, se scuză el, puţin cam brusc. În Spania, se obişnuiesc două.

— În Franţa, e o întreagă încurcătură. La Paris, sunt două. Dar în unele regiuni se dau chiar şi patru, aşa că eu am făcut media şi dau trei.

— Voi ţine seama pentru data viitoare, promise Daniel, fermecat de umorul franţuzoaicei. Hotărî să o flateze puţin şi adăugă:

— Cum de vorbiţi atât de bine limba noastră?

— Am avut un iubit catalan, răspunse ea, iar el

55 Trei piese pentru pian compuse în anul 1888 de compozitorul francez Erik Satie (1866-1925), al căror titlu îl reia pe cel al sărbătorilor anuale din Sparta în onoarea zeului Apollo.

vorbea cu un accent foarte ciudat, amestec de franceză şi italiană. Şi, în plus, mă descurc bine cu limbile străine, probabil datorită urechii mele muzicale.

— Era minunat ceea ce cântaţi. Continuaţi, vă rog.

— Nu, nu, spuse ea înroşindu-se puţin la auzul complimentului. Aşteptam să treacă timpul şi, cum pianistul hotelului făcuse o pauză, mi-am luat libertatea de a cânta puţin, ca să nu mă plictisesc. Unde ne aşezăm?

— Să fugim de aici, miroase a leşie, îi ceru Daniel.

Ieşiră din bar, merseră într-o zonă cu canapele şi fotolii de sub o mare cupolă de sticlă şi se aşezară în locul cel mai retras.

— Cum vorbim, cu tu sau cu dumneavoastră? spuse ea.

— Cu tu, vă rog.

— Fapt este că mi-a sunat ciudat când mi-ai vorbit cu dumneavoastră.

— Atunci, cu tu. Înainte de toate, vreau să-ţi spun că regret din tot sufletul moartea tatălui tău. N-am avut plăcerea să-l cunosc personal, dar îl admiram profund pentru latura profesională.

— Îţi mulţumesc, spuse ea. Adevărul este că sper să fie găsită repede persoana care l-a asasinat.

Se lăsă o lungă tăcere, în chip de omagiu adus decedatului şi când, în cele din urmă, Daniel era pe punctul de a-şi formula prima întrebare, îi sună telefonul mobil. Daniel îi ceru scuze interlocutoarei sale şi văzând că persoana care îl suna era logodnica sa Alicia, se îndepărtă câţiva metri.

— Pot să te sun eu peste puţin timp? întrebă Daniel.

— Da, dar nu întârzia. Unde eşti?

— La hotelul Palace. Te simţi bine? Aveam de gând să te sun eu astă-seară, ştii tu, ca să împac spiritele.

— La hotelul Palace? Şi ce faci acolo?

— M-am întâlnit cu o persoană.

— Cu cine? Nu-mi poţi spune?

— Cu Sophie Luciani, fiica lui Thomas.

Alicia nu făcu niciun comentariu, dar pe fir se lăsă o

tăcere care-i indică lui Daniel că nu-i făcea deloc plăcere situaţia. Era geloasă.

— Şi tu ce mai faci? spuse ea în cele din urmă, încercând să-şi ia un ton care să nu-i trădeze starea de spirit.

— Implicat până peste cap în cercetarea unei crime. De asta nu ţi-am telefonat mai înainte.

— Îţi aminteşti ultima seară la restaurant?

— Da, m-am comportat ca un prost. Cred că aveai dreptate şi că nu m-am ocupat prea mult de tine în ultimele săptămâni.

— Îţi mulţumesc, dar nu te-am sunat ca să vorbim despre relaţia dintre noi, nici despre sarcină.

— Ah, nu? răspunse foarte uimit Daniel.

— Nu, asta e treaba ta. Vreau să spun să dai dovadă de puţin interes. Te-am sunat pentru că eu cred că ştiu deja la ce corespund numerele de pe capul lui Thomas.

— Fantastic! spuse el prefăcându-se entuziasmat, dar, în realitate, îndoindu-se că logodnica lui ar fi putut avea succes acolo unde criptologii poliţiei se împotmoliseră. Te sun de îndată ce se termină întrevederea.

— Nu mă crezi?

Daniel o privi pe Sophie, care îşi aprinsese o ţigară ca să-şi facă aşteptarea mai plăcută şi înţelese că trebuie să închidă telefonul.

— Te sun mai târziu. *Ciao.*

Închise telefonul ca să nu mai fie din nou întrerupt şi se aşeză apoi lângă fiica lui Thomas, căreia îi ceru scuze pentru aşteptare.

— Cred că ţi-am spus deja când am vorbit la telefon ca să stabilim întrevederea, dar cum nu ştiu de unde să încep, ţi-o repet. Sunt muzicolog, specializat în Beethoven.

— Aha, ca personajul lui Charlie Brown[56], cum se numea?

— Schroeder. Dar eu nici măcar nu cânt la pian, mă rezum la a-i studia muzica şi a-l venera în calitatea lui de

56 Personaj din seria de benzi desenate numite *Peanuts* de Charles M. Schultz.

compozitor.

— Şi eu mă ocup cu muzica, răspunse ea, cu un zâmbet prefăcut, dar atât de cuceritor, încât Daniel avu impresia că putea să înceapă să i se topească măduva din oase dintr-un moment într-altul.

— Pianistă concertistă?

— Nu, muzicoterapeută.

— Am auzit vorbindu-se de muzicoterapie, dar nu ştiu în ce constă. Se poate vindeca o boală gravă cu muzică?

— Nu, dar cei care suferă de o astfel de boală pot fi ajutaţi să-şi păstreze o stare sufletească bună, ceea ce are, la rândul său, repercusiuni asupra sistemului imunologic, care este vital pentru frânarea evoluţiei unei tumori, de exemplu.

— Lucrezi în spitale?

— Uneori, dar cum nu pot trăi doar din asta, am şi pacienţi particulari.

— Şi îi înveţi să cânte la vreun instrument?

— Depinde de nevoile fiecăruia. Cu muzicoterapie se pot trata numeroase afecţiuni, nu numai depresiile. De la probleme de dependenţă până la tulburări provocate de alimentaţie sau de situaţiile de stres. Aşa că sunt ocazii în care îi fac să cânte, iar alteori mă rezum să-i pun să asculte un anumit gen de muzică.

— Ca la *Gymnopedie* pe care o cântai mai înainte?

— De exemplu. Dar nu mă limitez la un anumit compozitor sau la o perioadă concretă. Poate fi de la o piesă pentru orgă de Leon Battista Alberti până la o operă de Alban Berg.

— Cei doi muzicieni pe care i-ai citat sunt foarte speciali. Aveau o obsesie pentru numerologie.

— Ştiu, şi tocmai de aceea îmi plac. Mă pasionează legătura dintre muzică şi numere; este ceva ce m-a învăţat tatăl meu.

— Dar reducând totul la matematica pură, nu îi suprimi muzicii magia?

— Dar ce sunt notele altceva decât numere? Nota la cu care se acordează o orchestră, care este cea a

diapazonului, nu se numeşte „la 440” pentru că o coardă sau o coloană de aer care o emite vibrează de acest număr de ori pe secundă? Măsurile sunt fracţii: 4/4, 3/8, valorile notelor păstrează între ele o relaţie ierarhică de ordin numeric. Până şi lucrările sunt denumite prin numere: Preludiul nr. 5, Simfonia 41. Dacă sunt şi persoane care au decis că nu există poezie în numere, e altceva, dar mie mi se pare o stupiditate.

Daniel încuviinţă şi intră apoi direct în subiect.

— Poliţia mi-a arătat zilele trecute tatuajul, spuse Sophie când Paniagua termină să o pună la curent. Dar nu ştiam că notele corespundeau unor numere. Pe de altă parte, mi se pare perfect verosimil, pentru că tatăl meu era fascinat de astfel de lucruri.

În faţa canapelei pe care erau aşezaţi se afla o măsuţă joasă de sticlă de pe care un chelner neglijent uitase să retragă suporturile de pahare. Sophie începu să se joace cu unul, deplasându-l pe masă prin mici lovituri, ca şi cum ar fi fost o pisică jucându-se cu un mosor de aţă.

Daniel îi arătă o serie de opt numere şi fiica lui Thomas, după ce o privi câteva clipe, spuse că nu îi era cunoscută.

— Dar aşteaptă un moment, adăugă ea.

Femeia deschise geanta şi scoase din ea rotiţa lui Alberti pe care i-o dăruise tatăl ei.

— Ştii ce e asta?

— Bineînţeles, răspunse Paniagua, fascinat de respectivul obiect. Dar este pentru prima dată când văd una atât de veche. Este originală?

— Cred că da. Nişte prieteni de-ai mei sunt convinşi că tata mi-a oferit o rotiţă a lui Alberti pentru cazul în care ar fi avut nevoie, la un moment dat, să-mi transmită un mesaj codificat. Să vedem dacă putem alcătui un text cu numerele seriei pe care ai obţinut-o.

Îşi bătură capul o bună bucată de vreme cu rotiţa şi cu numerele în alfabet Morse, dar nu obţinură niciun rezultat satisfăcător. În cele din urmă, Sophie întrebă:

— Ce se presupune că ar trebui să dezvăluie mesajul?

— Locul în care tatăl tău a ascuns manuscrisul original al Simfoniei a X-a a lui Beethoven.

Fiica lui Thomas reacţionă prost la teoria lui Daniel, iar acesta, ca să o îmbuneze, a trebuit să improvizeze pe loc un discurs despre maniera de a compune a geniului de la Bonn.

— Măsurile de la care a plecat tatăl tău şi care sunt cunoscute de toţi cercetătorii lui Beethoven, nu erau idei muzicale complete: erau doar nişte piese ale unui mare puzzle pe care doar geniul de la Bonn ar fi ştiut cum să le asambleze. Nu e acelaşi lucru să termini *Turandot* a lui Puccini, o operă din care rămăsese de scris doar finalul şi pe care l-a putut duce la bun sfârşit Franco Alfano, şi să realizezi o întreagă simfonie plecând de la câteva însemnări de bază. Ai cunoştinţe despre forma de sonată?

Paniagua tocmai făcea aluzie la structura muzicală tipică pentru clasicism, caracterizată prin ordonarea dramatică a întregului material muzical. Cea mai mare parte a neiniţiaţilor în muzică erau puşi de obicei în mare încurcătură de termenul de *sonată,* dat fiind că este vorba de un cuvânt polisemantic, care înseamnă „piesă instrumentală” – în opoziţie cu cantata, care este o piesă vocală –, dar care se utilizează şi pentru a desemna o formă muzicală.

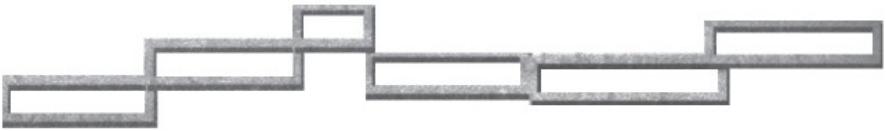
— Bineînţeles că ştiu ce este forma de sonată. Unde vrei să ajungi?

— Mie îmi place să-mi imaginez forma de sonată ca pe o dramă muzicală: există nişte personaje, care sunt temele, pe care le cunoaştem dintru început. Apoi, în dezvoltare, acestor personaje li se întâmplă o serie de lucruri. Şi, în cele din urmă, totul se rezolvă în mod satisfăcător în repriză. Îmi dai voie?

Daniel apucă suportul de pahare cu care se juca Sophie şi nu putu evita ca mâna lui să intre într-un contact fugitiv cu a interlocutoarei sale. În continuare, scoase din buzunarul hainei o carioca şi începu să deseneze o serie de structuri.

— Beethoven îşi construia de obicei temele muzicale,

cu alte cuvinte, personajele, pe baza unor mici motive, care sunt aceste cutiuţe pe care ţi le-am desenat acum, aici.



— Par nişte piese de Lego.

— Într-un anumit fel, chiar sunt, admise Daniel. Un motiv este un fragment de melodie cu personalitate proprie; în consecinţă, un motiv poate fi recunoscut şi poate fi separat din construcţia principală, care este tema, ca să se combine alternativ cu altele.

— Ştiu. Este ceea ce în muzică se numeşte dezvoltare. Dar încă nu reuşesc să văd unde ne conduce acest fapt.

— Toate aceste piese pot fi combinate în maniere diferite, eu aş zice infinite, în timpul compoziţiei. Dacă „structura lego” pe care o avem aici se divide, se vorbeşte de *fragmentare;* dacă se modifică uşor, se vorbeşte de *variaţiune,* iar dacă rămâne redusă la o minimă expresie, avem *condensarea.* Există mult mai multe tehnici, bineînţeles, dar acestea trei sunt cele mai beethoveniene. Acesta este unul dintre factorii pentru care sunt din ce în ce mai convins că *Allegro*-ul din Simfonia a X-a era în întregime de Beethoven. Fără intenţia de a leza memoria tatălui tău, mie mi s-a părut că dezvoltarea temelor era atât de imaginativă...

— Încât tatăl meu n-ar fi putut să o plăsmuiască? Nu sunt de acord. Tatăl meu era un muzician mult mai bun decât crede lumea.

— Nu cred că îl jignesc pe Ronald Thomas dacă spun că nu era în stare să compună ca Beethoven. Nimeni n-a fost vreodată la înălţimea geniului său şi probabil că nici nu va mai fi vreodată.

Sophie Luciani părea obosită să se mai joace cu suportul de pahare şi începu să-şi învârtească lent una

dintre brăţările de chihlimbar pe care le purta pe încheietura mâinii stângi:

— Şi dacă tot ai ajuns la asemenea concluzii după o singură audiţie, de ce mai ai nevoie de mine? Pentru ce vrei înregistrarea concertului?

— Bună întrebare. Voi încerca să-ţi răspund printr-un exemplu. Dacă eu ţi-aş spune acum să închizi ochii şi să vizualizezi chipul unei persoane, cel al actorului Ed Harris, de exemplu...

— Ed Harris? De ce Ed Harris?

— Pentru că l-a jucat pe Beethoven într-un film. Dar dacă îl preferi pe Gary Oldman...

— Ed Harris e bine. Da, îi pot vedea chipul fără probleme, şi ce dacă?

— Nu trebuie nici să te gândeşti, nu-i aşa?

— Într-adevăr, are o figură inconfundabilă.

— Şi ai fi cât se poate de sigură că ai putea recunoaşte acest chip dintr-un milion.

— Ei bine, da.

— Şi totuşi, imaginează-ţi că-ţi dau pix şi hârtie şi îţi cer să descrii cu vorbe chipul lui Ed Harris, nu-i aşa că ţi-ar fi mult mai dificil?

— Nu ştiu.

— Fii sinceră. Dacă eu n-aş şti pe cine descrii, aş putea ghici doar din ce ai scris?

— Cred că nu. Dar eu nu sunt scriitoare.

— Chiar dacă ai fi, nu cred că ai reuşi. Ştii cărui fapt se datorează? Faptului că creierul nostru are o parte, emisfera stângă, care gândeşte în cuvinte, şi o alta, emisfera dreaptă, care gândeşte în imagini şi în sunete. Dar dacă încerc să exprim cu vorbe cum este chipul lui Ed Harris, activitatea cerebrală se transferă de la o emisferă la cealaltă şi partea stângă o anulează pentru moment pe cea dreaptă. Este ceea ce mi se întâmplă mie acum cu muzica din ziua aceea. Am nevoie să analizez cu conştiinciozitate partitura sau înregistrarea pentru ca să-i pot spune judecătoarei: aceasta a putut fi scrisă doar de Beethoven, din cutare, cutare şi cutare motiv.

— Judecătoarea? Mi-ai spus că eşti muzicolog. Colaborezi cumva la ancheta penală?

— Doar în ceea ce priveşte decriptarea partiturii.

— Ei bine, îmi pare rău să-ţi spun că n-am niciuna, nici alta.

— Sophie, dacă ţi-aş spune că prin analizarea acestui material am putea face un pas gigantic în rezolvarea cazului, mi-ai răspunde tot că nu ai ceea ce îţi cer?

Sophie Luciani rămase pe gânduri vreme îndelungată.

— Dacă aştepţi cinci minute, o să urc la mine în cameră şi o să-ţi aduc înregistrarea în format .mp3 pe care am realizat-o eu însămi în ziua repetiţiei generale.

42

Jesús Marañón îl conduse pe inspectorul Mateos până în biroul său şi îi arătă o casă de bani digitală marca Stockinger cu 8 cifre:

— Aici nu păstrez decât fleacuri, explică milionarul. Ceva bani în numerar, nişte bonuri care nu valorează mare lucru şi un colier de diamante al soţiei mele. Planurile pentru instaurarea Noii Ordini şi pentru a pune mâna pe controlul lumii le ţin ascunse în seiful lojii mele, care este mai sigur.

— De ce îmi arătaţi seiful dumneavoastră? Şi ce planuri sunt acelea? întrebă un inspector Mateos dispus să-i cânte în strună lui Marañón până la capăt.

— Seiful vi-l arăt ca să vedeţi cum sunt aceste aparate în ziua de azi. Au rămas în urmă vremurile rotiţei şi ale răsucirii de 3 ori la dreapta şi de 8 ori la stânga. Acum sunt în întregime electronice, sunt echipate cu o tastatură şi admit combinaţii de până la opt cifre: aceleaşi care erau, potrivit prietenului nostru Paniagua, pe partitura de pe cap.

— Doar n-o să-mi spuneţi că numerele de pe capul lui Thomas, pe care le am notate aici, deschid seiful dumneavoastră?

— Verificaţi singur, răspunse Marañón cu un rânjet.

Marañón îi puse la dispoziţie comanda la distanţă,

care controla închiderea seifului, pe care era o tastatură numerică, iar poliţistul, după ce îşi consultă carneţelul, apăsă clapele celor opt numere ale lui Thomas:

4, 7, 2, 0, 1, 3, 2, 0

De îndată ce termină de marcat combinaţia, se aprinse o lumină roşie pe capacul casei de bani şi începu să sune un piuit intermitent. Marañón părea că se amuză la această scenă:

— Micuţa noastră prietenă ne anunţă că seria lui Thomas nu este corectă. Dar, pe deasupra, ne penalizează pentru că am încercat să o deschidem cu un cod greşit, astfel că, dacă într-un minut nu introducem combinaţia corespunzătoare, se va activa o alarmă silenţioasă conectată la firma de securitate cu care am contract.

— De ce trebuie să vină supraveghetorii? Oare seiful nu ştie că poliţia se află deja aici? glumi Mateos.

Inspectorul băgă de seamă că Marañón luase din încăperea alăturată, care era biblioteca, tratatul *Arhitectura fericirii,* pe care îl răsfoise cât timp durase aşteptarea. Deschise exemplarul, scoase de pe la mijloc un semn de carte, şi Mateos şi dădu seama că pe acesta erau scrise cu pixul o serie de numere.

— Trebuie să recunosc că niciodată n-am fost în stare să-mi deschid propriul seif fără ajutor. Dar, aşa cum mi se întâmplă mie, care sunt incapabil să memorez opt numere, tot astfel i s-o fi putut întâmpla şi lui Thomas, nu credeţi?

După ce a introdus codul corect în comanda la distanţă, casa de bani încetă să mai piuie şi se auzi, în vreme ce se aprindea un led de culoare verde, ţăcănitul închizătorii la deschidere.

— Dacă doriţi să vă dau un sfat, inspectore, aflaţi unde se află seiful lui Thomas şi încercaţi să-l deschideţi cu cele opt numere de pe capul lui.

— Vă voi urma sfatul, domnule Marañón. De ce mi-aţi vorbit acum o clipă despre planurile pentru dominarea lumii?

— Ironizam doar faimoasa conspiraţie iudeo-masonică. Să vă explic, inspectore – şi în momentul de faţă este inutil să vă prefaceţi că nu cunoaşteţi apartenenţa mea la această frăţie –, noi suntem întotdeauna personajele negative. Chiar şi dumneavoastră înşivă, fără să-mi fi povestit totuşi motivul, păreţi convins că ghilotina mea a fost cea care a retezat gâtul lui Thomas.

— Eu n-am spus aşa ceva. Dar nu mi-aş face bine treaba dacă nu v-aş fi întrebat de ghilotină.

— Oricine poate construi în ziua de azi o ghilotină, inspectore. Nu ştiaţi? Planurile se vând chiar şi prin internet. E adevărat că e vorba de reproduceri la scară, dar e de-ajuns ca proporţiile să fie înmulţite cu trei pentru a obţine un prototip precum cel care a despărţit capul de trunchi la aproape patruzeci de mii de persoane numai în timpul Revoluţiei Franceze. Şi spun *numai,* pentru că presupun că nu ignoraţi faptul că în Franţa, de pildă, ghilotina a fost în vigoare până la mandatul preşedintelui Giscard d'Estaing. François Mitterrand a fost cel care a abolit-o.

— Alt mason, presupun.

— Să n-aveţi nici cea mai mică îndoială. Noi am inventat-o şi tot noi am abolit-o. Până la căderea Bastiliei, execuţiile se duceau la îndeplinire în două feluri: decapitare cu securea sau cu spada pentru nobilime şi spânzurătoare pentru plebe. Amândouă sunt la fel de crunte. Ştiţi, de pildă, că Mary Stuart (Vanessa Redgrave, dacă sunteţi amator de filme) a avut nevoie de trei lovituri de secure ca să moară? După primele două, încă mai era conştientă. Prima tăietură a primit-o în spatele capului; a doua, a lovit-o în umăr şi i-a secţionat artera subclaviculară, motiv pentru care sângele a început să ţâşnească în toate direcţiile. Ultima tăietură a reuşit să-i despartă capul de trunchi, cu excepţia unor cartilaje pe care călăul a fost nevoit să le separe, utilizând securea ca pe un fierăstrău. Frăţia căreia îi aparţinea doctorul Guillotin...

— Am termina mai repede dacă mi-aţi spune cine nu

face parte din masonerie, domnule Marañón, glumi inspectorul.

— Nu mă credeţi? Consultaţi documentaţia referitoare la loja „Perfecta Uniune” de la Angoulême şi veţi vedea că nu vă mint. Guillotin a intrat de foarte tânăr în frăţie şi era obsedat din copilărie de ideea de a face mai umană pedeapsa cu moartea, căci se pare că el însuşi a venit pe lume prematur, după ce mama lui a fost de faţă la supliciul unui condamnat la moarte. Am spus mai înainte că cei care nu erau nobili mureau spânzuraţi, dar uneori judecătorii puteau dispune şi alte metode de execuţie, ca fierberea, cufundarea în apă, opărirea cu untdelemn sau crucificarea. Împotriva tuturor acestor metode s-a răzvrătit bunul doctor, care dorea în plus un sistem de execuţie mai egalitar: toţi aveau să moară, graţie ghilotinei, prin acelaşi sistem, de la rege până la cerşetor. *Tout condamne à mort aura la tête tranchée*[57], au decretat revoluţionarii şi au inclus această celebră frază în Codul lor Penal până la abolirea pedepsei cu moartea, în 1981.

— Pot să vă pun o întrebare personală? Dacă dumneavoastră vă declaraţi mason şi, ca atare, sunteţi împotriva pedepsei cu moartea, de ce colecţionaţi aceste aparate?

— Acelaşi lucru mă întreabă şi soţia mea. Răspunsul este că, aşa cum găsesc utilizarea lor respingătoare din punct de vedere moral, tot aşa mă atrag estetic, ca obiecte de anticariat. De aceea mi se pare inexplicabil faptul că ghilotina care a mai rămas în Franţa nu este expusă. Consider că ar fi o atracţie turistică de primă mână.

— Nu spuneaţi că a fost abolită?

— Este demontată şi băgată într-o ladă în beciurile castelului Fontainebleau, la vreo cincizeci de kilometri de Paris. Constituţia celei de-a Cincea Republici încă mai prevede că, în vremuri de criză sau de război, ghilotina poate fi utilizată. Pentru a intra din nou în acţiune n-ar fi nevoie decât de un decret prezidenţial.

---

57 „Oricărui condamnat la moarte i se va tăia capul“, în franceză, în original.

— Mă veţi anunţa când o să revină ghilotina dumneavoastră de la Paris? întrebă Mateos ca să pună punct vizitei.

— Bineînţeles, inspectore. V-am spus deja că am de gând să colaborez în anchetă până la sfârşit.

Când milionarul şi poliţistul îşi strângeau mâinile la despărţire, a răsunat departe, dar perfect audibil, un ţipăt de femeie atât de ascuţit şi de sfâşietor, încât Mateos nu se putu gândi la altceva decât că cineva era torturat în vreun ungher îndepărtat al reşedinţei. Văzând expresia inspectorului, care era un amestec de stupoare şi de spaimă, Marañón scoase un chicot şi spuse:

— N-aveţi de ce să vă alarmaţi, e vorba doar de soţia mea. Tocmai am solicitat la American Express să i se anuleze cardul de credit Centurion. A încetat să mai fie una dintre cele zece mii de norocoase din lume care îl posedă.

43

De îndată ce ieşi din hotelul Palace, Daniel a fost cât pe-aci să o sune pe Alicia, dar pe stradă era un zgomot atât de asurzitor, încât preferă să ajungă la departament pentru ca dialogul dintre ei să fie mai relaxat. Cu o clipă înainte de a-şi pune casca, i se păru că vede, reflectată în oglinda retrovizoare a motocicletei, la vreo douăzeci de metri distanţă, silueta unui bărbat care îl observa, dar întorcând capul ca să vadă despre cine era vorba, tipul dispăruse ca prin minune, aşa că nu se mai gândi la el.

Când ajunse la birou, folosi telefonul fix ca să o sune pe logodnica lui, pentru ca această convorbire să fie trecută în contul Ministerului Educaţiei.

— Ce mult ai întârziat. Cum a fost cu Sophie Luciani?

— Foarte bine. Mi-a dat ce doream.

— I-am văzut fotografia în ziare. E foarte frumoasă.

— Da, destul de frumoasă, răspunse Daniel, care îi povesti că graţie fiicei lui Thomas, dispunea acum de înregistrarea concertului. Cum îl irita orice conversaţie în care era menţionată tânăra Luciani, schimbă subiectul.

— Îmi merge foarte bine cu cartea. Tu ce mai faci?

— Bine. Dar ţi-am spus că nu te-am sunat ca să vorbim despre asta.

— Dar e totul în ordine?

— „Totul în ordine” înseamnă dacă sarcina merge bine?

— Ce bine mă cunoşti.

— N-am întrerupt-o. Ţi-am mai spus că o să-mi acord câteva zile ca să mă gândesc.

— În ziua aceea am fost insuportabil în legătură cu asta. Poate că ai dreptate şi nu e momentul adecvat.

— Puţin cam nepotrivit a fost, într-adevăr. Dar nu-mi place să iau hotărâri pripite.

— Când îţi convine să vin să te văd?

— La acest sfârşit de săptămână, nu; celălalt. Dar poate că o să-ţi fac şi eu o surpriză.

— Vii la nunta lui Humberto şi a Cristinei?

— E greu, dar nu imposibil.

— Mi-e dor de tine.

— Mi-am dat seama. De-aia a trebuit să te sun eu. Ai văzut ce ţi-am trimis despre tablou?

— Tu ai fost? De ce nu mi-ai spus?

— Eram prea supărată pe tine. Dar am înţeles că ţi-ar prinde bine pentru cartea ta şi mi s-a părut o greşeală să nu ţi-l trimit. Ţi-a fost de folos?

— E fantastic.

Daniel îi povesti Aliciei ce descoperise în legătură cu notele de pe portretul lui Beethoven şi odată ce termină, ea spuse:

— Nu vrei să ştii ce am aflat?

— Bineînţeles. Dar să fie clar că aveam de gând să te sun astă-seară.

— E doar o teorie, spuse Alicia, clarificând tema. Dar şi dacă ar fi o coincidenţă, ar fi prea mare coincidenţa.

— Are vreo legătură cu numerele pe care ţi le-am arătat la *trattoria?*

— Da. Tu ştii ce lucrez eu, nu-i aşa?

— Dacă nu duci o viaţă dublă, eşti ingineră de sisteme.

— Exact, dar ţi-am explicat vreodată ce anume face o ingineră de sisteme?

— Ajutaţi oamenii să-şi optimizeze sistemele de comunicaţii şi reţelele informatice.

— Exact. Când mi-ai povestit în ziua aceea istoria sclavului pe care l-a folosit acel rege grec ca să comunice în secret cu un aliat, m-a interesat peste măsură, chiar şi profesional. Iar când mi-ai spus că notele de pe cap erau un cod Morse numeric, m-am instalat în faţa computerului şi am făcut nişte calcule.

— Eu am introdus cele opt numere în Google ca să văd ce iese şi motorul de căutare nu făcea altceva decât să mă trimită la o serie de pagini de Bursă. Tu ce rezultate ai obţinut?

— Fără intenţia de a te jigni, programele pe care le manevrez eu aici sunt mult mai sofisticate şi complete decât orice ai putea avea în biroul tău. Avem un software, de exemplu, numit Kepler[58] – ştii tu, ca matematicianul german –, care serveşte, între sute de alte lucruri, la ordonarea seriilor de numere înscrise la întâmplare, în aşa fel încât să capete o anumită semnificaţie.

— Cu alte cuvinte, dacă introduci numărul meu de telefon de-a-ndoaselea, ştie că e numărul meu?

— Nu ajunge atât de departe. Trebuie să fie serii numerice care să aibă o relevanţă naţională, sau şi mai bine, internaţională. De exemplu, dacă eu îi spun lui Kepler să ordoneze numerele 2 8 0 6 5 2 6 1 3 0, primul lucru pe care îl face programul este acela să constate că e vorba de o serie numerică de zece cifre. În continuare, caută în baza de date ce coduri sau numere internaţionale constau din zece cifre şi apoi te întreabă dacă vrei să verifice dacă numărul pe care l-ai introdus corespunde cu vreunul din seria aceea. În acest caz, cum codul pe care l-am utilizat ca

---

58 Johannes Kepler (*27 decembrie 1571, Weil der Stadt - †15 noiembrie 1630, Regensburg) a fost un matematician, astronom și naturalist german, care a formulat și confirmat legile mișcării planetelor (Legile lui Kepler). În matematică este considerat precursor al calculului integral.

exemplu are zece cifre, Kepler ne spune că poate corespunde unui număr de telefon din Statele Unite, care are zece cifre, dar ne informează, de asemenea, că aşa-numitul ISBN, cu alte cuvinte, codurile care identifică toate cărţile la nivel internaţional, sunt formate tot din zece numere. Cum în acest caz ştiu că este vorba de un ISBN, pentru că de aceea am ales eu numărul, îi spun lui Kepler să caute corespondente în acest domeniu.

— Seria numerică pe care tocmai ai menţionat-o, de unde provine?

— E doar un exemplu, ai răbdare. Trebuie să-ţi dau toate aceste explicaţii pentru ca, în final, să înţelegi mai bine. La restaurant mi-ai cerut să te ajut să gândeşti, nu-i aşa?

— Ba da. Doar că mă faci curios… şi m-ai captivat.

— Atunci, aşteaptă, spuse Alicia care se mândrea întotdeauna să-şi utilizeze calităţile intelectuale în faţa logodnicului ei, n-am ajuns încă la ce-i mai bun. După ce face calculele şi examinează toate variantele, proces care uneori poate dura ore întregi, Kepler grupează şi ordonează seria pe care i-am dat-o şi îmi spune că numărul poate corespunde următorului ISBN: 0-613-28065-2. Cum este vorba de un cod internaţional şi nicio carte nu poate avea un ISBN identic cu al alteia, nu mai rămâne decât că consulţi pe internet cărui exemplar îi corespund aceste cifre.

— Şi despre ce carte este vorba?

— Eşti în faţa computerului?

— Da.

— Trebuie doar să introduci seria în motorul tău de căutare de pe internet şi vei şti despre ce vorbim.

Daniel o rugă să-i repete la telefon seria de zece cifre şi după ce le-a notat în căsuţa de căutare de pe Google, apăsă tasta *Enter*. După două secunde exclamă:

— *Tăcerea mieilor,* de Thomas Harris.

— Exact. Dar seria de care ne ocupăm n-are zece cifre, ci opt, deci nu poate fi o carte. Kepler mă informează că printre seriile numerice de opt cifre, cu relevanţă

internaţională, figurează coordonatele geografice. De-acum ştii, patru perechi de numere care exprimă poziţia unui loc prin intermediul gradelor şi minutelor, luând ca punct de plecare ecuatorul, pe de o parte, şi meridianul Greenwich, pe de altă parte. Îmi place această posibilitate, pentru că de la început am considerat tatuajul lui Thomas ca un fel de hartă a comorii. Introducând seria într-un locator geografic, îmi dă că seria tatuată

4, 7, 2, 0, 1, 3, 2, 0

corespunde cu coordonatele geografice ale Austriei: 47° 20’ la Nord de ecuator şi 13° 20’ la Est de Greenwich.

Daniel rămase tăcut câteva clipe, în vreme ce procesa toate informaţiile pe care i le furniza Alicia la telefon.

— Este extraordinar, exclamă el.

— O spui serios? Ştii că Austria e foarte mare.

— Măcar ştim că partitura nu s-a mişcat din Austria. Thomas ar fi putut să o ia cu el în Noua Zeelandă. Sau chiar să o fi ascuns aici, în Spania. Dar îmi pun capul în joc că partitura se află la Viena.

— Un pariu foarte riscant, spuse Alicia, dacă ţii seama că există deja o persoană decapitată.

44

Subinspectorul Aguilar îi aduse inspectorului Mateos un pahar de cafea cu două pliculeţe de zahăr.

— Cum a fost acasă la Marañón?

— Aş putea ţine chiar acum un seminar despre pedeapsa cu moartea în Franţa pe vremea Revoluţiei Franceze. În afară de asta, ne lipseşte în continuare o pistă clară.

— Şi ghilotina? Şi-a dat autorizaţia să fie examinată?

— Prea târziu. Se află la Paris, în atelierul unui lutier. O reglează şi o curăţă.

— Motiv pentru care orice posibilă urmă de ADN a dispărut. Şi nu e de ajuns o comportare atât de suspectă pentru a-i cere judecătoarei de instrucţie ascultarea

convorbirilor telefonice?

— Voi redacta acum un raport şi, când îl voi duce la judecătorie, voi solicita din nou acest mandat. Dar să nu-ţi faci multe iluzii. Femeia asta ne ţine la respect de la cazul anterior şi va fi foarte dificil să-i obţinem colaborarea. Şi tu? Ai ajuns la vreo concluzie în legătură cu indiciile pe care le avem până acum?

— E ceva care mi-a atras atenţia şi care se referă la telefonul mobil al victimei.

— Despre ce e vorba?

— Ştii că atunci când cineva scrie un mesaj şi nu îl poate trimite pe moment, majoritatea aparatelor păstrează acest mesaj într-un meniu numit Schiţe[59].

— Am văzut raportul poliţiei ştiinţifice în legătură cu telefonul mobil şi n-am observat niciun mesaj care să-mi atragă atenţia.

— În meniul cu mesaje neexpediate era doar un singur mesaj păstrat, care spunea: DGGCXFI FXSL.

— Asta nu e niciun fel de mesaj, spuse Mateos.

— Dacă nu e niciun fel de mesaj, atunci ce căuta păstrat acolo, în meniul Schiţe?

46

Ceea ce îi pusese Sophie Luciani la dispoziţie lui Daniel era un CD pe care descărcase înregistrarea repetiţiei tatălui ei, realizată cu în format .mp3.

De îndată ce a ajuns acasă în seara aceea şi după conversaţia cu Alicia de la departament, Daniel introduse CD-ul în computer şi constată că era vorba de o arhivă audio de mari dimensiuni, dat fiind că avea aproape 60 de mega şi o durată de 1 oră şi 25 de minute. Când l-a reprodus, primul lucru care i-a atras atenţia a fost faptul că microfonul fusese amplasat într-un loc din apropierea podiumului dirijorului, căci vocea lui Thomas se auzea clar şi de aproape.

În primele cincisprezece minute, înregistrarea nu cuprindea decât o babilonie de instrumente care se acordau şi câteva glume ale dirijorului, referitoare la

59 Traducerea mai corectă ar fi „*Ciorne*”.

perucile şi jachetele pe care aveau să şi le pună în ziua primei audiţii. Şi exact la minutul 16 şi jumătate, câteva lovituri de baghetă în pupitru, o linişte mormântală şi începutul primei părţi a Simfoniei a X-a a lui Beethoven.

Daniel lua note într-un mic carneţel pe măsură ce se desfăşura muzica şi ajunse să reia unele pasaje până şi de zece ori ca să fie pe deplin sigur de aprecierile sale. Când încheiase audiţia, se afla în situaţia de a fi în stare să demonstreze, slujindu-se de date muzicale concrete, că partitura nu putea fi compusă decât de Beethoven. Deşi era puţin cam târziu, îi telefonă imediat judecătoarei Rodríguez Lanchas la numărul de mobil pe care aceasta i-l pusese la dispoziţie şi îi comunică ştirea cea bună:

— După ce am ascultat de mai multe ori repetiţia generală a concertului, afirm că partitura este a lui Beethoven şi că nu a putut fi compusă de Thomas.

— Asta e minunat, Daniel. Mi-ar prinde bine dacă mi-ai redacta un raport de expertiză cu concluziile tale.

— N-am idee despre cum se face aşa ceva.

— Pui pe o coală de hârtie antecedentele...

— Şi astea ce sunt?

— Trebuie să relatezi cum a ajuns la tine proba analizată. Patru rânduri, nu e nevoie să scrii *Don Quijote.* Apoi, notezi în alt paragraf constatările efectuate.

— Nici asta nu ştiu cum se face.

— Descrii ce ai făcut cu proba, în cazul ăsta, cu înregistrarea.

— Dar m-am rezumat să o ascult de vreo zece ori.

— Atunci, scrii asta, că după ce ai ascultat-o de repetate ori, ai sesizat cutare şi cutare lucru. Şi, în încheiere, scrii rezultatele sau concluziile tale. Şi dacă ai alte observaţii de făcut, le incluzi, de asemenea, într-un capitol separat, la sfârşit de tot. Şi semnezi. Dar, înainte, dă-mi un indiciu. De ce poate fi vorba doar despre Beethoven?

— Mă rog, sunt atâtea amănunte. Ştii ce este o modulaţie?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Ai fost vreodată la operă?

— De câteva ori, de ce?

— Îţi vei fi dat seama că, în timpul operei, cântăreţii se consacră interpretării unor cântece foarte frumoase...

— Da, ariile, până aici ştiu.

— Exact. Şi alteori, vorbesc între ei cântând. Astea sunt recitativele. Sunt pasaje muzicale în care există acţiune. Pe când în arii, ceea ce există este expresia statică a unei stări sufleteşti: *Ché faró senza Euridice,* cât sunt de trist.

— Cunosc această arie.

— Ei bine, în muzica instrumentală, ariile sunt echivalentul temelor simfoniilor. Temele sunt ceea ce fluieră cineva ieşind din sala de concert. Dar apoi, există alte pasaje, care nu sunt cantabile, în care se petrec lucrurile ca în recitative. Aceste pasaje se numesc modulaţii şi sunt cele care au rolul de a face să avanseze acţiunea muzicală.

— Nu-mi este clar ce înţelegi prin acţiune muzicală.

— Cum muzica este un limbaj abstract, acţiunea constă în trecerea de la o tonalitate la alta. Este echivalentul dramatic al trecerii de la o scenă în care fiica se va căsători la o alta în care se descoperă că fata a fost părăsită de logodnicul ei.

— Acum înţeleg.

— Ceea ce avea Thomas ca să lucreze, şi continuând cu exemplul operei, erau ariile, cu alte cuvinte, melodiile simfoniei. Într-un stadiu foarte embrionar, dar le avea. Dar după aceea, trebuia să dea întregii lucrări o structură dramatică şi cu toate că Beethoven are melodii memorabile, nu din acest motiv a rămas în istorie. Talentul său principal consta în capacitatea de a crea autentice catedrale sonore plecând de la un element nesemnificativ, ceea ce noi, muzicienii, numim un motiv.

— Ca faimoasele patru note ale Simfoniei a V-a?

— Exact. Iar modul în care motivele materialului muzical au fost exploatate de-a lungul primei părţi este opera unui geniu. Încep chiar acum să redactez raportul.

Mâine, la prima oră, ţi-l aduc eu la judecătorie.

Când Daniel avea de gând să închidă telefonul, îşi aduse aminte de teoria Aliciei în legătură cu numerele care reprezintă coordonate geografice şi i-o explică judecătoarei de instrucţie.

— Să scriu şi asta în raport?

— Nu, sunt teme diferite. O să-l sun chiar acum pe inspectorul care se ocupă de caz ca să-l pun la curent. Ştiu că o să-l şi înfurii puţin. Mi se pare halucinant ca o femeie singură, de la Geneva, să poată avansa mai mult decât toată poliţia ştiinţifică.

— Asta fiindcă nu o cunoşti pe logodnica mea, spuse Daniel. Şi uneori cred că nici eu nu o cunosc.

Când Daniel termină de redactat raportul de expertiză pe care avea să i-l prezinte judecătoarei, era trecut de trei dimineaţa. Se simţea complet extenuat, pentru că, în timpul elaborării documentului, fusese nevoit să asculte afurisitul acela de fragment de încă vreo şase ori, dar era mulţumit. Iată ce a scris în raport:

ANTECEDENTE

În legătură cu asasinarea cetăţeanului britanic Ronald Thomas, judecătoarea care instrumentează ancheta preliminară, dona Susana Rodríguez Lanchas, mi-a solicitat analizarea unei înregistrări care conţine repetiţia generală integrală a primei părţi a Simfoniei a X-a de Beethoven.

Înregistrarea mi-a fost pusă la dispoziţie de Sophie Luciani, fiica celui decedat, care o realizase pentru uz personal cu un dispozitiv portabil .mp3. Este vorba de o copie pe CD a originalului digital, aflat în prezent în posesia domnişoarei Luciani. Scopul analizei este stabilirea paternităţii piesei muzicale înregistrate pe CD care, pentru început, rezultă ca fiind împărţită între domnii Thomas şi Beethoven.

CONSTATĂRI EFECTUATE

După repetate ascultări ale fragmentului muzical, se apreciază la acesta următoarele elemente stilistice şi componistice, caracteristice pentru cea mai avansată tehnică beethovenianã:

1) La minutul 17’ 35”, în timpul introducerii care precedă *Andante*-le iniţial, se identifică o modulaţie bruscă foarte caracteristică pentru stilul vulcanic al lui Beethoven. Modulaţia se realizează printr-un acord de septimă micşorată în care unul dintre sunete – cel fundamental – devine, prin reinterpretare enarmonică, septima altui acord micşorat, putându-se rezolva, în acest fel, într-o tonalitate îndepărtată.

2) Puntea modulantă dintre tema 1 şi tema 2, a *Allegro*-ului central (24’ 15”) se realizează printr-un discurs melodic plin de inventivitate, în care motive din tema principală sunt aduse şi în relativa majoră. Această ingenioasă exploatare a materialului componistic de la care s-a plecat este tipic beethovenianã şi persistă de-a lungul întregii mişcări prin inversări, diminuări şi augmentări ale melodiilor iniţiale, care reapar iarăşi şi iarăşi transformate.

3) Cea de a doua temă a *Allegro*-ului care, potrivit canoanelor formei de sonată, ar trebui ascultată în tonalitatea relativei majore a tonicii, cu alte cuvinte, în mi bemol major, sună în schimb în fa major, dar numai la prima sa apariţie, când este încredinţată viorilor. Când tema se repetă, de data aceasta anunţată de compartimentul instrumentelor de suflat, se aude deja în tonalitatea corectă, mi bemol major. Acest gen de surprize tonale erau foarte apreciate de Beethoven, care avea satisfacţia de a-şi deruta auditoriul, de obicei atât de erudit. Publicul vremii, familiarizat pe scară largă cu forma de sonată, ar fi putut fi surprins doar cu tonalitatea de fa major tocmai pentru că era la curent cu convenţiile muzicale ale epocii şi era în aşteptarea temei în relativa majoră. Repetând cea de-a doua temă în tonalitatea

corectă, Beethoven le spune în realitate celor care îl urmăreau: ştiu că ceea ce aşteptaţi era aceasta şi o aveţi aici, dar o aveţi doar după ce v-am surprins înainte. Acest subtil joc de psihologie muzicală, în care compozitorul înşală mai întâi aşteptările ascultătorilor ca să le satisfacă atunci când aceştia nu le mai aşteaptă, poate fi opera, după părerea acestui expert, doar a unei rafinate minţi muzicale.

4) În cadenţa care încheie expunerea menţionatului *Allegro* (28’ 40”), este inclusă una dintre energicele *hemiole* beethoveniene. *Hemiolele* sunt tipare ritmice în care două măsuri în tempo ternar sunt accentuate ca şi cum ar fi trei măsuri în tempo binar. Cu alte cuvinte, cu o ostentaţie din nou ingenioasă, compozitorul ne face să trecem, fără modificarea măsurii, de la un ritm accentuat 1, 2, 3 – 1, 2, 3 la 1, 2 – 1, 2 – 1, 2.

5) Prezenţa unei Code de mare întindere pentru a încheia *Allegro*-ul în do minor este de asemenea tipic beethovenianã. La alţi compozitori clasici precum Haydn sau Mozart, Coda nu era altceva decât un element decorativ care îi conferea *Allegro*-ului de sonată o sporită senzaţie de încheiere. Dar aici avem de-a face cu o Coda lungă, cu o durată de două minute şi jumătate, în care compozitorul continuă să transforme materialul pe care l-a exploatat deja în timpul dezvoltării *Allegro*-ului propriu-zis. Acest fapt dezvăluie o supraabundenţă de idei demnă de un adevărat titan al creaţiei muzicale.

6) În ceea ce priveşte orchestraţia, este admirabil modul în care compozitorul îşi rezervă anumite instrumente – ca piculinele şi trombonii – pentru a le folosi ca *efect-surpriză* în ultima parte a mişcării.

REZULTATE

Paternitatea lui Ludwig van Beethoven *în ceea ce priveşte materialul tematic* al primei părţi a Simfoniei a X-a nu era pusă la îndoială, căci temele (melodiile principale) corespund cu cele care se găsesc reunite în diferite caiete

de compoziţie, păstrate la Berlin, Bonn şi Viena. Ceea ce se încearcă a se elucida aici este dacă restul lucrării, care include dezvoltarea materialului motivic şi, în multe cazuri, orchestraţia şi armonizarea întregii mişcări, puteau fi opera victimei, doctorul Ronald Thomas, sau, dimpotrivă, mijloacele utilizate pentru încheierea acestei prime părţi a simfoniei depăşeau capacitatea tehnică limitată a acestuia. Pe baza analizei înregistrării care mi-a fost pusă la dispoziţie şi pe care o anexez acestui raport de expertiză, se cuvine să afirmăm că este vorba de o muzică în întregime dezvoltată, orchestrată şi armonizată de către Beethoven, motiv pentru care posibilitatea ca domnul Thomas să poată fi considerat coautor al partiturii este complet exclusă.

OBSERVAŢII

Faptul că s-a putut acredita ideea, prin analiza înregistrării repetiţiei, că este vorba de prima parte autentică a Simfoniei a X-a de Beethoven, aşa cum a fost concepută de autor, invită la gândul că celelalte părţi (posibil în număr de patru, deşi e dificil să dăm asigurări categorice) se aflau, de asemenea, în posesia domnului Thomas şi că, astfel, mobilul asasinării ar fi putut fi sustragerea partiturii, al cărei preţ ar putea atinge, mai cu seamă dacă este în versiune manuscrisă, mai multe milioane de euro.

46

După ce şi-a lăsat raportul de expertiză la judecătorie, împreună cu o copie a CD-ului, Daniel se prezentă la biroul lui Durán, fiindcă Blanca, secretara acestuia, îi spusese că şeful dorea să discute cu el.

Uşa biroului era închisă şi de cealaltă parte se auzeau, asurzitoare, primele acorduri ale Concertului pentru pian nr. 1 de Ceaikovski.

— Dirijează, îi explică Blanca, subliniind fraza cu o ironie zeflemitoare. Dar poţi intra.

Daniel deschise uşa şi se pomeni, într-adevăr, că şeful

lui nu numai că era cufundat într-o sesiune melomană de primă mână, ci şi că se urcase pe canapeaua pentru vizitatori – după ce, de bună seamă, îşi scosese pantofii – şi cu mânecile cămăşii suflecate – prima dată în mulţi ani de zile că îl vedea fără haină – gesticula frenetic, imaginându-şi ba că era pianistul concertist, ba că era dirijorul orchestrei. Intrarea lui nu l-a stânjenit câtuşi de puţin, ci a continuat să se dăruiască trup şi suflet pantomimei sale pe muzică până când Daniel nu a coborât la un nivel rezonabil volumul echipamentului muzical.

— Compartimentul instrumentelor de coarde îl acoperă pe cel al instrumentelor de suflat, îi spuse Daniel foarte serios, ca şi cum ar fi fost profesorul lui la Conservator. Trebuie să ai mai multă grijă de echilibrul orchestral.

— Ce trebuie eu să fac este să-mi cumpăr o baghetă, răspunse Durán. Fără baghetă, profesorii din orchestră nu te iau în serios.

— O să-ţi dăruiesc eu una, nu-ţi face griji. Dar să dirijezi bine sau prost nu depinde de baghetă. Tocmai acest dirijor, Valeri Gergiev[60] – Daniel luă în mână cutia CD-ului care conţinea Concertul de Ceaikovski – dirijează fără baghetă şi a făcut ca orchestra din Sankt Petersburg să devină una dintre cele mai bune din lume.

— Tu spune ce vrei, dar eu insist că bagheta este absolut obligatorie. Dacă n-ar fi decât pentru că, atunci când vin *crescendi*-i, poate să-ţi scape în orice clipă şi să scoţi ochiul cuiva. Muzicienii o ştiu, şi cum niciunul nu vrea să rămână chior, sunt tot timpul în tensiune, motiv pentru care te privesc încontinuu şi nu pierd niciuna dintre indicaţiile tale. Hai, dă-mi mâna.

Când coborî de pe canapea, Durán a fost pe punctul de a-şi rupe astragalul, dar Daniel îl ajută să-şi menţină echilibrul şi apoi spuse:

---

60 Muzician rus (n. 1953), dirijor și director artistic al Teatrului Mariinski din Sankt Petersburg, prim dirijor al orchestrei simfonice din Londra, director artistic al Festivalului Nopților Albe de la Sankt Petersburg.

— Voiai să mă vezi?

— Da. Ia loc.

— O să mă dai afară?

— Să te dau afară? Nu. Vrei tu să pleci?

— Nici gând. Dar n-ar fi rău dacă m-ai plăti ceva mai bine.

— Bani, şi iar bani. Tu nu eşti aici pentru bani. Eşti pentru că îţi place muzica şi eşti încântat să dai lecţii. Ce se întâmplă? Ai nevoie de bani?

— Am nevoie de ei ca recunoaştere pentru munca mea. Bineînţeles că peste puţină vreme o să am nevoie să-mi cumpăr un apartament.

— Aşadar, tu şi Alicia v-aţi hotărât. O să aveţi copilul?

— Ne mai gândim. Eu i-am spus să meargă mai departe, dar ultimul cuvânt îl are ea. Peste trei zile o să-mi dea răspunsul.

— Ţi-e frică?

— E hotărârea ei, nu?

— Nu te-am întrebat asta. Dacă se hotărăşte să nu-l aibă, cum va afecta acest lucru relaţia ta cu ea?

— Nu foarte bine.

— Ai fi în stare s-o părăseşti?

— Nu ştiu. Nu vreau să „fac speculaţii asupra posibilului”, cum a spus politicianul ăla.

— Să ştii că Alicia e o femeie şi jumătate.

— De aceea vreau să fie mama fiului meu.

— Aha, ai hotărât deja tu singur sexul şi toate celelalte.

— Nu, dar mi-ar plăcea să fie băiat.

— Ca să-l poţi aşeza la pian ore întregi, nu-i aşa? Să vezi dacă n-o să fie un Beethoven. Biata făptură, dacă ar şti ce o aşteaptă. Eu cred că ar fi mai bine să nu vină pe lume.

Se lăsă tăcerea, în timp ce Daniel se cufundă într-o visare cu ochii deschişi în care Alicia, el şi băiatul se plimbau fericiţi, cu cărucior şi tot tacâmul, prin împrejurimile heleşteului din parcul Retiro, până când Durán îl smulse din *daydreaming:*

— Bine, şi ce se aude?

Daniel tresări.

— Despre ce să se audă?

— Cu ce te mai ocupi?

Durán rămase privindu-l fix pe Daniel ca şi cum ar fi ştiut dinainte răspunsul la întrebarea pe care tocmai o formulase.

— Mă ocup cu multe lucruri.

— Daniel, discreţia, care la majoritatea oamenilor este o virtute, la tine a ajuns să devină un adevărat viciu. Povesteşte-mi cum merge ancheta, pentru că de aceea am fost eu cel care te-a vârât în povestea asta. Cine ţi-a dat invitaţia la concertul lui Thomas? Cine a propus numele tău când Marañón mi-a spus că judecătoarea căuta un expert muzical?

Daniel îl puse la curent pe Durán asupra bănuielilor sale în legătură cu reconstituirea simfoniei şi apoi comentă cu el apariţia portretului lui Beethoven şi ciudata melodie care era înfăţişată în tablou.

— N-am avut ocazia să-l văd, spuse Durán. Îmi petrec ziua luând masa cu birocraţi, iar lucrurile importante trec pe lângă mine. N-ai cumva pe aici vreo fotografie?

— Nu, dar îl poţi vedea pe adresa web a muzeului *Neue Pinakothek.*

— Eu sunt o catastrofă în privinţa computerelor. Aşteaptă o secundă.

Durán apăsă pe interfonul care îi servea ca să vorbească cu secretara lui şi spuse:

— Blanca, ştiţi cum funcţionează imprimanta mea?

— Da, ştiu cum funcţionează, spuse Blanca cu multă naturaleţe. Şi dădu drumul butonului fără să mai adauge nimic altceva.

Durán îl privi pe Daniel cu o expresie care voia să spună „câte trebuie să mai suport” şi apoi apăsă din nou pe interfon.

— Dat fiind că ştiţi cum funcţionează imprimanta, aţi fi atât de amabilă să veniţi la mine în birou şi să mă ajutaţi să scot o fotografie, vă rog? Mulţumesc.

După câteva secunde se deschise uşa biroului şi

apăru Blanca cu un *post-it* galben, lipit de vârful degetului arătător. Fără să rostească nicio vorbă, îl luă cu cealaltă mână şi îl lăsă prins pe suprafaţa mesei lui Durán. Făcu apoi stânga împrejur şi se întoarse la masa ei, închizând uşa după ea.

— Ieri i-am cerut să se ducă după câinii mei la veterinar şi a avut un mic incident cu Talion. Mă rog, a fost cât pe-aici să-i smulgă un deget, spuse Durán ca să explice răceala, frizând proasta creştere, a secretarei sale.

— Asta e vina ta, pentru că ai dat unui câine numele de Talion.

Pe *post-it*-ul pe care îl adusese Blanca erau notaţi toţi paşii pe care trebuia să-i facă pentru a printa documentul. Durán începu să citească instrucţiunile cu voce tare şi Daniel îşi dădu seama, după figura absolut derutată a şefului său, că era absolut interzis ca acesta să ajungă măcar să atingă computerul.

— Îmi dai voie? îi spuse şefului său.

Se instală în cel mai confortabil fotoliu tapisat în piele al lui Durán şi în mai puţin de treizeci de secunde reuşi nu numai să intre pe adresa web unde era fotografia portretului, ci şi să scoată la imprimantă o copie color de o calitate destul de bună.

— Eşti sigur că este Beethoven? întrebă Durán după ce privi fotografia cu atenţie.

— Nu încape nici cea mai mică îndoială.

— Dar chiar că e binedispus! Mă rog, poate că e mult spus. Dar, cel puţin, nu e făcut foc şi pară.

— Dar el este. Vreau să-ţi arăt detaliile pe care s-au bazat experţii ca să dea verdictul că este Beethoven. Se vede mai bine pe ecranul computerului.

Daniel mări dimensiunile tabloului cu *zoom*-ul digital incorporat în softul display-ului de fotografii, ca să-i arate pe rând lui Durán detaliile la care făcea aluzie:

— În primul rând, este faptul că în tablou se află un pian.

— Dar Beethoven nu cântă la el. Iar în secolul al XIX-lea existau clavecine şi piane în foarte multe cămine.

— Da, asta e adevărat. Dar dacă priveşti cu atenţie pe peretele din fund, există un portret atârnat acolo. Un tablou în interiorul tabloului. Nu mă pot apropia mai mult, pentru că fotografia ar începe să devină neclară, dar cred că la mărimea la care este acum se poate aprecia destul de bine.

Durán, care era în picioare lângă Daniel, îşi apropie faţa atât de tare de ecran încât fu pe punctul de a-l atinge cu nasul.

— Şi ochelarii tăi?

— I-am pierdut. Blanca, amintiţi-mi să-mi comand nişte ochelari noi!

De dincolo de uşă se auzi glasul Blancăi, care era mai mult un vaiet de disperare decât un strigăt prost-dispus.

— Sunt în primul sertar al măsuţei. V-am spus deja de trei ori.

Durán constată că, într-adevăr, ochelarii se aflau acolo unde îi spusese Blanca şi şi-i puse ca să vadă în interiorul portretului.

— Acum văd. Şi ce importanţă are asta?

— Este portretul bunicului lui Beethoven. Nepotul său avea o foarte mare stimă pentru el şi acest tablou era unul dintre bunurile sale cele mai preţuite. Cu toate că se mutase de atâtea ori pe vremea când locuise la Viena, portretul bunicului său l-a însoţit mereu, şi Beethoven l-a atârnat în cabinetul său de lucru în toate casele în care stătuse.

— Pare mai degrabă bunica lui Beethoven, decât bunicul.

Daniel zâmbi auzind comentariul lui Durán, pentru că avea dreptate. Bunicul geniului pozase cu o enormă bonetă feminină de piele care, împreună cu virilitatea redusă a trăsăturilor sale, îi confereau o înfăţişare comică de doamnă în vârstă.

— Numele lui a fost Louis van Beethoven, care este acelaşi lucru cu Ludwig van Beethoven, dar în franceză.

— Numele Beethoven nu este flamand?

— Ba da. *Beet* în flamandă înseamnă „sfeclă”. Iar

Hoven este pluralul de la *Hof,* care înseamnă „fermă”. Ca atare, Beethoven înseamnă „fermă de sfeclă”. De ce?

— Îmi atrage atenţia faptul că prenumele este într-o limbă, iar numele, în alta.

— Să nu te mire. Doar în provincia Liège, care este în Vallonia, există nu ştiu câte municipii în care nu se vorbeşte franceza, ci germana. Ludwig, nepotul, semna uneori şi Louis, presupun ca un omagiu pentru bunicul său.

— Era un bun compozitor? întrebă Durán.

— Nu, dar trebuie să fi fost un foarte mare dirijor de orchestră; altminteri n-ar fi reuşit să ajungă la postul de director muzical al curţii de la Bonn, în slujba arhiepiscopului de Köln.

— Ştii ce îmi vine cel mai greu, Daniel? Să-mi imaginez un portret al lui Beethoven în casa unui Bonaparte.

Durán făcea aluzie la criza de furie pe care o suferise Beethoven când aflase că Napoleon se încoronase împărat în catedrala Notre-Dame în anul 1804. Dorinţa arzătoare de putere a acestuia era atât de mare, încât în loc să-i permită papei Pius al VII-lea să-i pună coroana, şi-a încununat el însuşi capul, dar celebra sa frază „Dumnezeu mi-a dat-o, vai de cel care mi-o va atinge!” şi-a rezervat-o pentru anul următor, când s-a proclamat la Milano rege al Italiei. La sfatul lui Jean-Baptiste Bernadotte, ambasadorul francez la Viena, Beethoven începuse să compună cu ani în urmă o simfonie dedicată lui Napoleon. Geniul acceptase, pentru că era pe lista personalităţilor din vremea aceea care îl admirau pe cel care era pe atunci prim-consul, pentru ceea ce simboliza din punct de vedere politic: idealurile democratice şi republicane ale Revoluţiei Franceze. Se identifica, de asemenea, cu el pentru că era un om care se ridicase prin propriile puteri: la fel cum Napoleon se înălţase până la cel mai înalt grad al armatei graţie talentului şi ambiţiei sale personale, tot aşa şi Beethoven cucerise Viena fără relaţii şi favoruri, cântând şi improvizând la pian extrem de bine şi compunând piese

muzicale la fel de inspirate sau şi mai inspirate decât ale lui Haydn sau Mozart. Din anul 1803, Simfonia a III-a, care purta titlul de *Simfonia Bonaparte,* se odihnea pe masa de lucru a compozitorului, în aşteptarea unui moment prielnic pentru a fi arătată persoanei căreia îi era dedicată. Cu toate acestea, încoronarea lui Napoleon, la sfârşitul anului următor, l-a scos din minţi pe Beethoven, căci a fost pentru el demonstraţia concludentă că revoluţionarul francez tânjise întotdeauna după apartenenţa la o clasă socială căreia restul concetăţenilor săi îi declaraseră război. Aceasta a reieşit şi mai evident când împăratul a divorţat de prima sa soţie, Joséphine, care nu reuşise să-i dăruiască fiul pe care şi-l dorea atât de mult, ca să se însoare cu Marie-Louise de Austria, fiica împăratului Franz al II-lea, care a rămas însărcinată în anul în care se măritase.

Elevul şi discipolul lui Beethoven, Ferdinand Ries, a relatat că el a fost primul care i-a dat lui Beethoven ştirea despre încoronarea lui Napoleon, şi că acesta, aflând, s-a înfuriat foarte tare şi a strigat: „E la fel ca toţi ceilalţi! Acum şi el va călca în picioare drepturile oamenilor şi se va dedica în exclusivitate propriei ambiţii. Se va înălţa pe sine însuşi mai presus de ceilalţi şi va deveni un tiran!” Beethoven s-a apropiat de masă, a luat prima pagină cu titlul, a rupt-o în două şi a aruncat-o pe jos.

— Dacă Beethoven îl dispreţuia pe Bonaparte, spuse în continuare Durán, nu e logic să te gândeşti că Bonaparte îl dispreţuia şi el pe Beethoven? Mai ales ţinând seamă de „înalta preţuire” pe care împăratul o nutrea pentru muzică.

— Fapt este că tabloul a apărut în palatul unui Bonaparte al cărui străstrăbunic era într-adevăr meloman. Până într-acolo încât Jérôme Bonaparte a vrut să-l angajeze pe Beethoven ca director muzical al curţii sale din Westfalia.

— Tabloul este foarte frumos, spuse Durán.

— Frumos şi misterios, pentru că încă nu ţi-am arătat ceea ce este cel mai frapant. Observă mâna dreaptă a lui Beethoven şi vei vedea că ţine o partitură în care notele

sunt perfect lizibile.

— E adevărat. Şi cum sună ele?

Daniel începu să înşire una câte una notele din tablou, dar intonându-le cu atâta cumpătare, încât părea un inginer de la Cap Canaveral făcând numărătoarea inversă a lansărilor în spaţiu. Părea că atunci când va ajunge la ultima pătrime se va întâmpla ceva extraordinar.

— Ce cântecel absurd, se plânse Durán. Pentru mine, asta nu e muzică.

— Cum ai spus?

— Că nu e muzică.

Aceste patru cuvinte ale şefului său avură calitatea de a-l face pe Daniel să-şi dea seama de misterul care înconjura melodia din tablou. Şi dedică minutele următoare pentru a-i dezvălui lui Durán ce anume ascundeau de fapt cele opt pătrimi de pe acel ciudat portativ.

47

Inspectorul Mateos era de acord cu Aguilar asupra faptului că mesajul păstrat de Thomas în meniul Schiţe al telefonului său mobil merită să fie cercetat, aşa că stabili o nouă întâlnire cu fiica lui Thomas în aceeaşi rotondă prevăzută cu geamuri din hotelul Palace în care aceasta purtase conversaţia cu Paniagua.

— Domnişoară Luciani, spuse inspectorul după ce i-a arătat legitimaţia, poliţia ştiinţifică a găsit în meniul Schiţe al telefonului mobil al tatălui dumneavoastră următorul mesaj.

Poliţistul îi înmânã femeii o carte de vizită pe care se puteau citi literele

DGGCXFI FXSL

— Au vreo semnificaţie pentru dumneavoastră?

Sophie Luciani aruncă o privire rapidă şi fără chef pe cartea de vizită care o făcea să semene cu un martor privind fotografia unui suspect pe care nu vrea să-l recunoască.

— Absolut niciuna. De ce?

— Sunteţi sigură? Nu vreţi să vă luaţi ceva mai mult timp ca să vă amintiţi? Lucrăm pe ipoteza că ar fi vorba de un mesaj codificat pe care tatăl dumneavoastră n-a avut timp să-l încheie. Poate pentru că a căzut în mâinile asasinilor săi înainte de a-l fi putut trimite.

Fără să spună un cuvânt, Sophie Luciani deschise geanta şi scoase din ea rotiţa lui Alberti pe care i-o arătase înainte lui Daniel Paniagua.

Inspectorul Mateos nu văzuse niciodată ceva asemănător. Sophie îi spuse că fusese un dar din partea tatălui ei şi că soţii Bonaparte îi sugeraseră deja ideea că poate Thomas a încercat să-i transmită codul pentru a descifra tatuajul.

— Îmi puteţi face o demonstraţie a modului cum funcţionează? îi ceru Mateos.

— Este vorba, îl lămuri Sophie, de un simplu cod de substituire inventat în secolul al XV-lea de Leon Battista Alberti. Mesajul se redactează substituind literele de pe rotiţa de sus cu cele de pe rotiţa de jos.

— V-ar deranja dacă aţi încerca să vedeţi, ducând la capăt această substituire, dacă schiţa tatălui dumneavoastră capătă vreun sens oarecare?

Sophie Luciani începu să învârtească rotiţele urmând codul de pe cartea de vizită pe care i-l arătase poliţistul şi nu îi luă nici două minute ca să satisfacă solicitarea inspectorului Mateos.

— Cred că e gata.

— Ce spune mesajul?

— Spune: *Account Numb.*

— Adică, număr de cont, în engleză, traduse Mateos numaidecât. Tatăl dumneavoastră n-a mai avut timp în momentul acela să termine de scris cuvântul *number* şi a păstrat mesajul în meniul *ciorne,* cu siguranţă ca să-l completeze mai târziu.
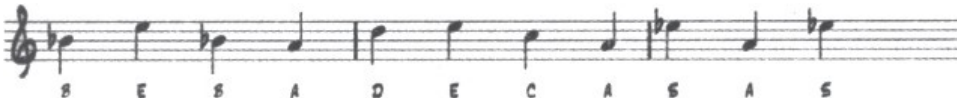
— Număr de cont? Dar ce înseamnă? Despre ce cont vorbim?

— Domnişoară Luciani, este mai mult decât probabil

că tatăl dumneavoastră încerca să vă comunice codul seifului din bancă unde a ascuns manuscrisul lui Beethoven care l-a costat viaţa. Majoritatea acestor seifuri sunt asociate unui cont curent.

48

Cu scopul de a-i face mai uşor de înţeles lui Durán legătura dintre alfabet şi notele muzicale de pe partitura din portretul lui Beethoven, Daniel scrisese pe rând, sub fiecare pătrime, literele care corespundeau în fiecare caz.



— Beba de Casas? întrebă mirat directorul Departamentului de Muzicologie. Şi ce dracu' înseamnă asta?

— Beba este diminutivul de la Beatriz, ca şi Bea. De Casas sau De las Casas este un nume de familie destul de frecvent în ţara noastră. Beba de Casas este numele unei femei, probabil încă o iubită a lui Beethoven şi, aproape cu toată siguranţa, responsabilă pentru zâmbetul misterios zugrăvit pe chipul geniului.

— Şi se poate şti când ai ajuns la această concluzie surprinzătoare?

— Aceste unsprezece note nu mi-au ieşit din minte de când am văzut tabloul. Cum erau mai multe disonanţe, în mod concret trei intervale de triton, la început am crezut că ar putea fi vorba despre vreo provocare la adresa Bisericii din partea lui Beethoven, având legătură cu Illuminati. Dar când ai spus tu acum că melodia nu era muzică, m-am gândit: „Are dreptate, nu este muzică, e doar un cod de note pentru a-i aduce un omagiu femeii care îi furase minţile în momentul acela".

— Beatriz de Casas. Ai idee cine ar putea fi această doamnă?

— Nici cea mai vagă. Dar Beethoven a avut relaţii cu italience (Guicciardi), cu unguroaice (contesa Erdödy), cu

franţuzoaice (Almérie Esterhazy). De ce nu şi cu o spanioloaică?

— Pentru că s-ar fi ştiut, răspunse Durán. Relaţiile lui Beethoven cu nenumăratele sale iubite sunt studiate de secole.

— Ah, da? Şi ce-mi spui despre identitatea Iubitei Nemuritoare? Încă mai au loc dezbateri despre cine a fost această femeie.

— Tu crezi că Beatriz de Casas ar putea fi Iubita Nemuritoare?

— Legăturile lui Beethoven cu Spania sunt mult mai puternice decât crede lumea. Se vorbeşte chiar de faptul că însăşi bunica lui Beethoven ar fi fost spanioloaică.

— Asta n-am auzit niciodată.

— David Jacobs, în eseul său despre Beethoven din anul 1970, dă asigurări că Maria Josefa Pols, căci aşa se numea mama tatălui compozitorului, era de origine catalană, dar că dobândise naţionalitatea germană atunci când s-a măritat. Poate că emigrase în Germania cu familia ei ca urmare a înfrângerii arhiducelui Carlos, în Războiul de Succesiune, care l-a adus pe tron pe Felipe al V-lea, iar Coroana de Aragon îl sprijinea pe celălalt aspirant.

— De aceea i se spunea spaniolul negru?

— E foarte posibil. S-a confirmat de asemenea prietenia intensă a lui Beethoven cu o tânără spanioloaică numită Fanny del Río. Era fiica lui Cayetano Anastasio del Río, un preceptor spaniol care întemeiase la Viena, în 1798, o instituţie particulară de învăţământ. Când a obţinut supravegherea şi custodia nepotului său Karl, Beethoven a hotărât să-l trimită la colegiul Del Río, cu care a schimbat o mulţime de scrisori. Şi apoi este povestea cu *Fidelio,* bineînţeles.

Daniel tocmai menţionase singura operă pe care o prezentase Beethoven în premieră. Desfăşurată în ambianţa din Sevilla, avea ca protagonistă o femeie numită Leonora, care se deghizează în funcţionar de închisori, adoptând numele de Fidelio, ca să-l elibereze pe soţul ei, Florestan.

— Dacă se confirmă teoria ta în legătură cu Beatriz de Casas, îţi va prinde cum nu se poate mai bine pentru eseul pe care îl scrii despre Beethoven. Dar, spune-mi: compozitorul ţine în mână o partitură cu numele iubitei sale, cu ce scop?

— Poate că se gândea să-i dăruiască tabloul. Există bărbaţi care îşi tatuează pe corp numele femeii pe care o iubesc. Beethoven n-a ajuns atât de departe, dar transformându-i numele în note în propriul său portret, îi spunea: numele tău este ca o muzică pentru mine.

— Şi unde şi cum a putut cunoaşte Beethoven la Viena o spanioloaică?

— Ţi-am vorbit despre colegiul lui Del Río, dar mai e ceva: ai auzit vorbindu-se de Şcoala Spaniolă de Echitaţie?

49

Viena, martie 1826

Ludwig van Beethoven ieşise din apartamentul său din Schwarzspanierstrasse numărul 15, hotărât să găsească îngrijiri şi adăpost pentru calul pe care tocmai i-l dăruise unul dintre cei mai buni prieteni ai săi, Stephan von Breuning, căruia compozitorul îi dedicase cu câţiva ani în urmă minunatul Concert pentru vioară în re major[61]. Ştiindu-l pe Beethoven iubitor al naturii, Von Breuning, care locuia doar la o stradă depărtare, dorise să-i dăruiască muzicianului un cal de plimbare pentru ca să-şi reia vechiul obicei de a se pierde prin pădurile din preajma Vienei în căutarea inspiraţiei muzicale. Von Breuning era la curent cu faptul că, în urmă cu ani de zile, lui Beethoven îi fusese deja dăruit un alt cal pe care probabil că nu ajunsese să-l călărească nici măcar o zi şi care sfârşise prin a fi luat în stăpânire de unul dintre servitorii săi. Dar acum, se gândea aristocratul, împrejurările erau foarte diferite: înainte de a fi atât de bolnăvicios, Beethoven obişnuia să facă zilnic lungi plimbări creatoare, din care se întorcea euforic după ce dăduse formă definitivă temei

61 Singurul concert pentru vioară și orchestră op. 61, compus în anul 1806.

unei simfonii sau schiţase cadenţa unui concert pentru pian. Dar cum problemele sale de sănătate din ce în ce mai supărătoare sporeau pe zi ce trecea, nu se mai simţea în puteri să pornească în lungi plimbări pe jos şi creativitatea sa avusese de suferit, dat fiind că ideile sale cele mai bune se iviseră întotdeauna în contact cu natura. Beethoven îi mulţumise din tot sufletul lui von Breuning pentru cadou, în ciuda faptului că patrupedele îi inspirau acum mai multă teamă decât oricând pentru că un accident de călărie pusese capăt vieţii unuia dintre cei trei mari protectori ai săi din oraş, prinţul Kinsky. Deşi nu ştia încă dacă va ajunge să facă uz în mod obişnuit de cal, pe care îl botezase deja, ca pe eroul singurei sale opere, Fidelio, lui Beethoven îi era limpede că de data aceasta nu va lăsa ca un servitor lipsit de scrupule să profite de situaţie şi şi-a propus să găsească personal un grajd de încredere. Şi ce loc mai bun pentru a căuta consiliere în materie decât Şcoala Spaniolă de Echitaţie, situată într-una din aripile palatului Hofburg, din Michaelerplatz? Era mai mult decât evident că Beethoven nu îşi va putea ţine calul în grajdurile de acolo: în renumita şcoală, care funcţiona la Viena din anul 1572, nu era loc decât pentru caii lipiţani, numiţi astfel pentru că iepele şi armăsarii care serveau pentru a fi aduşi pe lume îşi aveau baza de operaţiuni în vechiul oraş italian Lipizza[62]. Dar Beethoven îl cunoştea pe veterinarul care avea sarcina de a menţine în formă acei fabuloşi cai de demonstraţii, pentru că era un pasionat meloman şi venise la concertele lui nu o dată; nu avea nicio îndoială că va şti să-i indice persoana sau aşezământul cel mai potrivit pentru a-i oferi lui Fidelio îngrijirile de care acesta avea nevoie.

De îndată ce ieşi pe stradă, muzicianul fu abordat de micuţul Gerhardt von Breuning, fiul în vârstă de doisprezece ani al prietenului său Stephan, care devenise, de când Beethoven se mutase în domiciliul său actual, unul dintre cei mai înflăcăraţi admiratori ai săi.

— Bună, Ludwig, mergi să-l vezi pe Fidelio? îl întrebă

62 În Slovenia de azi (n.a.).

puştiul, care era cum nu se poate mai mândru că Beethoven îi îngăduise să nu i se adreseze cu *Sie,* ceea ce în spaniolă înseamnă „dumneavoastră”, ci cu familiarul *Du.*

Deşi Beethoven era deja surd ca o ciubotă şi nu reuşise să audă ce îi spusese copilul, ştiuse, după expresia luminoasă de pe chipul acestuia, că îl întreabă despre cal.

— Ce cauţi la joacă pe stradă? Cum de nu eşti la şcoală? îl dojeni Beethoven.

Gerhardt zâmbi la tonul exagerat de tare cu care îi vorbea muzicianul pe care îl idolatriza şi îi ceru apoi prin gesturi să-şi scoată caietul de convorbiri.

Caietele de convorbiri nu erau altceva decât nişte carnete pe care Beethoven obişnuia să le poarte asupra sa când pleca de acasă ca să poată să comunice cu semenii săi. Cum evoluţia surzeniei fusese treptată, dar lentă, în urmă cu câţiva ani ar mai fi putut încă să se descurce cu unul dintre acele cornete acustice pe care le fabricase pentru el prietenul său Maelzel. Dar în martie 1826, trecuseră deja zece ani de când Beethoven se văzuse obligat să renunţe la a mai cânta la pian în public, iar surzenia sa era practic totală, aşa că nu ieşea niciodată din casă fără aceste preţioase blocuri de însemnări.

Gerhardt scrise pe o pagină albă:

— Am fost pedepsit să nu merg la şcoală două zile.

Beethoven râse tare la ideea că pentru un băiat de doisprezece ani, două zile fără şcoală ar fi putut fi o pedeapsă. Gerhardt avea întotdeauna impresia, când muzicianul izbucnea într-unul din formidabilele sale hohote de râs, că ochii lui mici şi căprui aveau să-i dispară literalmente de pe chip, de parcă ar fi fost împinşi în orbite de comprimarea celorlalte trăsături ale feţei. Majoritatea vienezilor n-ar fi ştiut să spună când le inspira Beethoven mai multă teamă: atunci când se încrunta, cu o expresie în care se amestecau în părţi egale ferocitatea şi suferinţa, ori când se lăsa în voia acestor hohote zgomotoase, care îi deformau chipul şi îl preschimbau într-o mască grotescă, din care dispăruse subit orice expresie de inteligenţă.

— De ce ai fost pedepsit? Ai cântat din nou în clasă?

Copilul încuviinţă din cap şi Beethoven îl mângâie pe păr într-un gest de complicitate. El era cel care se ocupa să completeze educaţia muzicală deficientă pe care băiatul o primea în şcoală.

— Merg pe jos până la Şcoala de Echitaţie să văd dacă îi găsesc un grajd bun lui Fidelio. Dacă vrei, poţi să mă însoţeşti.

Băiatul se arătă foarte bucuros şi o porniră amândoi spre Hofburg, sediul venerabilei instituţii.

Nu era uşor să mergi pe stradă alături de Beethoven. De fapt, chiar şi nepotul său Karl renunţase de multă vreme să-l însoţească undeva pe excentricul său unchi, fiindu-i ruşine de lume: neîntrerupta sa gesticulaţie şi fredonatul în plină stradă îl prefăceau, în cel mai bun caz, în ţinta privirilor şi a comentariilor din partea trecătorilor, dacă nu în obiect de batjocură şi de şotii pentru derbedeii şi zdrenţăroşii care îi ieşeau în cale. Dacă la comportamentul său extravagant pe drumul public se adăuga faptul că acest compozitor îşi neglija uneori igiena personală şi grija pentru îmbrăcăminte până într-acolo încât ajungea să aibă înfăţişarea unui cerşetor, e lesne de înţeles de ce nu-i era uşor lui Beethoven să găsească voluntari care să fie dispuşi să-l însoţească în plimbările sale. În dimineaţa aceea, de parcă ar fi presimţit că întâlnirea la care se ducea avea să-i schimbe cursul vieţii, hotărâse să se bărbierească, să-şi pieptene impresionanta claie de păr şi să-şi pună un costum elegant, curat şi bine călcat. Dar chiar dacă n-ar fi fost astfel, Gerhardt von Breuning nutrea o adevărată adoraţie pentru Beethoven şi îl amuzau peste măsură seninătatea cu care muzicianul nesocotea convenţiile sociale şi faptul că transformase străzile Vienei într-o prelungire a domiciliului său.

Beethoven, la rândul său, ajunsese să simtă pentru băiat o afecţiune sinceră şi îl numea „nasturele de la pantalonii mei”, vrând parcă să spună că îi devenise indispensabil. Băiatul făcea pentru el nenumărate comisioane, îl ajuta la corespondenţă şi îi dădea o mână de

ajutor la întreţinerea apartamentului său vast, cu opt camere.

Pe când coborau pe Währinger Strasse, în drum spre Hofburg, Beethoven îi povestea micuţului Gerhardt proiectele muzicale în care era angajat, căci la fel ca acele jonglerii chinezeşti capabile să facă minuni cu o duzină de farfurii în acelaşi timp, şi el obişnuia să lucreze simultan la nenumărate proiecte.

— Mă ocup de o nouă simfonie! Tatăl tău nu te-a adus acum doi ani la prima audiţie a Simfoniei a IX-a?

Micuţul îi spuse din cap că nu.

— Rău a făcut! A fost un succes absolut şi acest fapt m-a încurajat să-i cinstesc pe vienezi cu o a zecea simfonie. Vrei să ştii cum e tema principală?

Beethoven se opri în mijlocul trotuarului ignorând faptul că îi deranja pe ceilalţi trecători şi mai curând a răcnit decât a cântat pentru Gerhardt primele măsuri din noua sa lucrare. Văzând că băiatul zâmbea, Beethoven înţelese că trebuie să fi cântat îngrozitor de fals din pricina surzeniei şi alese să scoată dintr-un buzunar al jachetei sale un caiet de schiţe, în care muzicianul scria ideile muzicale care îi veneau în timpul plimbărilor. Îl deschise la o pagină anume şi îi arătă micuţului, care citea muzica perfect de la vârsta de şase ani, schiţele noii sale lucrări. Băiatul le studie ceva vreme cu mare concentrare şi apoi îi înapoie caietul de schiţe proprietarului acestuia. Era evident, din expresia de bucurie de pe chipul său, că ceea ce văzuse îl impresionase.

Copilul şi adultul o porniră din nou la drum şi Beethoven îi dezvălui câteva detalii în plus despre noua sa lucrare:

— În Simfonia a IX-a nu am introdus corul până la ultima parte, dar în aceasta vreau să-i dau un rol mai mare şi poate că va intra chiar din partea a doua. Astfel, voi evita ca, pe deasupra, cântăreţii să protesteze că trebuie să stea în picioare pe scenă atât de mult timp fără să facă nimic. În plus, întrecându-l pe bătrânul Bach, care a compus un concert pentru patru clavecine, eu vreau să

introduc patru piane în *scherzo.* Ce spun eu patru? Voi introduce pe puţin opt!

Micul Gerhardt, care rămăsese cu caietul de convorbiri al lui Beethoven pentru cazul în care ar fi trebuit să-i pună mai multe întrebări, îl trase de jachetă ca să-l facă să se oprească şi scrise:

— O să mă laşi să-l călăresc pe Fidelio?

— Bineînţeles, încuviinţă muzicianul. Dar mai întâi va trebui să ne asigurăm că este bine-crescut şi că ştie cum trebuie să se poarte cu copiii. Crede-mă, eu am căzut de vreo două ori de pe cal şi nu este o experienţă pe care să vreau să o mai repet.

În vremea aceasta, nu departe de acolo, don Leandro de Casas y Trujillo, şeful echipei de veterinari ai Şcolii Spaniole de Echitaţie, termina să-l examineze pe Incitato al II-lea, unul dintre cei treizeci de lipiţani care făceau parte din divizia de onoare a renumitei instituţii. Călăreţul acestuia, François Robichon de la Guerinière, nepotul legendarului călăreţ cu acelaşi nume care în anul 1733 revoluţionase creşterea şi dresajul cailor prin apariţia cărţii sale *École de Cavalerie,* a ştiut, după expresia de pe chipul veterinarului, că diagnosticul avea să fie cel de care se temea cel mai mult:

— Este o colică. Trebuie să-l punem sub tratament chiar de acum.

Călăreţul lovi blând cu palma pe gâtul calului şi spuse:

— Ştiam că este o colică. De două zile n-a mai terminat hrana şi nu făcea altceva decât să-şi privească burta şi să încerce să o lovească cu botul.

— Probabil că i-aţi dat prea multă apă după un antrenament. De câte ori trebuie să vă spun că, dacă răsfăţaţi prea mult caii ăştia, ei vor fi cei care or să iasă în pierdere?

Robichon înghiţi în sec şi, cu o expresie vinovată, îl întrebă pe doctor:

— Se va face bine?

Don Leandro zâmbi ca să-l liniştească:

— Bineînţeles că se va face bine! Graţie, în parte, faptului că ştiu pe dinafară cartea bunicului tău şi ce trebuie făcut în astfel de cazuri. O să-i dau un antispastic, un analgezic ca să evit să se zvârcolească, şi, bineînţeles, nici hrană, nici apă până la noi ordine. M-am exprimat clar?

— Da, don Leandro, răspunse călăreţul, adoptând atitudinea unui păcătos căruia confesorul îi impune penitenţă.

— Fii atent, că dacă te prind mişunând pe aici, ca să-i dai apă sau un cub de zahăr, îţi smulg toţi nasturii de la veston. Şi nu mai face mutra asta, omule, oricui i se poate întâmpla. Animalele astea au treizeci şi cinci de metri de intestin, e normal să fie partea lor cea mai vulnerabilă. Dacă se mai adaugă şi faptul că, din pricina stomacului atât de mic pe care îl au, digeră cu greu alimentele, vei înţelege că sunt predispuşi la tot felul de tulburări intestinale. Sunt animale care-ţi zic „priveşte-mă şi nu mă atinge”.

— Ce fel de animale?

— Este o expresie spaniolă. Se spune despre cineva care e foarte sensibil.

— *Ah, bon,* spuse francezul, satisfăcut. Beatriz este acasă?

— Da, este. Dar nu te sfătuiesc să te apropii de ea.

Călăreţul rămase perplex, dat fiind că în ultimele cuvinte ale interlocutorului său nu era un ton agresiv sau ameninţător, ci mai curând părintesc.

— De ce nu trebuie să mă apropii de fiica dumneavoastră? întrebă el.

Don Leandro privi în toate direcţiile ca să se asigure că nu îi auzea nimeni şi apoi îi şopti ceva la ureche. Înainte ca François să fi putut măcar să reacţioneze la explicaţiile pe care i le dădea veterinarul, fură întrerupţi de rândaşul care avea sarcina de a menţine în perfectă stare marea suprafaţă de nisip din manejul acoperit al şcolii. Minunat împodobită de arhitectul baroc Emanuel Fischer von

Erlach între anii 1729 şi 1735, la început incinta fusese concepută ca să le ofere tinerilor aristocraţi posibilitatea de a primi lecţii de echitaţie. Acum era scena nemaipomenitelor demonstraţii ecvestre care, de trei ori pe săptămână, erau oferite selectului public vienez şi călătorilor care veneau din toate regiunile Europei ca să le privească.

— Scuzaţi-mă, don Leandro, spuse rândaşul. E un bărbat la poartă care întreabă de dumneavoastră. E un muzician nebun, Ludwig van Beethoven.

Ca şi cum ar fi recunoscut numele muzicianului şi ar fi fost la curent cu faima care îl însoţea, Incitato al II-lea nechează neliniştit auzind numele lui Beethoven. Medicului, în schimb, i se lumină chipul.

— Beethoven la şcoală? Şi n-a spus ce doreşte?

— Nu, Herr de Casas. Ştiu doar că vine însoţit de un băiat.

— În regulă, pofteşte-i aici. Numaidecât.

Robichon ar fi vrut să capete mai multe informaţii din partea veterinarului, dar acesta îl concedie cu o grabă frizând lipsa de politeţe.

— Cât despre Beatriz...

— Mai târziu, mai târziu, François. Şi ţine minte: nici apă, nici alimente pentru Incitato până când eu, în mod expres, nu-ţi voi da autorizaţia.

Şi după aceste cuvinte, rândaş, călăreţ şi medic părăsiră grajdurile şcolii.

— Ce vreţi în mod exact să faceţi cu calul, Herr Beethoven, şi în ce grajd se află în prezent? îl întrebă don Leandro odată ce îi instalase pe muzician şi pe băiat în biroul său.

Veterinarul, care rămăsese văduv de curând, era singura persoană în slujba Şcolii de Echitaţie care, din dorinţa expresă a împăratului, îşi avea reşedinţa într-una din aripile palatului Hofburg. Ceea ce se urmărea prin aceasta era ca, în cazul oricărei probleme de sănătate a vreunui cal, aceştia să primească imediat îngrijire

medicală. Lipiţanii erau nişte creaturi extraordinare, care reclamau un dresaj costisitor ce se prelungea ani de zile şi care primeau nişte îngrijiri atât de atente, încât şi le-ar fi dorit pentru ei înşişi majoritatea locuitorilor din oraş. Apartamentul medicului consta din cinci camere: două dormitoare, destinate lui însuşi şi fiicei sale unice, o tânără de douăzeci şi trei de ani care studia compoziţia la Conservatorul din Viena, o bucătărie, o zonă pentru servitori şi biroul în care don Leandro îi primise pe Beethoven şi pe tânărul său însoţitor.

Micul Gerhardt scoase din buzunar caietul de convorbiri al compozitorului şi i-l înmână lui don Leandro.

— Trebuie să scrieţi acolo tot ce doriţi să-i spuneţi lui Herr Beethoven, pentru că e surd ca o ciubotă, îl lămuri micuţul.

După ce citi întrebarea scrisă în caiet, muzicianul îl informă pe interlocutorul său că animalul se găsea încă în grajdul de la moşia prietenului său Von Breuning, la vreo patruzeci de kilometri de Viena şi că dorea să găsească îngrijire şi adăpost la îndemână, undeva mai aproape.

— Dar nici nu vreau ca bietul animal să sufere un tratament chinuitor, îl lămuri muzicianul. Între altele, pentru că micul Gerhardt nu mi-ar permite-o.

— Vă gândiţi să vă folosiţi de cal în mod frecvent? întrebă veterinarul folosindu-se de carneţel.

— La vârsta mea, iertaţi-mi gluma facilă, nu-mi prea mai arde de galop nărăvaş, răspunse muzicianul cu un zâmbet melancolic.

Don Leandro ascultă impasibil litania de văicăreli ale lui Beethoven despre sănătatea sa precară şi apoi scrise în carneţel:

— Aţi auzit vorbindu-se despre hipoterapie?

Beethoven clătină din cap în semn de negaţie.

Veterinarul îi spuse că hipoterapia este un tratament revoluţionar bazat pe utilizarea mişcării calului pentru stimularea muşchilor şi a articulaţiilor pacientului.

— Problemele mele, doctore, sunt mai ales abdominale, îl lămuri compozitorul.

— Da, dar tocmai mi-aţi spus că, drept urmare a sănătăţii proaste, starea dumneavoastră de spirit nu este întotdeauna cea mai potrivită pentru compoziţie.

— Asta e adevărat. Sunt zile în care, literalmente, mă simt atât de deprimat încât nu am putere nici să-i dau o scurtă lecţie de armonie micuţului Gerhardt.

Acesta se ridicase de pe scaun de câteva clipe şi privea curios, cu lipsa de ruşine pe care şi-o pot permite doar copiii, diferitele obiecte şi gravuri, aproape toate având legătură cu hipismul, care erau răspândite în birou.

— Hipoterapia, Herr Beethoven, continuă veterinarul, vă poate ajuta să vă ameliorаţi în mod surprinzător starea sufletească. Aceasta, la rândul ei, va întări sistemul imunitar şi veţi fi mai puţin predispus la acele tulburări intestinale care vă chinuiesc atât de mult.

— Dar în ce fel? întrebă compozitorul, care, după puţinele plimbări călare pe care le făcuse în viaţa lui, sfârşise întotdeauna prin a avea dureri de coccis.

— Primul lucru pe care ar trebui să-l fac este să vă învăţ să călăriţi. Aici, la şcoală, oricare dintre noi ne putem asuma această sarcină. Odată ce vă veţi simţi în largul dumneavoastră cu animalul, veţi vedea cum se ameliorează starea dumneavoastră fizică şi psihică în general. Calul, la trap, transmite călăreţului un număr de o sută zece mişcări diferite pe minut; în consecinţă, nu există niciun singur muşchi, nicio zonă corporală, de la coccis până la cap, căreia să nu i se transmită un stimul. Aceasta atrage după sine o ameliorare a echilibrului şi a mobilităţii pacientului, dar se produc de asemenea progrese pe alte planuri, precum cel al comunicării sau al comportamentului.

Ciudatul dialog grafico-verbal a fost întrerupt de o voce feminină care venea de dincolo de uşă.

— Tată?

— Intră, draga mea. Sunt cu o persoană pe care vei dori cu siguranţă să o cunoşti, spuse don Leandro, adresându-se fiicei sale.

— Tată, te rog, am nevoie să ieşi o secundă.

Medicul se ridică, uşor agitat, şi îi aruncă lui Beethoven o privire plină de scuze.

— Iertaţi-mă, va fi doar o secundă.

Don Leandro ieşi din cameră şi se pomeni cu fiica sa supărată de-a binelea.

— I-ai spus lui François că sunt în perioada de incubaţie a vărsatului de vânt?

— Ca să te lase în pace, fiica mea. Tu însăţi mi-ai spus că e un nesuferit.

— Când o să am nevoie de ajutorul tu ca să alung pisălogii o să ţi-o fac cunoscut. Închipuie-ţi că ştirea ajunge la Conservator şi mă pun în carantină.

— De acord, fiica mea, nu mă voi mai amesteca în treburile tale. Şi acum, vino în biroul meu. Vreau să te prezint unei persoane despre care mi-ai vorbit de atâtea ori, încât e ca şi cum ai cunoaşte-o.

Tată şi fiică intrară în camera unde era muzicianul, iar veterinarul, care se vedea că se umfla în pene de mândrie părintească, spuse:

— Herr Beethoven, ea este fiica mea, Beatriz de Casas.

50

Viena, septembrie 1826

— Iar mi te-ai întristat? întrebă Beethoven în vreme ce poza în silă în ultima şedinţă pentru portretul pe care i-l făcea prietenul său Joseph Karl Stieler. Când l-ai pictat acum câţiva ani pe împăratul Franz al II-lea, te-ai descurcat foarte bine pentru ca maiestatea sa să apară cu cea mai senină dintre expresiile sale. Dar pe mine mă pictaţi întotdeauna ca pe un bătrân mizantrop, chinuit şi bolnav.

Pictorul care tocmai făcea ultimul retuş la cel care avea să fie, cu toată certitudinea, cel din urmă portret în viaţă al lui Beethoven, lăsă paleta şi pensulele pe o masă din apropiere şi, cu toate că ştia că nu îl putea auzi, îi spuse geniului:

— Nu ştiu de ce naiba m-am făcut portretist. Ar fi

trebuit să pictez marine sau naturi moarte, fiindcă de fiecare dată când pictez un portret, îmi pierd un prieten.

După ce îşi şterse mâinile cu o cârpă, îi făcu un semn muzicianului să se apropie ca să privească tabloul terminat.

Stieler era, fără îndoială, un mare portretist şi se caracteriza mai ales prin punerea în evidenţă a personajului pe care îl portretiza. Detaliile decorative, care la alţi pictori puteau avea aproape tot atât relief cât şi persoana portretizată, în tablourile sale practic nu existau. În acest scop, pictorul recurgea la o lumină foarte contrastantă, care făcea trăsăturile să capete rolul principal, în vreme ce lăsa practic în întuneric orice nu apărea în prim-plan.

Beethoven admiră tabloul cu o mare concentrare timp de câteva clipe şi apoi izbucni într-unul dintre hohotele sale caracteristice de râs.

— Zâmbesc! De ce? M-ai văzut zâmbind o singură dată de când am început să pozez pentru tine?

— Louis, scrise Stieler în caietul de convorbiri. Eu nu te-am pictat aşa cum te văd. Te-am pictat aşa cum mă gândesc la tine în acest moment. Şi cum nu faci altceva decât să-mi vorbeşti despre femeia aceea, spanioloaica aceea...

— Beatriz de Casas.

— De fiecare dată când o menţionezi, ţi se luminează chipul. E o strălucire trecătoare, pentru că revii numaidecât la expresia ta circumspectă şi feroce, dar eu am captat-o şi am vrut să o zugrăvesc în tablou. Cred că în acest moment precis al vieţii tale eşti tot atât de fericit pe cât poate fi un om care îndură tot ce înduri tu.

Beethoven zâmbi când citi în blocul de însemnări cuvintele prietenului său.

— Acum compun o lucrare pentru ea. Va fi simfonia cea mai mare pe care a scris-o cineva până acum. Cea de-a zecea mea simfonie!

— Dacă această femeie a fost în stare să-ţi inspire o simfonie încă şi mai frumoasă decât a IX-a, replică Stieler,

şi ea merită să apară în tablou.

Renumitul portretist luă un penel foarte fin şi adăugă mâinii din prim-plan o mică partitură pe care desenă cu mare minuţiozitate notele muzicale care corespundeau numelui de *Beba de Casas.*

— Nu ştiam că tu cunoşti atât de bine codurile muzicale, îi spuse maestrul, uimit.

— Mi-ai explicat modul de transformare a numelor în muzică atunci când te-am pictat cu *Missa Solemnis* în mână, nu-ţi mai aminteşti?

Beethoven nu făcu nici măcar un efort ca să încerce să-l înţeleagă. Desprinse tabloul de pe şevalet şi o luă la fugă ca să i-l arate adoratei sale Beatriz.

51

Daniel Paniagua se folosi de telefon ca să-i comunice inspectorului Mateos teoria lui în legătură cu Beatriz de Casas, dar donei Susana preferă să i-o spună personal, motiv pentru care, după ce se asigură că judecătoarea avea să fie în dimineaţa aceea în biroul ei, se prezentă în persoană la judecătorie. De cum intră în dependinţele judecătoriei, o funcţionară îi spuse să aştepte câteva clipe pentru că magistrata avea o vizită. Daniel profită de timpii morţi ca să observe pe îndelete biroul în care lucrau cei unsprezece funcţionari care o asistau pe magistrată în instrumentarea diferitelor anchete preliminare. Majoritatea erau femei de vârstă mijlocie, care încercau să combată cu bună dispoziţie neliniştea pe care le-o provoca interdicţia de a fuma în clădirile publice.

— Mai dă-mi un fum, îi spunea o grăsuţă funcţionarei din dreapta ei, ca dacă nu, mă arunc pe fereastră.

Cea interpelată simula că dă ascultare cererii colegei sale şi împroşca din plin cu o gură de fum invizibil. La curiozitatea unei a treia colege, grăsuţa explica:

— Tocmai a fumat la toaletă un Marlboro Light *de estrangis*[63] şi i-am spus că trebuie să-l împartă.

Înzestrarea economică precară a justiţiei spaniole, în

63 În latină, corect *de extrangis*, „din străinătate”. Transcrierea fonetică din text redă pronunția în spaniolă a expresiei latinești.

general, şi a acelei judecătorii, în particular, era vizibilă în numărul redus al fişetelor, ceea ce făcea să se îngrămădească hârtii şi dosare pe mesele şi scaunele funcţionarilor şi, de asemenea, în aspectul deplorabil al computerelor, unele dintre ele având chiar monitoare în alb-negru şi mai multe rânduri de bandă izolantă neagră în jurul carcasei ecranului pentru a împiedica dislocarea acesteia din pricina vechimii.

Când tocmai avea de gând să-şi omoare timpul ştergând diverse din memoria telefonului mobil, se deschise uşa de la biroul donei Susana, de unde ieşiră două persoane purtând pardesie din gabardină. Daniel mai văzuse tipi cu un aspect şi mai făţiş de poliţişti decât aceia, dar numai în serialele de televiziune cu Kojak, pe care le devorase în timpul copilăriei sale.

Dona Susana ieşise pentru un moment la toaletă, dar, văzându-l pe Daniel, îi spuse:

— Pofteşte înăuntru şi ia loc. Mă întorc numaidecât.

Intrând în biroul judecătoarei, observă că acesta nu era pustiu, ci că unul dintre scaune era ocupat de medicul legist care, văzându-l, se ridică şi îi strânse mâna cu căldură.

Cum secundele treceau şi Pontones nu deschidea gura, Daniel începu să-i spună ceva ca să fie scutit de tensiunea tăcerii.

— Întotdeauna am vrut să ştiu cum ajung cazurile la judecătorii. Fiecare magistrat este specializat într-un anume tip de delict sau de crimă?

— Nu, spuse medicul legist. Cazurile se repartizează între toate completele de judecată printr-o riguroasă tragere la sorţi. În caz contrar, un delincvent ar putea, teoretic, „să se ceară” la un anumit judecător de instrucţie, sau viceversa, cu consecinţe lamentabile, pe care ţi le poţi imagina, pentru funcţionarea corectă a sistemului juridic.

— Cu alte cuvinte, cazul Thomas a ajuns la voi din pur hazard?

— Da, a fost din hazard. Întâmplarea a făcut ca Susana şi cu mine să fim de serviciu pentru incidente în

ziua în care a fost asasinat Thomas şi, ca regulă generală, completul care este de serviciu rămâne, ca să spun aşa, cu dosarul care i-a revenit prin simplul fapt că era de serviciu.

— Şi sunteţi mulţumiţi că v-a revenit această anchetă preliminară?

— Da şi nu. Cazul, după cum ştii, este foarte complex, dar trebuie să recunosc că din punct de vedere strict criminalistic, este cum nu se poate mai stimulant, numai şi pentru faptul că se îndepărtează complet de nouăzeci şi cinci la sută din anchetele preliminare de care ne ocupăm: droguri, droguri şi iar droguri.

După această lămurire, urmă aproape un minut de tăcere stânjenitoare, în timpul căreia nici el, nici Pontones n-au schimbat o vorbă. În cele din urmă, uşa se deschise în spatele lor şi se întoarse Susana, care se aşeză la masa ei de scris.

— Ţi s-a dat cecul? întrebă judecătoarea de instrucţie.

— Care cec?

— Pentru raportul de expertiză.

— Nu. Credeam că tu trebuia să mi-l dai.

— Numai asta mi-ar mai lipsi, să trebuiască să mă ocup şi de contabilitate, şi de casierie! răspunse magistrata binedispusă.

Îşi duse mâna dreaptă la gură ca să-şi ascundă zâmbetul inexpresiv şi adăugă:

— Să i-l ceri după aceea Alejandrei, funcţionara grăsuţă care stă în fundul biroului.

— Da, am văzut-o deja.

— Bine, ce mi-ai adus? îl întrebă judecătoarea de instrucţie schimbând tonul cu unul mai profesional.

Şi văzând că Daniel îl privea pe medicul legist de parcă s-ar fi întrebat dacă poate vorbi cu toată încrederea în prezenţa acestuia, dona Susana îl linişti cu un zâmbet.

— Poţi vorbi cu toată încrederea. Felipe face parte din echipă.

După ce scoase din buzunar o hârtie pe care figurau notele din tablou şi literele corespunzătoare, Daniel îi

explică teoria sa cu privire la Beatriz de Casas, cu lux de amănunte.

— Noi, spuse medicul legist, avem şi noi ceva să-ţi comunicăm. Poliţia crede că manuscrisul Simfoniei a X-a poate fi într-un seif asociat unui cont curent.

— Cum aţi ajuns la această concluzie?

— Prin intermediul unui mesaj care era în telefonul mobil al lui Thomas, continuă medicul. Pe de altă parte, ştim din excelenta ta lucrare de cercetare că notele de pe capul lui Thomas sunt coordonatele geografice ale Austriei, ceea ce ne face să credem că seiful aparţine unei bănci de la Viena. Există doar un mic obstacol care, pentru moment, se dovedeşte a fi insurmontabil şi acesta este faptul că numerele de pe partitură sunt doar opt.

— Iar un cont bancar are douăzeci de cifre, explică Daniel, completând raţionamentul medicului legist.

— Nu este pe de-a-ntregul corect. În Austria, aşa-numitul Număr de Cont al Clientului nu este compus din douăzeci de cifre, ca în Spania, ci din şaisprezece. Primele cinci numere ale codului sunt pentru identificarea băncii, iar restul sunt cifrele contului curent.

— Nu au cifră de control?

— Nu. Şi nici nu se identifică sucursala băncii, cum se întâmplă la noi.

Magistrata luă o coală albă de hârtie şi un pix şi trasă o serie de semne pe care i le arătă imediat lui Daniel:

ESkk BBBB GGGG KKCC CCCC CCCC

ATkk BBBB BCCC CCCC CCCC

— Acum, chiar că m-am zăpăcit, spuse Paniagua.

— Nu mă mir, pentru că, dacă numerele pe care ni le-ai dat corespund unui cod internaţional, lucrurile se complică şi mai mult, explică judecătoarea. Ştii ce este un IBAN?

— International Bank Account Number, răspunse imediat medicul legist, înainte ca Daniel să fi putut

răspunde. Este vorba de o serie de caractere alfa-numerice care identifică un anumit cont într-o entitate financiară din orice loc din lume.

— Primul şir corespunde unui IBAN spaniol, continuă magistrata. Literele ES ne spun că acel cont se află în Spania, apoi sunt două cifre de control ale IBAN-ului şi în continuare cele douăzeci de numere ale contului. Cel de-al doilea şir este un IBAN austriac. AT sunt siglele pentru Austria, apoi două cifre de control, cinci numere pentru identificarea băncii şi unsprezece pentru contul curent.

— Douăzeci de caractere în total, spuse medicul legist. Pe capul lui Thomas sunt opt numere. Unde sunt celelalte douăsprezece caractere?

52

Viena, noiembrie 1826

La opt luni după ce Beethoven a cunoscut-o pe tânăra Beatriz de Casas în dependinţele Şcolii Spaniole de Echitaţie, cei doi deveniseră amanţi.

Pretextul pentru a începe să se vadă fără să trezească prea multe bârfe – diferenţa de vârstă între cei doi era de peste treizeci de ani – a fost relativ simplu. Era cunoscut în toată Viena faptul că Beethoven avea obiceiul de a-şi nota ideile care-i veneau pe când se plimba în nişte carnete de însemnări pe care le purta asupra lui ori de câte ori pleca de acasă. Fragmente de teme sau simple motive de trei sau patru note erau scrise, în majoritatea cazurilor, cu creionul într-o grafie pe care autorul însuşi trebuie că avea uneori dificultăţi în a o descifra. Dat fiind faptul că Beatriz era studentă la Conservator, lui Beethoven nu i-a fost greu să-l convingă pe tatăl ei că avea nevoie de ajutorul unui copist pentru a trece pe curat imensa cantitate de material pe care mintea sa înfierbântată era în stare să-l mâzgălească atunci când cădea pradă unui puseu de inspiraţie. Astfel că, odată rezolvată problema calului, pe care Beethoven a sfârşit prin a-l vinde prost unei terţe persoane ca să poată plăti un creditor, muzicianul căzu la învoială cu Beatriz, cu deplinul

consimţământ al tatălui ei, care era un mare admirator al operei sale, ca aceasta să-l viziteze de trei ori pe săptămână ca să lucreze în calitate de copistă în casa-studio a acestuia de pe Schwarzspanierstrasse. După atâţia ani în care nu întreţinuse legături erotico-sentimentale cu nicio femeie, Beethoven îşi reintra în drepturi, atras în mod irezistibil de sensibilitatea şi dezinvoltura lui Beatriz, ale cărei observaţii referitoare la cele mai variate teme îl făceau să zâmbească des şi care compensau o înfăţişare puţin cam sfrijită care o făcea aproape invizibilă în ochii unor bărbaţi.

Beethoven era din nou îndrăgostit.

Dacă vreunul dintre puţinii lui prieteni care făceau parte din cercul său de încredere l-ar fi întrebat cu câte femei, orbite aproape exclusiv de formidabilul său talent muzical, întreţinuse vreo *affaire* amoroasă de la sosirea sa triumfală la Viena în noiembrie 1792, chiar şi compozitorului însuşi i-ar fi fost imposibil să spună. Specialitatea lui fuseseră, fără îndoială, elevele sale de pian, între care s-a detaşat cu lumină proprie foarte tânăra contesă italiană Giulietta Guicciardi. Când s-a îndrăgostit de Beethoven, avea doar şaisprezece ani, iar el, dublul vârstei ei. Pentru muzician, această relaţie a fost atât de hotărâtoare, încât a decis să-i dedice iubitei lui poate cea mai faimoasă dintre sonatele sale, *Sonata Lunii.* Beethoven i-a povestit într-o anumită împrejurare prietenului său, doctorul Wegeler, într-o scrisoare:

...nici măcar nu vă puteţi imagina cât de tristă şi dezolantă a fost viaţa mea în ultimii ani, în care, ca să ascund pierderea auzului, a trebuit să mă îndepărtez din ce în ce mai mult de viaţa socială şi să mă prefac că sunt mizantrop, când în realitate nu sunt. Marea schimbare din viaţa mea a prilejuit-o o încântătoare şi adorabilă copilă care mă iubeşte şi pe care o iubesc. Pentru prima dată, după doi ani înspăimântători, am senzaţia că aş putea fi fericit graţie căsătoriei.

În acest moment precis al vieţii sale, Beethoven avea senzaţia că Beatriz de Casas putea juca rolul salvator pe care îl îndeplinise cândva tânăra contesă Guicciardi.

— De ce n-ai ajuns să te însori cu niciuna dintre femeile cu care toată Viena ştie că ai avut o legătură? îl întrebă Beatriz pe neaşteptate într-o după-amiază, pe când îl ajuta pe maestru să termine de trecut pe curat ultima dintre cele şapte părţi revoluţionare ale celei care avea să fie ultima şi definitiva sa simfonie.

Beethoven rămăsese tăcut aproape toată după-amiaza, în vreme ce cugeta până şi la cele mai mici detalii ale orchestraţiei lucrării. Dar când citi întrebarea iubitei sale, ieşi numaidecât din gândurile care îl frământau.

— Nu vorbi în timp ce copiezi muzica, îi spuse maestrul încercând să închidă caietul de convorbiri private prin care obişnuiau să comunice în casă. Vei sfârşi prin a comite vreo greşeală şi va trebui să refaci pagina în întregime.

— Dat fiind că n-am mai primit de o săptămână nicio compensaţie financiară pentru munca mea de copistă, replică ea reţinând caietul cât putu mai mult, ai putea măcar să te arăţi mai comunicativ.

Beethoven îşi aranjă impunătoarea claie de păr, pe care acum obişnuia să o poarte mai curată şi mai pieptănată, din încercarea de a-i fi pe plac lui Beatriz.

— Îţi voi plăti din urmă de îndată ce voi încheia acordul cu editorul meu pentru viitoarele cvartete.

Beatriz scrise din nou: „De ce nu te-ai însurat?”

— De ce nu m-am însurat? Poate pentru că n-am găsit femeia care să-mi ofere ce-mi oferi tu. Trebuie să fie sângele tău de ţigancă.

— Eu nu sunt ţigancă, îl lămuri ea. Tatăl meu este din nordul ţării, dintr-un oraş numit Bilbao, dar noi îi spunem El Botxo, care înseamnă „gaură”.

— E vorba de un oraş subteran?

— Nu, îi spunem aşa pentru că e înconjurat de munţi.

— Botxo, Bonn, cele două oraşe natale ale noastre încep cu litera b. Vi se spune găurari?

— Sau *chimbos*[64], după numele păsărilor care trăiesc în zonă. Ţie de ce ţi se spune spaniolul negru? Ai şi tu sânge spaniolesc?

— Dacă vrei să afli, nu ai altă soluţie decât să vii aici, îi spuse Beethoven lovindu-se cu palma peste coapse, pe un ton care semăna mult cu o insinuare lubrică.

Beatriz rămase pe scaun, parcă neavând încredere.

Pe muzician îl amuză atitudinea bănuitoare a fetei:

— De ce ţi-e frică?

— Nu mi-e frică, dar e o vreme pentru fiecare lucru. Acum stăm de vorbă. Şi nu mi-ai răspuns la întrebarea pe care ţi-am pus-o mai înainte, de ce n-ai ajuns să te însori?

Beatriz nici măcar nu a mai avut nevoie să-i scrie din nou întrebarea; Beethoven înţelese perfect că ea insista asupra chestiunii şi că de această dată avea să-şi atingă scopul.

Muzicianul rămase tăcut vreme de jumătate de minut, sub privirea plină de aşteptări a lui Beatriz. Nu că ar fi refuzat să răspundă, ci dădea în mintea lui o formă răspunsului, ca să încerce să evite orice cuvânt care ar fi putut răni sentimentele femeii. Apoi adăugă:

— Pentru mine, muzica este primul lucru care contează.

Fraza păru să o umple de indignare pe Beatriz.

— Asta e o prostie.

— Ştiam eu că nu trebuia să vorbim despre acest lucru. Hai, termină de trecut pe curat măsurile care ţi-au mai rămas.

— Nu, vreau să-mi lămureşti fraza „pentru mine, muzica este primul lucru care contează”. Oare Bach nu a fost însurat şi a avut douăzeci de copii?

— Da, dar...

— Şi Mozart? Şi Haydn? Toţi au fost însuraţi, niciunuia nu i-a trecut prin minte să respingă căsătoria pe motiv că pentru ei „muzica este primul lucru care

64 Denumire în limba bască a mai multor specii de păsări vânate pentru carnea lor delicioasă, după cum se pare, dispărute în ziua de azi. Este și denumirea familiară dată locuitorilor orașului Bilbao.

contează”.

Beethoven vru să răspundă, dar rămăsese fără cuvinte.

— Oare toate femeile care au trecut prin viaţa ta au fost nişte harpii acaparatoare şi egocentrice care îţi pretindeau să te ocupi numai de ele douăzeci şi patru de ore pe zi?

— Nu, mai curând eu eram acela care, în ultimul moment, am reuşit să fac în aşa fel încât să eşueze rând pe rând toate poveştile de dragoste în care m-am văzut amestecat.

— Dar de ce?

— Nu cred în căsătorie. Sau, dacă preferi, cred în iubire, dar nu cred în convieţuire.

— Cum poţi să spui că nu crezi în ceva pe care n-ai ajuns să-l trăieşti?

— De mic, mama mea obişnuita să le spună prietenelor sale: „Dacă vreţi să acceptaţi un sfat bun, rămâneţi nemăritate şi astfel veţi trăi o viaţă liniştită, frumoasă şi plăcută”. Şi uneori adăuga: „Ce este căsătoria? O scurtă bucurie şi apoi un lanţ neîntrerupt de necazuri”. Iar mama mea a fost o femeie foarte înţeleaptă.

— Care, după cum mi-ai povestit, a fost măritată cu un beţiv.

— Asta e adevărat. Dar de ce vorbim despre căsătorie? Doreşti să-i cer tatălui tău mâna ta?

În clipa aceea răsunară nişte lovituri în uşa apartamentului pe care Beethoven îl închiriase în Schwarzspanierstrasse, adică Strada Spaniolilor Negri, numită aşa pentru că fusese până de curând sediul unei mănăstiri de călugări dominicani. Nu mai e cazul să spunem că, deşi se bătea în uşă cu mare energie, Beethoven nu a auzit absolut nimic. În ultimii ani ai vieţii sale, surzenia devenise practic totală, aşa că trebuie să fi fost tânăra sa iubită cea care i-a atras atenţia că aveau o vizită.

Când Beethoven deschise uşa, se trezi nas în nas cu tatăl lui Beatriz, care nu era tocmai în cea mai bună

dispoziţie.

— *Herr* Beethoven, ştiu că fiica mea Beatriz este aici şi am venit să o iau cu mine.

Beethoven îi arătă prin semne că nu era în stare să-i înţeleagă vorbele.

— Atunci, daţi-vă la o parte, spuse don Leandro. Şi cu un gest violent, îl împinse pe muzician cât colo, pătrunzând în apartament.

Casa lui Beethoven consta din şase încăperi, trei pentru servitori (bucătărie, cameră de călcat şi spălat şi dormitorul slujnicelor) şi trei pentru el însuşi, care erau toate trei dedicate muzicii, inclusiv propriul dormitor, unde, fiind camera cea mai mare, îşi instalase cele două piane.

Don Leandro se porni să cerceteze încăperile principale şi începu imediat să dea semne de dezgust pentru starea de dezordine şi de murdărie în care se găseau aproape toate ungherele.

— Asta e o cocină! Cum de aveţi curajul să o puneţi pe fiica mea să lucreze în aceste condiţii?

Tatăl lui Beatriz ajunse până în zona servitorilor şi văzu doar o cameristă, aplecată asupra unei scânduri de spălat rufe, motiv pentru care consideră vizita încheiată. Apoi i se adresă lui Beethoven, ţintuindu-l cu degetul arătător care dădea impresia că poate slobozi un glonţ în orice moment şi îi spuse:

— Beethoven, până acum v-am admirat profund pentru talentul dumneavoastră de compozitor. În aceste momente trebuie să vă spun că până şi muzica dumneavoastră mi se pare demnă de dispreţ!

Compozitorul, care nu putea auzi nimic din ce îi spunea interlocutorul său, îi întoarse spatele ca să meargă să caute un carnet de convorbiri, dar don Leandro îl apucă de braţ şi îl sili să se întoarcă spre el cu o smucitură atât de violentă, încât maestrul a fost pe punctul de a cădea lat la pământ.

— Mă doare în cot dacă mă puteţi auzi sau nu, refuz să folosesc aceste carnete jegoase de care trebuie să vă

serviţi ca de nişte cârje! Pentru că asta sunteţi dumneavoastră, un infirm! Un infirm urât mirositor şi pervers, care a hotărât că, pentru simplul fapt de a fi un mare compozitor, îşi poate permite orice, dar vă înşelaţi. Nici soţia mea, odihnească-se în pace, nici eu însumi n-am adus-o pe lume pe fiica noastră ca să sfârşească drept o combinaţie de infirmieră prost plătită şi curtezană în slujba unui bătrân nebun, surd şi îngălat ca dumneavoastră!

Beethoven făcu gestul de a se răsuci iar, dar a fost din nou zgâlţâit cu violenţă de către De Casas, care de data aceasta îl făcu pe muzician să-şi piardă echilibrul şi să cadă la pământ. De Casas nu făcu nici cel mai mic gest de a-l ajuta să se ridice, ci, luându-l în bătaie de joc, spuse:

— Nu cu fundul la mine voiam eu să vă văd azi după-amiază, *herr* Beethoven, ci în genunchi în faţa mea! În genunchi, ca să-mi cereţi să nu mă folosesc de relaţiile pe care le am la palat pentru a dobândi expulzarea dumneavoastră din Viena şi ridiculizarea în faţa tuturor concetăţenilor.

Beethoven îl privea îndurerat fiind încă pe jos, căci hotărâse, din pricina forţei fizice de care era în stare să dea dovadă acel furibund, că era mai prudent, pentru moment, să nu încerce să se ridice în picioare. În acelaşi timp, se întreba unde era Beatriz, în ce dulap întunecat sau în ce ungher reuşise să se ascundă ca să nu fie descoperită de tatăl ei după inspecţia pe care acesta o făcuse prin casă.

Don Leandro de Casas părea să fie satisfăcut după ce îl doborâse pe Beethoven şi lăsa impresia că îşi încheiase expediţia de pedeapsă. Pe un ton ceva mai liniştit, dar poate tocmai de aceea încă şi mai neliniştitor decât cel dinainte, i se adresă lui Beethoven, articulând meticulos fiecare cuvânt pentru ca acesta să-i poată citi pe buze.

— Beethoven, nu ştiu unde este fiica mea în aceste momente, dar nu e greu de imaginat, dată fiind ruşinoasa întrebuinţare pe care i-o daţi, că aţi hotărât să o prefaceţi şi în femeia dumneavoastră de serviciu. Pun rămăşag că trebuie să fie în piaţă, făcând cumpărături pentru

dumneavoastră. Tot nu înţelegeţi nimic din ce vă spun? Foarte bine, atunci o să vă scriu.

Don Leandro apucă un carnet care era pe masa de lucru a lui Beethoven şi scrise:

— Dacă vă mai văd cu fiica mea, vă fac de petrecanie.

Şi după ce îi azvârli carnetul în faţă, se întoarse cu spatele şi plecă trântind uşa cu o asemenea violenţă, încât plăcuţa de alamă care servea pentru a acoperi gaura cheii dinspre palier se desprinse şi căzu pe jos, scoţând un mic clinchet metalic.

Beethoven aşteptă câteva clipe înainte de a se ridica în picioare, de parcă ar fi vrut să se asigure că don Leandro nu avea să mai revină ca să dărâme uşa şi să-l agreseze din nou, şi apoi o strigă pe Beatriz cu voce tare.

Aceasta apăru, îmbrăcată ca o servitoare şi cu băgare de seamă, din zona apartamentului rezervată slugilor.

— Te simţi bine?

Când Beethoven o văzu deghizată în spălătoreasă şi îşi dădu seama că aşa reuşise să-l înşele pe tatăl ei, izbucni într-unul dintre zgomotoasele sale hohote de râs. Beatriz schiţă un zâmbet, constatând că muzicianul nu era rănit şi alergă în braţele lui.

— Ce vom face? întrebă fata.

Beethoven îi indică să scrie întrebarea în carnet şi, citind-o, spuse:

— Cel mai bine ar fi să nu ne vedem câteva zile, până când ne vom gândi la cel mai bun mijloc de a ieşi din această situaţie.

— Nu trebuie să ne lăsăm înfricoşaţi, la urma urmelor, ce ne poate face tatăl meu?

— Beatriz, tatăl tău nu făcea pe viteazul când spunea că are relaţii la palat. E posibil chiar să poată avea acces la însuşi împăratul.

— Şi ce dacă? Suntem doi oameni liberi, putem face orice avem chef.

— Nu e atât de uşor. Poliţia lui Metternich m-a lăsat până acum în pace pentru că ei cred că nu sunt decât un bătrân ţicnit, complet inofensiv. Dar dacă ar vrea să-mi

facă probleme, ar putea să găsească zeci de martori care m-au auzit, în nenumărate ocazii, dându-mi drumul la gură în restaurante şi birturi împotriva regimului şi a împăratului.

— Cine ar îndrăzni să te bage la închisoare? Eşti o adevărată instituţie în oraşul ăsta.

— Poate că am fost acum câţiva ani. Acum nu mai sunt decât o bătrână glorie în decădere.

Beethoven se apropie de masa la care Beatriz trecuse pe curat câteva măsuri din Simfonia a X-a şi începu să-şi pună în ordine însemnările muzicale, pe care le legă cu o panglică şi le introduse apoi, ca pe un dosar, în caietul mare, alungit, în care se afla copia pe curat a lucrării, încă incompletă.

— Ia asta, îi spuse lui Beatriz, înmânându-i tot materialul. Acum, important este să termini de trecut pe curat cea de-a zecea mea simfonie. Ia totul la tine acasă şi peste câteva zile mă voi descurca să iau manuscrisul în modul cel mai discret cu putinţă.

Lui Beatriz îi sună totul ca o despărţire definitivă.

— Promite-mi că ne vom revedea, spuse ea.

Beethoven nu răspunse, ci, apucând o pană mare de gâscă de pe masa de scris, deschise partitura la prima pagină şi scrise, cu o caligrafie foarte îngrijită, următoarele cuvinte în italiană:

Sinfonia Decima în do minore Op. 139
composta per festeggiare la beltà della mia amata inmortale[65]

şi, puţin mai jos, tot în aceeaşi limbă

Dedicata a Beatriz de Casas, i cui occhi ridenti e fuggitivi inspirarono queste pagine[66].

65 *„Simfonia a X-a în do minor Op. 139 compusă pentru a celebra frumusețea iubitei mele nemuritoare*”, în italiană, în original.

66 „Dedicată lui Beatriz de Casas, ai cărei ochi râzători și zburdalnici au inspirat aceste pagini”, în italiană, în original.

Şi, fără să mai schimbe între ei alte cuvinte, îşi luară rămas bun chiar acolo, cu un sărut lung şi pătimaş.

53

Viena, decembrie 1826

Beatriz de Casas termină de copiat ultimele măsuri ale Simfoniei a X-a a lui Beethoven la o săptămână după ce colericul ei tată năvălise în apartamentul acestuia, ţintuindu-l la pământ şi amenințându-l că îl denunţă poliţiei lui Metternich. Deşi nu se revăzuseră de atunci, compozitorul reuşise să-i trimită vorbă prin micuţul Von Breuning să nu îi restituie manuscrisul, care era contrar tuturor normelor şi disonant cum nu erau multe, căci Beethoven rămăsese atât de umilit după experienţa Marii Fugi, încât nu voia să sufere o experienţă similară pentru nimic în lume.

Marea Fugă se născuse iniţial ca ultimă parte a Cvartetului său de coarde nr. 13, dar piesa era atât de înţesată de obstacole tehnice pentru executanţi şi atât de plină de disonanţe şi de schimbări bruşte pentru urechile veşnic convenţionale ale vienezilor, încât editorul său îl implorase să scrie un final alternativ – şi mai cu seamă, ceva mai blând – pentru cvartetul de coarde.

Beethoven a consimţit, după ce văzuse cu ochii săi chipurile spectatorilor care veniseră la prima audiţie a cvartetului exprimând oroarea şi dezgustul, când fuseseră nevoiţi să asculte fuga. Muzicianul i-a făcut imbecili, dar a consimţit să o scoată din versiunea definitivă, publicând-o ca pe o lucrare separată şi înlocuind-o în cvartet cu o parte mai accesibilă.

Planul lui Beethoven era ca Beatriz să-i păstreze partitura în custodie până după moartea lui şi să o trimită după aceea editorului său pentru a o publica drept lucrare postumă. Nu dorea ca simfonia să rămână în propria locuinţă, convins fiind că intrigantul său prieten Schindler ar fi fost în stare chiar să distrugă lucrarea pentru ca aceasta, ciudată şi disonantă, să nu întineze, ca oaia

neagră a creaţiei, restul ciclului simfonic impecabil al compozitorului.

Cert este că Simfonia a X-a, în afară de faptul că avea o structură revoluţionară alcătuită din şapte părţi, pe care Beethoven nu o mai folosise în niciuna dintre compoziţiile sale anterioare, conţinea inovaţii muzicale şi îndrăzneli armonice foarte avansate precum un solo de timpan cu o durată de cinci minute în *Scherzo* sau pasaje bitonale în rondoul final, în care acorduri suprapuse în tonalităţile do major şi fa diez major anticipau experimentele pe care avea să le realizeze, un secol mai târziu, Stravinski în baletul său *Petruşka.* În partea a şasea, *Andantino con variazioni,* Beethoven folosise game pentatonice şi crease pasaje de o asemenea ambiguitate, încât se putea spune foarte bine că revoluţia iniţiată de Debussy cu *Preludiul la după-amiaza unui Faun* începuse de fapt cu Simfonia a X-a. În cel de-al doilea *Allegro con brio,* erau pasaje atât de voit repetitive – o aceeaşi melodie expusă, cu uşoare variante, până la de treizeci de ori la rând – încât îl prefăceau într-un veritabil pionier al minimalismului. Cele şapte părţi nu erau separate între ele, cum se obişnuieşte în simfonii, ci unite prin cadenţe înşelătoare şi alte mijloace tehnice, de care Beethoven se slujise pentru a converti ultima şi monumentala sa simfonie într-un continuum muzical cu o durată de o oră şi jumătate. Simfonia a X-a era o lucrare hărăzită să fie pentru totdeauna, indiferent de epocă, o lucrare contemporană.

Beatriz, mândră, privi din nou dedicaţia de pe prima pagină, care echivala mai mult sau mai puţin cu un titlu de proprietate asupra manuscrisului, şi îşi cercetă minuţios propriul dormitor, încercând să vadă care ar putea fi cea mai bună ascunzătoare pentru partitură. Nu voia ca tatăl ei, care ajunsese, de pe-o zi pe alta, de la veneraţia pentru Beethoven la aversiunea până şi faţă de ultima optime din cea mai sublimă dintre lucrările sale, să găsească manuscrisul şi, orbit de mânie, să-l arunce în foc. Pentru o clipă se gândi să-l păstreze sub cheie în masa ei de scris, ascuns sub alte documente, dar ajunse la concluzia că, mai

devreme sau mai târziu, ca să se asigure că ea şi muzicianul nu umblau cu scrisorele, tatăl ei avea să realizeze un control minuţios al tuturor hârtiilor din dormitorul ei. După aceea, a încercat să-l vâre între somieră şi salteaua de la pat şi hotărî că aceasta va fi, pentru moment, cea mai bună ascunzătoare provizorie. Aplecându-se ca să vâre partitura sub pat, observă că una din scândurile grele care alcătuiau podeaua de lemn din camera ei era puţin scoasă din cuie şi încercă să o ridice cu mâinile ca să verifice gaura care exista între aceasta şi şipcile pe care se rezema toată podeaua. A reuşit doar să-şi rupă o unghie şi să i se înfigă o aşchie în degetul mare, pe care a trebuit să şi-o scoată cu ajutorul unui ac de cusut. A coborât atunci la fierărie, unde ştia că va găsi uneltele utilizate de obicei pentru potcovirea şi despotcovirea lipiţanilor şi puse mâna pe o daltă, un ciocan şi nişte cleşti, cu care era sigură că avea să reuşească să ridice scândura cu pricina.

Nu trecuseră nici treizeci de secunde de când începuse să se opintească cu scândura când tatăl ei, atras de ciocănituri, intră în cameră fără să bată la uşă.

Beatriz rămase complet încremenită şi fără să ştie ce să spună când tatăl ei a surprins-o în genunchi, pe jos, cu o unealtă de potcovar în mână.

Atât din tonul vocii, cât şi din asprimea expresiei sale, era evident că încă mai era supărat din pricina relaţiilor ei clandestine cu Beethoven.

— Se poate şti ce faci?

— Tată, de ce intri la mine în cameră fără să baţi la uşă?

Don Leandro de Casas nu ţinu seamă de întrebarea fiicei sale şi înaintă cu pas hotărât, postându-se la două palme distanţă de scândura pe care încerca să o ridice.

— O lamelă slăbită? Eu am fost cât pe-aici să-mi rup gâtul luna trecută din pricina uneia. Îi voi spune unui rândaş să urce să o bată în cuie.

— Pot şi eu să o fac, tată.

Don Leandro măturăcu o privire rapidă şi

inchizitorială dormitorul fiicei sale şi văzu că masa era plină de partituri.

— Am vorbit azi-dimineaţă cu Herr Golerich şi mi-a spus că progresele tale la armonie şi contrapunct sunt remarcabile.

Beatriz îşi dădu seama, cu o secundă înainte de a răspunde, că avea să facă o gafă cu ceea ce va spune:

— Pentru că am un bun maestru, tată.

Fantoma lui Beethoven pluti câteva clipe prin cameră. Apoi, don Leandro se încruntă, se întoarse cu spatele şi închise uşa în urma sa, cu o mişcare energică, gata să o trântească.

Beatriz auzi paşii tatălui ei coborând scările, semn neîndoios că se pregătea să iasă în stradă. Ieşi la fereastră ca să se asigure că, într-adevăr, părăsea clădirea şi, până când nu îl văzu îndepărtându-se câţiva metri, în drum spre Heldenplatz, nu-şi reluă opintirea cu scândura pe care încerca să o ridice. Folosindu-se de uneltele de care făcuse rost la grajduri, în cinci minute reuşi să scoată cuiele de la două scânduri şi putu constata că, într-adevăr, era loc suficient între bârnele planşeului şi parchetul din cameră ca să ascundă voluminosul manuscris al lui Beethoven. Scoase partitura de sub saltea, o ascunse sub podea, bătu din nou în cuie scândurile şi făcu un semn adânc în formă de B pe una dintre ele, ca să-şi amintească locul exact în care ascunsese manuscrisul. Îndreptându-se spre grajduri, hotărâtă să pună uneltele la locul lor, auzi nechezatul unui cal venind dinspre marea esplanadă cu nisip, unde lipiţanii îi delectau pe vienezi cu tradiţionalele lor demonstraţii.

* * *

Profitând de plecarea lui don Leandro şi nesocotind pe faţă instrucţiunile acestuia – veterinarul le interzicea călăreţilor să supună caii unui efort inutil care le-ar fi putut pricinui leziuni şi stres –, François Robichon de la Gueriniere îl înşeuase pe Incitato al II-lea pentru a face un antrenament solitar în impresionantul manej închis unde

aveau loc celebrele demonstraţii ale lipiţanilor. Incinta, atât de elegantă şi de maiestuoasă încât fusese utilizată în timpul recentului Congres european pentru a oferi agape şi recepţii de gală reprezentanţilor ţărilor participante, era o arenă dreptunghiulară de culoare albă, de 55 de metri în lungime şi 18 în lăţime, cu două etaje de galerii cu balustrade, care puteau adăposti un total de zece mii de spectatori. În timpul zilei, primea lumină de la cele peste două duzini de ferestre mari care se aflau pe laturile lungi ale dreptunghiului, în vreme ce noaptea, ca să ilumineze complet imensitatea acelei grandioase scene, erau necesare sute şi sute de lumânări, fixate pe braţele a patru candelabre gigantice atârnând de tavanul care se afla la 17 metri înălţime.

Toată lumea de la Şcoala Spaniolă de Echitaţie ştia că antrenamentele lipiţanilor – deschise publicului – aveau loc dimineaţa şi că le era categoric interzis călăreţilor să-i scoată din nou în arenă după-amiaza, fără autorizaţia expresă a lui don Leandro. De aceea, când Beatriz se arătă în manej de la balustrada etajului inferior, exclamă:

— Dacă află tatăl meu, vei intra într-o mare încurcătură.

Robichon, care nu o văzuse venind pe Beatriz, întoarse calul câteva clipe şi apoi se apropie în trap de ea, etalând un zâmbet galeş.

— Beatriz! Ţi-ai revenit complet! Tatăl tău mi-a comentat că ai avut câteva probleme de sănătate.

— Nu trebuie să-ţi faci griji pentru sănătatea mea, François, ci pentru a calului tău. Tatăl meu…

— Tatăl tău ştie multe despre cai, nu o neg, o întrerupse călăreţul pe un ton de o anumită duritate, dar cel care îşi petrece patru ore pe zi călare pe Incitato al II-lea sunt eu.

— Ştiu, dar...

— Lasă-mă să termin. Eu sunt cel care face o figură urâtă atunci când, aşa cum s-a întâmplat săptămâna trecută în timpul acelei Grande Quadrille, calul nu execută la perfecţie mişcările pe care le-a învăţat.

La Grande Quadrille, care se realiza cu cei mai buni şaisprezece lipiţani ai şcolii, era numărul-vedetă al spectacolului, un fel de balet ecvestru perfect coregrafiat şi executat în acordurile unei orchestre de cameră de mâna întâi.

— De altfel, continuă el, atunci când calul este istovit sau nervos, se observă numaidecât. Tu vezi ca Incitato să aibă vreo problemă?

Beatriz rămase o clipă tăcută şi după ce aruncă o privire rapidă calului, spuse:

— Nu, calul pare să se simtă perfect. Dar vreau să-l duci înapoi în grajd chiar acum.

Pe Robichon îl atrăgea caracterul puternic a lui Beatriz, pe care o considera un fel de iapă sălbăticită pe care credea că avea să fie în stare să o domesticească. De aceea, îi spuse:

— Îl voi duce imediat pe Incitato la grajd cu o condiţie: să te sui cu mine pe cal şi să mă însoţeşti până acolo.

— Crezi că mi-e frică să mă sui pe un cal? spuse fata foarte hotărâtă.

— Nu, cred că de mine îţi este frică.

Beatriz şovăi câteva clipe.

— Numai ca să nu-l suport furios pe tatăl meu timp de o săptămână pentru ceea ce i s-ar putea întâmpla lui Incitato sunt în stare de orice. Aşteaptă-mă acolo, o să cobor în arenă într-o clipă.

— Hai, Beatriz, eşti doar la un pas de mine. Chiar n-ai curaj să sari de pe balustradă?

— Sunt trei metri înălţime.

— Nu fi proastă, te prind eu.

Robichon îl apropie pe Incitato de perete şi, ridicându-se cu agilitate în picioare pe şa, întinse braţele spre Beatriz pentru ca aceasta să prindă curaj şi să sară peste balustradă ca să treacă în mâinile lui.

— Nu ajung, spuse fata, care se ţinea cu o mână de balustradă şi cu cealaltă aproape că putea să atingă vârfurile degetelor înmănuşate ale călăreţului. Ar fi mai

bine să nu facem tâmpenii şi să cobor pe scară.

— Trebuie să ai încredere în mine şi să faci un mic salt, îi răspunse Robichon. Bineînţeles că, dacă ţi-e frică…

Beatriz nu era dispusă să dea dovadă de vreo temere în faţa călăreţului şi sări hotărâtă în braţele sale, cu o manevră care îl surprinse pe francez şi care aproape că a provocat căderea amândurora în nisipul din manej din pricina unei mişcări subite de du-te-vino a armăsarului.

Odată ce fură amândoi în picioare pe cal, Robichon o ajută pe Beatriz să se aşeze şi apoi se aşează el în faţă, ţinând cu fermitate hăţurile lui Incitato.

— Eşti bine? întrebă francezul, de parcă el însuşi n-ar fi fost pe punctul de a-şi frânge gâtul cu o clipă mai devreme.

— Sigur că sunt bine. Hai, du-l pe Incitato la el acasă.

Chiar în momentul în care Robichon a făcut gestul de a da pinteni calului ca să se pună în mişcare, acesta, care nu era obişnuit să simtă în spinare greutatea şi mişcările a două persoane, se cabră brusc şi, ridicând picioarele din faţă aproape până la înălţimea balustradei, o luă prin surprindere pe Beatriz, care se rostogoli la pământ.

De obicei, o căzătură ca aceasta putea costa pe cineva o ruptură a claviculei şi a mai multor coaste, dar Beatriz se ridică numaidecât, scuturându-şi nisipul de pe rochie.

— Nu ţi-ai rupt nimic? întrebă bărbatul îngrijorat, care coborâse de pe cal ca să o ajute pe tânără să se ridice în picioare.

— Am primit o lovitură zdravănă, dar tatăl meu m-a învăţat să cad de pe cal de când eram foarte mică şi asta m-a împiedicat să-mi frâng gâtul.

— Afurisitul ăsta de Incitato încă n-a învăţat cum trebuie să se poarte cu o doamnă.

Robichon îi trase calului o palmă puternică peste bot, drept pedeapsă, fapt pe care acesta nu-l aprecie deloc, pentru că îşi descoperi dinţii şi ameninţă să se repeadă asupra călăreţului.

— Iar tu n-ai învăţat încă să te porţi cu un cal, spuse

indignată Beatriz. Trebuie să reuşeşti să faci în aşa fel încât animalul să simtă respect, şi nu teamă, faţă de tine.

Fata se aplecă să ia frâiele calului, care atârnau acum pe terenul alburiu din faţa animalului, iar calul, care era deja în defensivă în urma teribilei palme pe care i-o trăsese Robichon, se sperie de gest şi o muşcă pe Beatriz de gât.

Rana a fost atât de uşoară, încât fiica lui don Leandro, care se temea ca nu cumva călăreţul să-şi descarce din nou furia asupra calului pretextând că acesta o rănise, îi dădu şi mai puţină importanţă decât ar fi avut.

— Lasă-mă să văd ce ţi-a făcut, insistă Robichon de mai multe ori.

— E doar o pişcătură. Incitato n-a vrut să-mi facă rău, ci să-şi arate supărarea pentru palma primită. Hai, du-l odată la grajd.

Călăreţul îi dădu ascultare şi îşi luă la revedere de la Beatriz, pe care nu a mai revăzut-o decât după trei zile, când prin şcoală circula zvonul că nu se simte bine.

De data aceasta, suferinţa fetei era adevărată şi nu era vorba de nicio stratagemă a tatălui ei ca să-i alunge pe pisălogii care-i dădeau uneori târcoale.

Beatriz începu să se plângă de durere când înghiţea lichide şi alimente şi de rigiditate în mandibulă, iar don Leandro trimise să fie chemat imediat medicul de la palat, care puse un diagnostic cert, dar tardiv.

Deşi *clostridium tetani* – denumirea latină cu care oamenii de ştiinţă au botezat boala numită tetanos – nu avea să fie descoperit până la sfârşitul secolului al XIX-lea, medicii cunoşteau încă din antichitate legătura letală dintre un anumit tip de răni şi rigiditatea musculară pe care acestea i-o provocau pacientului. Infecţia tetanică, aproape întotdeauna mortală, şi al cărei vaccin nu avea să fie inventat până la Primul Război Mondial, era provocată de o puternică neurotoxină, exotoxina tetanospasmină, care pătrunde în fibrele nervoase motorii periferice până ajunge la sistemul nervos central.

Auzind diagnosticul, tatăl, care ştia prea bine cum se contracta teribila boală – chiar dacă aceasta nu fusese încă botezată – şi fatidicele sale consecinţe, se duse direct la fiica sa, care începea deja să se zvârcolească în patul de suferinţă la primele spasme musculare şi îi spuse:

— Beatriz, asta e foarte important, ţi-ai făcut vreo rană în ultimele zile?

— Niciuna, tată, răspunse fata cu o voce foarte slabă, căci din pricina rigidităţii muşchilor, îi era greu să articuleze cuvintele.

— Te-am văzut de curând umblând cu cuie şi ciocan pe podeaua de la tine din cameră. Eşti absolut sigură că nu te-ai înţepat cu nimic, mai ales cu vreun vârf ruginit?

— Sunt sigură, tată. Am doar o uşoară muşcătură de cal, aici, pe gât.

Beatriz îşi scoase pentru o clipă eşarfa pe care o folosise ca să-şi acopere muşcătura pe care i-o făcuse Incitato – vreo persoană rău intenţionată s-ar fi putut gândi că semnul de pe gât îl pricinuise vreun amant prea înfocat – şi tatăl ei văzu, pentru prima dată, rana pe care fiica sa se îngrijise atât de mult să o ascundă.

— Aruncaţi o privire, doctore.

Medicul examina rana şi confirmă faptul că infecţia intrase pe acolo:

— Este un anumit tip de bacterie anaerobă, spuse el. Dacă rana sângerează din abundenţă şi se spală cu apă şi săpun şi apoi se lasă neacoperită, este foarte dificil să se infecteze, pentru că aceste microorganisme nu se pot dezvolta în prezenţa oxigenului. Dar văd că fiica dumneavoastră a avut rana acoperită timp de mai multe zile şi, chiar dacă aceasta nu este foarte profundă, nu a primit suficientă ventilare.

Don Leandro îşi acoperi faţa cu mâinile într-un gest de neputinţă şi disperare. Aşa rămase multă vreme şi apoi, fără să-i pese că fiica sa îl putea auzi, întrebă:

— Va muri, doctore?

Medicul, iritat pentru faptul că era silit să emită un pronostic în faţa fetei, nu spuse nimic. Don Leandro,

văzând că acesta nu răspunde, se ridică de pe marginea patului unde era aşezat şi, apucându-l cu furie de revere, îl zgâlţâi violent:

— Răspundeţi, medic nepriceput ce sunteţi! V-am întrebat dacă o să moară.

Beatriz, căreia reacţia violentă a tatălui îi aminti numaidecât lamentabilul incident petrecut cu zile în urmă cu iubitul ei Beethoven, interveni pentru ca să înceteze cu insultele:

— Tată, el nu are nicio vină!

— Ai dreptate, afirmă don Leandro dându-i drumul medicului, care a trebuit să se ridice în vârful picioarelor ca să-l împiedice să-i sfâşie îmbrăcămintea. Spune-mi care a fost calul! Spune-mi care te-a muşcat!

— Tată, ce ai de gând să faci?

— O să-l omor pe animalul acela în această clipă. Spune-mi numele! Acum!

Chiar dacă Beatriz ar fi vrut să-l pârască pe Incitato şi pe călăreţul acestuia, Robichon de la Gueriniere, nu i-ar fi fost cu putinţă, pentru că în clipa aceea a fost cuprinsă de o durere abdominală atât de intensă, încât i se părea că i se practică o cezariană fără anestezie.

Medicul reuşi să-i înfrâneze acest prim episod dureros cu laudanum, dar nu putu face nimic ca să evite ca simptomele caracteristice ale bolii să devină, pe măsură ce orele treceau, tot mai pronunţate şi mai numeroase.

— Dacă animalul n-ar fi muşcat-o de gât, atât de aproape de sistemul nervos central, îi mărturisi dezolat medicul lui don Leandro, poate că aş fi putut face ceva. Dar acum este deja prea târziu, bacteria a pus stăpânire pe întregul ei organism.

Beatriz de Casas a murit după patruzeci şi opt de ore de la acel prim diagnostic, zbătându-se între nişte convulsii înspăimântătoare şi lipsa progresivă de oxigen provocată de paralizia muşchilor respiratori.

Slujba funerară, la care lui Beethoven i-a fost împiedicat accesul, a fost oficiată cu sicriul acoperit, căci neurotoxina tetanică îşi lăsase întipărită pe chipul tinerei

semnătura sinistră: muşchii de pe faţa lui Beatriz se contractaseră într-un zâmbet sardonic, care trezea fiori numai privindu-l.

Destinul a vrut ca Beatriz de Casas, femeia care îi inspirase lui Beethoven cea mai revoluţionară dintre simfoniile sale, să moară la 17 decembrie. Compozitorul se născuse în aceeaşi zi, în anul 1770.

54

Încă douăsprezece numere. Era ceea ce îl despărţea pe Daniel, potrivit judecătoarei şi medicului legist, de seiful în care era ascunsă partitura Simfoniei a X-a. Într-o anumită bancă austriacă, probabil vieneză, Thomas păstrase manuscrisul muzical cel mai important din ultimele secole şi nimeni nu avea pentru moment cheia ca să stabilească de care anume entitate era vorba. Lipseau douăsprezece numere care, în teorie, erau codificate în tatuajul de pe capul muzicianului asasinat şi pe care Daniel Paniagua, oricât de mult şi-ar fi frământat mintea cu această chestiune, nu era în stare să-l descifreze. Dar dacă judecătoarea de instrucţie şi medicul legist se înşelau şi restul codului se afla în altă parte, de pildă, într-un al doilea tatuaj? Acest fapt era cum nu se poate mai improbabil, se gândea el, dat fiind că trupul lui Thomas fusese cu siguranţă cercetat şi examinat de echipa de legişti a lui Pontones până în ultima cută a pielii sale. Şi dacă asasinul descifrase deja codul şi se afla acum la kilometri distanţă, cu partitura în posesia lui? În cazul acesta, ar trebui să se prezinte la bancă pentru a ridica partitura, iar angajaţii acelei instituţii ar putea face o descriere amănunţită a înfăţişării sale. Era din ce în ce mai clar pentru el că descifrarea partiturii până la capăt era calea de a-l aresta pe criminalul care îl decapitase pe muzician.

Primul lucru pe care l-a făcut atunci când a ieşit din biroul donei Susana a fost să-l sune pe prietenul său Malinak, pentru a verifica dacă existase un nume de familie De Casas în legătură cu Şcoala Spaniolă de Echitaţie. Apoi îşi consultă mesageria vocală şi constată că

avea două mesaje înregistrate, cărora le-a răspuns pe rând. Îl sună mai întâi pe Humberto care se însura cu Cristina peste trei zile.

— Am un mesaj de la tine, dar cum faci mereu, nu-mi spui pentru ce.

— Ne-a cerut să fie un secret, dar eşti prietenul meu şi trebuie să-ţi spun: Alicia vine la nuntă şi cel mai tare este că...

— Ce? Dar nu mi-a spus nimic, îl întrerupse Daniel.

— Vrea să-ţi dea vestea cea mare prin surprindere.

— Adică, atunci când o s-o văd pe Alicia, trebuie să fac pe prostul şi să-i spun că nu ştiam că o să vină?

— Despre ce vorbeşti? Vestea cea mare nu e că o să vină: este că păstrează copilul.

Daniel, care nu mai avea nicio veste de la Alicia de când vorbiseră despre coordonatele din tatuaj, se gândi că prietenul său îşi bătea joc de el. Dar îşi dădu apoi seama că nu era o treabă despre care Humberto ar fi putut face glume şi îl crezu orbeşte:

— Când ţi-a spus?

— Nu mi-a spus mie, ci Cristinei. Dar am ridicat receptorul zilele trecute fără să vreau, pentru că voiam să sun pe cineva şi nu-mi dădusem seama că linia era ocupată şi am aflat din întâmplare.

— Nu ştii cumva şi ce sex are?

— Dar tu ce crezi că sunt eu, o agenţie de informaţii?

— O s-o sun chiar acum.

— Nici să nu te gândeşti, pentru că mă laşi pe mine total descoperit.

— O sun, dar nu-i spun că ştiu că vom fi părinţi.

— De acord, dar dacă te ia gura pe dinainte, te fac să cânţi în faţa tuturor „Ce albă şi radioasă e mireasa”.

Daniel îi telefonă Aliciei de îndată ce îşi luă la revedere de la Humberto şi reuşi să poarte cu ea o tandră conversaţie de o jumătate de oră, în care nu făcu nicio clipă vreo aluzie nici la iminenta ei venire în Spania, nici la hotărârea care era pe punctul de a le schimba viaţa.

— Ne vedem la celălalt sfârşit de săptămână la

Grenoble? spuse Daniel în încheiere.

— Sigur că da, răspunse ea. Acum e rândul tău să iei avionul.

Daniel era aşa de emoţionat de venirea Aliciei şi datorită hotărârii ei de a avea copilul, încât uită cu desăvârşire de celălalt mesaj pe care îl avea în mesageria vocală. Cel care îl sunase, Durán, a fost nevoit să o mai facă o dată, iritat de lipsa răspunsului.

— Eram la judecătorie şi n-am putut să te sun mai devreme, se scuză Daniel. Ştii că voi fi tată?

— Să fie-ntr-un ceas bun! spuse Durán, fără să încerce măcar să simuleze entuziasmul.

Îl felicitase de parcă auzise că îşi scosese banii jucaţi la loterie. Mintea lui era în altă parte.

— Marañón consideră încheiat ceea ce am putea numi doliul după moartea lui Thomas şi a organizat alt concert la el acasă, la care, de data asta, ne-a invitat oficial pe amândoi.

— Când este concertul?

— Mâine-seară.

— Atât de curând? Pare un concert improvizat.

— Adevărul este că a fost complet improvizat. Persoana care va da concertul privat este Isaac Abramovici.

— Nu se poate, răspunse Paniagua. Abramovici cântă mâine ultimele trei sonate pentru pian ale lui Beethoven la Auditoriul Naţional.

— A anulat concertul pentru că directoarea Auditoriului nu i-a permis să repete în cursul dimineţii.

— Iar a transformat vrăjitoarea aia Auditoriul în morgă?

Paniagua făcea aluzie la directoarea centrului care, cu orarele sale rigide şi atitudinea inflexibilă faţă de nevoile artiştilor, făcea în aşa fel încât din ce în ce mai mulţi dintre aceştia refuzau să cânte în această sală.

— Marañón, aflând că Abramovici şi-a anulat concertul, a luat imediat legătura cu impresarul acestuia şi i-a spus că îi dublează onorariul dacă prezintă concertul la

el acasă.

— Ultimele trei sonate! Dar îmi închipui că cea pe care Marañón într-adevăr vrea să o asculte este ultima, cea cu numărul 32. Este în do minor, trei bemoli în armură, ca şi Simfonia a X-a.

— Nu-ţi dă fiori?

— Te referi la simbolistica masonică?

— Mă refer la faptul că Marañón este convins că asasinul lui Thomas n-a descifrat încă tatuajul. Aşa că este foarte posibil ca mâine, între invitaţii la concert, să fie şi persoana care i-a tăiat capul, în căutarea unei piste care să o conducă în cele din urmă la cheia codului.

55

În dimineaţa concertului, inspectorul Mateos a primit un plic special care venea de la Paris. Ca expeditor apărea:

Billards Delorme
56, Rue des Filles de Sainte Geneviève-du-Mont

Când l-a deschis, îşi dădu seama de conţinut: o duzină de scrisori de dragoste scrise lui Ronald Thomas de către spanioloaica la care făcuse aluzie Delorme în întrevederea din urmă cu mai multe zile.

La fel ca şi misivele pe care Beethoven i le scrisese la vremea lui misterioasei Iubite Nemuritoare, acestea erau şi ele datate doar cu ziua din lună şi din săptămână şi semnate cu o iniţială, L. Erau toate din aceeaşi epocă, o perioadă în care, după cât se pare, femeia era convalescentă după o boală în timpul căreia el o îngrijise. Când ea a început să-şi revină din suferinţă, Thomas se simţise în stare să se îndepărteze de lângă ea câteva zile, dar era evident, după frecvenţa cu care îşi scriau, că perechea era foarte legată şi că el fusese serios îngrijorat de sănătatea ei.

Prima dintre scrisori începea astfel:

Bună, dihanie mică, ce mai faci? Cum ţi-a mers toată ziua? Sper că eşti foarte bine, odihnindu-te în căsuţă...

Ce să-ţi spun? Mă simt mult mai bine, graţie ţie şi dezmierdărilor tale.

E adevărat că doar şi imaginându-mi toate giugiulelile tale, am început să mă simt mult mai înviorată...

În conţinutul scrisorilor nu era niciun indiciu care l-ar fi putut ajuta pe Mateos să o identifice pe femeie, dar dintr-o aluzie la o ninsoare extraordinară care căzuse în Sahara cu câteva zile înainte de scrierea misivei, inspectorul putu stabili că scrisorile erau din anul 1979. Consultând calendare vechi, îşi dădu seama că doar într-un an ziua de 12 martie căzuse într-o luni şi când, în plus, se produsese o asemenea ninsoare în Sahara, fapt pe care femeia îl asocia versurilor unui cântec care îi plăceau mult şi pe care le includea într-una din epistole.

Dacă focul iubirii arde atât de intens că reuşeşte să ne mistuie, mă voi ruga cerului să ningă în Sahara.

Fiindu-i imposibil să afle mai multe date plecând de la conţinutul scrisorilor, inspectorul Mateos se deplasă până la Comisariatul Poliţiei Ştiinţifice pentru ca bunul său prieten Salmerón, un adevărat magician al analizei grafologice, să-l orienteze în privinţa personalităţii femeii care le scrisese. Salmerón se detaşa atât de mult în profesia sa, încât superiorii lui îl numiseră în fruntea primei echipe de agenţi specialişti în grafologia arabă: odată cu avântul în continuă creştere al fundamentalismului islamic, această disciplină devenise esenţială şi mai necesară decât oricând.

Mateos îl găsi pe Salmerón stând de vorbă cu un algerian care, după cum se părea, superviza lucrările unităţii, dar de cum îl văzu venind, îl lăsă să plece pe colaboratorul său, iar lui Mateos îi făcu semn să se apropie.

— Cum de eşti aici? îi spuse, strângându-i mâna cu putere.

— Am nevoie să arunci o privire asupra acestor scrisori, răspunse Mateos, arătându-i teancul trimis de Delorme.

— Uf, am de lucru până peste cap. E foarte urgent?

— Nu e vorba atât de mult de urgenţă, cât de faptul că, dacă trimit scrisorile pe cale oficială, pot cădea foarte bine în mâinile unui grafolog care nu eşti tu.

— Asta, cu siguranţă, eu mă ocup doar de grafism, şi pe deasupra, în arabă. Ce vrei să ştii despre scrisori?

— Încerc să aflu cine le-a scris şi, în lipsa acestui fapt, mă mulţumesc să-i cunosc personalitatea.

— E specialitatea mea, chiar dacă şefii mei s-au încăpăţânat să-mi dea un şut ca să mă avanseze. Aici, singurele lucruri pe care le fac sunt expertizele caligrafice, ştii tu, confruntarea manuscriselor pentru a descoperi autorul, autenticitatea semnăturii etc. Dar ceea ce este cu adevărat pasionant în această profesie – şi în care eu, lăsând modestia deoparte, m-am evidenţiat ceva mai mult decât colegii mei – este grafopsihologia. Poate că o iau în serios, lucru pe care mulţi dintre colegii mei nu-l fac. După cum bine ştii, am reuşit nu o dată, analizând scrisul unui răufăcător, să-i prezint judecătorului de instrucţie un aviz care să facă posibil ordinul de expulzare, înainte de a fi încheiată explorarea psihopatologică, un proces care durează, după cum ştii, mult timp.

Mateos agită teancul de scrisori în faţa prietenului său şi apoi spuse:

— Nici măcar o privire rapidă?

Salmerón apucă scrisorile. Aruncă o privire în jurul său şi constată că era prea multă lume.

— Să mergem în altă parte. Vom fi mai liniştiţi.

Cei doi agenţi se închiseră într-un birou unde traseră jaluzelele şi grafologul aranjă cu grijă pe masă cele douăsprezece scrisori, pe două rânduri suprapuse. După ce le examină în tăcere timp îndelungat, ajutându-se uneori de o lupă puternică, poliţistul îşi scoase ochelarii.

— Am văzut deja suficient.

— Ce-mi poţi spune?

— Oricine ar fi fost această femeie, trebuie să ai multă grijă cu ea. Scrisul este, în aparenţă, vesel, ca al unei persoane prietenoase, dar numai în aparenţă. În realitate, ai de-a face cu o persoană rece şi introvertită, vezi scrisul? Este înclinat spre stânga. Este o persoană foarte secretoasă şi vicleană, una dintre trăsăturile cele mai tipice pentru o personalitate criminală. Vezi cum trasează literele o? Se închid într-un cerc perfect, ceea ce indică o persoană căreia îi place să ascundă lucrurile. Punctele de pe i se închid şi ele de o manieră copleşitoare deasupra bastonaşelor, ceea ce indică disimulare, reţinere. T-urile îmi atrag puternic atenţia pentru că braţele nu întretaie beţişorul, ceea ce indică o persoană chinuită emoţional şi fără conştiinţa clară a binelui şi a răului.

— Dar totul este ştiinţific?

— În caligrafia umană, există aproape trei sute de trăsături evidenţiabile; în mod clar, nu sunt prezente niciodată toate deodată. Analizate una câte una şi în mod separat, poate că nu spun nimic. Dar când le examinezi în ansamblu şi fiecare trăsătură o confirmă pe cea dinainte, pot să te asigur: concluziile la care se ajunge sunt foarte de încredere.

— Continuă, te rog.

— Ia lupa şi observă bine terminaţia ascuţită la capăt a codiţei de la litera t: exprimă ostilitate şi dorinţă înflăcărată de răzbunare. Scrie foarte spaţiat, ceea ce indică nevoia de a atrage atenţia sau măcar de a fi cineva tot timpul cu ochii pe ea. Aşa, pe nepregătite, este primul lucru care îmi vine în minte, deşi dacă aş dispune de mai mult timp, ţi-aş putea spune mult mai multe lucruri. De unde au apărut aceste scrisori?

— Au legătură cu un caz de care mă ocup.

— Eu am văzut undeva această caligrafie. Pentru noi, grafologii, caligrafia unei persoane este ca figura pentru fizionomişti. Nu o uităm niciodată.

— Nu poate fi vorba de o scriere care să fie asemănătoare? Află că aceste scrisori sunt din anul 1979. Nici nu te născuseşi pe vremea aceea.

— Nu ştiu, spuse Salmerón. Lasă-mă să-mi frământ puţin mintea şi dacă o să asociez scrisul cu o persoană, îţi dau un semn.

Şi după ce spuse aceasta, ieşi subit din birou şi îl lăsă singur pe Mateos cu un teanc de scrisori care – era din ce în ce mai convins de acest lucru – îl puteau pune pe urmele misteriosului asasin al lui Ronald Thomas.

56

Paniagua a ajuns târziu la concertul de acasă de la Marañón din pricina neînţelegerii cu Durán, căci fiecare credea că celălalt avea să treacă să-l ia de acasă într-un taxi. Cu toate acestea, întârzierea n-a avut grave consecinţe pentru niciunul dintre cei doi, dat fiind că recitalul, în care marele virtuoz al pianului Isaac Abramovici urma să interpreteze ultimele trei sonate ale lui Beethoven, nu a putut să înceapă la ora stabilită. Abramovici, cunoscut în întreaga lume pentru excentricităţile sale, era poate singurul pianist de primă mână care îşi acorda singur pianul. Întinzând una din corzile instrumentului, care după părerea sa rămânea prea slăbită, aceasta se rupsese şi, plesnind în aer ca un mic bici, îl lovise pe virtuoz peste faţă, ceea ce îi provocă o mică leziune la sprânceană. Cu toate că rana lui Abramovici era, după toate aparenţele, superficială, Marañón preferase ca instrumentistul să fie examinat de urgenţă în spitalul cel mai apropiat, iar concertul să înceapă odată ce medicul îi va fi făcut tratamentul corespunzător.

Aşteptând ca muzicianul să revină la acea *soirée,* Marañón dăduse dispoziţie să se servească aperitivele, iar invitaţii la concert stăteau acum de vorbă între ei, majoritatea cu un pahar în mână, strânşi în cercuri mai mult sau mai puţin numeroase şi împrăştiaţi de-a lungul şi de-a latul salonului care avea şi rolul de sală de audiţii.

Prin difuzoarele instalate în marea încăpere se auzea, la un volum care nu bruia conversaţia, unul dintre ultimele cvartete de Beethoven.

În grupul unde era amfitrionul, se aflau, în afară de

Daniel, prinţul Bonaparte care, de data aceasta a putut răspunde invitaţiei, o femeie de vârstă mijlocie, pe care Daniel credea că o văzuse printre invitaţii din seara când Thomas oferise ultimul său concert, şi magistrata Rodríguez Lanchas.

Durán nu sosise încă.

— O cunoşti deja pe Susana, spuse Marañón, invitându-l pe Daniel să se alăture grupului.

— Bineînţeles, spuse magistrata înainte de a-l îmbrăţişa cu multă căldură, Daniel mă ajută la una dintre anchetele preliminare de care mă ocup.

Înainte ca milionarul să-i poată prezenta restul invitaţilor, femeia, despre care Paniagua nu a putut afla după aceea decât că răspundea la numele de Nelsy şi că era măritată cu directorul general din Spania al unei companii multinaţionale americane de răcoritoare de tip cola, sparse gheaţa:

— Vorbind despre anchete preliminare, se pare că n-a avut loc încă nici măcar o singură arestare în legătură cu cazul Thomas. Mi se pare cu adevărat scandalos. Dacă am fi fost în Europa, cum spune acest guvern că suntem, vă asigur că asasinul ar fi deja în spatele gratiilor.

Se lăsă o tăcere stânjenitoare.

Nimeni nu ştia dacă femeia chiar nu ştia de ce caz se ocupa dona Susana – şi dacă, în consecinţă, făcea o gafă din lipsă de informare – sau intenţia ei era aceea de a o provoca în mod făţiş pe judecătoare considerând-o aliniată din punct de vedere ideologic într-o poziţie contrară ei. Confuzia a durat doar câteva clipe, pentru că magistrata a replicat imediat, cu multă fermitate:

— Permiteţi-mi să vă lămuresc, doamna mea, că vă aflaţi în faţa persoanei care instrumentează cazul pe care tocmai l-aţi menţionat.

Lăsa impresia că, dacă nu ar fi avut faţa pe jumătate paralizată, i-ar fi putut arăta interlocutoarei sale dinţii.

— Nu aveam nici cea mai mică idee, replică femeia care, deşi era sinceră în ignoranţa ei, nu părea să se arate peste măsură de stânjenită de gafa a cărei protagonistă

fusese. În acest caz, vă cer scuze, deşi critica mea nu pretindea să fie personală, ci era îndreptată mai curând spre haosul care există în tribunale de când avem un nou guvern.

Marañón îşi dădu seama că magistrata avea chef să-i replice în continuare doamnei şi hotărî să-i taie avântul:

— Hai să avem o petrecere liniştită, Susana.

— Am venit să ne relaxăm, sublinie Bonaparte. Nu are sens să vă supăraţi în felul acesta.

— Şi mai ales într-o seară ca asta, adăugă Marañón. Nu simţiţi? E ceva straniu în atmosferă, aproape malign, spuse Marañón. Mai întâi, virtuozul nostru a fost rănit; acum, două dintre prietenele mele dragi se iau la harţă într-o discuţie fără sens.

— Ceva malign? spuse prinţul. Sunteţi cumva superstiţios?

Amfitrionul zâmbi auzind întrebarea lui Bonaparte.

— Absolut deloc, dragul meu prinţ. Dimpotrivă, orice are legătură cu escrocheria mă face deosebit de nervos. Ceea ce încerc să spun este că, astă-seară, atmosfera e încărcată cu electricitate, cu ioni pozitivi, datorită furtunii care stă să izbucnească, iar ionizarea pozitivă, în ciuda înşelătorului adjectiv, este, după cum ştiţi, cât se poate de negativă şi de dăunătoare pentru fiinţa umană. Produce oboseală, iritabilitate, insomnie.

— Sfinte Iisuse, spuse Nelsy. Şi cum se face că în fabuloasa ta reşedinţă nu există un generator de ioni negativi?

— Există, Nelsy, dar am abuzat atât de mult de el, încât sărmanul a spus chiar azi: „Gata!” Singurul mijloc ca să se limpezească atmosfera este ca furtuna care se pregăteşte să se dezlănţuie cât mai curând.

Secretarul lui Marañón se apropie de el tiptil şi îi şopti ceva la ureche.

— Veşti bune. Jaime tocmai m-a informat că Abramovici este complet refăcut şi şoferul meu îl aduce aici.

În continuare, uitându-se la ceas, spuse:

— S-a făcut foarte târziu. Dar încă mai e timp pentru ca vedeta noastră să cânte măcar ultima sonată pe care a compus-o Beethoven, numărul 32. Daniel, de ce nu ne lămureşti asupra ei?

— Este în do minor, la fel ca lucrările sale cele mai vijelioase: Simfonia a V-a, a X-a, a cărei primă parte a fost interpretată aici acum câteva săptămâni…

— Şi despre care se spune că l-a costat viaţa pe acel biet om, îl întrerupse Nelsy.

Magistrata a trebuit să-şi muşte buzele ca să nu intervină. Daniel continuă să spună:

— Ultima sonată a lui Beethoven este fascinantă din multe motive, dar mai ales pentru că în ea compozitorul reuşeşte o sinteză perfectă a celor două tehnici muzicale pe care le admira cel mai mult: fuga şi forma de sonată.

— Daniel, dragul meu, mă tem că, dacă nu ne vei explica mai clar, vom rămâne cum eram înainte, spuse judecătoarea de instrucţie.

— Forma de sonată este modul de organizare a sunetelor în care o melodie, pe care muzicienii o numesc tema tonicii sau, cu alte cuvinte, tonalitatea de plecare, se opune, ca să spun aşa, altei melodii, care se numeşte tema dominantei. Este o translaţie spre structurile abstracte ale dramei dintr-o operă: imaginaţi-vi-i, pe de o parte, pe Tristan, pe de altă parte, pe Isolda, şi un public care aşteaptă ca acestor două personaje să li se întâmple ceva.

— Şi cine este Tristan în Sonata 32? întrebă prinţul.

— Este tema tonicii, care e în do minor. Cu siguranţă că aţi auzit-o. Daniel fredonă cele trei note de rău augur ale temei din *Allegro con brio* şi văzu, pe chipurile interlocutorilor săi, că aceştia îşi aminteau motivul. Ei bine, în Sonata 32, tema tonicii, Tristan, nu este o simplă melodie: este o fugă.

Coincizând cu ultimele cuvinte ale lui Daniel, una dintre ferestrele mari ale salonului în care se aflau, care era cel cu pian, se deschise larg, împinsă de o furibundă rafală de vânt. Vijelia neaşteptată năvăli în salon cu o asemenea violenţă, încât unei femei îngrozite de acea

izbucnire subită îi scăpă un ţipăt pătrunzător care le îngheţă sângele în vine celor prezenţi acolo: era ca şi cum prin acea imensă fereastră tocmai s-ar fi strecurat o creatură invizibilă şi dăunătoare.

Doi servitori ai lui Marañón închiseră imediat fereastra şi cei prezenţi îşi reluară încetul cu încetul conversaţia, dar până ca Marañón şi însoţitorii săi să prindă de veste, prinţul dispăruse.

— Ce prost-crescut! spuse Nelsy.

Marañón se aplecă să culeagă de pe jos o creangă uscată pe care vântul o târâse până acolo şi spuse, arătându-le-o celor prezenţi:

— Nu mă veţi contrazice că e o noapte beethoveniană. Asta e tot ce a mai rămas din el, din bietul Bonaparte.

— Probabil că s-a dus după un pahar, spuse Nelsy. Şi nu e chiar atât de uscat ca această creangă. Eu i-am numărat deja trei pahare de votcă cu lămâie de când ni s-a alăturat.

Comentariul indiscret nu a fost auzit de Marañón care, despărţindu-se de grup, ieşi în întâmpinarea lui Durán.

Cei doi bărbaţi, care nu se văzuseră de luni de zile, se îmbrăţişară cu afecţiune şi după aceea Marañón îl prinse de braţ şi îl duse până la grup.

— Nu ştiu dacă o cunoşti pe Susana, spuse amfitrionul. Ne-am împrietenit pentru că un văr al soţiei mele, care este medic legist, a fost desemnat pe lângă judecătoria ei.

Durán părea că nu aude, căci ochii îi fugeau căutând ceva cu lăcomie.

— Aici a cântat?

— Cine, Thomas? Nu, în salonul de alături, care e mai mare. Nu a mai fost utilizat din seara aceea.

— Se ştie cumva cine a putut să-l ucidă?

Judecătoarea interveni înainte ca Nelsy să aibă timp să reacţioneze.

— Nu, dar îl vom prinde. De mulţi ani deja

delincvenţa nu mai are frontiere. Deşi asasinul lui Thomas ar putea fi deja în Franţa, de exemplu, şi în acest caz ar fi responsabilitatea poliţiei judiciare a acelei ţări faptul că un criminal nemilos, la câteva săptămâni după ce a comis delictul, şi-ar mai face încă de cap eschivându-se, fără să-i pese de acţiunea poliţiei.

Nimeni nu a putut face nicio observaţie la comentariul judecătoarei, pentru că în momentul acela se produse revenirea triumfală a lui Abramovici, pe a cărui sprânceană dreaptă se zărea un mic plasture. Unii dintre invitaţi îl aplaudară de cum îl văzură intrând pe uşă, iar Marañón, după ce schimbă câteva vorbe cu el, se alătură din nou grupului, cu o figură foarte îngrijorată.

— Halal concert. O să cânte sonata 32, dar tocmai mi-a spus că vrea să folosească partitura.

Durán ridică din sprânceana dreaptă, într-un gest dispreţuitor.

— Partitura? Aşadar, zvonurile sunt adevărate. Abramovici, care a cântat această sonată de o mie de ori, trece printr-o criză de încredere în sine care poate duce la o retragere ca a lui Horowitz.

Durán făcea aluzie la celebrul colaps nervos al pianistului ucrainean Vladimir Horowitz din anul 1953, care îl ţinuse departe de scenă timp de doisprezece ani.

— Nu e momentul acum să începem să-i judecăm cariera, spuse Marañón. Tocmai m-a întrebat dacă există cineva care să-i poată întoarce paginile partiturii. Daniel, te vezi în stare?

Paniagua şovăi, pentru că ştia prea bine ce îi cerea amfitrionul său. Ca să întorci paginile oricărui pianist nu era nevoie doar să ştii să citeşti muzica, dar şi să ai o concentrare absolută, ca să nu o iei înainte sau să întârzii în momentul critic; orice distragere putea avea consecinţe funeste. Dar să i le întorci lui Abramovici, care nu numai că era una din marile figuri internaţionale ale momentului, ci pe deasupra şi pianistul cel mai ciudat şi mai capricios al decadei, era un risc atât de mare, încât Daniel simţi un fior numai la gândul că ar putea ajunge să facă o gafă pe

scenă.

— Daniel, nu e nimeni aici care să cunoască Sonata 32 ca tine, spuse Marañón, scoţându-l din gândurile care îl frământau. Dacă nu apari pe scenă, aş îndrăzni să spun că nu va mai fi niciun concert.

— Foarte bine, spuse Paniagua, făcându-şi curaj în cele din urmă. O să încerc să fiu la înălţime.

Marañón îl însoţi pe scenă pe Daniel şi i-l prezentă lui Abramovici care, după cum obişnuia, refuză să-i strângă mâna. Pianistul îi arătă partitura şi îi dădu cu voce joasă patru sau cinci indicaţii pe care Paniagua le ascultă cu o înfăţişare gravă.

Publicul şi-a ocupat locurile. Pianistul era scăldat într-o lumină de zenit, cu restul încăperii în penumbră. În vreme ce Abramovici îşi aranja taburetul, Daniel se aşează aproape la un metru de pian, în afara conului de lumină, într-un discret plan secund.

Chiar în acel moment, cu câteva clipe înainte de a începe muzica, izbucni în sfârşit furtuna, care se căznea să ia naştere de ore întregi.

Primul fulger ilumină timp de câteva clipe salonul cufundat în întuneric cu precizia unui bliţ fotografic şi, graţie acestei subite străluciri, Daniel observă deodată prezenţa, într-unul dintre primele rânduri, a medicului legist Felipe Pontones, care părea să-l privească pe el, şi nu pe pianist.

Tunetul nu întârzie să sosească şi păru să zguduie din temelii impresionanta vilă a lui Jesús Marañón.

Înainte ca pianistul să atace prima notă, se produse un al doilea fulger care, timp de câteva clipe, îi permise de data aceasta lui Daniel să-l vadă în fundul salonului, în picioare şi cu o figură atât de palidă încât era aproape de nerecunoscut, pe prinţul Bonaparte. Judecătoarea, care era în primul rând şi care îl vedea perfect pe Daniel deşi nu era luminat, păru să-şi dea seama că ceva îi atrăsese atenţia în fundul sălii de concert, pentru că întoarse capul în aceeaşi direcţie.

La lumina unor fulgere succesive şi din poziţia sa

privilegiată de pe scenă, Daniel recunoştea pe rând chipurile spectrale ale altor invitaţi la concert, ca Sophie Luciani, într-o rochie de cocteil din satin închis la culoare, care îi punea în evidenţă de o manieră foarte senzuală figura delicată, sau prinţesa Bonaparte, care alesese pentru această ocazie o rochie de seară de culoare cenuşie-argintie, cu un decolteu rotund cu bentiţe pe umeri.

Ascultau cu toţii foarte concentraţi interpretarea lui Abramovici, care începuse concertul într-o manieră surprinzătoare, omiţând în mod arbitrar lenta introducere *Maestoso* a sonatei, plină de acorduri instabile şi sumbre de septimă dominantă şi atacând direct tema fugii în do minor. Răspunzând cu prisosinţă renumelui său de pianist excentric, câştigat pe drept cuvânt, Abramovici abordase de altfel *Allegro-ul con brio ed appassionato* cu un asemenea calm, încât muzica formidabilă a lui Beethoven, cântată într-un tempo atât de lent, părea să-şi piardă din când în când avântul şi coerenţa structurală, ca să rămână împotmolită într-un marasm sonor. Daniel auzise vorbindu-se despre poziţia specifică a lui Abramovici în faţa claviaturii, dar acum, aşezat în spatele lui la câţiva centimetri de el, o putea studia în toate amănuntele: palma situată aproape tot timpul mai jos de suprafaţa clapelor, degetele neobişnuit de drepte la atacarea acordurilor şi degetul mic al mâinii drepte îndoit atât timp cât nu era nevoie de el ca să apese o clapă, moment în care, ţac!, sărea asupra acesteia ca o coadă de scorpion.

Paniagua, în timp ce se felicita pe sine însuşi pentru competenţa cu care îşi îndeplinea delicata misiune, nu putu, totuşi, decât să-şi amintească fraza unui celebru pianist, pe care el îl admira peste măsură şi care se lăuda că îmbrăţişează o tradiţie în care capodopera este cea care îi spune interpretului ce trebuie să facă, şi nu interpretul – cel care îi spune piesei cum ar trebui să sune sau compozitorului ce ar fi trebuit să compună.

Şi atunci s-a întâmplat.

În primul rând al auditoriului începu să sune, cu furia

şi stridenţa plânsetului unui sugar înfometat, soneria pe mai multe tonuri a unui telefon mobil. Cum era întuneric, Daniel zăbovi destul de mult până să recunoască persoana care tocmai întrerupsese concertul, dar, pentru prima dată în viaţa lui, binecuvântă sunetul telefonului, fiindcă acele capricioase *Ritardandi* şi *Accelerandi* ale lui Abramovici distrugeau Sonata 32 de Beethoven cu înverşunarea ciocanului acelui ungur dezaxat care, cu strigătul „Eu sunt Hristos cel înviat din morţi!” îşi descărcase furia, în 1972, asupra statuii *Pietà* a lui Michelangelo.

Judecătoarea Rodríguez Lanchas, aşezată în primul rând, lângă Marañón, căuta cu disperare în fiecare cotlon al poşetei sale, telefonul mobil pe care uitase să-l închidă înainte de începerea concertului.

Zgomotul era de un asemenea calibru şi se prelungea de atâta timp, încât pianistul, care la început optase pentru ignorarea acelor sunete îngrozitoare şi continuase să cânte – crezând că proprietarul telefonului avea să poată neutraliza rapid sursa zgomotului – încetase de-acum să mai cânte şi asista neputincios la căutarea mobilului.

Dona Susana se văzu obligată să golească în întregime conţinutul genţii de mână pe parchetul salonului, pentru că telefonul, asemenea acelor făpturi ale abisurilor care trăiesc pe fundul oceanelor, se ascunsese în cel mai adânc dintre compartimentele laterale şi refuza să iasă afară.

Odată găsit, scandalagiul electronic a fost închis cum se cuvine de către Marañón, căci judecătoarea de instrucţie fusese cuprinsă de o asemenea stare de nervi, încât nu ar fi fost în stare să nimerească tasta corectă; apoi, milionarul, ca ultim gest reparator înainte de reluarea concertului, o ajută pe dona Susana să introducă în geantă nenumăratele obiecte diferite care se aflau înăuntru; portofel, portmoneu, portţigaret, chei de la casă, chei de la maşină, chei de la birou, ochelari de soare, iPod, telefon mobil, batiste de hârtie, şerveţele umede, încă o cheie, de data aceasta cu capul în formă de treflă, pilă de

unghii, un etui cu forfecuţă, aţă de cusut, cleştişor, trusă medicală cu ibuprofen, plasturi, tampoane, pix, pieptene, ruj, sticluţă de parfum, agrafă de păr, oglinjoară, ochelari de vedere, gumă de mestecat şi două pliculeţe cu zaharină.

Când s-a încheiat recitalul pe care Abramovici l-a terminat – niciodată nu s-a potrivit mai bine acest cuvânt, după părerea lui Daniel – cu arieta[67] şi variaţiunile din cea de-a doua şi ultimă parte a sonatei, motivul de bârfă printre cei prezenţi nu a fost atât concertul, care, în linii mari şi în mod inexplicabil, convinsese auditoriul, cât incidentul cu telefonul mobil, a cărui protagonistă fusese judecătoarea de instrucţie.

Invitaţii s-au împărţit clar în două mari tabere. Pe de o parte, erau cei care considerau de neiertat ca dona Susana nu numai să fi uitat să închidă telefonul, ci şi să fi zăbovit aproape un minut ca să neutralizeze aparatul, obligându-l pe solist chiar să se oprească din interpretare. Pe de altă parte, erau cei care, dat fiind că trăiseră şi ei episoade similare la un moment dat al existenţei lor, erau în stare să se pună în pielea magistratei şi se solidarizau cu momentul neplăcut prin care aceasta trebuie să fi trecut, fără îndoială, din cauza neglijenţei sale. Primii, în frunte cu inefabila Nelsy, îşi manifestau dispreţul de la distanţă, cu priviri otrăvite de dezaprobare precum acelea pe care le-ar fi adresat unui câine care ar fi urinat pe covorul din salon. Ceilalţi căutau să se apropie de cercul în care se afla judecătoarea de instrucţie şi o îmbărbătau cu comentarii de susţinere, de genul „i se poate întâmpla oricui” sau „a fost momentul simpatic al serii”.

Daniel, care era felicitat de amfitrionul său pentru impecabila lui prestaţie ca persoană care îi întorsese paginile excentricului pianist, aproape că nu auzi complimentele, fiind încă sub impresia năucitoare a faptului insolit la care tocmai fusese martor. Un chelner se apropiase cu o tavă plină cu pahare de cercul în care se aflau şi înainte ca cineva să se poată servi, trecu pe lângă

67 Arie scurtă, cântecel.

ei îndreptându-se spre alt grup. Lui Daniel i se păruse că acel chelner îi ignorase în ultimul moment, dând ascultare unei mişcări a capului aproape imperceptibile a amfitrionului.

Era evident că, în ciuda dovezilor de susţinere, judecătoarea era vizibil afectată de cele întâmplate; şi cert este că nu a început să-şi revină până când nu a dat pe gât ginul tonic – foarte concentrat, aşa cum îl ceruse chiar ea însăşi – pe care Marañón s-a ocupat să i-l servească personal.

Trecuseră vreo douăzeci de minute de la ciudatul incident cu chelnerul, când judecătoarea începu să se simtă deodată ameţită. Primul care şi-a dat seama a fost Marañón însuşi, care îi propuse să se apropie de o fereastră deschisă – atmosfera era acum încărcată cu binefăcătorii ioni negativi – ca să ia aer proaspăt.

— Poate că am depăşit măsura cu ginul tonic, spuse judecătoarea.

— Vrei să te întinzi puţin? îi propuse Marañón. Cel mai probabil e vorba de o scădere de tensiune din pricina stresului prin care ai trecut de curând.

— Da, te rog, simt nevoia să mă lungesc. E ca şi cum nu m-ar mai ţine picioarele şi...

Dona Susana nu reuşi să-şi termine fraza.

Ca şi cum ar fi fost victima unei severe anoxii cerebrale, începu să-şi piardă cunoştinţa; graţie reflexelor rapide ale lui Marañón, care o susţinu la timp trecându-i braţul după umeri, evită impactul cu pământul, care ar fi fost înspăimântător.

Primul lucru pe care îl făcu milionarul, după ce o întinsese pe judecătoare pe podiumul provizoriu din salon, a fost acela de a-i îndepărta pe cei zece curioşi care în câteva secunde se înghesuiseră în jurul victimei, încercând să asiste din primul rând de fotolii la spectacolul bolnăvicios şi care, cu apropierea lor fizică asfixiantă, o privau de aerul proaspăt care devine atât de necesar în cazuri de pierdere a cunoştinţei.

— Înapoi, vă rog! Are nevoie de aer! striga

milionarul.

Imediat, apăru şi medicul legist, Felipe Pontones, care, după ce i-a indicat lui Marañón că trebuie să i se ridice picioarele doamnei leşinate pentru a înlesni ca sângele să-i ajungă la creier, începu să dea lumea la o parte cu mâinile ca şi cum ar fi fost o persoană angajată la metroul din Tokyo ca să împingă. Doar că Pontones nu purta mănuşi albe, ca funcţionarii japonezi, şi în plus utiliza atâta energie ca să scape de intruşi, încât era evident că mai devreme sau mai târziu avea să se ia la harţă cu vreunul dintre domnii pe care încerca să-i împrăştie într-un mod atât de violent.

— Aşezaţi-o în decubit lateral, porunci Pontones. Ca să nu-şi înghită limba şi să-i astupe traheea.

Exact în momentul în care Marañón, urmând instrucţiunile medicului legist, o întinse pe judecătoarea de instrucţie pe partea ei dreaptă, unul dintre cei de faţă răspunse la manierele brutale ale lui Pontones cu un ghiont formidabil, care îi provocă acestuia o cădere spectaculoasă la pământ.

Marañón, văzând scena, o ridică cu amândouă braţele pe judecătoarea de instrucţie, care din pricina învineţirii chipului părea mai curând moartă decât inconştientă, şi îi spuse secretarului său, care apăruse pe podium ca prin minune:

— Pregăteşte maşina, Jaime. Mă ocup eu să o duc acasă pe dona Susana.

În vreme ce Marañón se îndepărta spre ieşire cu trupul inert al judecătoarei în braţe, într-o imagine care i l-a amintit lui Daniel pe tatăl fetei înecate de către monstrul de Frankenstein, medicul legist Pontones, întins cu faţa în sus ca o broască ţestoasă cu înfăţişare umană, încerca să-l îndepărteze de pe el pe domnul care cântărea de două ori mai mult şi care hotărâse să-i dea chiar acolo, în prezenţa soţiei sale, o corecţie exemplară.

Cu toate că furtuna trecuse deja, în atmosferă continua să plutească ceva malign.

57

Inspectorul Mateos se prezentă la Departamentul de Muzicologie a doua zi după agitatul concert. Cum nu-i telefonase în prealabil lui Paniagua, îl surprinse în plină oră de curs, încercând să le explice studenţilor săi criteriile utilizate de diferiţi compozitori în momentul alegerii unei anumite tonalităţi ca să-şi scrie lucrările. Cu coada ochiului, Paniagua văzu numaidecât chipul lui Mateos cercetând interiorul aulei prin fereastra rotundă din uşă şi, când se apropie atât de mult de geam încât reuşi să-l aburească din respiraţie, lui Daniel îi aminti de velociraptorul din filmul *Jurassic Park.* Poliţistul şterse cu mâneca sacoului aburul pe care îl produsese şi apoi îi făcu un semn lui Daniel, apropiind degetul mare şi arătătorul de la mâna dreaptă la o distanţă de un centimetru, vrând să spună: „Am nevoie să faci o mică întrerupere”.

Paniagua hotărî să termine de expus studenţilor săi ideea de care se ocupa înainte de a ieşi pe culoar ca să răspundă la chemarea poliţistului.

— La instrumente precum chitara sau vioara, este evident că alegerea tonalităţii din partea compozitorului e asigurată de modul în care se acordează instrumentul. La chitară, de exemplu, două dintre cele şase coarde sunt acordate în mi, motiv pentru care această tonalitate, pe lângă faptul că este mai uşoară pentru instrumentist, se dovedeşte a fi de o mare frumuseţe şi sonoritate. Cele patru coarde întinse ale viorii ne dau notele sol, re, la, mi, aşadar nu e de mirare că Beethoven a compus celebrul său Concert pentru vioară în re. Alteori, compozitorul se apleacă asupra unui ton şi nu asupra altuia, în virtutea unor consideraţii extramuzicale. *Flautul fermecat* al lui Mozart este în mi bemol, pentru că armura în mi bemol are trei alteraţii, iar trei este numărul cu cea mai mare încărcătură simbolică pentru masonerie, căreia compozitorul voia să-i aducă un important omagiu. Azi, dacă mă scuzaţi, vom face o lecţie mai scurtă, pentru că am de rezolvat o problemă de o oarecare urgenţă, aşa că asta este tot pentru moment.

Sotelo ridică mâna în vreme ce îi spunea lui Paniagua că doreşte să-i pună o ultimă întrebare.

— Bine, dar repejor, spuse Daniel, încurajat de faptul că, aruncând o privire înspre mica fereastră circulară din uşă, văzuse că Mateos dispăruse.

— Când se spune că există muzicieni ca Beethoven, pentru care tonalităţile aveau o conotaţie emoţională sau afectivă, ce înseamnă mai exact?

Daniel începuse să răspundă în vreme ce introducea într-o servietă mică de culoare neagră foile şi cărţile care îi serveau drept bază pentru pregătirea orelor de curs din săptămâna aceea.

— Eu cred că este clar, nu-i aşa? Do minor, de exemplu, era pentru Beethoven o tonalitate asociată cu furtuna emoţională, de aceea a folosit-o în Simfonia a V-a.

— Şi nu a putut fi invers? Şi anume că Simfonia a V-a i-a ieşit furtunoasă pentru că a ales tonalitatea do minor?

— Nu cred, răspunse Paniagua, pentru că în realitate do minor nu înseamnă nimic. Sau, mai bine zis, înseamnă lucruri diferite pentru muzicianul secolului al XXI-lea, în comparaţie cu cel de la începutul celui de al XIX-lea, datorită exagerării acordajului.

Paniagua se referea la tendinţa pe care o avuseseră orchestrele, din secolul al XVII-lea încolo, de a stabili acordaje din ce în ce mai înalte pentru a obţine un sunet tot mai strălucitor, obicei care le dădea bătăi de cap interpreţilor vocali, căci trebuiau mereu să urce în acute ca să interpreteze aceeaşi melodie.

— Avem diapazoane datând din 1815, găsite la Opera din Dresda – Beethoven era încă în viaţă şi în plină putere – care ne dau un la de 423,20 cicluri pe secundă, îl lămuri Daniel. Ei bine, doar zece ani mai târziu, în aceeaşi Operă, diapazonul urcase deja la 451 vibraţii pe secundă. Prima încercare de a îngheţa diapazonul la 440 i-o datorăm ministrului nazist al propagandei, Joseph Goebels, care a organizat în 1939 un congres internaţional pentru a rezolva această problemă.

Paniagua luă o cretă şi începu să scrie pe tablă o

serie de cifre. Mateos, care se ivise din nou la fereastra rotundă, se impacientă atât de tare, încât prinse curaj să deschisă uşa ca să-l preseze pe Daniel să încheie imediat ora de curs.

— Vin numaidecât la dumneavoastră, spuse Paniagua, căci terminase de scris numerele şi acum îşi scutura mâinile, ca să se cureţe de praful de cretă.

D04 = 261,63 Do diez4 = 277,18 La4 = 440,00 La4 s. XIX = 451

— După cum puteţi vedea pe tablă, la-ul de pe vremea lui Beethoven avea cu vreo cincisprezece vibraţii mai mult decât la-ul cu care se acordează orchestra actuală. E o diferenţă remarcabilă, pentru că, dacă vă daţi seama, cincisprezece vibraţii în plus pe secundă este aproximativ ceea ce separă un do de un do diez, aşa că vom fi schimbat deja tonalitatea.

— Cu alte cuvinte, deduse Sotelo, dacă Beethoven ar mai trăi şi ar trebui să compună azi Simfonia a V-a, ar compune-o cu o jumătate de ton mai jos, dat fiind că s-a corectat exagerarea.

— Nu avem cum să ştim. Poate că înălţimea diapazonului nu a fost singurul lucru care l-a făcut pe Beethoven să aleagă do minor. Vă reamintesc că do minor are şi el trei bemoli în armură şi, în consecinţă, toate piesele în această tonalitate au conotaţii masonice.

Mateos înaintă spre Paniagua ca să-i împiedice orice tentaţie de a-şi prelungi explicaţiile dincolo de ceea ce era el dispus să aştepte. Studenţii înţeleseră că lecţia se încheiase şi părăsiră grăbiţi aula.

Odată rămaşi singuri, Mateos îi spuse lui Paniagua:

— Avem bănuieli întemeiate în legătură cu cel care l-a putut asasina pe Thomas şi am nevoie să mă ajutaţi să-l prind.

Când poliţistul îi aduse la cunoştinţă cine era presupusul asasin, Daniel se gândi că era obiectul unei glume.

58

După vizita inspectorului Mateos, Daniel se simţi obligat să sune imediat la judecătorie, ca să o pună pe magistrată la curent cu acea extraordinară conversaţie.

Îi rezumă ceea ce îi povestise poliţistul şi se interesă de starea ei de sănătate, după leşinul din seara precedentă.

Dona Susana vorbea cu o voce slabă, se vedea că încă nu-şi revenise din lipotimia din noaptea anterioară.

— Am fost supusă la mult stres în ultima vreme, îi explică judecătoarea de instrucţie. Cum avem puţine mijloace, e mult de lucru, iar mie nu-mi place să se spună că judecătoria mea este lentă sau că aici tăiem frunză la câini. De câteva săptămâni iau nişte medicamente împotriva anxietăţii şi, evident, amestecul de alcool cu calmante mi-a produs un scurtcircuit.

— Trebuie să-ţi iei o vacanţă! O să te sinucizi dacă mai continui aşa!

— Medicul meu legist, Felipe, zice că numita Nelsy a fost cea care mi-a provocat leşinul. Ce tipă impertinentă şi prost-crescută!

— Cu cât oamenii sunt mai ignoranţi, cu atât devin mai obraznici, sublinie Daniel.

— Să uităm cât mai degrabă de doamna aceea şi să vorbim despre ce ne interesează. Când te pot vedea personal ca să-mi dai toate amănuntele întâlnirii tale cu Mateos?

— Dacă vrei, pot veni într-acolo la ultima oră a dimineţii, spuse Paniagua, mereu dispus să-i facă pe plac judecătoarei cât mai repede cu putinţă.

— Din nenorocire, tocmai s-a produs o încăierare cu cuţitele chiar aici, în carcerele judecătoriilor şi unul dintre deţinuţii grav răniţi este al meu. Ce program ai astă-seară?

— Am un curs la şase şi apoi sunt liber. Pot fi în biroul tău la şapte şi jumătate.

— Şi ce părere ai dacă ne vedem la mine acasă? Aici, începând cu ora cinci este un loc dezolant şi sinistru şi nu-ţi voi putea oferi nici măcar o cafea. Ştii unde locuiesc?

Judecătoarea îi dădu explicaţii cum să ajungă la vila în care locuia, situată în cartierul Entrambasaguas.

— Are o intrare prin parcul Casa de Campo şi e mai uşor să vii pe acolo.

Daniel avea atât de puţin simţ de orientare, încât a trebuit să o sune de două ori pe judecătoare pe mobil ca să primească mai multe instrucţiuni despre cum să ajungă la domiciliul acesteia. Când în sfârşit a nimerit casa, dădu peste o vilă de vreo 250 de metri pătraţi, înconjurată de un gard îmbrăcat în iederă. Poarta de la grădină era întredeschisă, motiv pentru care Daniel intră fără să sune. Un bilet prins într-o piuneză pe uşa de acces în locuinţă îi dădea instrucţiuni să înconjoare casa şi să intre pe uşa din spate.

Daniel găsi o mică verandă închisă cu lemn şi sticlă în care, în afară de nenumărate ghivece cu o mare varietate de plante şi de flori, erau o masă de lucru, un scaun şi un laptop. Judecătoarea de instrucţie era aşezată cu spatele la uşa galeriei, dar îl salută pe Daniel de parcă l-ar fi văzut venind.

— Vin numaidecât. Trebuie să termin de redactat o corespondenţă electronică.

Daniel începu să străbată veranda cu privirea şi descoperi, pe jumătate ascunsă între două ghivece cu muşcate, o ciudată cutie metalică, asemănătoare procesorului computerelor, din care ieşea o mică antenă precum cea a dispozitivelor *wifi*[68].

— Aici există un hard disk, spuse Daniel.

— E un inhibitor de radiofrecvenţe. Mă ocup de anchetarea preliminară a unui traficant de narcotice foarte periculos şi e singurul mod de a mă asigura că, atunci când voi deschide cutia poştală, nu mă voi trezi cu un mic cadou neaşteptat.

— Şi de ce îl ţii aici, între ghivece?

— Pentru că este o chestie foarte urâtă şi nu îl vreau

68 Numele comercial al unei tehnologii fără fir folosite în utilizarea computerelor, a consolelor de jocuri, a telefoanelor mobile etc.

în casă. Ştiu că vouă, tinerilor, electronica vi se pare chiar decorativă, dar mie mi se pare oribilă. Acolo, cel puţin, nu-l văd.

Judecătoarea de instrucţie se întoarse spre Daniel cu unul dintre zâmbetele ei neliniştitoare.

— Nu e nevoie să rămâi acolo, pofteşte înăuntru şi serveşte-te cu ce doreşti. Dacă nu găseşti gheaţă, cere-i lui Felipe, care îşi prepară un gin tonic.

În bucătărie, Daniel dădu, într-adevăr, peste medicul legist, care îl salută călduros. După o conversaţie neimportantă, apăru judecătoarea, care îi dădu salutul oficial de bun venit în locuinţa ei cu un zâmbet larg şi două sărutări călduroase.

— Unde putem sta de vorbă? întrebă Daniel, dornic să se elibereze de povara informaţiilor pe care le purta asupra lui.

— Chiar aici, răspunse judecătoarea. Dar dacă mă scuzi, urc o clipă să închid ferestrele de la pod, pentru că mă tem că va fi din nou furtună şi cu cea din zilele trecute ni s-a umplut toată mansarda cu apă. Dacă vrei, urcă împreună cu mine, aşa îţi arăt puţin casa. Ce m-a încântat la aceste vile este că, pe de o parte, au un mic patio interior, complet închis. Vezi? Ieşi la o fereastră. Pe aici intră multă lumină. În plus, vila mea în mod special are o situaţie privilegiată. Pe partea asta, n-am decât parcul, iar în vila de alături nu locuieşte nimeni de cel puţin doi ani de zile.

— Se încearcă vânzarea ei de nu se ştie câtă vreme, spre medicul legist. Dar cer atât de mult bănet, încât nu se găseşte cumpărător.

— Eu aş fi încântată să pun mâna pe ea, dar cu trei mii de euro pe lună cât câştigă un judecător de instrucţie, de abia mi-ajunge să plătesc ipoteca pentru asta. Nu înseamnă că o duc rău, înţelege-mă, dar e o sumă ridicolă dacă o comparăm cu bănetul pe care poate ajunge să-l câştige un jurist bun în domeniul privat.

— Dar imaginează-ţi, Daniel, sublinie medicul legist, cum ar fi ca voi, muzicologii, pe lângă faptul că aţi fi prost

plătiţi, să mai trebuiască să auziţi în conversaţiile de cafenea, în baruri, în birouri, aşa cum i se întâmplă Susanei în corpul judecătorilor, că nu faceţi altceva decât să tăiaţi frunză la câini sau că nu sunteţi întregi la minte, sau chiar că faceţi parte cu toţii din extrema dreaptă.

— Nu o fi chiar aşa, replică, sceptic, Daniel.

— Uită-te la anchetele care se publică în fiecare an în toate ziarele, spuse Pontones. Întotdeauna apare corpul judecătorilor drept cel mai prost cotată dintre instituţiile statului, după Avocatul Poporului sau Forţele Armate.

— Şi bătuţi, şi cu banii luaţi, spuse judecătoarea de instrucţie pe un ton sentenţios.

Străbătuseră rapid etajul superior şi dona Susana se opri un moment:

— Jos am o saună, pe care nu o folosesc aproape niciodată, camera boilerului şi garajul. Aici, cum ai văzut, nu sunt decât două dormitoare: al meu şi al invitaţilor, pe care îl foloseşte de obicei Felipe când rămâne să doarmă la mine, pentru că eu ca să dorm, ceea ce se numeşte a dormi, nu pot să dorm decât singură.

— Îmi fac o idee, spuse Daniel, care începea să se simtă tratat de parcă ar fi venit să cumpere vila şi ar fi inspectat-o înainte de a o arvuni. Luă notă cu plăcere, de asemenea, de faptul că magistrata făcea ceva mai mult decât să-i arate casa: tocmai îi dezvăluia că are o relaţie sentimentală cu medicul legist; dar se prefăcu că nu observase şi nu spuse nimic.

— Pe aici se ajunge la mansardă, explică Pontones în vreme ce deschidea un chepeng din care se desfăşură o scară pliantă de lemn, precum cea de la vapoare.

Mai întâi urcă medicul legist şi, odată ajuns sus, o ajută pe dona Susana, întinzându-i mâna. Ultimul sui Daniel care, de cum ajunse sus, simţi, într-adevăr, un puternic miros de umezeală.

În ciuda faptului că marele pod mansardat era în întuneric, Daniel putu zări, graţie luminii care se filtra printr-una din cele două ferestre marca Velux care era deschisă, forma neclară a unui obiect foarte înalt care

ocupa mijlocul încăperii. Nu a avut nevoie să se întrebe cărui obiect îi corespundeau profilurile nedesluşite care se ghiceau din uşă, pentru că magistrata aprinse imediat lumina fluorescentă din mansardă.

— Şi aici se află, spuse judecătoarea cu sinistrul ei zâmbet cu jumătate de gură, prietena noastră, ghilotina.

59

În momentul acela, Daniel primi o teribilă lovitură în cap. Când îşi recăpătă cunoştinţa, după mai multe minute, primul lucru pe care îl văzu, la vreo doi metri şi jumătate mai sus de gâtul său, a fost sinistra lamă triunghiulară a ghilotinei. Agresorii lui îl instalaseră pe platformă privind în sus, în aşa fel încât să fie obligat să privească încontinuu lama ascuţită care ameninţa să-i despartă capul de trunchi în orice moment. Auzi doi paşi în spatele lui şi apoi apăru în câmpul său vizual silueta inconfundabilă a medicului legist, cu acel smoc de păr alb care de la început îi amintise de blana unui sconcs. Pontones se aplecă spre el, astfel că, privindu-i partea de sus a feţei, ceea ce vedea Daniel acum erau dinţii lui mici, ascuţiţi şi îngălbeniţi; sprâncenele dese păreau, din această poziţie, două pleoape inferioare umflate, neliniştitoare şi păroase.

— Ai pierdut puţin sânge, spuse medicul legist. Am cam întrecut măsura cu lovitura, recunosc, dar ţi-am făcut un tratament destul de bunicel.

Daniel încercă să-şi ducă mâna dreaptă în partea din spate a capului ca să verifice mărimea rănii, dar descoperi că nu o putea mişca, având braţele prinse în cătuşe la spate.

— Haide, spune, cum ţi se pare modelul? continuă Pontones, lovind de vreo două ori cu palma unul din stâlpii verticali ai ghilotinei. Am făcut-o eu însumi, cu mânuţele astea două pe care mi le-a dat Dumnezeu. Este exact la fel precum cea care se păstrează în Muzeul Donkmeer din Belgia.

— Ce înseamnă asta? întrebă Daniel. De ce mă ţineţi aici?

— Ce înseamnă asta? răspunse medicul legist

înăbuşindu-şi un hohot de râs. Domnişorul întreabă ce înseamnă asta? O să-ţi spun eu ce înseamnă asta de îndată ce o să ne pui la dispoziţie numerele de care avem nevoie.

— Cu alte cuvinte, Mateos avea dreptate! Când mi-a povestit azi-dimineaţă care îi sunt bănuielile, bazate nici mai mult nici mai puţin decât pe un teanc de scrisori de acum câţiva zeci de ani, mi s-a părut totul atât de ridicol, încât m-am gândit că a înnebunit şi am hotărât să o las pe dona Susana să se ocupe de problemă. Apropo, unde este? Cer să vorbesc chiar acum cu ea!

Daniel a ştiut, cu o secundă înainte ca magistrata să deschidă gura, că aceasta era prezentă în cameră, pentru că, în tăcerea care s-a lăsat după ce şi-a formulat cererea, a auzit-o suflând fumul.

— Sunt aici, Daniel. Ascultă-l pe Felipe, auzi propunerea pe care o are pentru tine.

— Nu, nu vreau să vorbesc cu el, vreau să vorbesc cu tine. Trebuie să te predai la poliţie chiar în seara asta. Amândoi trebuie să vă predaţi. Pedeapsa va fi mai uşoară dacă nu aşteptaţi ca inspectorul Mateos să vă aresteze.

— Bietul Mateos, spuse Pontones. Nu ne poate aresta pentru că, aşa cum bine ai spus, singurul lucru pe care îl are sunt nişte absurde scrisori de dragoste de acum douăzeci de ani. Şi asta ce demonstrează? Că Susana îl cunoştea pe Thomas? Straşnică dovadă!

— Nu sunt doar scrisorile, spuse Daniel. Mateos a început să vă bănuiască pe voi când şi-a dat seama de maniera atât de neglijentă în care conduceţi ancheta. N-aţi eliberat mandat pentru ascultarea convorbirilor telefonice. N-aţi eliberat mandat pentru percheziţionarea pivniţei lui Marañón, cu toate că în colecţia lui se află o ghilotină. Părea că n-aveaţi intenţia de a găsi vinovatul.

— Hai, Daniel, dacă toate astea ţi s-au părut atât de suspecte, cum se face că ai sunat-o pe Susana ca să i le povesteşti? Tu însuţi ai spus că atitudinea lui Mateos ţi s-a părut ridicolă. Şi mai e ceva ce tu ignori. Mateos nu face altceva decât să creeze probleme în toate judecătoriile de instrucţie. Toată lumea ştie că ceea ce îl mână este

antipatia faţă de judecători. Cine o să creadă acum acest scenariu de film?

— Ne gândeam să-i imputăm delictul lui Marañón, spuse judecătoarea de instrucţie, dar mai întâi Felipe trebuia să găsească modul de a-l incrimina.

Medicul legist, care dispăruse pentru un moment din câmpul său vizual, se aşează din nou în faţa lui Daniel.

— Marañón ne-a enervat. Ducând ghilotina la Paris, a evitat ca eu să mă pot strecura în micul său muzeu al ororilor şi să-i las acest cadouaş.

Medicul legist apropie de faţa lui Daniel un mic flacon care conţinea un cheag de sânge şi un smoc de păr alb.

— Sunt ale lui Thomas, aveam totul calculat.

Daniel îşi feri instinctiv privirea de la acea respingătoare mostră sangvinolentă şi ochii lui dădură din nou peste înspăimântătoarea lamă a ghilotinei, care aştepta ascultătoare momentul în care va fi eliberată de călău din lăcaşul ei asigurat.

— Nu te teme, Daniel. E imposibil să se poată elibera în mod accidental. Vezi?

Medicul legist zgâlţâi cu putere platforma de lemn şi cu ea tremură şi trupul lui Daniel, pe care îl instalaseră cu faţa în sus pe scândura de lemn care se foloseşte pentru a plasa condamnatul în poziţia adecvată execuţiei.

— Singurul mod în care îţi poţi pierde căpşorul în noaptea asta ar fi ca mie ori Susanei să ne vină să apăsăm pe această pârghie de aici, care ar elibera namila grea aflată sus, de care e prinsă lama în şuruburi. Francezii îl numesc *le mouton,* berbecul, Dumnezeu ştie de ce. Poate pentru că este cel care se năpusteşte asupra condamnatului. Cântăreşte treizeci de kilograme, la care trebuie adăugate cele şapte ale lamei, plus cele trei şuruburi care servesc pentru a o fixa de *le mouton* şi care cântăresc un kilogram fiecare. Acţiunea mecanică a celor patruzeci de kilograme care cad peste tine este atât de rapidă, încât capul îţi rămâne conştient până la treizeci de secunde după ce a fost retezat. Ai curajul să încerci?

— Eşti complet nebun! exclamă Daniel.

— Când i-am tăiat capul lui Thomas ca să i-l putem rade uşor, a încercat chiar să spună un cuvânt, îţi aminteşti, Susi? Cred că a încercat să-ţi spună „târfă”. Bietul om n-a putut decât să-şi mişte buzele. Chiar dacă ar fi avut intacte coardele vocale, ceea ce nu era cazul, acestea nu pot vibra dacă nu primesc aer din plămâni, care rămăseseră de cealaltă parte a aşa-numitei *lunette*[69], piesa pe care îţi ţii tu chiar acum gâtul.

Medicul legist îşi vârî unghia de la degetul mic în gură şi se scobi câteva clipe între măselele de sus.

— Ce vreţi de la mine? întrebă Daniel, care nu putu evita o expresie de scârbă faţă de gestul celui care îl capturase.

— Cheia pentru descifrarea codului, Daniel, răspunse judecătoarea.

— N-o am. Ţi-am spus deja că am reuşit să descifrez doar o parte.

— După întrevederea ta cu inspectorul Mateos, cine poate să te creadă? spuse Pontones.

Medicul legist scoase o foaie de hârtie din haină şi i-o puse lui Daniel în faţa ochilor. Era transcrierea partiturii pe care şi-o tatuase Thomas pe cap.

— Am nevoie de încă douăsprezece numere, campionule. Gândeşte-te, reflectează, bate-ţi capul. Pune-ţi căpşorul ăla al tău de muzicolog la treabă chiar acum, dacă nu vrei să ţi-l pierzi în noaptea asta.

Pontones agită în bătaie de joc hârtia cu note în faţa victimei sale şi apoi păru să uite că stătea de vorbă cu el, pentru că pe un ton complet diferit, care îi scotea din plin la iveală nebunia, îi spuse complicei sale:

— Susana, nu crezi că ar fi trebuit să vopsim ghilotina în roşu?

Şi apoi, adresându-i-se lui Daniel:

— Fapt e că la început o vopseau în această culoare, ştii? Ghiceşte cât m-a costat să fac rost de planuri ca să construiesc maşinăria care îţi va tăia capul până să te

69 Din franceză, „lunetă”, aici cu sensul de „orificiu”.

dezmeticeşti. 38 de dolari! 38 de dolari de căcat! Şi îţi faci o copie autentică a unui model din 1792. Există o pagină pe internet unde ţi se vinde cu această sumă şi îl micşorezi în PDF!

Medicul legist se scormoni din nou în dinţi cu unghia de la degetul mic înainte de a continua să vorbească.

— Asta e un model ceva mai mic, bineînţeles. Cu toate că podul are o înălţime mare în punctul în care se unesc cele două părţi ale acoperişului, pentru că, după cum vezi, este mansardat, a trebuit să reduc o jumătate de metru din înălţimea scheletului, căci o ghilotină, ca să spun aşa, regulamentară, măsoară patru metri. Te întrebi acum dacă faptul că lama va cădea de la o înălţime mai mică nu va afecta cumva eficienţa tăieturii? Cu gâtul lui Thomas n-au fost probleme, nu-i aşa, Susana? Pentru că ticălosul îl avea foarte subţire, dar cu gâtul ăsta gros, pe care îl ai tu, va fi nevoie să lăsăm lama să cadă de două ori.

Daniel nu mai asculta peroraţia pseudodidactică a medicului legist, ci se gândea cum să le dea celor care l-au capturat douăsprezece numere care să pară plauzibile şi care să poată să-i salveze pielea. Efectul de necrezut pe care l-a avut asupra creierului său descărcarea de adrenalină provocată de faptul că ştia că ar putea muri în orice clipă îi înmulţise cu zece capacitatea de a raţiona:

— Arată-mi din nou partitura, îi spuse el lui Pontones.

Medicul legist i-o puse din nou dinaintea ochilor.

— Concertul *Imperial,* începu să dezvăluie Daniel, cu o voce înfrigurată, este Concertul nr. 5, op. 73 de Beethoven. La început, am crezut că Thomas a ales această piesă pentru conotaţiile ei masonice, dar, în mod evident, m-am înşelat. Ai încă trei numere: 5, 7 şi 3.

— Bine, unsprezece numere. Mai lipsesc încă nouă, geniule. Aproape jumătate din serie.

60

În exteriorul vilei, inspectorul Mateos, instalat în partea din spate a unei furgonete a Brigăzii Omucideri, tocmai înţelegea că microfonul pe care îl avea instalat Daniel fusese anulat de inhibitorul de frecvenţe.

— Ce facem acum, şefu'? îl întrebă subinspectorul Aguilar, care îl însoţea în vehicul. Cu cei aproape doi metri înălţime ai săi, se mişca cu atâta dificultate în interiorul habitaclului, încât se lovise deja de două ori la cap în ultimele cinci minute. Intrăm?

— Fără un mandat de percheziţie? Nu putem intra într-un domiciliu fără mandat judecătoresc, cu excepţia existenţei unui delict flagrant. Şi cu atât mai puţin în casa unei judecătoare. Trimite un fax la judecătoria de serviciu şi solicită imediat un mandat de percheziţie.

— Scuzaţi-mă, şefu', dar cred că ar trebui să intrăm. Paniagua poate fi în primejdie.

Detectivul Mateos a fost cât pe-aci să ţipe la subalternul său şi, cu toate că nu a reuşit să-şi păstreze complet firea, reuşi măcar să adopte un ton silit didactic.

— Nu există un delict flagrant, nu putem intra, la naiba. Trebuie să-ţi amintesc ce este un delict flagrant? Flagrant vine din latineşte*, flagrans, flagrantis,* participiul verbului *flagrare,* care înseamnă a arde sau a da foc şi se foloseşte în drept pentru a se referi la ceva care arde sau care străluceşte ca un foc.

Inspectorul îşi însoţea cuvintele cu o strânsoare viguroasă a mâinii pe braţul stâng al interlocutorului său.

— Şefu', o să-mi faci o vânătaie la braţ.

Mateos dădu drumul braţului şi continuă:

— Delictul flagrant este acela care se comite pe moment şi se manifestă într-un mod deosebit de ostentativ sau de scandalos şi este perceput aşa de către agenţii forţelor de poliţie.

— O ştii pe dinafară!

— O am proaspătă în minte, la naiba! Nu vezi că studiez dreptul?

— Studiezi drep…? Aha, mă rog, atunci, nu intrăm?

— Stai aşa, Aguilar. Tu auzi ţipete? Auzi împuşcături? Vezi prin perdeluţe pe cineva încercând să stranguleze o altă persoană?

— Nu.

— Nu există un fapt senzorial evident, deci nu există

un delict flagrant. Dacă intrăm acum şi îi găsim stând liniştiţi de vorbă în salon, o să dăm de dracu'. Cere prin fax mandatul de intrare şi de percheziţie. Acum!

Subinspectorul începu să pregătească transmisia prin fax, dar după expresia de pe chipul său, era evident că îi mai rămăsese o întrebare pe limbă. Chiar Mateos a fost cel care l-a îndemnat să vorbească:

— Şi acum, ce se întâmplă?

— E o prostie. Poate să aştepte pentru mai târziu.

— Nu, acum. Dă-i drumul.

— În regulă, poftim. Nu crezi că e foarte riscant să spui peste tot că eşti licenţiat în drept dacă nu ţi-ai terminat studiile?

Mateos rămase cu ochii aţintiţi asupra asistentului său şi apoi spuse:

— Riscul este minim în comparaţie cu cel la care te expui tu începând de acum încolo: dacă te ia gura pe dinainte, te omor.

Între timp, în interiorul mansardei din vilă, medicul legist Felipe Pontones începea să dea semne clare de nerăbdare şi se porni să se joace nervos cu *le déclic,* mecanismul care elibera clema de care atârna lama ghilotinei.

Daniel îşi strânse instinctiv gâtul, astfel că, dacă în momentul acela ar fi căzut lama, tăişul l-ar fi lovit în bărbie.

— N-avem mult timp, campionule.

— Ştiu, mă gândesc.

— Ar fi mai bine să te gândeşti în direcţia corectă. Dacă în cele din urmă se dovedeşte că nu eşti la înălţime şi va trebui să-ţi retezăm gâtul, n-o să-ţi folosească la nimic să te strângi ca acum, ştii? Pentru că, aşa cum am făcut şi cu Thomas, te vom ucide amândoi. Susana va acţiona mecanismul, iar eu voi veni de cealaltă parte, te voi prinde bine de păr şi voi face în aşa fel încât gâtul tău să fie bine întins pentru ca lama să-l taie curat.

— Nici nu mă aşteptam la altceva din partea ta,

spuse Daniel, în vreme ce îşi frământa mintea cu numerele din partitură.

— Pe Thomas, cum avea părul mai scurt decât tine şi încerca şi el să-şi scoată capul din *lunette* – pentru că acesta este adevăratul ei nume – a trebuit să-l trag de urechi. De aceea există această piesă pe care o ai aici, în spate – nu, e inutil, din poziţia în care te afli nu o poţi vedea –, ca să împiedice sângele să-l stropească pe ajutorul de călău.

— Lasă-l să se gândească, Felipe, îi ceru judecătoarea de instrucţie. Dacă-i vorbeşti în timp ce reflectează, o să stăm aici până mâine.

— Dar e încântat să-şi îmbogăţească măcar acum vasta lui cultură, aşa-i, Daniel?

— Concertul, ezită Daniel, care continua să se gândească încercând să-şi salveze viaţa cu orice preţ, este în mi bemol. Iar mi bemol nu este decât o frecvenţă, care şi ea se poate exprima numeric.

— Şi ce numere sunt alea?

— Nu ştiu. Dar o frecvenţă muzicală este definită întotdeauna prin cinci numere: trei întregi şi două zecimale.

— Nu te cred, răspunse medicul legist. Născoceşti totul din mers ca să încerci să ieşi oricum ar fi din această situaţie.

— Îţi jur că spun adevărul. Singura frecvenţă care se exprimă printr-un număr întreg este la-ul cu care se acordează orchestra, numit „la 440”. Se numeşte aşa pentru că orice corp vibrant care ar emite această notă, fie că este vorba de o coardă sau de o coloană de aer, trebuie să oscileze de 440 de ori pe secundă.

— Mulţumesc pentru lecţia predată, dar nu ne interesează nota la. Vorbeşte-mi despre mi bemol.

— Îţi repet că nu-mi amintesc frecvenţa, dar e uşor de aflat: coboară la computerul pe care-l aveţi pe verandă şi pune în orice motor de căutare de pe internet: „frecvenţa notei mi bemol”. Îţi va apărea un număr din cinci cifre şi astfel ne vor rămâne doar patru ca să

completăm seria.

Medicul legist schimbă o privire complice cu magistrata şi îi lăsă singuri în atic.

După câteva secunde de tăcere, vorbi judecătoarea, care stătea în continuare în spatele lui Daniel.

— Presupun că îţi pui o groază de întrebări.

— Cum de ştiai că Thomas a găsit Simfonia a X-a?

— Pentru că mi-a spus el. Cum vei fi înţeles deja din scrisorile pe care ţi le-a arătat Mateos, Ronald şi cu mine am fost logodiţi o vreme, cu mulţi ani în urmă. Iar accidentul care mi-a desfigurat chipul pentru totdeauna l-am suferit împreună. Ronald era la volan – băuse destul de mult la masă – şi mergeam pe un drum de ţară foarte puţin circulat. Făcea giumbuşlucuri cu maşina, când deodată a apărut un tractor de după o curbă. El a suferit răni uşoare, dar eu am ieşit prin parbriz şi aproape că am ajuns pe lumea cealaltă.

— Îl consideri vinovat pentru accident!

— Bineînţeles, spuse judecătoarea de instrucţie pe un ton categoric. Dacă el n-ar fi avut în momentul acela reflexele reduse din pricina alcoolului şi n-ar fi făcut nişte jocuri absurde cu volanul, ar fi putut evita fără probleme tractorul. În loc de asta, ne-am răsturnat de nenumărate ori, iar faţa mea a devenit această mască grotescă de acum.

Medicul legist începu să urce scara verticală a mansardei, dar nu-şi arătă decât capul.

— Se întâmplă ceva? spuse dona Susana.

— Am nevoie de parola de la laptopul tău. Am încercat mai multe, numele tău, data naşterii, chiar şi numele mamei tale, ca să nu trebuiască să urc şi să cobor încă o dată, dar mi le respinge pe toate. Care este cea bună?

— Beethoven.

— Ar fi trebuit să-mi închipui.

Pontones scoase un oftat de epuizare şi dispăru din nou pe scară în jos. Daniel continuă să o descoasă pe judecătoarea de instrucţie.

— Când ţi-a povestit Thomas că a găsit Simfonia a X-a?

— După accident, ne-am despărţit. Eu eram plină de furie împotriva lui pentru cele întâmplate. Cu timpul, am înţeles că resentimentul mă rodea pe dinăuntru şi într-o zi l-am sunat ca să-i spun că l-am iertat.

— Aţi fost din nou amanţi?

— Nu, asta nu mai era posibil. Dar am păstrat legătura în toţi aceşti ani, iar el mă folosea uneori în chip de consilieră juridică.

— Ce s-a întâmplat cu simfonia lui Beethoven?

— Ronald mi-a povestit, acum mai bine de un an, că găsise un tablou care dezvăluia identitatea unei amante a lui Beethoven necunoscute până la acea dată. A plecat la Viena, a cercetat luni întregi şi a descoperit urma misterioasei femei. A găsit partitura într-o dependinţă a Şcolii Spaniole de Echitaţie şi a sustras-o. S-a trezit pe deasupra cu faptul că manuscrisul avea un proprietar clar, care era înscris pe copertă: Beatriz de Casas, ai cărei moştenitori trăiesc acum în Spania. Nu putea spune lumii că avea Simfonia a X-a, pentru că ar fi trebuit să explice de unde a scos-o şi să o înapoieze proprietarilor legitimi. De aceea a luat legătura cu mine, ca să-i spun dacă exista vreun mod rezonabil de a ieşi din impasul juridic. Eu i-am răspuns că, în schimbul ajutorului meu, îi pretindeam jumătate din banii pe care i-am fi obţinut pe manuscris. Mi-o datora, ca să repare ce mi-a făcut. Până când Felipe m-a făcut să văd că cincizeci la sută nu era de ajuns, că eu meritam totul.

* * *

Se auziră iar, în sus pe scară, paşii nervoşi ai medicului legist şi din nou acesta se mulţumi doar să bage capul pe uşă.

— Unde e alimentatorul afurisitului de laptop? Tocmai am rămas fără baterie în plină căutare!

— Trebuie să fie într-un coş de lângă şemineu,

răspunse magistrata.

— În ritmul ăsta, n-o să sfârşim niciodată, răcni Pontones, în vreme ce cobora din nou scările.

— Şi concertul pe care l-a dat acasă la Marañón?

— Ronald lucra de mulţi ani la o reconstituire a Simfoniei a X-a. Încheiase o muncă susţinută, dar mediocră, compoziţia nefiind specialitatea lui. Când a avut în mână partitura autentică a lui Beethoven şi până să decidă ce avea să facă cu manuscrisul, nu a rezistat tentaţiei de a-şi însuşi prima parte, a cărei reconstituire o anunţase deja, şi de a o prezenta în primă audiţie ca şi cum ar fi fost rodul imaginaţiei sale. Bietul de el nu era, cum ţi-am mai spus, un mare compozitor, iar acesta era modul în care putea să se răzbune pe lumea care rămăsese în atâtea ocazii indiferentă faţă de numeroasele lucrări pe care le prezentase în premieră.

— Dar cum ţi-ai putut aduna curajul ca să-l asasinezi cu sânge rece?

— M-a convins Felipe. Eu singură n-aş fi avut suficient calm ca să o fac. Ronald mi-a comentat că, până când avea să ştie ce să facă cu partitura, o păstrase într-un seif al cărui cod şi-l tatuase ca să nu-l uite niciodată. Ştii doar că unele bănci oferă clientului un asemenea grad de confidenţialitate, încât nu e nevoie să-şi dea numele: e de ajuns un cod numeric şi o cheie.

— Aşa că, dacă în noaptea asta reuşesc să descifrez codul, veţi găsi calea către manuscrisul original.

— Într-adevăr, aşa este.

— Dar dacă aş fi descifrat codul pe cont propriu şi aş fi încercat să pun stăpânire pe simfonie fără să spun nimic nimănui?

— Ţi-ar fi lipsit totuşi asta.

Judecătoarea de instrucţie se ridică în picioare ca să-i arate cheia de la seif.

— Ronald o purta întotdeauna asupra sa, atârnată de gât, şi noi i-am smuls-o în noaptea când l-am asasinat. Fără această cheie este imposibil să deschizi seiful.

— Faptul cel mai extraordinar din această afacere

este că tu instrumentezi cazul în care eşti asasina. Nu-mi explic cum a putut hazardul...

Daniel lăsă fraza neterminată, căci exact în momentul în care începea să o rostească a avut o subită revelaţie.

— N-a fost hazardul! Ai făcut să coincidă garda lui cu ziua concertului! Mi-a spus-o medicul legist pe când te aşteptam la judecătorie: judecătorul de gardă instrumentează cazurile care se ivesc atunci când e de serviciu.

— În realitate, a fost invers, spuse dona Susana. Noi, judecătorii de instrucţie, nu putem schimba atât de uşor o gardă, ca un medic. Asta pentru a se evita ca delincvenţii să se poată pune de acord cu un judecător corupt ca să săvârşească delictul în ziua când le convine mai mult. Ce am făcut eu a fost să-l conving pe Ronald să dea concertul în ziua anterioară celei în care ştiam că îmi venea rândul să fac de gardă pentru incidente. Nu mi-a fost greu: i-am spus că nu puteam asista la concert decât în ziua aceea şi să încerce să aranjeze pentru ca eu să pot veni.

— Adică, n-ai fost la concert pentru că erai de gardă.

— Nu, n-am fost pentru că nu voiam să se poată face legătura între mine şi Ronald. Garda mea a început, de fapt, la ora nouă în dimineaţa zilei următoare. Felipe a ascuns cadavrul în zori sub nişte frunze şi, câteva ore mai târziu, a dat un telefon anonim la poliţie, ca trupul să fie găsit când eu eram deja de gardă.

— Cum ai reuşit să-l sechestrezi pe Thomas şi să-l aduci la tine acasă?

— N-a fost nevoie. Când s-a terminat concertul, l-am sunat pe Ronald de la o cabină, m-am scuzat că n-am putut asista şi i-am cerut să vină să mă vadă.

— I-ai oferit să faceţi sex?

— Nu vorbi prostii. I-am spus că sunt în pat cu febră, singură şi fără antibiotice. L-am rugat să treacă pe la o farmacie de serviciu şi să mi le aducă acasă.

— Şi dacă ţi-ar fi spus că nu?

— Ronald se simţea profund dator faţă de mine de la

accident, ştiam că nu putea refuza.

Daniel, care era deja într-o situaţie înspăimântătoare înainte de a asculta relatarea amănunţită a donei Susana, nu putu evita un fior când a constatat cruzimea şi sângele rece al magistratei.

— Tu ai acţionat mecanismul! I-ai tăiat capul lui Thomas şi câteva ore mai târziu ai venit să-i ridici cadavrul.

Se auziră din nou paşii medicului legist pe scară în sus, doar că de această dată, nu se mărgini la a băga capul pe uşă, ci se alătură din plin macabrei reuniuni:

— Susana, se pare că expertul tău are chef să-şi salveze pielea. Nota mi bemol este, într-adevăr, o frecvenţă şi se poate căuta uşor pe internet. Numărul este 311.13, ceea ce înseamnă că ne mai lipsesc încă patru numere.

— Nu, doar două, spuse Daniel, care continuase să-şi frământe mintea cu această treabă. Dacă observaţi partitura tatuată, sunt două cifre patru înainte de a începe notele. Este vorba despre tipul de măsură în care este scris concertul *Imperial.*

— Notă bună pentru tânăr, spuse medicul legist. Mi se pare că teama de a muri scoate la suprafaţă criptologul care zace în el. Acum, spune-mi, dragule, unde sunt celelalte două numere?

— N-am nicio idee. Vă jur că am examinat întruna în minte partitura şi că nu găsesc modul de a descoperi în ea niciun număr în plus.

— Foarte bine, atunci, tu ai vrut-o, spuse medicul legist pe un ton sentenţios, întinzând mâna spre *le déclic.*

— Aşteaptă, Felipe, exclamă magistrata, care îşi storcea creierii de ceva vreme. Nu nimereşte numerele pentru că nu sunt numere, ci litere!

Se ridică în picioare şi căută din priviri o scrumieră. Negăsind-o, aruncă mucul de ţigară pe podeaua de lemn şi, cum nici măcar nu schiţase gestul de a-l stinge, medicul legist îl călcă în picioare cu unul din mocasinii săi cu talpă de cauciuc.

— Cum adică litere? replică nervos medicul legist,

care începea să fie sătul de atâta criptografie.

— Am stabilit deja că numerele aparţin, aproape cu certitudine, unui număr de cont internaţional sau IBAN al unei bănci din Viena, nu-i aşa?

— Da, şi ce dacă?

Judecătoarea scoase din geantă un carneţel de însemnări marca Moleskine în care prinsese un mic pix cu care scrise o serie de litere:

ATKK BBBB BCCC CCCC CCCC

Apoi adăugă:

— Avem deja cele optsprezece numere ale contului curent şi cele două litere ale IBAN-ului, dat fiind că cele opt cifre exprimate în alfabet Morse ne spun de asemenea că banca este austriacă. Am descifrat deja codul băncii în care Ronald are ascunsă partitura. AT, care este Austria, exprimat în Morse prin coordonatele sale geografice

14 20 13 20

Apoi vine cifra de control. E o pereche de numere, ca în Spania. Şi unde avem o pereche de numere în această partitură?

— În măsură, spuse Daniel. Sunt singurele numere din cod care merg pereche, cei doi patru.

— Exact. Avem deja AT 44. După aceea, nu trebuie decât să adăugăm numerele cuprinse în numele Concertului nr. 5, op. 73

AT 44 573

precum şi numerele care corespund lui mi bemol

AT 44 5733 1113

şi apoi cele opt numere în alfabet Morse

AT 44 5733 1113 4720 13 20

care serveau, de altfel, ca să ne spună în ce ţară este banca.

— Şi ce se întâmplă dacă ordinea numerelor nu este corectă? întrebă nervos medicul legist. Cu alte cuvinte, dacă numerele sunt astea, dar alcătuiesc, ca să spun aşa, o anagramă numerică.

— Ronald era foarte distrat, de aceea şi-a tatuat codul, răspunse judecătoarea. Nu cred că ar fi introdus numerele într-o anagramă, pentru că, în acest caz, ar fi trebuit să născocească un alt cod pentru a-şi aminti de asemenea ordinea corectă. E evident că cele opt numere ale concertului formează un singur bloc. Concertul nr. 5, op. 73 în mi bemol, adică

57331113

Iar cele opt numere ale notelor formează, de asemenea, un alt bloc:

47201320

Singura îndoială este aceea că după AT 44 vin mai întâi numerele exprimate în alfabetul Morse şi nu cele care corespund concertului. Dar aceasta limitează posibilităţile la două şi nu mă preocupă absolut deloc: dacă nu e o combinaţie, nu poate fi decât cealaltă. Dacă prima se dovedeşte a fi greşită, vom spune băncii că e vorba de o eroare. Chiar şi la bancomate poţi greşi de trei ori codul şi nu se întâmplă absolut nimic. Cum avem cheia de la seif, nimeni nu ne va face nicio problemă, te asigur.

— Ce aveţi de gând să faceţi cu mine? întrebă Daniel, terorizat de faptul că nu la mai era de folos celor doi.

Medicul legist se apropie de ghilotină şi mângâie încă o dată cu mâna mecanismul are acţiona lama.

— Mă aflu în încurcătură, Daniel, pentru că sunt om de cuvânt. Pe de o parte, ţi-am promis că, dacă vei

colabora cu noi, îţi vei salva gâtul. Dar nu mă gândisem că i-am promis şi Susanei că, dacă urmam întocmai planul meu, nu vom avea nimic de ce să ne temem, pentru că nu vom fi descoperiţi niciodată. Cum acest angajament este anterior celui pe care îl am cu tine şi ştiu cu certitudine că, dacă te las în viaţă, nu-l voi putea duce la îndeplinire, pentru că vei povesti totul poliţiei, consider că pactul nostru e nul, căci mă împiedică să îndeplinesc înţelegerea prealabilă pe care o am cu Susana. Înţelegi, nu-i aşa?

Văzând că sfârşitul său este iminent, Daniel optă pentru singurul lucru pe care îl putea face în momentul acela, să strige şi să ceară ajutor. Nu a putut-o face decât o dată, pentru că, în clipa aceea, medicul legist scoase un revolver din tocul de la subsuoară pe care îl purta sub sacou şi îi trase o lovitură formidabilă peste faţă cu patul armei, spărgându-i septul nazal şi lăsându-l buimăcit.

Daniel începu să sângereze din abundenţă.

Atunci, Pontones scoase din buzunar o batistă şi o rolă de bandă izolatoare şi începu să-i pună un căluş. Când termină, îi spuse judecătoarei:

— Du-te să scoţi maşina din garaj. Nu vreau să te oblig să mai treci prin asta a doua oară. Cum ăsta e groggy, n-o să am nicio problemă să mă descurc singur.

Judecătoarea, căreia decapitarea lui Thomas i se păruse experienţa cea mai violentă şi macabră cu care se putea confrunta o fiinţă omenească, nu aşteptă să i se spună de două ori şi, în mai puţin de un minut, era urcată în automobilul ei BMW seria 3 şi acţiona poarta automată a garajului.

Medicul legist scoase un ivăr metalic prins cu un lănţişor, care acţiona ca o siguranţă şi apoi puse mâna pe pârghia *déclic*-ului.

După ce verifică dacă scăfârlia lui Daniel era perfect aşezată pe platformă, Pontones acţionă fără să clipească mecanismul care elibera lama grea a ghilotinei.

61

Între timp, de la fereastra camuflată a furgonetei Brigăzii Omucideri, Mateos şi Aguilar observau cum se

deschidea poarta de la garajul vilei magistratei şi cum ieşea pe furiş un BMW de culoare albastră cu o singură persoană la bord.

— Ce facem acum, şefu'? Ăştia o iau la fugă.

— A sosit mandatul de intrare şi percheziţie?

— Încă nu.

— Vedea-i-aş morţi pe judecători cu legea lor de instrucţie penală cu tot. Scoate pistolul, Aguilar, că mergem înăuntru.

Judecătoarea, care parcase maşina lângă poarta vilei şi aştepta cu motorul în ralanti ca medicul legist să-şi termine treaba sinistră, îi văzu venind în fugă spre casă, cu pistolul în mână, pe cei doi poliţişti şi, înţelegând că totul era pierdut, o porni cu toată viteza pe stradă, în jos, producând un scârţâit de pneuri care s-a putut auzi la o distanţă de mai multe străzi.

În casă, medicul legist, care auzise zgomotul strident al roţilor BMW-ului alunecând pe asfalt, înţelese că se întâmplase ceva neprevăzut, dar nu se obosi să cerceteze, pentru că avea ceva mai important de care să se ocupe. Furtuna din ajun provocase o asemenea umezeală în podul acela prost izolat, încât lemnul ghilotinei artizanale se umflase şi se curbase şi nu permitea ca lama să alunece pe ghidaje până la capătul cursei. Pontones, vizibil nervos pentru că Daniel începea să-şi recapete cunoştinţa, aduse din nou *le déclic* în poziţia iniţială şi îl acţionă iar, până la capăt, de data aceasta cu şi mai multă putere, făcând să vibreze toată structura maşinăriei.

Le mouton coborî de această dată vreo zece centimetri şi apoi se opri brusc, ca un asin încăpăţânat care refuza să-şi asculte stăpânul.

Medicul legist nu a mai avut timp pentru nimic altceva, pentru că la etajul de jos, Aguilar trase de două ori cu pistolul în broasca porţii de la intrare şi cei doi agenţi năvăliră în casă strigând:

— Nu mişcă nimeni! Poliţia!

Deşi Pontones era înarmat şi poate că ar fi reuşit să le facă faţă inspectorilor, optă pentru fugă, care i se

prezenta relativ uşoară, dat fiind că se afla în pod. Una dintre cele două ferestre marca Velux care luminau mansarda era deja întredeschisă – motiv pentru care era atâta umezeală în atmosferă – şi medicul legist nu avu altceva de făcut decât să plaseze două lăzi grele, dintre multele care se aflau în încăpere, exact sub fereastră, să se urce pe scara sa improvizată şi să se caţere până pe acoperiş.

Daniel, care începuse deja să-şi vină în fire, auzi paşi nervoşi jos şi glasul lui Mateos strigându-l pe nume. Dar nu putea răspunde, pentru că era în continuare cu căluşul la gură şi nici nu îndrăznea să le atragă atenţia poliţiştilor bătând cu picioarele în podea, de teamă că orice mişcare neînsemnată ar fi putut provoca fatala cădere a lamei. Timp de câteva secunde, vocile încetară ca şi acel du-te-vino al celor doi agenţi prin încăperile vilei, pentru că aceştia tocmai observaseră existenţa podului şi plănuiau cel mai bun mijloc de a urca acolo fără să fie surprinşi într-o ambuscadă.

În tăcerea care se lăsă, Daniel nu putu auzi decât trosnetul izolat al ţiglelor pe măsură ce Pontones înainta pe acoperişul vilei, cu siguranţă ca să sară în curtea casei vecine.

Mateos îi ordonă asistentului său să caute o oglindă în baie şi, cu ajutorul ei, poliţiştii reuşiră să se asigure că în pod nu aveau să dea peste nicio surpriză neplăcută.

Intrară în cele din urmă în mansardă şi în câteva secunde dădură la o parte *la lunette* care îi încătuşa gâtul lui Daniel şi îl eliberă de căluş.

— A fugit pe acoperiş, a fost primul lucru pe care l-a spus acesta de îndată ce i-au scos batista din gură. Şi are un pistol.

Chipul lui Paniagua, complet scăldat în sânge şi cu nasul zdrobit de lovitura brutală pe care i-o aplicase Pontones, îl alarmă pe Mateos, care i-a ordonat asistentului său să cheme imediat o ambulanţă şi să ceară întăriri.

— Încearcă să-i opreşti hemoragia, a fost ultimul

lucru pe care l-a spus înainte de a dispărea prin fereastra mansardei, în urmărirea medicului legist.

Aguilar, în vremea aceasta, cu ajutorul aceleiaşi batiste care slujise pentru a-i domoli ţipetele, încercă să-i tamponeze nasul lui Paniagua pentru a-l împiedica să sângereze în continuare. Dar reacţia sa de durere a fost atât de explicită, încât subinspectorul înţelese că nu putea face nimic.

— Te simţi bine? întrebă poliţistul. Ai pierdut mult sânge.

— Cred că pot rezista, răspunse Daniel, care, după ce rosti aceste cuvinte, se prăbuşi fără cunoştinţă.

Impactul trupului lui Daniel pe podea a fost de o asemenea amploare, încât lama ghilotinei care reuşise să coboare până în momentul acela doar câţiva centimetri, se clătină greoi între ghidaje şi apoi, cu un fâsâit care îl înfioră pe Aguilar, alunecă vertical până la capătul cursei.

Dacă Pontones nu ar fi avut tălpi de cauciuc la pantofi, poate că s-ar fi trezit într-o încurcătură foarte serioasă, căci ţiglele erau foarte alunecoase din pricina umidităţii şi era foarte uşor să comită o greşeală fatală.

În schimb, Mateos, ale cărui tălpi erau alunecoase, a înţeles, de îndată ce a ieşit pe acoperiş, că urmărirea medicului legist îl putea costa viaţa de cum ar fi făcut un pas greşit. Alese aşadar să se descalţe, gândindu-se că în picioarele goale avea să capete ceva mai multă aderenţă şi se porni să calce cu mare precauţie pe urmele medicului legist. Acesta reuşise să treacă deja de cealaltă parte a acoperişului, motiv pentru care Mateos nu-l putea vedea, dar cum ţiglele pe care călcase fuseseră deplasate, urma lui era imposibil de pierdut.

Mateos ajunse în vârful acoperişului tocmai la timp ca să vadă cum sărea medicul legist pe copertina vilei de alături şi încerca de acolo să-şi dea drumul pe burlan până în curtea interioară a locuinţei.

Cu toate că implica un risc considerabil, poliţistul hotărî să alunece până la streaşină aşezându-se pe ţigle şi

folosindu-se de ele ca de un tobogan, ceea ce aproape că era să-l coste căderea în gol. Când ajunse la marginea acoperişului, putu vedea de sus cum Pontones, care sărise deja în curte de la o înălţime de cinci metri, se târa, demn de compătimit, cu tibia ruptă în căutarea unei ferestre sau a unei uşi care să-i permită să scape din acea cursă de şoareci. Dar erau toate închise, pentru că, aşa cum îl informase judecătoarea pe Paniagua, vila era nelocuită.

Mateos scoase din toc revolverul său HK-USP Compact calibru 9 mm şi îl îndreptă spre medicul legist, care oferea de la înălţime o ţintă perfectă.

— Nu te mişca! strigă inspectorul. Ridică mâinile sau îţi zbor creierii.

Pontones îi dădu ascultare scrâşnind din dinţi şi ridică timid braţele.

— Ştiu că eşti înarmat, ticălosule, aşa că trag la cea mai mică mişcare. Cu mâna stângă şi foarte încet, scoate arma din buzunar şi las-o jos.

Medicul legist făcu ce îi indica Mateos, care nu îndrăznise să sară până la el ca să-i pună cătuşele, de teamă să nu o sfârşească şi el cu piciorul rupt. Poliţistul hotărî să rămână aşezat acolo, cu arma îndreptată spre medicul legist, până când aveau să sosească întăririle, dar după un minut, Pontones avu o idee: „Nu veţi îndrăzni să trageţi în mine acum, când ştiţi că sunt dezarmat”.

Cu cotul drept, medicul legist sparse una din ferestrele mari care permiteau accesul în interiorul vilei şi încercă să treacă de cealaltă parte.

Mateos deschise focul în momentul acela, dar detesta să tragă într-un tip dezarmat şi cu piciorul rupt.

— Nu, strigă el din nou şi trase un foc de intimidare în aer.

Medicul legist nu reuşise să desprindă toate cioburile din fereastră şi devenea foarte periculos, în starea în care se afla, să se strecoare printre ele ca să o ia la fugă. Înţelegând că era totul pierdut, se răsuci cât putu mai iute şi încercă să-şi recupereze arma pe care o lăsase pe jos.

Mateos hotărî de data aceasta să nu mai rişte şi îi

trase două gloanţe în piept.

62

În vremea aceasta, la mare distanţă de acolo şi la mii de metri înălţime, Jean-François Haissant, maestrul bucătar pe care Jesús Marañón îl angajase cu un an în urmă să facă parte din echipajul avionului său particular, se apropie de milionar ca să-l informeze că raţa în sânge pe care o comandase ca să o deguste în timpul zborului era gata pentru a fi servită.

Decolaseră de la Viena spre Madrid în urmă cu o jumătate de oră şi Marañón purta la el, într-o servietă-diplomat mare, neagră, cu cifru, care se odihnea pe scaunul de alături, manuscrisul Simfoniei a X-a a lui Beethoven. Din motive evidente, a trebuit să intre în bancă deghizat cu ochelari negri şi o mustaţă stufoasă de culoare cenuşie, astfel încât descrierea pe care i-ar fi putut-o face la EUROPOL funcţionarul băncii care se ocupase de el să nu valoreze doi bani.

Milionarul mângâie cu mâna pe care purta inelul valiza neagră în care se afla partitura. Scrisă în tonalitatea masonică de do minor – trei bemoli în armură –, piesa era un autentic trofeu artistic pentru confrerie, căreia avea să i se încredinţeze misiunea de a o păstra în custodie de acum înainte şi care avea să o utilizeze ca muzică destinată doar ritualurilor secrete ale liturghiei masonice. Simfonia a X-a de Beethoven, culmea operei compozitorului german, care nu ajunsese niciodată să fie prezentată în primă audiţie, era ascunsă de două sute de ani şi aşa avea să rămână în vecii vecilor.

Cu ajutorul fraţilor săi din lojă, obişnuiţi, din vremuri imemoriale, să cripteze şi să decripteze mesaje, Marañón reuşise să elucideze codul partiturii lui Thomas curând după ce Paniagua îi pusese la dispoziţie primul indiciu important, care era alfabetul Morse. Ştia, aşadar, că muzicologul ascunsese codul într-un seif al Băncii Vieneze de Credit[70], dar cu toate că dispunea de numărul contului bancar, nu putea ajunge la manuscris, dat fiind că nu

70 Creditanstalt (?!).

dispunea de cheie. Şi ca să deschizi un seif de înaltă securitate într-o bancă de o asemenea categorie e nevoie de două lucruri: de cod şi de cheie. Aceasta din urmă trebuia să fie în mod obligatoriu în posesia călăului lui Thomas, dar milionarului îi fusese imposibil, în ciuda detectivilor pe care îi angajase ca să lucreze asupra acestui caz, să afle cine pusese capăt vieţii muzicianului. Descoperirea locului în care se afla cheia de la seif şi deci a identităţii asasinilor se petrecuse de o manieră complet întâmplătoare, în timpul recitalului lui Abramovici, din pricina lamentabilului episod cu telefonul mobil. Dona Susana, care era aşezată în timpul concertului alături de Marañón, uitase să-şi închidă telefonul mobil şi, când acesta începuse să sune la mijlocul interpretării lui Abramovici, a trebuit să-şi deschidă geanta în mare grabă şi să-i golească în poală conţinutul, căci aparatul, cum se întâmplă de obicei în astfel de cazuri, era pe fundul genţii, îngropat sub toate celelalte obiecte dinăuntru. În acel moment văzuse cheia de la seif, cu acel capăt caracteristic în formă de trifoi cu trei foi şi inscripţia băncii căreia îi aparţinea, gravată pe una din feţe. După acel episod, Marañón nu a trebuit să facă altceva decât să-i poruncească secretarului său să-i administreze donei Susana un somnifer puternic şi să-i reţină în noaptea aceea geanta judecătoarei, ca şi cum ar fi uitat-o la el acasă din pricina incidentului cu leşinul. În dimineaţa următoare, la prima oră, a dat ordin să se facă un duplicat al cheii într-o firmă specializată în copii ale cheilor de siguranţă şi, imediat după aceea, l-a trimis pe şoferul său cu geanta acasă la judecătoare cu cheia înăuntru, ca să nu-i lipsească.

Mai erau încă două ore şi jumătate până la aterizare şi Marañón se pregătea să sărbătorească obţinerea mult râvnitului trofeu degustând felul de mâncare pe care îl comandase de atâtea ori, în alte vremuri, la restaurantul său preferat din Paris, *La Tour d'Argent: le canard à la presse,* tradus în Spania prin expresia şocantă de raţă în

sânge. Milionarul nu mai gustase acest deliciu gastronomic de când încetase să mai frecventeze *La Tour,* căreia, la mijlocul anilor nouăzeci, îi fusese retrasă una dintre cele trei stele de clasificare după standardele Michelin. Marañón era încredinţat că se va putea întoarce la legendarul local ţinut de Claude Terrail odată ce acesta îşi va recupera steaua pierdută, dar spre surprinderea lui, în 2006, francezii au fost din nou penalizaţi cu retragerea unei a doua stele Michelin. Milionarul, care adora raţa în sânge, dar care nu avea nicio intenţie să fie văzut, şi cu atât mai puţin fotografiat, într-un restaurant de mâna a doua, hotărâse atunci să achiziţioneze la un preţ astronomic, la o licitaţie a casei Sotheby's, una dintre puţinele *presses à canards*[71] care existau în Europa şi să-l angajeze pe unul dintre cei mai buni maeştri bucătari din lume să-i pregătească, în sufrageria sa particulară, faimoasa raţă de origine medievală.

Marañón dăduse instrucţiuni, înainte de decolare, ca operaţiunea de zdrobire a carcasei raţei în menghina sau presa de argint care se utilizează în această reţetă să se facă în faţa lui, căci întotdeauna îi prilejuise o mare plăcere să vadă cum funcţionează orice maşinărie mecanică.

Maestrul bucătar aştepta un semnal din partea lui Marañón ca să înceapă presarea raţei. Oricine ar fi observat din afară ceremonia n-ar fi găsit o mare diferenţă între acest procedeu şi execuţia publică prin garotă. Cu singura deosebire că, în cazul raţei, animalul era deja mort – gâtuit pentru ca din trupul lui să nu se irosească nicio singură picătură de sânge – şi că presa nu era manevrată cu o pârghie, ci cu o roată asemănătoare unui mic volan.

Când maestrul bucătar Haissant a extras prin compresiune tot sângele din animal, l-a amestecat cu coniac şi vin roşu de Porto şi a pus recipientul pe un mic aparat de încălzit, cu scopul de a scădea sosul care apoi avea să-i servească la asezonarea aşa-numitului *magret*[72]

71 „Prese pentru rațe", în franceză, în original.

72 „File de piept", în franceză, în original.

de raţă.

Exact în momentul în care bucătarul apropie bricheta de plita pe gaz ca să înceapă fierberea sosului, Marañón privi la dreapta sa, spre ceea ce credea el că era reflexul flăcării aparatului de încălzit în geamul hubloului de avion.

Atunci şi-a dat seama că unul dintre cele două motoare ale reactorului ardea în flăcări.

Epilog

La trei zile după ce fusese eliberat de poliţie din casa judecătoarei Rodríguez Lanchas, Daniel Paniagua vru să-şi reia cursele de jogging prin parcul din apropierea Departamentului de Muzicologie, dar descoperi că îl durea prea tare nasul când alerga şi optă pentru o simplă plimbare, în haine de stradă. Cum în ziua aceea uitase mp3 playerul la birou, putu auzi o voce familiară care îl striga din spate:

— Domnule Paniagua!

Daniel se opri numaidecât ca să vadă cine era şi îl zări pe bărbatul de la chioşcul cu hotdogi, care îi spuse:

— Aproape să nu vă recunosc! Ce aveţi la nas?

— O atelă flexibilă. Zilele trecute aproape că m-au lăsat fără sept nazal.

— Sunteţi o celebritate! Presa spune că aţi fost omul de bază pentru prinderea asasinilor în afacerea capului tăiat.

— Ca să vă spun adevărul, Antonio, aş prefera să fi fost mai puţin om de bază şi să nu fi fost pe punctul de a-mi pierde viaţa în noaptea aceea.

— Vă fac un hotdog? întrebă cel cu chioşcul care înfipsese deja pâinea în ţeapă fără să aştepte răspunsul lui Daniel.

— Un hotdog? Credeam că dumneavoastră vindeţi câini-fierbinţi.

— Mi se pare mai comercial să-i numesc *hotdogs,* cuvintele englezeşti sunt la modă. Şi în plus, explică omul arătând spre umbrela de soare care apăra căruciorul, câine fierbinte nu-mi încape scris pe marginea umbrelei, pe când hotdog, da. Bine, şi acum sunteţi milionar? Pentru

că ziarele spun că aţi descoperit unde se afla Simfonia a X-a.

— Problema e că a fost o altă persoană care a aflat înaintea mea, pentru că atunci când EUROPOL a deschis seiful de la bancă, acesta era gol.

— Adică, aţi rămas lefter.

— Mai mult sau mai puţin, spuse Daniel.

— Am citit că unul dintre asasini a fost doborât cu focuri de armă. Dar judecătoarea? Au prins-o?

— Chiar azi-dimineaţă, la Almería. Încerca să se îmbarce pe un feribot al companiei Transmediteraneene spre Nador, în Maroc. Ştiu, pentru că inspectorul care se ocupă de caz tocmai m-a sunat. Cu siguranţă că vor da ştirea la telejurnalul de noapte. A fost descoperită pentru că un grafolog al poliţiei i-a identificat scrisul în nişte scrisori de acum treizeci de ani şi şi-a amintit că a văzut această caligrafie în semnătura de pe mai multe sentinţe şi dispoziţii pe care le redactase judecătoarea cu câteva luni înainte. Semna L., de la Lanchas, cum o numea Thomas, a cărui logodnică fusese în tinereţe. Sunt destule cupluri care îşi spun între ei pe numele de familie.

— Adică muzicianul decapitat fusese amantul judecătoarei de instrucţie? Păi, în presă am citit că era homosexual.

— Thomas a urmat aceeaşi cale ca alt muzician foarte celebru numit Leonard Bernstein.

— Habar n-am la cine vă referiţi.

— Şi totuşi, cu siguranţă că aţi văzut filmul *West Side Story.* Muzica acestui film este de el: *I like to be in Ame-ri-ca, OK by me in Ame-ri-ca.*

Vânzătorul de hotdogi zâmbi auzindu-l pe Daniel fredonând cântecul cel mai renumit din cel mai cunoscut musical din istorie.

— Bernstein, îşi continuă Daniel relatarea, a fost însurat vreme de mulţi ani cu o chiliană numită Felicia Montealegre, cu care a avut trei copii. Pe măsură ce îmbătrânea şi mişcarea de eliberare gay câştiga teren, a simţit că are puterea de a-şi părăsi soţia şi de a pleca să

trăiască cu directorul unui post de radio muzical pe care-l chema Tom Cothran. Diferenţa dintre Bernstein şi Thomas este că primul s-a întors la soţia lui când a aflat că aceasta avea cancer şi s-a ocupat de ea până la moartea ei. În schimb, Thomas n-a părut niciodată să se simtă vinovat de accidentul care o desfigurase pe partenera lui şi, în timpul lunilor îndelungate în care aceasta a stat într-un spital din Almería, de abia se ducea să o viziteze.

— Ce ticălos! spuse vânzătorul de hotdogi. Nu mă miră că ea i-a jurat răzbunare!

— Au avut un accident de maşină înfiorător în anul 1980. Automobilul s-a răsturnat de mai multe ori şi a căzut în fundul unei prăpăstii. El şi-a rupt clavicula, tibia şi peroneul de la piciorul stâng şi au trebuit să-i facă mai multe cusături în cap. Dar ea a rămas distrusă, mai ales de la talie în sus. Nu numai că şi-a pierdut mobilitatea pe jumătate de faţă, dar a trebuit să i se extirpe un sân. Se pare că a fost o femeie foarte frumoasă, şi canalia aia, pentru că a abuzat de alcool în timpul unui picnic la plajă, i-a transformat viaţa într-un coşmar. Dacă acum câteva zile n-ar fi încercat să-mi taie gâtul, aproape că aş spune că mi-e milă de femeia asta.

— Şi restul celor implicaţi? Pentru că am citit că multă lume s-a văzut amestecată: fiica celui decedat, partenerul acestuia, prinţii de nu ştiu unde, directorul departamentului dumneavoastră, milionarul.

— Poliţia mi-a spus că asasinatul a fost pus la cale şi săvârşit doar de către judecătoare şi medicul legist care, aşa cum v-am mai sus, erau amanţi. Despre milionar, nu ştiu absolut nimic, minţi Daniel. Fiica trebuie să fie deja în Corsica, pentru că nu s-a putut dovedi nimic împotriva ei, la fel ca şi în cazul partenerului lui Thomas. Şeful meu este şeful meu, nu trăieşte decât pentru câinii lui. Prinţul Bonaparte trebuie să mai fie încă în Spania, pentru că azi-dimineaţă i s-a luat un interviu la Radio Naţional. O să scrie o carte intitulată *Cum am descoperit Simfonia a X-a a lui Beethoven.*

— Aha, dar el a descoperit-o?

— El n-a descoperit nici măcar tabloul, dar ştiţi cum sunt francezii: de câte ori pot, trag spuza pe turta lor.

Omul de la chioşc îi dădu lui Daniel câinele fierbinte şi apoi rămase privind-o, pe deasupra umărului acestuia, pe o femeie care se apropia de ei.

— Aveţi o vizită, spuse el. E logodnica dumneavoastră?

Daniel se răsuci şi văzu că Alicia venise să-l caute în parc.

— Ce faci aici? o întrebă el după ce o sărută şi i-l prezentă pe omul cu hotdogi. Nu ne-am înţeles pentru ora două acasă?

— Ba da, dar ţi-am deschis dulapul şi am văzut că n-ai nicio singură haină demnă să o porţi astă-seară la nunta lui Humberto şi a Cristinei. Aşa că o să mergem la cumpărături.

Daniel îşi luă la revedere de la admiratorul său din parc şi împreună cu Alicia o porni în pas grăbit spre ieşire.

După aproape o jumătate de minut fără să schimbe o vorbă, Daniel rupse tăcerea:

— Dacă e băiat, am hotărât să-l cheme Gastón.

— Gastón? Dar e un nume ridicol. Gastón? De ce?

— Pentru că este un nume foarte potrivit. Puţin mai devreme am fost să fac o formalitate la bancă şi am văzut că Marañón mi-a transferat în cont o jumătate de milion de euro.

Alicia îl apucă de braţ pe Daniel ca să-l oprească brusc.

— Nu-mi vine să cred!

— De ce te miri? Noi am fost cheia în dezlegarea enigmei. Aşa că, dacă e băiat, se va numi Gastón[73], pentru că o să aibă mulţi bani de tocat. În cazul în care o să-i lase tatăl său ceva, pentru că tocmai am realizat prima mea cumpărătură din cont.

— Mi-ai cumpărat un cadou, întrebă Alicia plină de iluzii.

— Un cadou, nu, *cadoul.* Ţi-aminteşti de jacheta

73 „Cheltuitor, mână-spartă”, în spaniolă, în original.

aceea de la Armani care îţi plăcea atât de mult?

— Nu-mi spune că ţi-ai amintit! Dar ce nebunie, face o avere!

— În schimb, o să-ţi cer ca într-o noapte să mă laşi singur cu tabloul tău nud. N-ai idee ce mult mi-a plăcut.

Fură întrerupţi de soneria telefonului mobil al lui Daniel. Aliciei îi atrase atenţia semnalul apelului, deosebit de orice ton sau politon pe care ea îl auzise până atunci.

— Ce muzică e asta?

— Nu ghiceşti? E Beethoven, Simfonia a X-a de Beethoven.

Tiparul executat de R.A. „Monitorul Oficial Bucureşti, România

C U P R I N S

1 11
2 17
3 20
4 33
5 39
6 48
7 50
8 65
9 68
10 72
11 79
12 83
13 86
14 93
15 95
16 108
17 111
18 119
19 127
20 138
21 142

22 146
23 153
24 157
25 160
26 167
27 170
28 178
29 182
30 191
31 195
32 202
33 210
34 212
35 226
36 230
37 235
38 239
39 252
40 261
41 266
42 277
43 282
44 287
46 289
46 296
47 305
48 307
49 310
50 322
51 325
52 330
53 340